MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

Cilt: 30

18 nci Birleşim

16 . 12 . 1968 Pazartesi

İçindekiler

	Sayfa
1. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	3:4
2. — GELEN KÂĞITLAR	4:5
3. — YOKLAMA	5
4. — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI	5
1. — Ordu Milletvekili Şadi Pehlivanoğlu'nun, trafik kazalarına ve bunların önlenmesine dair demeci ve İçişleri Bakanı Faruk Sükan'ın cevabı.	5:7
2. — Trabzon Milletvekili Ahmet Şener'in, İkizdere Santralinin randımanının azlığına ve kırılan bir türbinin yeniden yapılmasına dair demeci ve İmar ve İskân Bakanı Haldun Menteşeoğlu'nun cevabı	7:8
3. — Açık bulunan Çalışma Bakanlığına Köy İşleri Bakanı Turgut Toker'in ve Köy İşleri Bakanlığına da Samsun Milletvekili Selâhattin Kılıç'ın atanmalarının uygun görüldüğüne dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1040)	8
4. — Grup temsilcilerinin, bâzı tasarı ve tekliflerin görüşülmesine imkân sağlamak üzere, bugünkü gündemde öncelikle görüşülmesine karar verilmiş olan işlerin ertelenmesine dair önergesi (1/516, 546, 561, 539, 527, 528, 526, 478, 532, 514, 500, 510, 553, 557, 495, 552) (2/509)	8:10
5. — Grup temsilcilerinin, Şeker Bayramı ve Yılbaşı münasebetiyle Meclis çalışmalarına 23 . 12 . 1968 Pazartesi günü sabahından 1 . 1 1969 Çarşamba günü akşamına kadar (Bütçe Karma Komisyonu bütçe görüşmeleri hariç) araverilmesine dair önergesi	10
6. — Van Milletvekili Salih Yıldız'ın, Türkiye hayvancılığının bugünkü haline, geleceğine ışık tutmak; hayvancılıkla geçi-	

Sayfa

nen yurt bölgelerinin ve milyonlarca yurttaşın refaha kavuşması için alınması gerekli kanuni ve idari tedbirleri tesbit etmek üzere Anayasanın 88 nci maddesi gereğince bir Meclis Araştırması açılmasına dair önergesi (10/43) 10:11

5. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER 11

1. — Dünya Sağlık Teşkilâtı Anayasasının 24 ve 25 nci maddelerini değiştiren metinlerinin onayı hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri ve Sağlık ve Sosyal Yardım komisyonları raporları (1/409) (S. Sayısı : 684 ve 684 e ek) 11,98:101

2. — 26 Şubat 1966 tarihinde Bern'de imzalanan yolcuların ölmeleri ve yaralanmaları halinde demiryollarının sorumluluğu ile ilgili 25 Şubat 1961 tarihli 530 sayılı Kanunla kabul edilen Demiryolları ile yolcu ve bagaj taşımalarına mütaallik milletlerarası Andlaşmaya (CIV) ek Andlaşmanın, protokollerin ve nihai Andlaşmanın onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri ve Ulaştırma komisyonları raporları (1/423) (S. Sayısı : 653 ve eki) 11:12,102:105

3. — 1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/3) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyonu başkanlıkları tezkeresi (Millet Meclisi 1/516; Cumhuriyet Senatosu 1/909) (Millet Meclisi S. Sayısı : 750; Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 1155) 12:13,106:109

4. — İstanbul Üniversitesi 1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyonu başkanlıkları tezkeresi (Millet Meclisi 1/546; Cumhuriyet Senatosu 1/910) (Millet Meclisi S. Sayısı : 751; Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 1156) 13:18, 110:113

5. — 1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyonu başkanlıkları tezkeresi (Millet Meclisi 1/561; Cumhuriyet Senatosu 1/911) (Millet Meclisi S. Sayısı : 752; Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 1157) 18:25,114:117

6. — Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/2) işaretli cetvelleri arasında 15 000 000 liralık aktarma yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyonu başkanlıkları tezkeresi (Millet Meclisi 1/539; Cumhuriyet Senatosu 1/912) (Millet Meclisi S. Sayısı : 753; Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 1158) 25:32,118:121

7. — Ege Üniversitesi kuruluş kadroları hakkındaki 6953 ve 354 sayılı kanunlara ek kanun tasarısı ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (1/527) (S. Sayısı : 733 e 1 nci ek) 32:37

8. — Ege Üniversitesinde bir mühendislik bilimleri fakültesi kurulması ile ilgili Ege Üniversitesi kuruluş Kanununa ek kanun tasarısı ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (1/528) (S. Sayısı : 734 e 1 nci ek) 37:39

9. — Ege Üniversitesi kuruluş kadroları hakkındaki 6953 sayılı Kanuna ek kanun tasarısı ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları. (1/526) (S. Sayısı : 735 e 1 nci ek) 39:43

10. — 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa ek ve geçici maddeler eklenmesine ve bu kanunun bâzı hükümlerinin kaldırılmasına dair kanun tasarısı ile Çankırı Milletvekili Tahir Akman ve 11 arkadaşının, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve 2 . 8 . 1960 gün ve 42 sayılı Kanunun birinci maddesinin son paragrafının kaldırılması hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonlarından seçilen 5 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (1/557, 2/509) (S. Sayısı : 749) 43:72,122:125

11. — Gümüşane Milletvekili Sabahattin Savacı'nın, Mülkî idare âmirliği tazminatı hakkında kanun teklifine dair Plân Komis-

Sayfa

yonu raporu (2/495) (Millet Meclisi S. Sayısı : 444 ve eki) 72:90

6. — SORULAR VE CEVAPLAR 91

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI 91

1. — Sakarya Milletvekili Hayrettin Uysal'ın, Sakarya'nın Bolazar ve Kirazlı köylerinin içme suyu ihtiyacının karşılanmasına dair sorusu ve Köy İşleri Bakanı H. Turgut Toker'in yazılı cevabı (7/853) 91:92

2. — Aydın Milletvekili M. Kemal Yılmaz'ın, Aydın'ın Bozdoğan ve Nazilli ilçelerine bağlı bâzı köy ve Hazine arazilerinin bataklıktan kurtarılmasına dair sorusu ve Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı Refet Sezgin'in yazılı cevabı (7/879) 92:93

3. — Bursa Milletvekili Sadrettin Çanga'nın, Bursa'ya bağlı Karacabey ve Orhaneli ilçeleri okullarının öğretmen ihtiyacının karşılanmasına dair sorusu ve Millî Eğitim Bakanı İlhami Ertem'in yazılı cevabı (7/906) 93:94

4. — Çanakkale Milletvekili Cihad Baban'ın Bolu Kız İlköğretmen Okulu Müdürünün tâyinine dair sorusu ve Millî Eğitim Bakanı İlhami Ertem'in yazılı cevabı (7/919) 94:95

5. — Aydın Milletvekili M. Şükrü Koç'un, Aydın ilinin Yaykın bölgesinde bir ortaokul açılmasına dair sorusu ve Millî Eğitim Bakanı İlhami Ertem'in yazılı cevabı (7/944) 95

6. — Aydın Milletvekili M. Şükrü Koç'un, Aydın'ın Kuyucak ilçesi tapu sicil muhafızına dair sorusu ve Devlet Bakanı Hüsamettin Atabeyli'nin yazılı cevabı (7/950) 95:96

7. — Kırklareli Milletvekili Hasan Tahsin Uzun'un, İller Bankasının yıllık kârından, Kırklareli'ne ne kadarının tahsis edildiğine dair sorusu ve İmar ve İskân Bakanı Haldun Menteşeoğlu'nun yazılı cevabı (7/957) 96

8. — Erzurum Milletvekili Adnan Şenyurt'un, 1968 yılı içersinde İller Bankasınca hangi belediyelere yardım yapıldığına dair sorusu ve İmar ve İskân Bakanı Haldun Menteşeoğlu'nun yazılı cevabı (7/958) 97

1. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Kayseri Milletvekili Mehmet Yüceler'in, önceki birleşimde kendisine verilen ihtar cezasına ve hakkında Başkanlıkça söylenen söze dair demecine Başkanlıkça ve

Gaziantep Milletvekili Ali İhsan Göğüş'ün, ekmeklik un imalinde kullanılan ve memleket sağlığını tehdideden ilâçlı buğdaylar konusundaki demecine de Tarım Bakanı Bahri Dağdaş cevap verdiler.

Balıkesir Milletvekili Mesut Ozansü; Erzurum'daki öğretmenlerin 3 aydan beri eğitim ödeneği ve 1 aydan beri ek ders ücretlerini alamamaları sebebiyle güç duruma düştükleri, gerekli tedbirlerin alınması konularında gündem dışı demeçte bulundu.

Aydın Milletvekili Nahit Menteşe'nin, Gümrük ve Tekel Bakanlığına atanması sebebiyle, Kamu İktisadi Teşebbüsleri ve Maliye Komisyonları üyeliklerinden çekildiğine dair önergesi Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Sayın üyelerden bâzılarına Başkanlık tezkeresinde gösterilen sürelerle izin verilmesi kabul olundu.

Afyon Karahisar Milletvekili Mustafa Akalının, çiftçi mallarının korunması hakkındaki ve

Erzurum Milletvekili Adnan Şenyurt'un, Karayazı'da bir hara kurulmasına dair kanun tekliflerinin gündeme alınmalarına dair önergeleri, yapılan görüşmelerden sonra, reddolundu.

Sakarya Milletvekili Hayrettin Uysal ve Bursa Milletvekili Sadrettin Çanga'nın, Türk

Sporunun problemlerini tesbit ve içinde bulunduğu bunalımdan çıkış çarelerini bulmak için bir genel görüşme açılmasına dair önergesi okundu ve gündeme alınarak sırası geldiğinde görüşüleceği bildirildi.

Dünya Sağlık Teşkilâtı Anayasasının 24 ve 25 nci maddelerini değiştiren metinlerinin onayı ve

26 Şubat 1966 tarihinde Bern'de imzalanan yolcuların ölmeleri ve yaralanmaları halinde demiryollarının sorumluluğu ile ilgili 25 Şubat 1961 tarihli 539 sayılı Kanunla kabul edilen demiryolları ile yolcu ve bagaj taşımalarına mütaallik milletlerarası andlaşmaya (CIV) ek Andlaşmanın, protokollerin ve nihai Andlaşmanın onaylanmasının uygun bulunduğu hakkındaki kanun tasarısının öncelik ve ivedilikle görüşülmeleri tasvibolunarak maddeleri kabul edildi ve tümleri açık oya sunuldu.

Ankara Milletvekili Hasan Türkay ve 3 arkadaşının, 8 . 5 . 1957 tarih ve 864 sayılı Çalışma Bakanlığı kuruluş ve görevleri hakkındaki 4841 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin (D) fıkrasının değiştirilmesi ve bu kanuna ek 7 nci maddesinin 3 ncü fıkrasının değiştirilmesine dair kanun teklifi hakkında Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişikliklerin benimsenmesi hakkında Millet Meclisi Plân Komisyonu ve

Kayseri Milletvekili Atıf Hacıpaşaoğlu ve 13 arkadaşının, rulet, tilt, langırt ve benzeri oyun alet ve makinaları hakkında kanun teklifi ile Hakkâri Milletvekili Ali Karahan, Cumhuriyet Senatosu Üyesi Muzaffer Alankuş ve Cumhuriyet Senatosu eski Üyesi M. Ali Demir'in Türk Ceza Kanununun 567 nci maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun teklifi hakkında Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişikliklerin benimsenmesi hakkında Millet Meclisi Millî Eğitim Komisyonu raporları kabul olunarak kanun tekliflerinin kanunlaştıkları bildirildi.

Kooperatifler kanun tasarısı ve bununla ilgili tekliflerin maddeleri üzerinde bir süre görüşüldü.

Daha önce açık oya sunulan 684 ve 653 S. Sayılı basmayazılarla ilgili kanun tasarılarının açık oylamalarında gerekli çoğunluğun sağlanamadığı, oylamaların gelecek birleşimde tekrarlanacağı bildirildi.

16 . 12 . 1968 Pazartesi günü saat 15,00 te toplanılmak üzere Birleşime saat 19,00 da son verildi.

Başkan	Kâtip
Başkanvekili	Kars
Nurettin Ok	*Muzaffer Şamiloğlu*

Kâtip
Urfa
Ramazan Tekeli

SORULAR

Yazılı sorular

1. — Erzurum Milletvekili Adnan Şenyurt'un, 9 - 10 Ocak 1967 tarihinde Horasan'da vukubulan hâdiselere ve ortaokul müdürünün Erzurum'a nakil sebebine dair yazılı soru önergesi, İçişleri ve Millî Eğitim Bakanlıklarına gönderilmiştir. (7/917)

2. — Zonguldak Milletvekili Kenan Esengin'in, Ordu Yardımlaşma Kurumu ile Volvo firmasının otomobil endüstrisi kurma teşebbüslerinin engelleme sebebine dair yazılı soru önergesi, Başbakanlığa gönderilmiştir. (7/972)

2. — GELEN KÂĞITLAR

TASARILAR

1. — Sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesi hakkında 224 sayılı Kanunun 15, 20 ve 24 ncü maddelerinin değiştirilmesine ve mezkûr kanuna geçici bir madde eklenmesine dair kanun tasarısı (1/583) (Sağlık ve Sosyal Yardım ve Plân Komisyonuna.)

TEKLİF

2. — Konya Milletvekili Sait Sina Yücesoy ve 16 arkadaşının, T. B. M. Meclisi memurlarının teşkilâtına dair olan 5509 sayılı Kanuna ek 6341 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin değiştirilmesine dair 16 . 7 . 1965 tarih ve 695 sayılı Kanunun 1 nci maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun teklifi (2/783) (Plân Komisyonuna.)

CUMHURİYET SENATOSUNDAN GELEN İŞ

3. — Türk vatandaşlarına aidolup Yugoslav Federatif Halk Cumhuriytince millîleştirilmiş bulunan mal, hak, ve menfaatlerin tasfiyesi hakkında kanun tasarısı (1/386) (Geçici Komisyona.)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma saati : 15.00

BAŞKAN — (Başkanvekili) Âtıf Şohoğlu

KÂTİPLER : Mehme Göbekli (Afyon Karahisar), Ramazan Tekeli (Urfa)

BAŞKAN — Millet Meclisinin 18 nci Birleşimini açıyorum.

3. — YOKLAMA

BAŞKAN — Yoklama yapılacaktır. Muhterem milletvekillerinin beyaz düğmelere basmalarını istirham edeceğim.

(Yoklama yapıldı.)

BAŞKAN — Bütçe Karma Komisyonunda çalışan arkadaşlarımız ile birlikte çoğunluk vardır, çalışmalara başlıyoruz.

4. — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — Ordu Milletvekili Şadi Pehlivanoğlu'nun, trafik kazalarına ve bunların önlenmesine dair demeci ve İçişleri Bakanı Faruk Sükan'ın cevabı.

BAŞKAN — Sayın Şadi Pehlivanoğlu, gündem dışı trafik kazaları hakkında söz istediniz. Buyurun efendim, beş dakikayı geçmemek kaydiyle söz veriyorum.

ŞADİ PEHLİVANOĞLU (Ordu) — Muhterem milletvekilleri; trafik kazalarının memleketimizde bugün vatandaşın can ve malı bakımından korkunç bir âfet halini almış bulunması beni bu konuyu yüksek huzurunuza getirmek mecburiyetinde bıraktı.

Uzun yıllardan beri trafik kazalarını önlemek için alınan tedbir ve harcanan gayretler, üzülerek ifade etmek gerekirse, yetersiz kalmış, kazalar azalma yerine, her geçen yıl biraz daha artarak, bugün en korkunç hastalıkları gölgede bırakacak bir vehamet iktisabetmiştir.

1965 - 1967 arası üç yıllık devre incelendiğinde : 1965 te 14 815 olan trafik kazasının 1967 de 16 529 a; bu kazalarda ölenler sayısının aynı devrede 2 573 ten 3 299 a ve yaralılar sayısının da 13 615 ten 14 646 ya yükseldiği görülmektedir.

Bu rakamları memleketimizde göğüs hastalıkları ve kanserden ölenler ile karşılaştırırsak; 1965 - 1967 yıllarında göğüs hastalıklarından ölenlerin sayısı 9 590, kanserden ölenlerin sayısı da 19 845 tir. Buna mukabil toplam olarak mezkûr üç yıl içinde trafik kazalarında 11 681

vatandaş ölmüş ve 43 062 vatandaş yaralanarak çok kere sağlık ve sıhhatini kaybetmiş ve böylece 1965 - 1967 yılları arasında yaralı ve ölü sayısı 54 743 ü bulmuştur.

Muhterem arkadaşlar, filhakika görülüyor ki, vatandaşlarımızın trafik kazalarından dolayı her gün hayatları tehlike içindedir. Yaralananların ve ölenlerin sayısı, memlekette derin derin düşünmemiz icabeden bir konu haline gelmiştir. Bunun sebeplerini kısaca madde madde - Sayın Başkanın müsamahasına sığınarak - arz etmek istiyorum.

Bendenizin teşhis ettiği birinci sebep, ehliyeti olmıyan kimselerin vasıta kullanmalarıdır. Arkadaşlar bilirsiniz, kendi bölgelerinizden hatırlarsınız, bilhassa kazalar arasındaki dağ yolları, polislerden zabıtanın kontrolundan uzak olan bölgelerde, vasıtaların, bilhassa kamyonların ve uzak yerlere işliyen otobüslerin şoförlerinin yüzde 99 u ehliyettsizdir. Ehliyetsiz kimselerin araba kullanmasına bugün maalesef mâni olunamamakta ve bu bakımdan da çok müessif kazalara sebebiyet verilmektedir.

Ehliyetli olan kimselerde de problem, ehliyetsiz kimselere şoför ehliyetinin verilmesidir. Bugün tatbikatta hepiniz bilirsiniz, maalesef, ehliyetsiz kimselere şoför ehliyeti verilmektedir. Bu hususta da müessir tedbirler henüz alınmış değildir.

Bizim teklifimiz ve zannediyorum ki Sayın İçişleri Bakanlığının yakında Yüksek Meclisinize getireceği kanunda da derpiş edildiği üzere, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından şoför okullarının süratle açılması ve merkez okullardan mezun olamıyanlara hiçbir surette şoför ehliyeti verilmemesi, şeklindedir.

İkinci teklifimiz, halen ehliyete sahibolan ve her çeşit vasıtayı kullanan şoförlerin tamamını, yeniden imtihana tabi tutup, muvaffak olamıyanlarını şoför okullarına veya kurslara tabi tutmaktır.

Üçüncüsü, yukardaki tedbirlerin alınmasına kadar, ehliyet veren heyetlerde de gerekli tedbirleri almaktır.

Şoförlerdeki kusurlar, kazaların büyük sebeplerinden birini teşkil etmektedir. Şoförlerin çoğu trafik kaidelerine uymamaktadır. Şoförlerin psikolojik unsurları bu kaidelere uymamakta büyük rol oynamaktadır. Müeyyideden korkmamaktadırlar.

Muhterem arkadaşlar, şoföre 50 lira para cezası vereceksiniz; hattâ şoföre 3 ay, 4 ay veya 1 sene ölümden dolayı ceza vereceksiniz, bundan korkmuyor. Şoförü, trafik kaidelerine uyduracak olan yegâne husus, mutlâk surette ehliyetini alma pahasına birtakım tedbirlerin getirilmesi olacaktır. Yani şoför, «ehliyetim alınır» diye korkarsa ancak o zaman trafik kaidelerine uyar, bunun dışında hiçbir kaide kendisini tehdit etmez.

Bilhassa, uzak yol seferlerine çıkan otobüs ve kamyonlarda çift şoför kullanılması.. Maalesef bugün bu husus da kontrol edilemiyor. Şoförlerin çoğu uykusu geldiği için, kendisine emanet edilen 20 - 30 kişi ile birlikte uçuruma gidiyor ve yüzlerce aile, bu sebepten dolayı yüzlerce ocak sönüyor.

BAŞKAN — Sayın Pehlivanoğlu, lûtfen toparlayınız.

ŞADİ PEHLİVANOĞLU (Devamla) — Bağlıyorum efendim.

Filhakika mevcut şartlar içinde vatandaşın aldığı tedbirler de sağlığını ve hayatını bu kazalardan korumaya kâfi gelmemektedir. Meselâ, kaldırımdan yürüyerek vatandaş kendisini emniyete alsa da, her an freni patlamış bir kamyon veya jeep veya bir taksinin sadmesine mâruz kalmıyacağını hiçbir surette garanti edemiyor. Keza, bir cadde veya sokağı karşıdan karşıya kat'etmek için gelen her hangi bir vasıtayı görmeyip, kendinizi emniyette hissederseniz dahi, nereden çıktığı belli olmıyan 120 Km. süratle gelen bir araç her an sizin için bir ölüm tehlikesi olabilir. Yapılan kontrollerden ve meydana gelen kazalardan, kaza yapan şoförlerin genellikle, ehliyetsiz veya uykusuz olduğunu öğrenmekteyiz.

Bütün bunlardan görüyoruz ki, Garb'te insanlar tesadüfen ölürler, bizim memlekette insanlar tesadüfen yaşarlar.

Hükümetin hazırlıyarak Yüksek Heyetinize takdim edeceği, trafik kazaları ile ilgili kanunla, konunun mühim bir kısmına çözüm yolları getireceğine inanmış bulunmaktayım. Ancak, mezkûr tasarının biran evvel ve en kısa zamanda kanunlaşması kaçınılmaz bir zaruret olmuştur. Can kaybı yanında, her gün ortalama 50 milyon lira üzerinde mal kaybına sebebolan trafik kazalarının önlenmesi veya

asgari seviyeye indirilmesi ve böylece yurdumuzu, tesadüfen yaşanan bir ülke olmaktan çıkarmak için, gerekli tedbirlerin alınması bakımından Yüksek Heyetinizin, bilhassa bu kanunun çıkması için âcil tedbirler almasını istirham eder, hepinizi hürmetle selâmlarım. (A. P. sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Buyurunuz Sayın Bakan.

İÇİŞLERİ BAKANI FARUK SÜKAN (Konya) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri;

Sayın Şadi Pehlivanoğlu arkadaşımızın, trafik kazalarının Türkiye'deki vahameti hakkındaki görüşlerine, tenkid ve temennilerine iştirak etmemek mümkün değildir.

Müteaddit vesilelerle arz edildiği üzere, trafik kazaları Türkiye'de millî bir âfet, millî bir problem halinde karşımızda bulunmaktadır. Mesele, bir Devlet meselesi halindedir. Yalnız, tek yönlü cezai tedbirlerle bu işin önlenmesinin mümkün olmıyacağı yüksek takdirlerinize arz olunur. Mesele çok yönlüdür. Meselenin her cephesini ve her tarafını ele almak iktiza eder. Bir zaman meselesidir, aynı zamanda ilmî bir araştırma ve tetkik konusudur.

Trafik Kanunu eskimiştir. Yeni trafik kanunu günün şartlarına uygun tarzda hazırlanmış ve Başbakanlığa da tevdi edilmiştir. Ümidederim ki, bu devrede bu önemli konunun Yüce Meclislerde ele alınması ve böylece kazaların mehma emken önlenmesi mümkün hale gelebilecektir.

Yeni trafik kanununda, sürücünün eğitiminden, halk, talebe ve çocuk eğitimine kadar çeşitli konular ve müessir tedbirler ele alınmıştır. Ehliyet konuları ele alınmış, cezai tedbirler de günün şartlarına uygun olarak değiştirilmiştir.

Hakikaten, şu hususu mesul Bakan olarak arz etmek isterim :

Türkiye'de her sene 13 500 kişi trafik kazalarından yaralanmakta ve sakat kalmaktadır. 3 000 e yakın vatandaşımız da trafik kazaları neticesinde can vermektedir. Yapılan hesaplara göre, trafik kazalarının millî bütçemize, millî gelirimize senelik zararı 600 milyon liraya baliğ olmaktadır. Böylece, hakikaten başlangıçta da arz ettiğim gibi, ciddî bir âfet halini almıştır.

Gerekli çalışmalar çok yönlü yapılmaktadır ve en kısa zaman içinde kanun getirilecektir.

Hürmetlerimle arz ederim.

2. — Trabzon Milletvekili Ahmet Şener'in, İkizdere Santralinin randımanının azlığına ve kırılan bir türbininin yeniden yapılmasına dair demeci ve İmar ve İskân Bakanı Haldun Menteşeoğlu'nun cevabı

BAŞKAN — Sayın Ahmet Şener, İkizdere ve Trabzon Elektrik Santrali hakkında gündem dışı olarak ve 5 dakikayı geçmemek kaydiyle söz veriyorum, buyurunuz.

Muhterem arkadaşlar, açık oylama yapılacak iki tane gündemimizde mevzu vardır. Arkadaşlarımın lûtfen ayrılmamalarını istirham edeceğim.

AHMET ŞENER (Trabzon) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım, Karadeniz bölgesinde, bilhassa Artvin'in bâzı kazalarına, Rize'ye ve Trabzon'a elektrik temin etmiş olan İkizdere santralimiz bu yazdan itibaren üç türbinle çalışmaktadır. 15 - 16 000 kw. elektrik istihsal etmesi lâzımgelirken ancak elde edilen randıman 13 000 kw. dır.

Bugün bilhassa Trabzon, Rize ve orada bulunan bâzı sanayi kollarına ve esnafa ve bütün kasabalara - Akçaabat hariç - bu santralden elektrik verilmektedir. Vakfıkebir, Beşikdüzü ve Tonya gibi ilçelerin santralleri de dizel motoruyla çalışmaktadır.

Muhterem arkadaşlarım, Trabzon bilfiil taahhüdettiği 3 700 kw. tir. Halbuki şimdi 1 800 kw. verebilmektedir. Rize'ye 1 400 kw. taahhüdetmiştir, bunun 700 kw. ını kesmiştir. Çimento fabrikasına 4 000 kw. taahhüdetmiştir, bunu verebilmek için bütün şehirlerden, ve kasabalardan, köylerden ve bilhassa çay fabrikalarından kesmek istemektedir. Bunu da temin edemedi.

Şimdi düşününüz ki, arkadaşlarım, bir vilâyette, Trabzon'da altı hastane, lâboratuvar, üniversite ve istikbalini elektrik motoruna bağlamış olan vatandaşlar bir gün çalışabiliyor, bir gün çalışamıyor.

Harşit santrali DSİ Genel Müdürlüğü tarafından yapılmakta ve zannederim ki, Hopa'da bir tane de Etibank tarafından bir termik santral yaptırılmak istenmektedir. Bunların 1972, 1973, 1975 yıllarında ancak istihsale geçebileceği düşünülmektedir.

Trabzon ve Rize'de bulunan bütün vatandaşların çalışabilmesi, çay fabrikalarının işliyebilmesi, çimento fabrikasının (İstihsalden düştü-

ğüne göre) tam randımanla çalışabilmesi ve bilhassa elektrikle çalışan küçük esnafın işini görebilmesi için bunun mutlâka halledilmesi gerekir. Bir terzi prova yaparken elektrik kesiliyor, bir berber traş ederken elektrik kesiliyor, talebeler ders çalışma imkânına sahip değildir, şehrin bir kısmı bir akşam çalışıyor, bir kısmı diğer akşam çalışma imkânı bulabiliyor, elektriğin düzensiz olması nedeniyle. Yani, böyle bir elektrik sistemi içinde. İkizdere santralinin bir türbininin bir parçası kırılmış, aylardan beri bunu yapamamaktadırlar.

İstirham etmek istediğim konu, ilgili Bakanlığın bu hususla yakinen ilgilenmesidir. Aksi takdirde bu kış devresinde mekteplerin çalışacak olduğu zamanlarda, hastanelerde ameliyat yapılacağı zamanlarda elektrik kesilmektedir. Bendeniz Sayın Sağlık Bakanına bu durumu ve bir jeneratörün hastanelere özel olarak verilmesi konusunu götürmüştüm.

Muhterem arkadaşlarım, düşününüz ki, ameliyathaneler, lâboratuvarlar, talebe, esnaf çalışırken, çimento ve çay fabrikalarının çalışması lâzımgelirken elektrik düzenli bir şekilde verilememektedir. Bütün bunların çalışabilmesi için elbette ki, elektriğin düzenli bir şekilde verilmesi zarureti vardır.

Sayın Bakanın bu konuda ne düşündüğünü öğrenmek isterim.

Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Bakan.

İMAR VE İSKÂN BAKANI HALDUN MENTEŞEOĞLU (Muğla) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri, sayın Şener arkadaşımın kürsüye getirdiği mevzu, üzerinde ehemmiyetle durduğumuz bir konudur.

Hakikaten, 15 600 kw. temin etme gayesine göre kurulmuş olan İkizdere santralimiz, su azlığı dolayısiyle, bu kapasitede çalışma imkânını bulamamıştır. Cereyan verdiği bölge geniştir, aşağı - yukarı 18 belediyeye, 18 fabrikaya ve 18 köye ceryan vermesi ve çimento fabrikasına da enerji temin etmiş bulunması kendisinin görevini güç hale getirmiş bulunmaktadır.

Bu bölgenin ceryan probleminin kesin olarak halli, kendilerinin de işaret ettiği gibi, bölgede inşasına karar verilmiş olan santraller devreye girdiği an mümkün olacaktır.

Bununla beraber, İmar ve İskân Bakanlığı olarak, İller Bankası olarak ve nihayet Hükümet olarak geçici bâzı tedbirler almak suretiyle bu sıkıntıları gidermenin gayreti içindeyiz.

Halen İkizdere santralinde arkadaşımızın ifade ettiği derecelerde tamire muhtaç bir durum yoktur. Ama, arkadaşımın tebarüz ettirdiği gibi, bol bir enerji mevcut değildir, onu da alabileceğimiz elektrojen grupu tedbirleriyle halletmeye çalışıyoruz. Ve, vukubulan ârızalar karşısında ne derecede müessir ve yaygın bir çalışmanın içine girerek meseleyi hallettiğimizi, geçen yıl vukubulmuş olan sürekli fırtınalarda tellerin kopmuş ve ceryanların intikal etmemiş olması hâdisesini, büyük fedakârlıklarla ve süratle hallettiğimiz bir vâkıadır.

Arkadaşımız müsterih olsun, o bölgedeki ceryandan faydalanan halkımızın dertlerini süratle giderici tedbirleri almaktayız ve almaya devam edeceğiz.

Saygılar sunarım.

3. — Açık bulunan Çalışma Bakanlığına Köy İşleri Bakanı Turgut Toker'in ve Köy İşleri Bakanlığına da Samsun Milletvekili Selâhattin Kılıç'ın atanmalarının uygun göründüğüne dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1040)

BAŞKAN — Efendim, sunuşlarımız vardır, bunları sırasiyle okutuyorum.

Boşalan Bakanlıklara yeni yapılan atanmalar hakkında Sayın Cumhurbaşkanının tezkeresini okutuyorum.

Millet Meclisi Başkanlığına

Açık bulunan Çalışma Bakanlığına Köy İşleri Bakanı Turgut Toker'in, bu suretle açılan Köy İşleri Bakanlığına da Samsun Milletvekili Selâhattin Kılıç'ın atanmaları, Başbakanın teklifi üzerine uygun görülmüştür.

Arz ederim.

Cevdet Sunay
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulur. (Alkışlar)

4. — Grup temsilcilerinin, bâzı tasarı ve tekliflerin görüşülmesne imkân sağlamak üzere, bugünkü gündemde öncelikle görüşülmesine karar verilmiş olan işlerin ertelenmesine dair önergesi (1/516, 546, 561, 539, 527, 528, 526, 478, 532, 514, 500, 510, 553, 557, 495, 552), (2/509)

BAŞKAN — Bir başka sunuşumuz var, okutup tasvibinizi alacağım.

Yüksek Başkanlığa

Aşağıda özetleri, esas ve sıra sayıları yazılı kanun tasarı ve tekliflerinin müzakere edilmesine imkân sağlanmak üzere bugünkü gündemde öncelikle görüşülmesine karar verilmiş olan işlerin tehirine karar verilmesini arz ve teklif ederiz.

A. P.	C. H. P.	G. P.	T. İ. P.
Grup Başkanvekili	Grupu Adına	Grupu Başkanvekili	Grup Başkanvekili
Artvin	Trabzon	İstanbul	Ankara
Sabit Osman Avcı	Ahmet Şener	Coşkun Kırca	Rıza Kuas

Y. T. P.
Grup Başkanvekili
Erzurum
Nihat Diler

BAŞKAN — Şimdi bu önergeyle alâkalı listeyi okutuyorum.

	Özeti	Esas No.	Sıra sayısı
1.	1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/3) cetvelde değişiklik yapılması Hk.	1/516	750
2.	İstanbul Üniversitesi 1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında	1/546	751
3.	1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması Hk.	1/561	752
4.	Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/2) cetvelleri arasında 15 000 000 liralık aktarma yapılması hakkında	1/539	753
5.	Ege Üniversitesi kuruluş kadroları hakkında 6953 ve 354 sayılı kanunlara ek kanun tasarısı	1/527	733
6.	Ege Üniversitesinde bir mühendislik bilimleri fakültesi kurulması ile ilgili Ege Üniversitesi kuruluş Kanununa ek kanun tasarısı	1/528	734
7.	Ege Üniversitesi kuruluş kadroları hakkındaki 6953 sayılı Kanuna ek kanun tasarısı	1/526	735
8.	5247 sayılı İstanbul Üniversitesi kuruluş kadroları Kanununa ek kanun tasarısı	1/478	731
9.	5247 sayılı İstanbul Üniversitesi kuruluş kadroları Kanununa ek kanun tasarısı	1/532	736
10.	5247 sayılı İstanbul Üniversitesi kuruluş kadroları Kanununa ek kanun tasarısı	1/514	745
11.	Ankara Üniversitesi kuruluş kadroları hakkındaki 5239 sayılı Kanuna ek kanun tasarısı	1/500	744
12.	Türkiye Halk Bankası ve halk sandıkları Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesine dair olan 16 . 7 . 1965 tarih ve 699 sayılı Kanunun birinci ve ikinci maddelerinin değiştirilmesine dair	1/510	720
13.	2262 sayılı Sümerbank Kanununun 6606 sayılı Kanunla değiştirilen 4 ncü maddesinin değiştirilmesi hakkında	1/553	740
14.	5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa ek ve geçici maddeler eklenmesine ve bu kanunun bâzı hükümlerinin kaldırılmasına dair kanun tasarısı ile Çankırı Milletvekili Tahir Akman ve 11 arkadaşının 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi hakkında	1/557 2/509	749

Özeti	Esas No.	Sıra sayısı
15. Gümüşane Milletvekili Sabahattin Savacı'nın, mülki idare âmirliği tazminatı hakkında	1/495	444
16. Gece öğretimi yapan üniversitelerde öğretim üyeleriyle yardımcılarına ve diğer personele ek ücret verilmesine dair	1/552	747

BAŞKAN — Bugünkü çalışmamızla ilgili okuttuğum önerge ve ek listeyi tasvibinize sunuyorum. Kabul edenler lûtfen işaret buyursunlar. Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

5. — Grup temsilcilerinin, Şeker Bayramı ve Yılbaşı münasebetiyle Meclis çalışmalarına 23.12.1968 Pazartesi günü sabahından 1.1.1969 Çarşamba günü akşamına kadar (Bütçe Karma Komisyonu bütçe görüşmeleri hariç) araverilmesine dair önergesi.

BAŞKAN — Ara vermeye ait bir önerge var, okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

Şeker Bayramı ve Yılbaşı münasebetiyle 23 Aralık 1968 Pazartesi günü sabahından başlamak üzere 1 Ocak 1969 Çarşamba günü akşamına kadar (T. B. M. M. Bütçe Karma Komisyonunun bütçe görüşmelerine devam etmesi kaydiyle) Meclisin ara vermesine karar verilmesini arz ve teklif ederiz.

A.P. Grup Başkanvekili
Artvin
Sabit Osman Avcı

C.H.P. Grupu Adına
Trabzon
Ahmet Şener

G.P. Grup Başkan vekili
İstanbul
Coşkun Kırca

T.İ.P. Grup Bşk. Vekili
Ankara
Muhalif
Rıza Kuas

Y.T.P. Grup Başkanvekili
Erzurum
Nihat Diler

BAŞKAN — Bu önergeyi de tasvibinize sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

6. — Van Milletvekili Salih Yıldız'ın, Türkiye hayvancılığının bugünkü haline, geleceğine ışık tutmak; hayvancılıkla geçinen yurt bölgelerinin ve milyonlarca yurttaşın refaha kavuşması için alınması gerekli kanuni ve idari tedbirleri tesbit etmek üzere Anayasanın 88 nci maddesi gereğince bir Meclis Araştırması açılmasına dair önergesi (10/43)

BAŞKAN — Meclis araştırması ile ilgili bir önerge var, okutuyorum.

15 . 12 . 1968

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Millî servetlerimiz arasında çok üstün bir yeri olduğu halde, hayvancılık yılların ihmaline uğramıştır. Bilhassa Doğu ve Güney - Doğu Anadolu'nun servet kaynağını teşkil eden hayvancılığımız, bütün uyarmalara rağmen bir çıkmazın içindedir.

1. Genel olarak, hayvan müstahsılı hayvanına iç pazar bulmakta ve malını değerlendirmekte zorluk çektiği gibi, dış pazar imkânlarından da mahrumdur. O kadar ki, hayvancılığın bilhassa kesif olduğu bölgelerde, satış mevsimi geldiğinde, müstahsılın eli kolu bağlı her türlü satış imkânlarından mahrum halde beklediği bir vâkıadır. Bunun tabiî sonucu olarak, müstahsıl bütün tehlikeleri göze alıp kanun dışı yollardan pazar aramak mecburiyetinde kalmaktadır. Bu hal çok defa müstahsılın mahfını mucibolmaktadır.

Hele, kanuni müeyyidelerin ehliyetsiz vazifeliler tarafından uygulandığı hallerde, müstahsıl çok defa gerçek dışı zabıt varakaları ile mahkemelerde mağdur duruma düşürülmektedir.

2. İkinci önemli nokta, hayvan yemi mevzuunun gelistirilmemiş ve gerektiği sekilde ele alınmamış olmasıdır. Hayvancılığımızın gelişmesi, bu yönden de büyük mânialarla karşı karşıyadır.

3. Hayvancılıkla iştigal eden bölgelerin arazi yapısı itibariyle çoğu zaman ziraate elverişli olmadığı düşünülürse, bu sektörün büyük bir ehemmiyetle ele alınmasındaki zaruret daha iyi anlasılacaktır.

4. İç pazar yaratmak ve hayvan müstahsılının malını yok pahasına elden çıkarmasını

önlemek maksadiyle kurulması öngörülen kombinalar öncelikle ele alınmalıdır.

5. Hayvan hastalıklariyle mücadele yetersizdir. Bu yüzden milletçe uğradığımız servet kaybı, alınacak mücadele tedbirlerinin masrafı ile kıyas edilemiyecek kadar büyüktür.

Bâzı hayvan ırklarının ıslahı konusunda alınacak önemli ve âcil tedbirler vardır.

6. Nüfusumuz arttıkça önem kazanan beslenme problemimizin çözülmesi hayvancılığın hızla gelişmesine bağlıdır.

Hayvan ve hayvan ürünleri ihracı, Türkiye'nin iktisadi gelişmesinde başlıca engeli teşkil eden döviz kıtlığını azaltma yolunda önemli faydalar sağlayabilir.

7. Meraların ıslahı ve genişletilmesi, hayvancılığa müsait bölgelerde yaşayanların ekmeklik ihtiyacının en iyi şekilde karşılanması yolunda ciddî tedbirlere ihtiyaç vardır.

8. Et ve Balık Kurumu avanslarının ve hayvancılık kredilerinin âdil ve iktisadi bakımdan verimli tarzda dağılması sağlanmalıdır.

9. İkinci Beş Yıllık Kalkınma Plânı müzakerelerinde, Güven Partisi adına bizzat tarafımdan tanzim edilip Meclis Başkanlığına sunulan önergede, hayvancılığımızın her yönden geliştirilmesi için bâzı faydalı tedbirler teklif edildiği halde, bu teklifimin sadece «hayvancılığın geliştirilmesine öncelik verilmesi» tarzındaki genel bir hükmü kabul edilmiştir. İlk günden beri hayvancılığın geliştirilmesi konusunu her türlü parti mülâhazalarının üstünde ele almayı millî bir vazife sayan, hayvancılık konusunu bütün cepheleriyle ve hamleci bir zihniyetle incelenmesini ısrarla savunan bir zihniyete samimî olarak sahip bulunmaktayız.

10. Bugüne kadar petrol, özel okullar ve benzeri konularda açılan araştırmalar, büyük faydalar sağlamış, önemli gerçekleri aydınlatmıştır.

Meclis araştırmasının, Millet Meclisinin kanun yapma faaliyetini en küçük ölçüde aksatmayan; bilâkis yasama faaliyetlerine ve Hükümet çalışmalarına ışık tutan faydalı sonuçları tecrübelerle sabit olmuştur.

Bu inançla, Türkiye hayvancılığının bugünkü haline, geleceğine ışık tutmak; hayvancılıkla geçinen yurt bölgelerinin ve milyonlarca yurttaşın refaha kavuşması için alınması gerekli kanuni ve idari tedbirleri tesbit etmek üzere Anayasanın 88 nci maddesi gereğince bir Meclis araştırması açılmasını saygılarımla arz ve teklif ederim.

Van Milletvekili
Salih Yıldız

BAŞKAN — Buyurunuz, Salih Yıldız, yerinizden lûtfen.

M. SALİH YILDIZ (Van) — Okunuş ve yazılışında büyük cümle düşüklüklerini tesbidetmiş bulunmaktayım. Bâzı kısımlar da atlanmıştır. Yazılı metnin aynen zapta geçmesini arz edeceğim. Bunu belirtmek için söz rica ediyorum.

BAŞKAN — Efendim, önümüzdeki birleşimde gündemdeki sırasını alacaktır. Tekrar o zaman okutulacaktır.

Gündeme geçiyoruz.

5. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER

1. — Dünya Sağlık Teşkilâtı Anayasasının 24 ve 25 nci madelerini değiştiren metinlerinin onayı hakkında kanun tasarısı ve dışişleri ve Sağlık ve Sosyal Yardım komisyonları raporları (1/409) (S. Sayısı : 684 ve 684 e ek)

2. — 26 Şubat 1966 tarihinde Bern'de imzalanan yolcuların ölmeleri ve yaralanmaları halinde demiryollarının sorumluluğu ile ilgili 25 Şubat 1961 tarihli 539 sayılı Kanunla kabul edilen Demiryolları ile yolcu ve bagaj taşımalarına mütaallik milletlerarası andlaşmaya (CIV) ek Andlaşmanın, protokollerin ve nihai Andlaşmanın onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri ve Ulaştırma komisyonları raporları (1/423) (S. Sayısı : 653 ve eki)

BAŞKAN — Şimdi, gündemimizde ikinci defa açık oya sunulacak mevzuumuz vardır. Bunlardan birisi; Dünya Sağlık Teşkilâtı Anayasasının 24 ve 25 nci maddelerini değiştiren metinlerin onayı hakkında kanun tasarısı,

Diğeri de, 26 Şubat 1966 tarihinde Bern'de imzalanan yolcuların ölmeleri ve yaralanmaları halinde demiryollarının sorumluluğu ile ilgili 25 Şubat 1961 tarihli ve 139 sayılı Ka-

nunla kabul edilen demiryolları ile yolcu ve bagaj taşımalarına mütaallik Milletlerarası Andlaşmaya (CIV) ek Andlaşmasının, protokollerin ve nihai Andlaşmanın onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısıdır. Açık oylamalarını tekrar yaptırıyorum.

Lûtfen kupaları dolaştırsınlar, arkadaşlarımın oylarını kullanmalarını istirham ediyorum :

Biraz evvel, bugünkü çalışma ile ilgili olarak almış olduğumuz karar veçhile bugün müzakere edeceğimiz kanun tasarılarına başlıyoruz.

3. — 1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/3) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyonu başkanlıkları tezkeresi (Millet Meclisi 1/516; Cumhuriyet Senatosu 1/909) (Millet Meclisi S. Sayısı : 750; Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 1155) (1)

BAŞKAN — Raporda öncelik teklifi vardır. Tasvibinize sunuyorum: Önceliği kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Bu tasarının tümü üzerinde söz almak istiyen arkadaş var mı? Buyurunuz, C. H. P. Grupu adına Sayın Âdil Toközlü.

C. H. P. GRUPU ADINA ÂDİL TOKÖZLÜ (Kastamonu) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlar, Millî Mücadeleye iştirak edenlere verilen aylıklar için teklif edilen 54 milyon liralık ek ödenek çok yerindedir. Bu tahsisatın kanunla birlikte daha evvel çıkarılması yerinde olur.

Tasarının ikinci maddesine 1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A)/3) bölümün 35.320 nci (vatani hizmet aylıkları) maddesinin sonuna «bu ödeneği ihtiyaç nisbetinde artırmaya Maliye Bakanı yetkilidir» hükmü konulmuştur ki, Genel Muhasebe Kanununun 45 nci maddesine uymamaktadır. 6813 sayılı Kanunda olduğu gibi Genel Muhasebe Kanununun tadili yoluna gidilseydi kanun tekniğine daha uygun olurdu.

Görülüyor ki, Genel Muhasebe Kanununda da gedikler açılmaktadır. Bir an evvel Genel Muhasebe ve İhâle Kanunlarını çıkarmalıyız.

Gazilerimize her ay verilmekte olan aylıkların, emekli, dul ve yetim aylıklarında olduğu gibi, 3 ayda bir verilmesi için bir kanun tasarısının sevk edilmiş olduğunu biliyoruz. Görüşmekte olduğumuz bu tasarıya bir madde ilâve etmek suretiyle bunu halletmek de mümkün olurdu. Bunun ilâvesini komisyon düşünmüyorsa, buna ait tasarının da bir an evvel Gündeme alınmasını temenni ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Sayın Süleyman Onan, buyurunuz efendim.

SÜLEYMAN ONAN (Kırşehir) — Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri, millî mücadeleye iştirak edip de İstiklâl Madalyası almış bulunan kahramanlarımıza ayda 300 lira verilmesine mütedair Kanunu çıkartalı henüz bir sene geçmeden şimdi aynı konu ile ilgili bir de Ödenek Kanunu ile karşı karşıya geldik.

Başlangıçta 13 - 14 bin kişi tahmin edilen İstiklâl Madalyası sahipleri bugün için 100 bin kişiyi bulmuş, bu miktarın daha da çoğalacağı tahmin edilmektedir. 24 Şubat 1968 tarihinde çıkartılan 1005 sayılı Kanunun hazırlanışında hakikate yakın bir tesbit ile bu Kanunu Hükümetin Yüce Meclise getirmesi lâzımdı.

Her zaman ikaz ve rica eylediğim bir husus, bu konuda da kendini göstermiştir. Kanunları daima kusursuz yapmalıyız. Uzun senelerden sonra 300 liralık bir harçlık parasına kavuşmanın saadetini duyan bu kahramanlar, ödenek yetersizliğinden dolayı, kanunen tanımış olduğumuz meşru haklarını alamıyorlar. Kış, kıyamet günlerinde bir lokma ekmeğini, ihtiyar bedenini ısıtacak kömürünü, hasta varlığının şifalanması için muhtacolduğu ilâcını alabilmesi için bu ödeneğin mutlaka müstaceliyetle verilmesinde zaruret vardır. İstenilen ödenek mâkuldür. Bu kabîl ödenekler için sık sık kanun getirilmemesi bakımından bu kanuna «bu ödeneği ihtiyaç nisbetinde artırmaya Maliye Bakanı yetkilidir» ibaresinin konulması yerindedir, ancak Genel Muhasebe Kanunuyle bağdaştırılması zaruridir.

Vermekte olduğumuz bu ödenekler hak sahiplerine helâl olsun.

Yüce Meclise saygılar sunarım.

(1) 750 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

BAŞKAN — Sayın Hasan Tahsin Uzun, buyurunuz.

HASAN TAHSİN UZUN (Kırklareli) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri, 24 . 2 . 1968 tarihinde 1005 sayılı Kanun yürürlüğe girmiştir. Memleketimizin kurtulması için mücadele etmiş İstiklâl Madalyası sahibi kahramanlarımızdan bir kısmı çıkarılan bu kanundan istifade etmiş, iyi kötü sokaklarda sürünmekten kısmen olsun kurtulmuşlardır. Fakat bu kanun Meclislerden çıkarken, bu kanunu hazırlıyan ilgili bakanlık hesabını iyi yapamadığından, bu kanundan ancak 13 - 14 bin İstiklâl Madalyası sahibi istifade eder, düşüncesiyle bu kanun gerekçesi Meclise sevk edilmiş ve kanun öylece meclislerden çıkmıştır.

Kanun yürürlüğe girdikten sonra işin şekli tamamen değişmiş, bu 13 - 14 bin kişi yerine 100 bin kişiye yakın İstiklâl Madalyası sahibi kahramanımızın, bu kanundan istifade etmek için, ilgili bakanlığa müracaat ettiği anlaşılmaktadır. Bu duruma göre, müracaatçıların haklarının kendilerine verilmesi için 54 milyon liralık bir ödeneğin konması için Meclise yeni bir kanun teklif edilmiştir. Şimdi bu kanunun Meclisden çıkması ile bugüne kadar maaşlarını alamıyan, bu memleketin kurtulmasında hakları geçmiş bulunan bütün İstiklâl Madalyası sahibi kahramanlarımız faydalanacaklardır.

Kanun, zamanında iyi incelenip Meclise öyle sevk edilmiş olsaydı bu durumla karşılaşmıyacaktık ve madalya sahipleri de bu kadar müşkilâtla karşılaşmıyacaklardı. Ben bu kanunun, geç de olsa Meclisimize gelmesine memnun oldum. Hiç olmazsa bundan sonra, bu memleketin kurtulmasında faydaları dokunan kahramanlarımıza iyi bir hizmet etmiş olacağız. Bu kanunun bu kahramanlara hayırlı olmasını diler saygılar sunarım.

Hürmetlerimle. (Alkışlar)

BAŞKAN — Tümü üzerinde başka söz istiyen olmadığına göre, maddelere geçilmesini oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporunda ivedilik talebi vardır, bu hususta da tasvibinizi alacağım. İvediliği kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir. Şimdi birinci maddeyi okutuyorum.

1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/3) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında Kanun

Madde 1. — 1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/3) işaretli cetvelin Maliye Bakanlığı kısmının 35.000 nci (Sosyal transferler) bölümünün 35.320 nci (Vatani hizmet aylıkları) maddesine 54 000 000 liralık ek ödenek verilmiştir.

BAŞKAN — Birinci madde üzerinde söz istiyen? Yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

İkinci maddeyi okutuyorum.

Madde 2. — 1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/3) isaretli cetvelin Maliye Bakanlığı kısmının 35.000 nci (Sosyal transferler) bölümünün 35.320 nci (Vatani hizmet aylıkları) maddesinin sonuna (Bu ödeneği ihtiyaç nisbetinde artırmaya Maliye Bakanı yetkilidir) ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN — Bu madde hakkında söz istiyen? Yok... Bulunmadığına göre, oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Üçüncü maddeyi okutuyorum.

Madde 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Dördüncü maddeyi okutuyorum.

Madde 4. — Bu kanunu Maliye Bakanı yürütür.

BAŞKAN — Dördüncü maddeyi kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Tümü hakkında söz istiyen var mı arkadaşlar? Yok. Açık oya sunulacaktır.

Kupalar sıralar arasında dolaştırılacaktır.

4. — İstanbul Üniversitesi 1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyonu başkanlıkları tezkereleri (Millet Meclisi 1/546; Cumhuriyet Senatosu 1/910) (Millet Meclisi S. Sayısı : 751; Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 1156)

BAŞKAN — Raporda öncelik teklifi vardır. Tasvibinizi alacağım.

Önceliği kabul edenler lûtfen işaret buyursun... Kabul etmiyenler... Öncelik kabul edilmiştir.

Tümü üzerinde grupu adına Sayın Âdil Toközlü, şahısları adına Sayın Kodamanoğlu ile Sayın Mustafa Kemal Yılmaz söz istemişlerdir.

C. H. P. Grupu adına Sayın Âdil Toközlü, buyurun.

C. H. P. GRUPU ADINA ÂDİL TOKÖZLÜ (Kastamonu) — Muhterem arkadaşlar;

Bu kanun tasarısı ile İstanbul Üniversitesi Bütçesinin muhtelif bölümlerine 13 083 189 liranın eklenmesi teklif edilmektedir. Gerekçede İstanbul Üniversitesi 1968 yılı bütçesinin ihzarı sırasında üniversiteye bağlı Cerrahpaşa Tıp Fakültesi kuruluş kadrolarına ait kanun tasarısı henüz kanuniyet kesbetmemiş olduğu için tahsisatı konmamış, bilâhara mezkûr tasarı 8 Şubat 1968 tarih ve 993 sayı ile kanunlaştığından, gerekli ihtiyaçların karşılanması için ek ödeneğe zaruret olduğu belirtilmektedir.

Bizim bildiğimiz, bu gibi kanun tasarısı ile istenilecek ödeneklerin yıllık bütçelerine konulması, bütçenin samimiyet prensibi icabıdır.

Kaldı ki; tasarı 8 Şubat 1968 tarih ve 993 sayı ile kanunlaştığına göre, Meclislerce ödeneğin bütçeye konulması mümkün olur ve ek ödeneğe lüzum kalmaz idi. Hizmetlerin aksamasını da önlemiş olur idik.

Aylıklar verilmemiş midir, tahsisat olmadan hizmetler nasıl yapılmıştır, büro giderleri ve malzeme alımları yapılmış mıdır, yani tahsisat olmadan borçlanılmış mıdır?

Ek ödenek mevanında uluslararası yurt dışı toplantısına katılacakların harcırahları da vardır. Sigorta primlerinin bütçenin ihzarında nazarı dikkate alınmaması bir noksanlıktan ileri gelmiştir. Bunun bir daha tekerrürüne mahal bırakılmamasını istiyoruz.

Edebiyat Fakültesinde gece öğretimi için 1967 bütçesine tertip açılarak, tahsisat konmamasından 1968 bütçesine olağanüstü 860 250 liralık ek ödenek için bulunan formül de cari usul ve tatbikata uygun değildir. Kanun tasarıları Meclise gönderilirken malî hükümlerinin de tasarıda yer alması, bilhassa böyle karışıklıkları önlemek bakımından, lüzumlu ve faydalı olur.

Bütçeleri, Bütçe Karma Komisyonunda nazariyata boğarak günlerce görüşüyoruz. Neticede bir kaç milyon lira zam veya tenzil, hepsi bu. Her bölüme konulan rakamların ihtiyaca kifayet edip etmediğini, bir evvelki yıl bütçesiyle mukayese ederek incelemek asıldır. Bizim Tıp Fakülte ve üniversitelerimiz için fedakârlıktan kaçınmadığımız da malûmdur.

İstediğimiz, her işin zamanında yapılmasıdır. Bu teklifler birer aksaklığın ifadesidir, bundan sonra olsun dikkat edelim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Sayın Nuri Kodamanoğlu, buyurun efendim.

NURİ KODAMANOĞLU (Yozgat) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım, görüşmekte olduğumuz aktarma kanun tasarısının bâzı ödenekleri, İstanbul Üniversitesinin Tıp Fakültesinden ayrılan ve sonra müstakil bir fakülte halini alan Cerrahpaşa Tıp Fakültesiyle ilgilidir.

Tasarı 3 Ağustos 1968 de sevk edildiği için, o tarihten bu yana Fakültenin ihtiyaç ve şartlarında bir takım değişiklikler olmuştur.

Fakülteyi ziyaretim ve ilgililerle yaptığım temaslar sırasında tesbit ettiğim, iki ihtiyacı Yüce Meclise arz etmek istiyorum. Eğer Sayın Hükümet de bu ihtiyacın isabeti üzerinde mutabakata varırsa, arz edeceğim şekilde ödenek tahsisi yapılmasında hizmetin yürütülmesi açısından fayda vardır.

Aziz arkadaşlarım, tasarıya bağlı (1) sayılı cetvelin (A/1) işaretli bölümünün 12.111 nci maddesine - ki, bu madde öğretim üyeleri, görevlileri ve yardımcıları ile uzmanlar aylıklarını ihtiva ediyor - 3 710 115 lira ek tahsisat verilmesini mutazammındır.

O tarihten bu yana bu fakültenin öğretim üyeleri ve uzmanların aylıkları için lâzımgelen ödenek, ilgili fakültelerin ödeneklerinden bir ölçüde karşılandığı için simdi ihtiyacın miktarı 3 719 000 lirayı bulmaktadır. Fakültenin yaptığı tahminlere bakılırsa fakülte burada 2 milyon liralık bir ödenekten sarfınazaf edebilecek durumdadır. Fakültenin dileği odur ki, bu 2 milyon lira buradan alınır, yine aynı kanuna bağlı cetvelin (A/3) işaretli kısmının 32.100

sayılı kamulaştırma ve satınalma bedeli maddesine konursa çok faydalı olacaktır.

Sebebi, bu fakülte bir morfoloji enstitüsü kurmak ihtiyacındadır ve buna kararlıdır, bu enstitü için lâzımgelen arazinin istimlâk edilmesi mecburiyeti vardır, işte bu 2 milyon lira ile bu istimlâke geçmek mümkün olacaktır.

Gerçi 32.100 sayılı maddeye 2 milyon lira konmuş ise de bu 2 milyon liralık ödenek belediyeye ödenmesi lâzımgelen, mukavele icabı hastane için ödenmesi lâzımgelen tahsisata aittir ve buradan morfoloji enstitüsü arazisi için bir miktar ayırmaya imkân olmıyacaktır. Binaenaleyh, eğer Sayın Hükümet bendenizin tesbit edebildiğim bu ihtiyacın isabetine taraftar oluyorlarsa, 12.111 nci maddeden 2 milyon liranın kısılarak, (A/3) işaretli kısmın 32.100 ncü maddesine 2 milyon lira eklenmesini teklif ediyorum. Bu hususta bir de önerge sunuyorum.

Arz etmek istediğim diğer bir ihtiyaç da, yine tasarıya bağlı 1 sayılı cetvelin (A/1) işaretli bölümünün 12.590 ncı; üniversite tazminatı maddesi ile ilgilidir. Yine teklif tarihinden bu yana baska fakültelerin tahsisatından istifade edilerek üniversite tazminatı ile ilgili ihtiyaçlar ciddî ölçüde giderilmiştir. Bu sebepten bu maddeye aktarılması teklif edilen 1 550 000 liradan 500 000 lirasının kısılabileceği kanaati fakültede hâsıl olmuştur. Eğer, kısılabileceğini tahmin ettiğim 500 000 lira buradan alınır. yine İstanbul Tıp Fakültesi bütçesinin 16.810 numaralı «onarımlar» maddesine konursa, böylece fakültenin esas bütçe ile verilen 900 000 lira ile ikmal edemediği tamirat tamamlanacak ve müessese daha ferah bir şekilde islemeye imkân bulacaktır.

Binaenalevh bu hususta da bir önerge sunuyorum. Hiç şüphesiz arz ettiğim iki ihtiyaç, bendenizin yetkililerle olan temaslarım neticesinde tesbit edebildiğim iki meseledir. Bunun isabet derecesi üzerinde asıl fikir verme imkânı Hükümetin elinde ancak vardır. Bendeniz teklifimi yapıyorum, Hükümet de iltihak ederse bir ihtiyaca cevap bulunmuş olacaktır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Sayın Mustafa Kemal Yılmaz, buyurun.

MUSTAFA KEMAL YILMAZ (Aydın) — Sayın arkadaşlarım, elimizde bulunan aktarma kanunu tasarısında Cerrahpaşa Tıp Fakültesi ve İstanbul Üniversitesinin bâzı rektörlük ihtiyaçları için ek ödenek talebedilmektedir. Ben bunlar hakkında grup sözcümüzün görüşlerine aynen katılmakla iktifa edeceğim.

Yalnız tasarının 12.000 nci bölümünde gece öğrenimi yapan Edebiyat Fakültesinin ihtiyaçları için 860 250 lira istenmektedir.

Sayın arkadaşlarım, Edebiyat Fakültesinde gece öğrenimi yapılması ihtiyacı üzerinde bu vesile ile Yüce Meclisin dikkatini, önemli bir noktaya, bir defa daha çekmek isterim.

Bütün yetkililer çeşitli vesilelerle insan gücü yetiştirilmesi konusunda görüşlerini beyan ederlerken daima plânlı bir dönemde olduğumuzdan bahsederler. Devlet Plânlama Teşkilâtında İkinci Beş Yıllık Plân tasarısında ve yıllık programlarda kalkınma gayretleri içinde olan Türkiye'mizin çeşitli alanlardaki insan gücü hesaplanmıştır.

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesinde gece öğrenimi yolu ile yetiştirilecek ilâve insan gücü bu hesapların dışındadır. Bir ek kapasite yaratılmaktadır. Eğer bu ek kapasite plân hedeflerine uygun olarak memleketimizin ihtiyacı olan alanlarda insan yetiştirmeyi hedef almış olsaydı bundan ancak memnun olurduk.

Kaldı ki, Edebiyat Fakültesinde tarih öğretmeni, coğrafya öğretmeni yetiştirilmektedir. Peki, Türkiye'nin bugün bu alanlarda öğretmene ihtiyacı var mıdır? Hepiniz bilirsiniz ki, yüzlerce tarih ve coğrafya öğretmeni tâyin edilmek için sıra beklemekte ve Millî Eğitim Bakanlığını zorlamaktadır. Şu veya bu yolla kadrolara alınmış bulunan bu ihtısas dalındaki arkadaşlarımız da mecburi ders saatlerini dolduracak kendi branşlarında ders bulamamaktadırlar. Bu, insan gücünün israfıdır, bu. Devlet Hazinesinin israfıdır.

Şimdi akla şu geliyor; İstanbul Üniversitesinin memleketimizin ihtiyacı olan dallarda neden gece öğrenimi tertiplemediğini sormamız lâzımdır. Memleketin fizik öğretmenine ihtiyacı vardır, fen dallarında yetişmiş elemana ihtiyacı vardır, matematik öğretmenine ihtiyacı vardır, gelin görün ki, üniversitelerimizin hiç

birisinde bu dallarda gece öğrenimi yapılmaz. Ama, Edebiyat Fakültesinde gece öğrenimi yapılması için bizzat profesörlerden büyük bir istek vâkı olmuştur ve bu gece öğrenimine de geçen sene başlamışlardır. Buna Hükümet de yakınlık göstermiştir. Olsa olsa üniversitelere giremiyen çocuklarımıza bir yüksek öğrenim kapısı bulalım da ne olursa olsun, gibi sorumsuzca bir nedene dayanır bu. Peki ama, çocuklarımızı Edebiyat Fakültesinin tarih bölümüne, coğrafya bölümüne yerleştirdiniz, 4 sene sonra mezun olduklarında ne yapacaksınız? Ama o zamana kadar Allah kerim düşüncesinde isek bu, doğrusu endişe verici bir sorumsuzluk olur.

Şimdi aslında mühendislik, fen ve diğer müspet bilim dallarında öğretim yapan profesörlerimiz, öğretim üyelerimiz özel okullarda gayet kârlı gece öğrenimi imkânları bulabilmektedirler, orada ders vermektedirler. Ek imkân yaratabilmektedirler kendi geçimleri için. Ama geriye kala kala Edebiyat Fakültesinin öğretim üyeleri, hocaları kalıyor; onlar ne yapsınlar ek ödenek bulmak için? Onlar da bu sekilde Edebiyat Fakültesinde gece öğrenimi tertipliyorlar. Ve simdi vereceğniz 860 000 lira iste bu hizmet icindir ve bu hizmetin ne dereceye kadar memleketin yararına olduğunu takdirinize bırakıyorum.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Kanun tasarısının tümü üzerinde başka söz istiyen bulunmadığına göre maddelere geçilmesi hususunu oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

İstanbul Üniversitesi 1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında Kanun

Madde 1. — İstanbul Üniversitesi 1968 yılı Büçte Kanununa bağlı (A/1), (A/2) ve (A/3) işaretli cetvellerin ilisik 1 sayılı cetvelde yazılı tertiplerine 12 182 929 liralık ek ödenek verilmiştir.

BAŞKAN — Şimdi 1 nci maddeye ekli cetvelleri okutuyorum, sırası ile tasvibinizi alacağım.

(1) SAYILI CETVEL

Bölüm		Lira
	(A/1)	
	Edebiyat Fakültesi	
12.000	Personel giderleri	860 250
	BAŞKAN — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.	
	Cerrahpaşa Tıp Fakültesi	
12.000	Personel giderleri	6 373 389

BAŞKAN — Bu bölümle ilgili önerge var, okutuyorum efendim.

Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Millet Meclisi (1/546) sıra sayılı aktarma kanunu tasarısına bağlı (1) sayılı cetvelin (A/1) işaretli kısmının 12.111 nci maddesinden 2 milyon lira düşülerek aynı tasarının aynı cetvelinin (A/3) işaretli kısmının 32.100 ncü kamulaştırma ve satınalma bedeli bölümüne 2 milyon lira eklenmesini arz ve teklif ederim.

Yozgat
Nuri Kodamanoğlu

BAŞKAN — Komisyon?

BÜTÇE KARMA KOMİSYONU BAŞKANI MESUT EREZ (Kütahya) — Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; Sayın Kodamanoğlu'nun önergesi, bir bölümde sarf edilmiyen 2 milyon liranın bir diğer bölüme aktarılmasından ibarettir. Bu teklife katılamıyoruz. Sebebini arz etmek isterim.

Malî yılın sonlarında bir tatbikat vardır; bir bölümde ödenek varsa, sarf edilmemişse bu ödenekler dairelerce sarf edilmek istenir ve o şekilde hareket edilir. Bu, dairelerdeki fiilî durumdur.

Bir de bunun şimdi kanuni olan veyahut da kanunla yapılmak istenen bir şekli karşısında bulunuyoruz. Bir bölümdeki ödenek sarf edilmeyip tasarruf edilecek hale geldiği halde bir başka bölüme aktarılarak malî yıl sonuna kadar sarf edilmek istenilmektedir. Halbuki, takdir buyursunuz ve hatırlarsınız ki, 1968 bütçesi burada görüşülürken bütçe tasarrufları ile karşılanacak bir kısım mevcut idi, bu tasarrufları da bu şekilde malî yıl sonuna kadar harcarsak,

bu defa bütçenin açıkları daha da artacaktır. Bu bakımdan komisyon bu önergeye katılamamaktadır. İltifat edilmemesini istirham ederim.

BAŞKAN — Efendim, biraz evvel okuttuğumuz Sayın Kodamanoğlu'nun önergesine komisyon katılmamaktadır. Önergeyi tasvibinize sunuyorum; kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Bu bölümle ilgili bir önerge daha var, onu da okutuyorum.

NURİ KODAMANOĞLU (Yozgat) — Efendim, anlaşılıyor ki, yine komisyon ve Hükümet katılmıyacak, geri alıyorum öenrgemi.

BAŞKAN — Peki efendim.

Efendim, bu önerge geri alındığına göre, demin okuttuğum bölümü tekrar okutuyorum, tasvibinize sunacağım.

(12.000 nci bölüm tekrar okundu.)

BAŞKAN — Bu bölümü tasvibinize sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Bölüm		Lira
15.000	Kurum giderleri	1 050 000
	BAŞKAN — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.	
16.000	Çeşitli giderler	1 740 000
	BAŞKAN — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.	
	(A/2)	
	Rektörlük	
23.000	Makina, teçhizat ve taşıt alımları ve onarımları	147 000
	BAŞKAN — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.	
	(A/3)	
	Cerrahpaşa Tıp Fakültesi	
32.000	Kamulaştırma ve satınalmalar	2 000 000
	BAŞKAN — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.	
35.000	Sosyal transferler	12 290
	BAŞKAN — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.	

Şimdi 1 nci maddeyi kabul ettiğiniz cetvelleriyle birlikte oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

İkinci maddeyi okutuyorum.

Madde 2. — İstanbul Üniversitesi 1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/3) işaretli cetvellerin ilişik 2 sayılı cetvelde yazılı yeniden açılan tertiplerine 900 260 liralık olağanüstü ödenek verilmiştir.

BAŞKAN — Bu maddeye ekli cetveli okutuyorum.

(2) SAYILI CETVEL

Bölüm		Lira
	(A/1)	
	Cerrahpaşa Tıp Fakültesi	
12.000	Personel giderleri	40 010
	BAŞKAN — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.	
	(A/3)	
	Rektörlük	
36.000	Borç ödemeleri	860 250
	BAŞKAN — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.	

2 nci maddeyi cetvelleriyle birlikte oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 3. — İstanbul Üniversitesi 1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı (B) işaretli cetvelin 72.000 nci (Özel gelirler) bölümünün 72.100 ncü (Hazine yardımı) maddesine 13 083 189 lira eklenmiştir.

BAŞKAN — Tasvibinize sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 4. — İstanbul Üniversitesi 1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı (R) işaretli cetvelin taşıt alımları kısmının sonuna, ilişik 3 sayılı cetvelde yazılı taşıtlar eklenmiştir.

BAŞKAN — 4 ncü maddeyi cetveliyle birlikte oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Beşinci maddeyi okutuyorum.

Madde 5. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 6. — Bu kanunu Maliye ve Millî Eğitim bakanları yürütür.

BAŞKAN — 6 ncı maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Açık oylaması yapılacaktır, kupalar dolaştırılsın.

5. — 1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyonu başkanlıkları tezkeresi (Millet Meclisi 1/561; Cumhuriyet Senatosu 1/911) (Millet Meclisi S. Sayısı : 752; Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 1157) (1)

BAŞKAN — Komisyon raporunda öncelik teklifi vardır. Bu teklifi tasvibinize sunuyorum. Öncelikle konuşulmasını kabul edenler lûtfen işaret buyursunlar... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Tümü üzerinde söz istiyen?

ÂDİL TOKÖZLÜ (Kastamonu) — Grup adına söz istiyorum efendim.

BAŞKAN — Buyurun, C. H. P. Grupu adına Sayın Âdil Toközlü.

C. H. P. GRUPU ADINA ÂDİL TOKÖZLÜ (Kastamonu) — Muhterem arkadaşlar, bu tasarıda istenilen ek ödeneklerden birincisi, Turizm Bakanlığı başka bir binaya nakledilmiş, kira bedelinden 200 bin liranın tasarruf edileceği tahmin edilerek bunun demirbaş giderleri maddesine nakli istenmektedir.

Devlet dairelerinde tipik bir mefruşat sisteminin uygulanmasını ve bu suretle gelişigüzel israfların önlenmesini bu vesile ile de temenni ediyoruz.

Karşılıksız borçlar için Maliye Bakanlığı Bütçesine yüzbin liralık ödenek aktarılmaktadır. Bu, her yıl devam ediyor. Tahsisat olmadan hiçbir hizmet ifa edilemez. Bu itibarla ödenek dışı yapılan sarfiyattan ita âmirleri ve saymanlar mesuldür. Genel Muhasebe Kanunumuz da bunu âmirdir. Buna rağmen karşılıksız borçları olağanüstü ödeneklerle karşılamak zorunda kalıyoruz. Bundan sonra olsun bu kabîl ödeneklerin aktarma ilâvelerinin Meclislere getirilmesini önliyecek tedbirler alınmasını istiyoruz.

Maliye Bakanlığı kısmında; 600 000 liralık aktarmanın mucip sebebi, 838 sayılı Sayıştay Kanununa göre mahallerinde tetkik edilmesi icabeden sarf evrakının merkeze getirilmesinden, bunların tekrar mahallerine gönderilmesi masrafı olarak isteniliyor. Sayıştay Kanunu Mecliste müzakere edilirken, işbu sarf evrakının merkeze gönderilmiyerek alıkonulması, vaktiyle defterdarlıklara bildirilseydi bu külfete ve masrafa ihtiyaç kalmazdı. Bunlar, vaktiyle tedbir alınmamanın bir neticesidir.

Tarım Bakanlığı kısmında : Tarım ürünlerine ârız olan hastalık ve haşerelerle gerekli mücadele yapmak için 6813 sayılı Kanun gereğince 15 milyon liralık tahsisat isteniyor. İstenilen 15 milyon liradan 600 bin lirası işçi ücretleri, 300 bin lirası sürekli görev yolluğu, 13 milyon lirası tarımsal mücadele, sağlık, araç - gereç, ilâç alım ve giderleri, 750 lirası ulaştırma giderleri, 350 bin lirası ihale ile yapılacak mücadele işleri içindir.

Geçenlerde de 8 milyon liralık bir ödenek kabul etmiş idik. Bir yıllık mücadele ihtiyacının, bütçenin ihzarında isabetle tahmin etmek müşkülâtı meydanda olmamakla beraber, harcadığımız paralar da hayli yekûn tutmaktadır. Bütçenin tanziminde 6813 sayılı Kanunun mevcudiyeti düşünülerek, nasıl olsa yıl içinde ödenek temin ederiz düşüncesiyle hareket edilmemesini ve hakiki ihtiyacın bütçe ile karşılanmasına bilhassa itina edilmesini temenniye şayan buluyoruz.

Çalışma Bakanlığı; dış kuruluş sözleşmeli personeli ücreti olarak daha 200 050 liraya ihtiyaç gösteriliyor. Yıl sonuna iki ay kalmıştır. İstenilen tahsisat karşılığı personel alınmış, istihdam edilmeye başlanmış mıdır? Bunun gerekçede izahı yoktur. Tahsisat alınmadan sözleşmeler yapılmış ve personel istihdam edilmekte ise bu da doğru değildir.

İmar ve İskân Bakanlığı; 7269 sayılı Kanunla verilen yetkisini kullanmıştır. Evvelce de 20 küsur milyon lira vermiş idik. Bu defa da 41 milyon lira verilmektedir.

Maliye Bakanlığı; 200 bin lirası Sümerbank sermayesine ilâve ediliyor. Bankanın borcuna mahsubedilecek hesaba bir takas. Sümerbank yine fiilî sermaye ihtiyacından mahrum, borcunu vermiyecek, hesaba sermayeyi ilâve edecek.

---

(1) 752 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonundadır.

55 milyon lirası da Kömür İşletmeleri Kurumunun finansman ihtiyacına karşılık olduğu anlaşılıyor.

Gümrük ve Tekel Bakanlığı; yurda giren çeşitli malzemelerin kesafeti dolayısiyle mevcut kimyagerlerle bu hizmetler lâyikiyle karşılanamıyormuş, bir miktar teknik personele ihtiyaç varmış, yevmiyeyle alacaklarmış, 243 694 liralık ödenek istiyorlar.

Yıl sonu geliyor, 1969 yılı bütçesinde elbette tahsisat konulmuş olacak. İki ay için bu ödenekten vazgeçilmesinin mümkün olacağını tabiî buluyoruz.

Ulaştırma Bakanlığı; Ulaştırma Bakanlığında Denizcilik Bankası Genel Müdürlüğü tarafından Pendik'te tersane kurulması amaciyle satınalınacak gayrimenkuller için bütçede bir tertip açılmamış, bunun için 32.100 ncü madde açılmış ve olağanüstü 35 milyon lira ek ödenek istenilmektedir.

Sanayi Bakanlığı; Türk Sevk ve İdaresine özel fon projesi için 284 400 liralık olağanüstü tahsisat isteniyor.

Sağlık Bakanlığı; Sağlık Bakanlığı teşkilâtı (D) cetvelindeki kadrolarından bir kısmının serbest bırakılmasını istiyor.

Bunlar her yıl bütçesiyle yapılır, tatbikat da böyledir. Madem ki, serbest bırakılmasında zaruret var idi. Niçin 1968 yılı bütçesi hazırlanırken düşünülmemiştir. Bundan sonra yapmıyalım, usule riayet edelim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Grup adına Sayın İncesulu, buyurun.

G. P. GRUPU ADINA HİLMİ İNCESULU (Çorum) — Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri, müzakere etmekte olduğumuz 1/561 Sıra Sayılı kanun tasarısiyle Hükümet, bütçede toplam olarak 324 933 189 liralık aktarma talebetmektedir.

Biraz evvel kabul ettiğimiz bir kanun tasarısiyle 55 milyon liralık bir ek ödenek koyduk. Diğer kanun tasarılariyle de çeşitli aktarmalar var, (A/1), (A/2), (A/3) cetvellerinde. Yani bugün müzakere edeceğimiz tasarılardaki toplam aktarmalar 400 milyon liraya yaklaşmaktadır.

Hükümet icraatındaki zaruretleri kabul ediyoruz, ama bu kadar büyük aktarmaların bütçe yapılırken derpiş edilmemesi, bütçenin samimiyet kaidesiyle zor bağdaşır. Bütçe tahminlerinin isabetini münakaşa konusu yapar hale getirir.

Ayrıca, Sayın Maliye Vekilimiz burada yoktur, dinlemesini rica ederdim, Hazine nakıs dört milyarda, likidite darlığı âzami hadde, stüasyonlar, tediye emirleri ödenemez halde, küçük tediye emirleri için bile sıra ve bölüntüler, taksitlendirmeler yapılıyor. Fiilî hal bu.. Şimdi Hazinenin nakıs dört milyarın karşısında, 1968 bütçesinin fiilî, gerçekleşmiş açığı da bilhesap, 1 300 000 000 civarında. Biz buna dörtyüz milyon daha ekliyoruz. Şu halde malî yıl sonuna kadar 1968 bütçesi fiilen iki milyara yakın bir açıkla gerçekleşecek demektir.

Tasarıda tasarruftan bahsediliyor. Nereden ne şekillerde tasarruf, burada gerekçede belli edilmemiştir. Ben şahsan bir milletvekili olarak ve grupumuz, Hazine harcamalarında, cari harcamalarda küçük, küçük birtakım israfların yanyana gelmesi suretiyle büyük miktarlara baliğ olduğu kanısındayız. Tasarruftan bahsetmek kifayet etmez, tasarrufun gerçekleşmesi için lüzumlu tedbirleri almak ve müstemirren takibetmek gerekir.

Şimdi Sayın Maliye Vekilimizden sormak isterim; nereden, nasıl karşılıyacaklar bu 400 milyon lirayı? Tasarruflarla temin etme imkânı var mıdır? Biz o kanıda değiliz.

Kalkı ki, bir hususu daha nazarı dikkatlerine arz etmek isterim. Hükümet icraatı bir sanat tabiî kendisine göre, dikkatli olmak icabeder. Tasarıda 255 milyonun aktarmasını sağlıyan 31.000 nci bölümün 31.114 ncü kısmında «255 milyon liranın 200 milyon lirası Sümerbankın sermayesine mahsubedilecektir» deniyor. Sümerbankın sermayesinin 1 750 000 000 liraya çıkarılmasına ait kanun henüz müzakere edilmiş değil, gündemde. Gerekirdi ki Sümerbankın sermayesini artıran kanunu takdimen görüşelim.

Yine öyle anlaşılıyor ki buradan, 55 milyon lira da Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumunun zararını kapatmak amacına mâtuf. Gerekçede sadece «Toplu Sözleşme akdi» olarak gösteriliyor. Hakikaten, yapılan Toplu Sözleşmelerin yıllık portesi 55 milyon mudur, daha mı azdır, daha mı çoktur ve Türkiye Kömür İşletmelerinin malî bünyesi açıklarının toplamı nedir? Bu

hususta gerekçede bir fikrimiz yoktur. Bunların açıklanmasını da ayrıca rica ederim.

Yine aktarmaların büyük bir bölümünü teşkil eden 41 milyon lira İmar ve İskân Bakanlığı ile ilgili (A/2) cetvelindeki kısım, tabiî âfetler dolayısiyle açıkta kalan felâketzedelerin barındırılmasını istihdaf ediyor ki, bu zannederim, son vâkı olan Bartın depremi ile ilgili olacaktır. Tabiî bu, bir emri zaruridir. Buna bir söyliyeceğimiz yoktur.

Özet olarak şunu arz etmek istiyorum! Aktarma yapmak tabiî bir haldir, ama bu hacımda büyük aktarmalar, bütçenin samîmiyet prensibi ile nasıl bağdaşacaktır?

İkincisi; bütçenin gelir kalemleri ve malî yılın onuncu ayı içinde bulunduğumuza göre, uygulamanın sonuçları da bellidir, açıkça, fiilen gözükmektedir. Nasıl karşılanacaktır? Bu konularda Sayın Maliye Bakanından izahat rica ederim.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Sayın Nuri Kodamanoğlu, buyurun efendim.

NURİ KODAMANOĞLU (Yozgat) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım, görüşmekte olduğumuz tasarı gerçekten 400 milyonu aşkın bir karşılıksız ödenek vermeyi âmirdir.

Dün Bütçe Encümeninde yine bir başka vekâlet için, yanlış hatırlamıyorsam, 30 milyon lirava yakın ödenek kanunu tasarısı müzakere ve kabul olunmuştur. Öyle görünür ki, 1968 bütçesine, aşağı - yukarı 500 milyon lirayı bulan karşılıksız birtakım eklemeler yapılmak istenmektedir.

Arkadaşlarımın da belirttiği gibi, bu eklemelerin mühim bir kısmının önceden bilinmesi mümkündür. Meselâ bu tasarı ile Ulaştırma Bakanlığına verilmesi istenen 35 milyon lira, Pendik Tersanesi istimlâk bedelleriyle alâkalı. İkinci Plânda tartışmasını yaptığımız bu ihtiyacın mevcudiyeti esasen çok evvelden beri bilinmektedir. Binaenaleyh o zaman derpiş etmeyip şimdi bütçeye koymak, bütçenin samimî hazırlanmadığını, açığın az gösterilmesine çalışıldığını iddia edenlere hak verdirecek yöndedir.

Bu tip tasarrufların, Yüce Meclisin murakabe imkânlarını bir ölçüde sınırladığını söylemek isterim.

Aziz arkadaşlarım.

Bugün öğretmenlerin büyük çoğunluğu aylardan beri çeşitli ödeneklerini alamamışlardır. Yani, bunlar Devlete hizmet arz etmişlerdir, hizmetlerinin esasen çok mütevazi olan karşılığını Devlet ödiyememiştir, borçludur. Devlet bir yandan hizmet sahibi fakir fukara memuruna borçlu olur, bir yandan da büyük istimlâk paralarını ödemek için karşılıksız aktarmalar getirir. Bunun izahı güçtür. Lâzımgelirki, evvelâ öğretmenlere ve emsali birtakım hizmet arz edenlere Devletin borçları tamamen tasfiye olunsun.

Aziz arkadaşlarım,

Gerekçeler, aktarma kanunlarında bilhassa son derece bulanık yazıldığı için, eksik yazıldığı için mürakabe imkânlarımız aşağı - yukarı yok gibidir. Meselâ, bu tasarı ile verilmek istenen 255 milyon lira ödeneğin 200 milyon lirasının Sümerbankın borçlarına mahsubedileceği söylenmektedir. Acaba bu borç ne mahiyette bir borçtur, nereden çıkmıştır, bunun hakkında birkaç kelime ile de olsa Yüce Meclisin tenvir edilmesinde fayda görmekteyim.

Söylendiğine nazaran İktisadi Devlet Tesekkülleri birtakım partilileri doyurmak için lüzumsuz istihdam tasarruflarında bulundukları için boğazına kadar borca batmaktadır. Bu iddialar ne kadar vârittir, acaba bu getirilen borç bunlardan mı doğmaktadır, bilememekteyiz. Bu itibarla gerekçenin daha açık yazılmasını dilemek yanında, hiç olmazsa şimdi ilgili Hükümet temsilcisinin bu konuda bizi tenvir etmesini rica ederim.

Bir diğer unsur, İmar ve İskân Bakanlığına verilen 41 milyonun 7269 sayılı Kanunun bir maddesi 15 gün içinde Meclisin murakabesine arz edilmesi gereğinden bahseder. Meclisin bu murakabe hakkını kullanabilmesi, gerekçede «41 milyon liraya, birtakım âfetler dolayısiyle ihtiyaç hâsıl oldu, verdik» şeklindeki bir cümle ile olamaz. Binaenaleyh bunun da nerede, nasıl, ne cesit birtakım ödemelere mesnet ittihaz edildiğini bilmek istiyorum.

Bir diğer konu, İstanbul nâzım plânının muhalefetine rağmen,

«Tarihinde bir avuc arsa aldım» diyen Denizcilik Bankasının Pendik'te tersane kurması ile ilgilidir. Tabiî bunun tartışılması sırası,

yeri şimdi değildir. Bu işe kıyam edildiği devrede bunu anlatmaya çalıştık. Daha müsait yurt yerlerinde bu tersanenin kurulabileceğini ve çok daha ucuza mal olacağını, çok daha iktisadi olacağını arza çalıştık. Tabiî Hükümet bu noktai nazarımıza iştirak eder veya etmez, bu onun sorumluluğunda bir iştir ve etmemiştir. Ancak, 35 milyon lira istimlâk bedeli istenmektedir. Tahmin edeceğiniz gibi, İstanbul burnunun dibinde birçok lüks ikâmetgâhın bulunduğu Pendik bölgesinin istimlâki oldukça pahalı bir iştir.

Şimdi sormak istiyorum Sayın ilgililerden; acaba bu 35 milyon lira yetecek midir, yoksa peyderpey başka ödenekler istenecek midir? Hiç şüphesiz bu yatırıma geçilmeye karar verildiğine nazaran bunun projeleri, tahminleri yapılmıştır. O halde sarahatle bilmek istiyoruz. Pendik tersanesi için kaç milyon lira istimlâk bedeli ödenecektir? Şimdilik bu konularda Hükümetin lûtfedeceği izahatı dinledikten sonra icabederse başka mütalâalarımı arz edeceğim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Sayın Tahtakılıç, buyurun.

AHMET TAHTAKILIÇ (İstanbul) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlar, aslında grup başkanvekilleri toplanmışlar, şimdi konuştuğumuz konu da dâhil olmak üzere, birçok aktarma ve yeni ödenek konularının acele olarak görüşülmesine karar verilmiştir. Bu, grupların meydana getirdiği bir emrivâki. Dikkat buyurursanız burada milletvekilleri birtakım ciddî suallер soruyorlar, Hükümet nâmına cevap verilmesine dâhi lüzum görülmüyerek yalnız oylamakla iktifa ediliyor.

Sayın arkadaşlar, parlâmentoların hakiki varlığı, nedeni millet nâmına verilmiş olan ödeneklerin yerli yerine sarfını murakabedir. Tarihte millî hâkimiyet fikri evvelâ millet hazinesine milletin vaziyedetmesi fikriyle başlamıştır. Keyfiliğin kaldırılması, ilk murakabe yolunun açılması bu nokta üzerinde durmuştur ki, hâlâ önemli bir nokta.

Şimdi bir sâniye için sizleri, arkadaşlarımın söylediklerini tekrar etmeden, birtakım esaslı noktalar üzerinde durmaya davet ediyorum.

Sayın arkadaşlar, Türkiye Devletinin nedense Hükümet olarak, Meclis olarak birtakım sağlam prensip noktaları tesbit edilemeden işler seelelikle, ivedilikle ve hattâ sebepleri iyice anlaşılmadan yürütülür gider. Meselâ biraz sonra müzakere edeceğiniz konular arasında Ege Üniversitesinde, sevinerek karşıladığım, bir mühendislik fakültesinin açılmasından bahsediliyor. Ve dişçilik, eczacılık fakültelerinin açılmasının da zaruretinden bahsediliyor. Ege Üniversitesi kendi sahasından mühendislik fakültesi için saha ayırmış, fakat binaları için, göreceksiniz, bir ödenek yok. Buna mukabil Pendik Tersanesi için 35 milyon liralık ödenek var.

Şimdi insan düşünüyor; bir devlet ciddiyetiyle bir mühendislik fakültesi kuracaksınız, çok isabetli. Bir mühendislik fakültesinin verimli olması için lâboratuvarlarının birinci günden itibaren kurulmuş olması lâzım. Bütün deneylerin 20 nci asır normlarına göre olması lâzım, yetiştireceğimiz elemanların ona göre olması lâzım. Orada bir kuruşu bulunmıyan devlet, iki ay içerisinde sanki Pendik'te kaptıkaçtı bir istimlâk mevzuu varmış gibi, istimlâk kanunları meydanda, devlet istimlâk kararı verir, bedellerinin ödenmesinde kanuni zaruret olan nokta vardır, olmıyan nokta vardır, diğer iki ay evveline kadar kanunsuz bir vaziyet devam ettiyse iki ay daha bu devam eder, önümüzdeki bütçe ile iş halledilir.

Onun için arkadaşlar, bu aktarmalar, bir arkadaşımın da ifade ettiği gibi, elbette girift olan devlet idaresinde bir dereceye kadar kabule şayan bir şeydir, ama bu ölçüde ve Hükümetten sorulan suallerin hiçbirisine cevap alınmadan şu Parlâmentonun bunlara karar veripte evet demesi... Kaldıki müzakere sırasında bulunmıyan milletvekilleri de, bilâhara kutular sıralar arasında dolaştırılacak, rey verecekler ve bunlar devlet nâmına sarf vaziyetine gelecektir.

Arkadaşları ben size daha ciddî bir nokta söylüyeyim; Maliye Bakanının bütce gerekçesi nutkunu dinledim. Fransa'daki krizden bahsediyor, malî durumdan bahsediyor. Gerçekçi olalım, arkadaşlar.

Bir arkadaşımız samimiyet kelimesini kullandı. Bu samimiyet enfüsi bir tabirdir, kimde

olduğu meçhuldür, 22 yıldan beri demokraside de kimin samimî olduğunu hâlâ öğrenemedik gitti. Samimiyeti bırakalım da gerçekçi olalım. Gerçekçi olarak bir Fransa tasavvur ediniz ki, malî gücü bugünkü krizli halde dahi, buhranlı halde dahi mutlaka Türkiye'nin malî durumundan iyidir. Vatandaşların geçim standardı bizimkinden çok yüksek. Sanayiin durumu, De Gaulle'ün buraya gelmesi vesilesiyle açıklandı, sanayi ihracaatı % 54 ü bulmuş. O halde, Fransa birtakım kararlar alıyor, «4 milyar Frank bu seneki bütçemde tasarruf edeceğim» diyor.

Arkadaşlar, bir Devlet tasarruftan bahsetti mi yapar. Biz garbtan hangi mefhumu ve müesseseyi aldıksa mutlaka onu dejenere etmişizdir. Tasarrufa Türkiye'nin ihtiyacı Fransa'dan daha fazla, fakat tasarrufu yapabilecek bir irade yok.

Bugünkü şu aktarmaları topyekûn mütalâa edin, arkadaşlarımızın sorduğu sualleri hatırlayın, bu suallerin cevapsız kaldığını hatırlayın. Meselâ bir arkadaşımız çok enteresan bir noktadan bahsetti, Yılmaz arkadaşım; Edebiyat Fakültesinde gece öğrenimi varda, diğer fakültelerde niçin yok, dedi. Yılmaz arkadaşımız, Edebiyat Fakültesindeki gece öğretiminin, Türkiye Devletinin içinde bulunduğu şartlar bakımından verimliliğinin, aceleliğinin, zaruretinin münakaşa edilebileceğinden bahsetti. Mevzu gitti gitti.. Ona mukabil dünya teknolojosindeki zaruretler dolayısiyle Türkiye'de teknolojide birtakım hareketlere ihtiyaç var, Devlet liberalist bir metod içerisinde teknolojiyi nasıl teşvik eder? Açacağı mekteplerle, vereceği tahsisatla teşvik eder. E! Orada bir araştırma yok, ona mukabil Türk Devletinin başında mutlaka bir yol bulacağı bir özel okullar ticareti meselesi devam edip gidiyor, hiçbir ciddî meselenin burada münakaşasına imkân olmuyor. Onun için ben, evvelâ tüzük gereğince zaruri olan bir noktayı söylüyorum; hangi bakanlığın ödeneğinde aktarma veya ilâve varsa o Bakan Mecliste bulunsun, ondan sonra müzakereye devam edelim.

Arkadaşlar, memlektin Devlet malî gücü de, harb malî gücü de son dereceye kadar üzerinde dikkatle durulacak bir noktada bulunuyor. Binaenaleyh, bir kuruşun sarfında eğer hassasiyet göstermezsek yarın birikeh yüzbinlerle, işte gördünüz yeni bütçeyi meydana getirmek için, belki münakaşasını gazetelerde okudunuz, şu memur kadrolarından yapılacak tasarruflar Bütçenin açığını kapatmak için kullanılacak kadar, şimdiye kadar malî usullerde görülmemiş noktalara girilmeye zaruret hâsıl oluyor.

Onun için bu meselede, evvelâ bu müzakere mevzuunda şu 36 milyona iki ay için hiç lüzum yok, Pendik Tersanesinin yapılıp yapılmama kararı Hükümetin Meclis huzurunda münakaşa ettiği bir mevzudur, yürür, ama iki ayda 35 milyonun sarfına zaruret neden? Bunu anlamak mümkün değildir. Milletvekili arkadaşlar burada bir soru sorduğu zaman cevap almadan bir müzakere gelip geçerse, o müzakere İçtüzüğe aykırı olarak cereyan ediyor demektir.

Onun için evvelâ bu usul meselesinin halli, diğer taraftan bu ölçüdeki aktarmaların da ne netice vereceğinin Meclisce müzakere edilmesini rica ederim.

Hepinizi saygiyle selâmlarım.

BAŞKAN — Muhterem milletvekilleri;

Sayın Tahtakılıç, konuşulan mevzu ile alâkalı bakanın burada bulunması halinde müzakereye devam edelim buyurdular. Maliye Bakanı adına elinde vesika olarak gönderilmiş bir temsilcisi mevcuttur, Hükümet vardır. Tüzük vardır. Tüzük de zaten buna müsaittir. Şayet sorulan suallere cevap vermek arzusunu taşırlarsa çıkıp konuşma yetkisine sahiptirler, binaenaleyh, müzakereye devam etmek durumundayız.

AHMET TAHTAKILIÇ (İstanbul) — Ulaştırma Bakanlığının tahsisatının nakli hakkında izahat rica ediyorum, 35 milyon hakkında.

BAŞKAN — Komisyon bu mevzuda cevap verir, efendim, icabederse.

AHMET TAHTAKILIÇ (İstanbul) — Komisyonun cevabı kâfi değil, Hükümetten izahat rica ediyorum.

BAŞKAN — Hükümet de istiyorsa verir, efendim.

AHMET TAHTAKILIÇ (İstanbul) — İstemezse vermesin.

BAŞKAN — Hükümeti zorlıyacak değiliz, efendim.

Efendim, tümü üzerinde başka söz istiyen var mı? Yok. Maddelere geçilmesi hususunu oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

1 nci maddeyi okutuyorum.

1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun

Madde 1. — 1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelin Turizm ve Tanıtma Bakanlığı kısmının 15.000 nci (Kurum giderleri) bölümünün 15.874 ncü (Kira bedeli) madesinden 200 000 lira düşülerek, aynı Bakanlık 13.000 nci (Yönetim giderleri) bölümünün 13.130 ncu (Döşeme ve demirbaş alımları ve giderleri) madesine aktarılmıştır.

BAŞKAN — 1 nci madde hakkında söz istiyen? Yok. Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 2. — 1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelin Maliye Bakanlığı kısmının 14.000 nci (Hizmet giderleri) bölümünün 14.480 nci (İhtiyat ödeneği) maddesinden 100 000 lira düşülerek, aynı Bakanlık (A/3) işaretli cetvelinin 36.000 nci (Borç ödemeleri) bölümünde yeniden açılan 36.350 nci (Geçen ve eski yıllar karşılıksız borçları «Bu ödenekten harcanmıyan kısmını ertesi yıla devren ödenek kaydetmeye Maliye Bakanı yetkilidir.») maddesine olağanüstü ödenek olarak aktarılmıştır.

BAŞKAN — Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler.. Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

3 ncü maddeyi okutuyorum.

Madde 3. — 1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1), (A/2), ve (A/3) işaretli cetvellerin ilişik 1 sayılı cetvelde yazılı tertiplerine 324 933 189 liralık ek ödenek verilmiştir.

BAŞKAN — 1 sayılı cetveli okutuyorum.

[1] SAYILI CETVEL

(A/1)

Maliye Bakanlığı

13.000	Yönetim giderleri	600 000

BAŞKAN — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Tarım Bakanlığı

12.000	Personel giderleri	900 000

BAŞKAN — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

13.000	Yönetim giderleri	13 000 000

BAŞKAN — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

14.000	Hizmet giderleri	1 100 000

BAŞKAN — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Çalışma Bakanlığı

12.000	Personel giderleri	250 000

BAŞKAN — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

BAŞKAN — 3 ncü maddeyi, kabul ettiğiniz bölümlerle birlikte, oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmiyenler.. Kabul edilmiştir. 4 ncü maddeyi okutuyorum.

Madde 4. — 1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/3) işaretli cetvellerin ilişik 2 sayılı cetvelde yazılı yeniden açılan tertiplerine 35 528 114 liralık olağanüstü ödenek verilmiştir.

BAŞKAN — Maddeye bağlı cetvelleri okutuyorum.

(A/2)

İmar ve İskân Bakanlığı

22.000	Yapı, tesis ve büyük onarım giderleri	41 000 000

BAŞKAN — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

(A/3)

Maliye Bakanlığı

31.000	Kurumlara katılma payları ve sermaye teşkilleri	255 000 000

BAŞKAN — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

34.000	Malî transferler	13 083 189

BAŞKAN — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

[2] SAYILI CETVEL

(A/1)

Gümrük ve Tekel Bakanlığı

12.000	Personel giderleri	243 714

BAŞKAN — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

(A/3)

Ulaştırma Bakanlığı

32.000	Kamulaştırma ve satınalmalar	35 000 000

BAŞKAN — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

NURİ KODAMANOĞLU (Yozgat) — Sayın Başkan, bir sualim vardı, cevap rica ediyorum. İçtüzük hükümlerine göre, kanunlar müzakere edilirken sual sormak milletvekillerinin hakkıdır. Ulaştırma Bakanlığından birtakım suallerim oldu. Eğer cevap vermezlerse Hükümetin murakabeden kaçtığı anlaşılır.

BAŞKAN — Kimden soruyorsunuz efendim.

NURİ KODAMANOĞLU (Yozgat) — Hükümetten sormuştum.

BAŞKAN — Cevap vermek isteseler söz isterlerdi efendim, söz istemediklerine göre...

MALİYE BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ ZEKİ MEMİŞOĞLU — Müsaade buyurursanız Sayın Başkanım, cevap arz edeyim.

BAŞKAN — Buyurunuz efendim, tabiî..

NURİ KODAMANOĞLU (Yozgat) — Sayın Başkan, toplu cevap verebilmeleri için sorumu tekrar edebilir miyim?

BAŞKAN — Buyurun efendim.

NURİ KODAMANOĞLU (Yozgat) — Pendik'teki istimlâkler için 35 milyon lira kâfi midir, daha sonra ödenek istenecek midir, istimlâklerin tamamı kaç milyon liradır?

MALİYE BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ ZEKİ MEMİŞOĞLU — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Sayın Nuri Kodamanoğlu'nun Pendik tersanesiyle ilgili olarak bütçeye konulmuş bulunan 35 milyon lira ek ödenek hakkındaki sorusuna Maliye Bakanlığımızın görüşünü arz ve izah ediyorum.

Konu Ulaştırma Bakanlığının değil, kanunun son maddesinde görüleceği veçhile «Bu kanunu Maliye Bakanı yürütür.» dediğine göre Maliye Bakanı adına cevaplarımı arz ediyorum efendiem.

Ulaştırma Bakanlığı bölümüne (A/3) olarak konulmuş olan transferlerle 35 milyon liranın Pendik Tersanesi için 1968 yılında Plânlama ile Ulaştırma ve Maliye Bakanlıklarının müştereken hazırladıkları ödenek olup, bu miktarın 1968 yılında sarfı uygun görülmüş ve ek ödenek olarak tahsisatı Yüce Meclise arz edilmiş ve şu anda müzekere edilmektedir. Ayrıca bir ek ödenek bunun dışında mevzuubahis değildir. Bu miktarın kâfi geleceğini arz ederim efendim. İstimlâk için Pendik Tersanesine bu miktarın kâfi geldiği hakkında Plânlama, Ulaştırma ve Maliye Bakanlığı mutabık kalmışlardır. Bunun dışında başka bir konu yoktur, arz ederim.

BAŞKAN — Şimdi okutup ve bir sual üzerine cevap verilen 32.000 nci bölümü oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

35.000 nci bölümü okutuyorum.

Bölüm		Lira
35.000	Sosyal transferler	284 400

BAŞKAN — kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi 4 ncü maddeyi, cetvelleriyle birlikte oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 5. — 1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelin Çalışma Bakanlığı kısmının 12.000 nci (Personel giderleri) bölümünün 12.422 nci 931, 6253 ve 864 sayılı kanunlar gereğince asgari ücret komisyonlarına katılacakların huzur ücreti madde unvanındaki (864) sayılı Kanunun numarası (854) olarak düzeltilmiştir.

BAŞKAN — 5 nci maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 6. — 1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı (L) işaretli cetvelin Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı kısmından ilişik (3) sayılı cetvelde yazılı kadrolar serbest bırakılmıştır.

BAŞKAN — İlişik üç sayılı cetvelle birlikte bu maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Bu maddeyi kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 8. — Bu kanunu Maliye Bakanı yürütür.

BAŞKAN — 8 nci maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler.. Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Açık oya sunulacaktır, lûtfen kupalar dolaştırılsın.

6. — Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/2) işaretli cetvelleri arasında 15 000 000 liralık aktarma yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyonu başkanlıkları tezkeresi (Millet Meclisi 1/539; Cumhuriyet Senatosu 1/912) (Millet Meclisi S. Sayısı : 753; Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 1158) (1)

BAŞKAN — Gündemin 7 nci sırasında kayıtlı bulunan bu tasarı hakkında öncelik talebi vardır. öncelikle görüşülmesi hususunu oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Tümü üzerinde müzakereye başlıyoruz.

Söz istiyenler?... Sayın Süleyman Onan, Sayın Hasan Tahsin Uzun, Sayın Kodamanoğlu, Sayın Toközlü.

Başka söz istiyen? Yok.

Grup adına olduğuna göre Sayın Toközlü buyurun, söz sırası sizin efendim.

C. H. P. GRUPU ADINA ÂDİL TOKÖZLÜ (Kastamonu) — Muhterem arkadaşlar, Beden Terbiyesi 1968 yılı Bütçesini 30 milyon lira üzerinden hazırlamışlar, tasarruf prensiplerine riayet etmeleri için Merkez Danışma Kurulu bunu 25 milyon lira olarak tesbit etmiş. Kendi gelirleri de tahminen 6 - 7 milyon liradır. Spor - Totodan elde ettikleri de 98 890 000 liradır.

Meksika olimpiyatlarına iştirak edecek ekiplerin yetiştirilmesi için iç ve dış yolluklar da kifayet etmediğinden, 79 490 000 liralık ödenekten 15 milyon liranın düşülerek idareci ve sporcuların yurt içi yollukları maddesine 5 milyon, yurt dışı yolluklarına 2 milyon lira ve 7258 sayılı Kanunun dördüncü maddesine göre yapılacak harcamalar için 8 milyon lira ek ödenek istemektedirler.

Hükümetin teklif tarihi 12 . 7 . 1968 dir. Bütçe Karma Komisyonunda bu görüşülürken, Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünün 1968 yılı (A/1), (A/2) işaretli cetveller arasında 15 milyon lira aktarma yapılması hakkındaki kanun tasarısı görüşülürken, tasarının Büyük Millet Meclisine 19 . 7 . 1968 tarihinde sevk edilmiş olduğu, aradan geçen zaman içinde 9 milyon lira gibi bir masrafın yapılmış olduğu anlaşılarak, 6 milyon liralık ek ödeneğin kifayet edeceği anlaşılarak tasarı bu şekilde tadil edilmiş bulunmaktadır.

Buna göre 500 000 lira yurt içi yollukların a, 750 000 lira yurt dışı yolluklarına, 4 750 000 lirası da 7258 sayılı Kanunun dördüncü maddesine göre yapılacak harcamalar için istenmektedir. 9 milyon liralık masraf yapıldığı tesbit edildiğine göre, aktarma yapılmadan bu masraf nasıl yapılmıştır? Avans olarak verilmiş ise, bu da doğru değildir. Böyle yapılmış ise avansın mahsubu için aktarmaya lüzum vardır. Gerekçede bu husus için kâfi izahat mevcut değildir. Bir yanlışlık yapmamamız için keyfiyeti izah etmelerini sayın komisyondan bilhassa rica ediyorum.

Gerek yurt içi ve gerek yurt dışı yolluklardan tasarruf da mümkündür. Aktarma yapılmadan harcama yapıldığı anlaşılıyor. Bunlar Genel Muhasebe Kanunu hükümlerine muhaliftir.

Biz sporcularımızdan hiçbir şey esirgemiyoruz, onlardan Türk'ün her yerde şerefini yükseltmelerini istiyoruz.

Kastamonu'nun 1 400 tane köyü ve mahallesi var; biz bu 1 400 köyün yolu ve içme suyu için 1 milyon liralık tahsisat bulamıyoruz. artık israf politikasından vazgeçelim, gerçekleri görelim. Bütçenin samimiyet, vuzuh kaidelerine riayet edelim.

Bugünlük mâruzatım bu kadardır. Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Sayın Süleyman Onan, buyurun.

(1) 753 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

SÜLEYMAN ONAN (Kırşehir) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım; bir para verilsin, ama, lâyık olana verilsin. Bir para verilir, verilsin ama israf etmiyenlere verilsin. Bugün Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğüne 15 milyon liralık bir para aktarılması var.

Türk gücünün dünyada nam almış olmasını görmek bize ferahlık verir. «Türk gibi kuvvetlidir» sözünü bize miras bırakanların ruhları şâdolsun. Bilhassa ânanevî sporumuz güreşimiz de, yakın tarihlere kadar tek övünç konusu olduğuna inandığımız bu sporumuz da son yıllarda hepimizi elem içinde bırakan yürekler acısı bir hale geldi.

«Sağlam kafa sağlam vücutta bulunur» atasözü ile Türk gençlerinin sportif oyunlarla sporun her türlü dallarında yetişmelerini yürekten istiyenlerdenim. Ama değerli arkadaşlarım, her mevzuda olduğu gibi, spor konumuz da nâehil ellerde olduğu müddetçe biz devamlı hüsran içinde kalacağız.

Değerli milletvekilleri, spor deyip geçmiyelim; bütün Türk Milleti artık sporla yakından ilgileniyorlar. Köydeki çocuklarımız da sporun çeşitli dallariyle haşir neşir bir hale gelmiştir.

Koca Yusuf'ların, Kurtdereli'lerin, Yaşar Doğu'ların bize hediye ettikleri büyük şerefler bugün sadece spor tarih sayfalarımızda kalmış bir hâtıra olmamalıdır.

Biraz evvel arz ettim, son ayların ıstırabını unutmuş değiliz. Sıcağı sıcağına bu ıstıraplarımızın devam ettiği bugünlerde 15 milyon lirayı gene harcayın diye bu Meclis verecek. İlgililere bilhassa rica ediyorum; verilen bu parayı yerli yerine sarf etmelisiniz. İsraf ayyuka çıkmış; lükslükten, turistik gezilerden artık ilgililerin silkinmelerini rica ediyoruz.

Olimpiyat oyunları olur, bâzı spor dallarında gidemeyiz. Gittiklerimizden de acı acı sonuçlar alırız. Oraya giden sporcularımızın ve idarecilerin - teeddübederim, esefle gazetelerde okuduğumuzu hatırlatmak için arz etmek isterim - kadın peşinde koştuklarını ilân ettiler, tekzibini görmedik.

Saçı bitmedik yetimlerin hakkı olan kuruşlarımızı, milyonlarımızı; yurt dışına gideceksin sportif oyunlar bahanesiyle, müsabakalar bahanesiyle sen orada çarçur edeceksin ve bütçedeki tahsisatımız tükendi, bana onbeş milyon lira daha diş kirası ver diyeceksin, buna biz Meclis olarak razı olmamalıyız arkadaşlar.

Güreşte gideriz, sırtı yere gelmemiş, minder yüzü görmemiş olan Türk derece alamaz, sonda kalırız. Futbolda gideriz bir çuval gol yer geliriz. Mağlûbiyetin acısı dillerde gezer. Böyle bir müesseseye bol bol para vermek mahzurludur.

Değerli milletvekilleri, Meksika olimpiyatlarına gitmek için yapılacak masraflara harcamak maksadiyle istenilen bu onbeş milyon lirayı Meksika geldi geçti, acaba nerden bulup harcadılar da, mahsubetmek için - islim arkadan gelsin kabilinden - bu parayı istiyorlar?

Biliyorsunuz bu Meclis, geçen sene Cumhurbaşkanı, Başbakan ve Hükümet erkânının yurt dışı gezileri için talebedilen birbuçuk milyon liranın verilmesinde tıpkı buna benzer pek çok haklı tenkidler yaptı, bu mevzuyu eleştirdi.

Değerli milletvekilleri, bunun hesabını ilgili bakan ve Hükümet bize açıklamadıkça bu kanuna müspet oy vermemenizi rica ediyorum. Nasıl ki, mutemedinize, verdiğiniz bir kuruşun hesabını mahsubetmedikçe yenisini vermezsiniz, usul dışı yapılan masrafların mahsülünü mahkemeye verirsiniz. Bu mevzuda da aynı şekli tatbik etmekliğimizi Meclis olarak karar altına almaklığımızı rica ediyorum.

Değerli milletvekilleri, biz her gelen bu kabîl kanunlara «aptihu» dersek, bunun sonunda çapanoğlu çıkar, altından kalkamayız. Zaten bütçe açığı ayyuka çıkmış vaziyette. Döviz vere vere dövizsiz kaldık. Pek çok Devlet dairelerimizin dahi ithal edip de gümrüklerde bekliyen, periyodik sırasına göre transferini yaptıramadığı, döviz olmadığı için, mallar çürüyor. Bütün bunları teemmül edelim, ona göre oy kullanalım.

Saygılar sunarım. (C. H. P. sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Buyurun Sayın Komisyon Başkanı.

BÜTÇE KARMA KOMİSYONU BAŞKANI MESUT EREZ (Kütahya) — Muhterem arkadaşlar, huzurunuzda bütçenin tümü görüsülmüyor, küçük bir ek ödenek kanunu görüşülüyor.

SÜLEYMAN ONAN (Kırşehir) — Küçük dediğiniz onbeş milyon lira.

BAŞKAN — Müdahale etmeyin efendim, rica ederim. Siz konuşurken müdahele eden olmadı.

BÜTÇE KARMA KOMİSYONU BAŞKANI MESUT EREZ (Devamla) — 26 milyar liralık bütçede onbeş milyon, altı milyon, küçüktür.

Sayın milletvekilleri;

Burada şüphesiz arkadaşlarımın hassasiyetini takdir ediyoruz. Ancak, görüştüğümüz mevzu şundan ibarettir: Ne diyor Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü, 12.910 bölümünden idareci ve sporcuların yurt içi yollukları için 500 bin lira yurt dışı yollukları için de 750 bin lira ek ödenek istiyor. Ve Türk sporunun idamesi ve geliştirilmesi giderleri, 7258 sayılı Kanunun dördüncü maddesi gereğince yapılacak giderler, bunlar spor tesislerinin yapılması için bu bölümden ödenek sarf edilebilir. Spor tesislerinin yapılması için, yapılmasına başlanılanların da ikmali için para yetmediğinden 4 750 000 lira da ek ödenek istiyor bu tertipten.

Şimdi bunları ele alıp sanki büyük iç politika meselelerini görüşüyormuşuz gibi, heyecanlı bir şekilde burada konuşmak, şu tasarının vüsati ile ve şu arz ettiğim maddelerle kabili telif değil.

Ayrıca da, elbette ki, Bütçe Komisyonunda da bunlar üzerinde durulmuştur. Gerekçeleri ilgililerden sorulmuş, gerekli izahat alınmıştır. Bütçe Komisyonunun üyeleri tarafından, sayın muhalefet partilerine mensup üyeler tarafından da bunlar kabul buyurulmuş imzalanmış ve bu tasarı huzurunuza böyle gelmiştir.

Şimdi bir noktaya işaret etmek isterim:

Meksika olimpiyatlarına Türkiye iştirak etti ve Meclisin tatil aylarına rasladı bu. Etmesin mi? Yani Meksika Olimpiyatlarına Türkiye iştirak etmese miydi? Orada Türk Bayrağını dalgalandırmasa mıydı?

Muhterem arkadaşlar, bâzı hizmetler beklemez. Bunların zamanında yapılması lâzımdır. Meksika Olimpiyatlarına zamanında iştirak edilmesi lâzımdır. Meclis tatil olduğu için bunun ödeneği o tarihlerde alınamamış. Ama idari zaruretler var.

HÜSNÜ ÖZKAN (Hatay) — Bir sene önceden gidileceği belliydi.

BAŞKAN — Sayın Özkan, lûtfen müdahale etmeyiniz.

BÜTÇE KARMA KOMİSYONU BAŞKANI MESUT EREZ (Devamla) — İdari zaruretler var. Hükümet bu tasarıyı sevk etmiş ama Meclis tatile girmiş. Bir gecikme olabilir. Bu gecikmeyi bu kadar şiddetli bir lisan ile burada tenkid etmek insaf ile kabili telif midir? Bunu takdirlerinize arz ediyorum.

Arz ettiğim husus şudur: Netice itibariyle onbeş milyon lira ek ödenek istenmiş ve bunun altı milyon lirası ile işin görülebileceği bilâhara anlaşıldığı için, komisyonumuzca bu 6 milyon liraya indirilmiş ve huzurunuzda bu altı milyon liralık ek ödenek tasarısı görüşülüyor. Mesele bundan ibarettir.

Saygılar sunarım.

YAŞAR AKAL (Samsun) — Bu istenen ödeneğin dört milyon lirası tesisler için mi?

BÜTÇE KARMA KOMİSYONU BAŞKANI MESUT EREZ (Devamla) — Evet efendim.

BAŞKAN — Sayın Hasan Tahsin Uzun.

HASAN TAHSİN UZUN (Kırklareli) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri,

Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünün 1968 malî yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1), (A/2) işaretli cetvelleri arasında onbeş milyon liralık bir aktarma yapılması hakkındaki kanun tasarısı üzerindeki görüşlerimi Yüce Meclise arz etmek üzere söz almış bulunuyorum.

Bugün yine bir aktarma kanunu ile Büyük Meclis karşıkarşıya bırakılmış durumdadır. Her yıl bu şekilde Meclisten bir sürü aktarma kanunu çıkartmaktayız. Yine bugün Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünün bir aktarma kanunu var karşımızda. Bu kanunla sporcularımızın dış seyahatleri ve iç seyahatlerine bu paranın harcanacağı zikredilmektedir.

Sayın Komisyondan ve ilgili bakandan şunu öğrenmek istiyorum: Bu yıl hangi spor dallarından, hangi dış memleketlere seyahat yapılmış? Bu seyahatlere sporcularımızdan başka kimler iştirak etmişlerdir? Ne kadar yolluk almışlardır? Ayrıca bu sporcularımız gittikleri yabancı memleketlerde ne gibi başarı sağlamışlardır? Bunları ilgili bakanlık açıklarsa bu kanunun çıkmasında faydalı olur kanısındayım.

Ben, dış memleketlere giden bâzı sporcularımızla birlikte parazit geçinen, hatıra binaen giden, sporla ilgisi olmıyan kimselerin gittiği dedikodusunun dolaştığını söylersem, bilmem

Sayın Bakan bu dedikodulara ne diyecektir.

«Türk gibi kuvvetli» sözünü dünyaya duyuran güreşçilerimiz neden her gittikleri yerde yenilgiye uğramışlardır? Bu hususta ilgililer bizi aydınlatırlarsa memnun oluruz. Ayrıca güreşte olduğumuz gibi bütün spor dallarında dış ülkelere karşı daima mağlûp oluşumuzun nedenleri, ilgililer tarafından incelenmiş midir? İncelenmiş ise neticeleri nelerdir? İncelenmemiş ise neden? Bunların da açıklanmasını rica ediyorum. Bu hususta Yüce Meclisin bilgi sahibi olmasında fayda vardır zannederim.

Saygılarımla.

BAŞKAN — Sayın Nuri Kodamanoğlu.

NURİ KODAMANOĞLU (Yozgat) — Vaz geçtim.

BAŞKAN — Vaz geçtiniz. Sayın Kemal Çetinsoy.

KEMAL ÇETİNSOY (Adana) — Pek Sayın Başkan, muhterem milletvekili arkadaşlarım; Büyük Millet Meclisine ciddî olmıyan ithamların, dedikodu şeklindeki duyguların getirilmesi bu Meclisin mehabetine gölge düşürür. Pekâlâ takdir edersiniz ki, bütçeleri konuşulurken bu konular dedikodu mahiyetinde leğil, ciddî meseleler halinde getirilip konuşulabilir. Sayın Bütçe Komisyonu Başkanımız bütçenin konuşulduğu sırada komisyonlarda bu mevzular görüşülmektedir, fakat getirilen 5 - 6 veya 10 milyonluk ek bir ödenek veya aktarma bütçesinin konuşulması münasebetiyle fırsatı ganimet bilip, Büyük Meclise, Yüce Meclise saygısızlık teşkil edecek şekilde «abdühu» dediler... (C. H. P. sıralarından müdahaleler, «Ne biliyorsun, alâkası ne saygısızlıkla» sesleri)

AHMET ŞENER (Trabzon) — Ne alâkası var saygısızlık ile, rica ederim.

KEMAL ÇETİNSOY (Devaml) — Müsaade ediniz, müsaade ediniz; biz sizi terbiye hududu içinde dinledik, müsaade buyurun.

BAŞKAN — Sayın hatip, bir dakika efendim. Meclise bir saygısızlık olsaydı, Riyaset Divanını işgal eden arkadaş buna müdahale ederdi. (C. H. P. sıralarından «Bravo Başkan» sesleri)

KEMAL ÇETİNSOY (Devamla) — İstirham ediyorum, devam ediyorum efendim.

BAŞKAN — İstirham ediyorum, Meclise tahkir ve yahut saygısızlık diye bir şey yok ortada. (C. H. P. sıralarından «Bravo Başkan» sesleri)

Müdahale etmeyin arkadaşlar.

KEMAL ÇETİNSOY (Devamla) — O, takdir meselesi beyefendi, telâkki meselesi. Büyük Türk Milleti bizden, Büyük Millet Meclisinden kanunların bir an evvel çıkarılmasını bekliyor. Bütçe tekniği...

AHMET ŞENER (Trabzon) — Ders mi veriyor, Sayın Başkan?

KEMAL ÇETİNSOY (Devamla) — Dersi size bundan evvel vermiştik. Müsaade ediniz efendim.

BAŞKAN — Sayın Şener, lûtfen müdahale etmeyin.

AHMET ŞENER (Trabzon) — Veremezsin efendim, veremezsin.

BAŞKAN — Sayın Şener, lûtfen müdahale etmeyiniz. Müzakeremizi bitirelim efendim, bir çok kanunlar bekliyor.

KEMAL ÇETİNSOY (Devamla) — Bir çok kanunlar beklerken, şu ek ödenekleri bir centilmenlik anlaşması içinde çıkarmak dururken, TRT de söylensin veya gazetelerde büyük manşet atılsın, diye konuşmanın, kanunların çıkmasında tehalûk gösteren millete yine saygısızlık olduğunu ifade etmek benim için bir vatan borcudur.

Muhterem arkadaşlar; bütçe tekniği bakımından, hepiniz tecrübeli insanlarsınız, bilirsiniz, tahmine müstenit bir bütçenin bâzı fasıllarında noksan harcamalar, fazla harcamalar olur. Bu gibi ek aktarma ödenek talepleri gelir. Bundan daha tabiî bir şey olamaz. Kadın, kız peşinde koşulması ile ne münasebeti var; Bütçe Komisyonu Başkanının açıkladığı fasıllardaki noksanlıklar ile? Bunu açıklamak için huzurunuza gelmiş bulunuyorum. Yedi aydır aranıza katılmış bir milletvekili arkadaşınız olarak ıstırap duyuyorum. Bu ıstıraba vesile olan muhalif arkadaşlarımızın içinde elbetteki vatanperver, kanunların çıkmasını istiyen, bir an evvel millete yararlı kanunların çıkmasını istiyen arkadaşlarımız vardır.

MUSTAFA KEMAL YILMAZ (Aydın) — Hepsi vatanperverdir.

SÜLEYMAN ONAN (Kırşehir) - Hepsi, en az senin kadar, vatanperverdir.

KEMAL ÇETİNSOY (Devamla) — Beyefendi, istirham ediyorum; ben sizi edep dairesinde dinledim. Siz de dinlemesini bilin.

BAŞKAN — Lûtfen efendim.

AHMET ŞENER (Trabzon) — Rica ederim, evvelâ konuşmasını öğren, dinliyelim sizi.

KEMAL ÇETİNSOY (Devamla) — Konuşmasını, millet beni buraya göndermekle öğretmiştir.

BAŞKAN — Sayın Çetinsoy, bir dakika efendim.

Arkadaşlar, konuşan arkadaşın konuşmasını, müdahale etmekle kesme hakkınız yok. Eğer, kesmek icabederse ben, vazifeli olarak, kesebilirim. İstirham ediyorum, demin söylediği seyin doğru olmadığını huzurunuzda ikaz ettim.

KEMAL ÇETİNSOY (Devamla) — Onu da telâkki meselesi addediyorum.

BAŞKAN — Sayın Çetinsoy, telâkki filân ayrı mesele.

KEMAL CETİNSOY (Devamla) — Hayır, hayır; müsaade buyurun devam edeceğim.

BAŞKAN — Riyasetin telâkkisi budur efendim.

KEMAL ÇETİNSOY (Devamla) — Müsaade buyurun, devam edeceğim sözüme.

BAŞKAN — Sözünüzü kesmedim, yalnız, arkadaşlara hitabetmek için kestim, devam buyurun.

KEMAL ÇETİNSOY (Devamla) — Muhterem arkadaşlarım; sayın komisyon başkanının ifade buyurduğu gibi, vaktinizi almamak için kısa kesiyorum, 20 küsur milyarlık bir bütçe içerisinde, spor tesisleri yapmak üzere getirilen 4 milyon gibi ek aktarmanın kabulüne müspet oy vermenizi istirham ediyorum efendim.

Saygılar sunarım. (A. P. sıralarından alkışlar.)

BAŞKAN — Sayın Faik Kırbaşlı.

FAİK KIRBAŞLI (Burdur) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; huzurunuza getirilmiş bulunan ek ödenek tasarısı teknik ve malî yönden zaruri ihtiyaçları karşılamak ve bir müessese ye cevap vermek yönünden çok isabetle getirilmiş, hazırlanmış bir tasarıdır. Bu bakımdan bu tasarının, Bütçe Komisyonu Başkanının ifade ettiği gibi, Meclisin tatilinde hazırlanmış olması ve zaman bakımından kifayetsiz bir durum karşısında bugün getirilmiş bulunması, teknik yönden şimdiye kadar yapılması icabedenin yapılamamış olmasından ileri gelmektedir.

Hepiniz de takdir buyurursunuz ki, bu tasarı Türk sporunun inkişafı ve itibarının korunması için elzem ve zaruridir. Kaldı ki, istenen 15 milyonluk ödenek komisyonda kesintiye uğrıyarak 6 milyona indirilmiş, 4 milyonu da tesislere sarf edilmek üzere işaret edilmiştir.

Spor, bütün milletlerin yarışmasında ve kendilerini dünya milletlerine tanıtmasında çok ehemmiyetli bir rol oynamaktadır. Bilhassa İkinci Cihan Harbinden sonra milletlerin spor tesislerine ve sporculara verdikleri kıymet, bugün feza yarışması kadar mühim bir unsur olarak kendini hissettirmiş bulunmaktadır.

Samimî olarak düşünürsek, bizim bu büyük dünya mücadelesinde kendi milletimizin hasletini ifade eden ve minderinden madalyasına kadar, bize has bir spor olan güreşte dahi, maddi ve mânevi tedbirsizliklerimiz yüzünden, bu spor dalını başkalarına terk etmek gibi bir durum ile karşı - karşıya bulunuyoruz. Bu hepimizi üzmektedir, ızrar etmektedir.

Sporcuları vaktinde kampa çekmezseniz, vaktinde antrenmanlar hazırlamazsanız, sadece güreşe çıkacağı zaman güreşçiyi bir hafta besler, mindere iterseniz, alacağınız netice bundan ibarettir.

Dünyanın her tarafında sporculara milyonlar, tesislere milyarlar sarf edilmektedir. Burada bu milletin temsilcileri olarak bizler, bu verilen 6 milyonu, 16 milyonu çok görmemeliyiz. Bu bakımdan hazırlanmış bulunan ek ödenek teklifinin, hiç olmazsa bir arkadaşımız çıkarak, bu bile azdır, verilen miktarı biraz daha artıralım, bâzı güreş dallarındaki itibarımızı ve bu dalların şampiyonluğunu elinde tutmak için daha çok gayret, daha çok maddi ve mânevi takviye icabederse buradan çıkaralım, demesi icabederken kanaatimce yapılan tenkidler, bu talep ile katiyen kabili telif değildir. Uzun münakaşaya girmiyerek biran evvel bu talebin kabulüne müspet oy vermenizi istirham eder, hürmetlerimi sunarım.

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlar; üç arkadaşımız daha söz istemiştir. Sırası ile kendilerine söz vereceğim.

Yalnız, Riyaset olarak, lüzumsuz bir tehevvüre girildiği kanısındayım. İki arkadaşımız tarafından esasen Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş spor dalı ile alâkalı bir genel görüşme teklifi vardır, gündeme girmiştir. Önümüzdeki günlerde bu mevzu, çok derinlemesine arkadaşlarımız tarafından ele alınacaktır. İstirham ediyorum, teknik bir mevzudur. Tehevvürle birbirimizi incitmeden bu işi biran evvel bitirelim. Birçok tasarılar hakikaten bekliyor. Bugünün çalışmasını özel bir kararla, kanun çıkarmak üzere aldık. İstirham ediyorum.

Sıra Sayın Yaşar Akal'ındır, buyurunuz.

YAŞAR AKAL (Samsun) — Sayın Başkan, ben komisyonu dinledikten sonra bir salim neticeye varacağımı zannediyordum. Komisyon bizim Grup Sözcüsünün sorduğu suale cevap vermediği için bu konuşmayı yapıyorum.

Bir defa, mesele şudur : 22.811 nci maddeden, ki bu madde nedir? Büyük yapı tesis ve büyük onarım, maddesidir. Demek ki, yurdun dört köşesinde yapılacak olan tesisler veya onarımlar maddesinden para alınıyor. Meseleyi evvelâ böyle ortaya koymak lâzımdır. Bu alınan para, Mexico Olimpiyadına gidenlere, idareci yollukları, sporcu yollukları ve saire olarak veriliyor. Verilmiş, İşin lâubaliliği şurada :

12.911 nci maddeden 5 milyon lira, 12.912 nci maddeden 2 milyon lira, 14.523 ncü maddeden 8 milyon lira istenmiş. Hattâ o kadar rahat ki sarf etmeye bile kalkmış. Elinden gelse, yahut mümkün olsa, Yapı Tesisleri ve Büyük Onarım maddesinden bu 15 milyonu harcıyacak. Harcamış - gönlünce harcamış diyeceğim - sonra bakmış ki, «Canım, ben bütün bunları harcıyorum, harcıyorum ama yine bitiremedim bu parayı» demiş.

Bütçe Karma Komisyonuna geldiği zaman bakmışlar 12.911 nci maddeden 5 milyon lira Hükümet istiyor, «Yeter 500 000 lira canım» demişler. 5 milyon lira Hükümet istiyor; harcamış 500 000 lira, elinden gelse 1,5 milyon lira harcıyacak. Bütçe Komisyonu diyor ki, 500 000 lira yeter; Sayın Bütçe Komisyonu Başkanı diyor ki, «Doğru, 6 milyona indi.»

Hükümet, 12.912 nci maddeden 2 milyon lira istemiş ki harcasa harcıyacak. Tutmuş, 2 milyon lira istediği yerden, «750 000 lira bana yeter» demiş. Bütçe Plân Komisyonu da, 750 000 lira yeter, diye teklifini getirmiş.

14.573 ncü maddeden 8 milyon lira istenmiş. Bu 8 milyon lira için de tutmuş demiş ki, «4 750 000 lira yeter».

Şimdi esas üzerinde duracağımız, sayın arkadaşım «Ciddi olalım» falan dedi, hakikaten ciddi olalım. 15 milyon lirayı düşürüyoruz, 15 milyon lirayı düşürmeyi düşünüyoruz. Hükümet diyor ki, «15 milyon lira istiyorum.» Harcasa harcıyacak 15 milyon lirayı, harcıyamamış, tıkanmış gelmiş. Bu nasıl iştir? 5 milyon istenen yerde 500 000 yetiyor. 2 milyon istenen yerde 750 000 yetiyor. 8 milyon istenen yerde de 4 450 000 yetiyor ve bütün bunlar, sporcuya para vermiyelim, sporcu Mexico'ya gitmesin, sporcu göreşmesin, v. s. bunlar hikâye... Nereden düşülüyor? 22.811 nci maddeden... Nedir o? Yapı Tesis ve Büyük Onarım masrafı.

İkinci ligler ihdas edildi, üçüncü ligler ihdas edildi. Kayseri'de doğru dürüst stad olmadığı için 45 vatandaşımız biribirini yedi. Samsun'da hakem zor kurtuldu, öldürülüyordu, stad yoktu. O maddeden almışlar, getirmişler, yolluk deyip harcamışlar, harcamışlar, bitirememişler, yine getirmişler de, 5 milyon liradan 500 000 lirasını harcamışlar. Ciddî olacaksak burada olalım ve bunda...

KEMAL ÇETİNSOY (Adana) — Konuşmalarımızın ciddî olması için söyledim, «ciddî olun» diye.

BAŞKAN — Müdahale etmeyin efendim lûtfen, sayın hatibe lûtfen müdahale etmeyiniz. karşılıklı konuşmayınız efendim.

YAŞAR AKAL (Devamla) — Burada söylüyorum, sayın sözcümüzün söylediği gibi, hangi maddeden, hangi kanundan ve nereden salâhiyet aldık da, şu harcasak harcak 15 milyon lirayı 6 milyon liraya kadar harcadık. Nasıl harcadık? Bunun hesabını Sayın Komisyondan veya Hükümetten istirham ediyorum.

Saygılarımla.

BAŞKAN — Komisyon, buyurun efendim.

BÜTÇE KARMA KOMİSYONU BAŞKANI MESUT EREZ (Kütahya) — Muhterem milletvekilleri;

Türkiye, plânlı ve programlı bir devre girmiştir. Önceden yıllık programlar yapılır. Yıl içerisinde sarfiyata ve Devlet gelirlerinin durumuna da bakılır ve Devlet Plânlama Teşkilâtı tarafından, icabında yıl içinde bâzı masraflardan

kısmak, bâzı yatırımlardan vazgeçmek gibi kararlar da alınır.

Şimdi bu gerekçede, «Bütçe Kanunu ile 83 700 000 lira ödenek kabul edilen yatırım bütçesi, Devlet Plânlama Teşkilâtı tarafından 1960 yılı İcra Plânında 47 800 000 lira olarak kabul edilmiş bulunmaktadır.» diye izahat vardır. Demek ki, Devlet Plânlama Teşkilâtı bilâhara yatırım bütçesini kısmıştır.

Ayrıca, Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü mülhak bütçeli, yani katma bütçeli bir idaredir. Kendisine has gelirleri ve kendisine has masrafları vardır. Spor - Toto gelirlerinden, nerelere, ne şekilde masraf yapılacağını, keza kanun tâyin etmiştir. Bu, Spor - Toto gelirleri, o kanunun bir maddesine göre, bir taraftan gelir, diğer taraftan da ödenek kaydedilir.

Şimdi, 15 milyon lira istenildiği halde, 6 milyon lira ile nasıl iktifa edilmiştir? Bu konuya bir parça temas etmek isterim :

Muhterem arkadaşlar, eğer bu tasarı zamanında kanunlaşsa imiş, o, burada derpiş edilen ödenekler sarf edilecek ve o hizmetler görülecek imiş. Ama, tasarının kanunlaşması gecikmiş olduğu için, Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü zaruri olanlarını sarf etmekle yetinmiş. Yıl sonuna da 2 ay kalmıştır, bu tasarının görüşüldüğü tarihlerde yıl sonuna 2 - 3 aylık bir zaman kalmıştır. 15 milyon lirayı verseniz, bu defa sarf edemiyecektir. İlgililer «Ödenek kanunu yetişmediği için, zamanında çıkmadığı için, ancak zaruri masraflarımızı yaptık. Zaruri masraflarımızın da karşılığı budur ve sadece 6 milyon lira verilmekle iktifa edebiliriz, bu yetebilir. 15 milyon lira verildiği taktirde sarf edemiyeceğiz.» diye beyanda bulunmuşlardır ve Komisyonda onun için bu şekilde tadilât yapılmıştır.

Saygılarımı sunarım.

BAŞKAN — Efendim, kifayet önergesi vardır, okutuyorum.

Sayın Başkanlığa

Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünün bütçesinde yapılacak aktarma üzerinde aydınlığa varılmıştır. Müzakerelerin yeterliğini arz ve teklif ederim.

İzmir
Mehmet Ali Aytaş

BAŞKAN — Kifayet önergesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kifayet kabul edilmiştir.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

1 nci maddeyi okutuyorum :

Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerinde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı

Madde 1. — Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerin ilişik cetvelde yazılı tertipleri arasında 6 000 000 liralık aktarma yapılmıştır.

BAŞKAN — Madde ile ilgili cetveli okutuyorum.

(Bütçe Karma Komisyonunun değiştirişine bağlı cetveller)

Bölüm		Eklenen
	(A/1)	
	Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü	
12.000	Personel giderleri	1 250 000
	BAŞKAN — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.	
14.000	Hizmet iiderleri	4 750 000
	BAŞKAN — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.	

Şimdi 1 nci maddeyi, okuttuğum ek cetvel ile birlikte oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum.

Madde 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Maddeyi kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

3 ncü maddeyi okutuyorum.

Madde 3. — Bu kanunu Başbakan ve Maliye Bakanı yürütür.

BAŞKAN — 3 ncü maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Açık oya sunulacaktır. Kupalar dolaştırılsın.

7. — Ege Üniversitesi kuruluş kadroları hakkındaki 6953 ve 354 sayılı kanunlara ek kanun tasarısı ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (1/527) (S. Sayısı : 733 e 1 nci ek) (1)

BAŞKAN — Şimdi bugünkü gündemin 36 ncı sırasında Ege Üniversitesi kuruluş kadrolarş hakkındaki 6953 ve 354 sayılı kanunlara ek kanun tasarısının müzakeresine geçiyoruz. Öncelik önergesi var. Esasen raporda da teklif edilmiş, okutup tasvibinizi alacağım.

Millet Meclisi Başkanlığına

Ege Üniversitesine bağlı olarak açılan Yabancı Diller Okuluna halen öğretime devam etmekte olduğundan Meclisin 10 Aralk 1969 tarihli gündeminin 38 nci sırasındaki bu okulla ilgili Ege Üniversitesi kuruluş kadroları hakkındaki 6953 ve 354 sayılı kanunlara ek kanun tasarısının takdimen öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususunu saygılarımla arz ederim.

İlhami Ertem
MilliEğitim Bakanı

BAŞKAN — Öncelik talebini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Tümü üzerinde müzakereye başlıyoruz. Söz alan üç arkadaşımız var Süleyman Onan, Fahri Uğrasızoğlu, Hasan Tahsin Uzun.

Sayın Süleyman Onan, buyurun.

SÜLEYMAN ONAN (Kırşehir) — Muhterem Başkan, muhterem milletvekilleri,

«Bir lisan bin insan» fikrine yürekten inananlardanım. Türkiye'mizde maalesef yabancı dile karşı uzun seneler yabancı kalınmıştır.

Yabancı dil öğretiminde ülkemiz tam bir başarısızlığa uğramıştır. Ortaokullarımızda ve liselerimizde altı sene yabancı dil okuyan gençlerimiz maalesef en basit cümleleri dahi yapmaktan mahrumdurlar. Evlâtlarımızın bu şekilde yoksun yetiştirilmesi yürekler acısıdır. Üniversitelerimizde ilâve olarak konulan yabancı dil kursları da asla verimli olamamıştır.

Değerli milletvekilleri, yabancı dillere karşı yabancı kalışlarımızın nedenleri vardır. Yabancı dille öğretim yapan özel ve resmî kolejlere gösterilen aşırı ilgi sadece büyük şehirlerde zengin çocuklardır. Bunun dışında her sınıf ve tabakadaki vatandaşlarımızın evlâtları maalesef yabancı dil öğrenim nimetinden mahrumdurlar.

Türkiye'de halen açılmış olan pek çok okullarımızda lisan dersi mecburidir, fakat bu dersi okutacak lisan öğretmeni yoktur. Üstelik öğretmeni olmıyan lisan dersinden de sene sonunda çocuklarımız ya bütünlemeye kalıyorlar, ya da sınıfta kalıyorlar. Halimiz bu kadar gülünçtür.

Muhterem milletvekilleri, garp medeniyetini ve eğitimin kabul etmiş Türkiye'mizde, sadece bir lisan dersi bakımından değil, bilimin ve sanatın bütün dallarında yabancı kaynaklardan da faydalanmak ihtiyacındayız.

Bugün, müzakeresini yaptığımız kanun tasarısıyla Ege Üniversitesi bu önemli işe parmak basmıştır. Ege Üniversitesini bu yönden yürekten takdir ve tebrik ederim. Çeşitli fakültelerde dağınık bir şekilde yapılmakta olan yabancı dil öğretimini, üniversite bünyesinde yabancı dil okulu halinde toplamak çok isabetli olacaktır. Burasını en son ve modern dil öğretimi lâboratuvarlariyle teçhiz etmek şarttır. Bir üniversite mezunu kendi alanında yabancı dille yazılmış kaynaklardan okuyup istifade edebilecek kadar yabancı dil bilmelidir. Bunda zaruret vardır.

Bu nedenlerle bu kanun çok yerindedir. Oyumu müsbet olarak kullanacağım. Bu kanunun Türk Milletine hayırlı, uğurlu olması dileğiyle Yüce Meclise derin saygılar sunarım.

BAŞKAN — Sayın Fahri Uğrasızoğlu, buyurun efendim.

FAHRİ UĞRASIZOĞLU (Uşak) — Muhterem Başkan, değerli arkadaşlarım,

Ege Üniversitesi Yabancı Diller Ukulu hakkındaki kanun tasarısıyla bugüne kadar bu üniversitenin muhtelif fakültelerinde öğrenime devam etmiş bulunan yabancı diller okullarının bir çatı ve bir idare altında birleştirilmesi söz konusudur.

Şüphesiz, bu yeni bir sistemdir ve Ege Üniversitesinin birkaç yıldan beri yapmış olduğu

---

(1) S. Sayısı 733 ve 733 e 1 nci ek tutanağın sonuna bağlıdır.

tecrübelerinin bir neticesi yabancı diller öğretimini daha verimli, daha ekonomik bir yöne sevk edecek olan yeni bir sistemdir. Böyle bir sistemi düşünmüş oldukları için ve uygulama durumuna gelmiş bulundukları için, son yıllarda büyük gelişmeler kaydeden Ege Üniversitemizi huzurlarınızda teşekkürle, minnetle anmayı vazife telâkki ederim.

Gerekçeden anlaşılmaktadır ki, Ege Üniversitesi Yabancı Diller Okulu, muhtelif fakültelerde öğrenimlerine devam eden öğrencilerin belli bir seviyeye kadar yabancı dil öğrenmelerine imkân verecektir.

Şimdiye kadar tatbikat göstermektedir ki, fakülteleri bitiren öğrencilerimizden maalesef büyük bir kısmı, yabancı dil okumuş bulunmalarına rağmen, bu dili öğrenememektedirler. Sözde bir yabancı dil vardır, bunun öğrenimini yapmışlardır, sertifikasını almışlardır, fakat hayata atıldıkları zaman genel literatürü takibetmek şöyle dursun, kendi branjlariyle ilgili literatürü dahi takibedecek durumda değillerdir. Tatbikat maalesef budur.

Ege Üniversitesinde Yabancı Diller Okulu kurulurken hemen biraz sonra karşılaşacağımız Mühendislik Bilimleri Fakültesi, Diş Hekimliği Fakültesi açılması gibi birtakım kuruluşlar da vardır.

Binaenaleyh biz üniversite olarak, Meclis olarak, Hükümet olarak yeni fakülteler, okullar açılmasını temin ederken, birtaraftan da bu okulların ve fakültelerin mevcut şartlarımız muvacehesinde en verimli, en ekonomik bir şekilde çalışmalarını sağlıyacak birtakım tedbirler ve çareler de düşünmek mecburiyetindeyiz.

Şimdi, gerekçeden şunu anlıyorum, yalnız fakültede öğrenimine devam edecek çocukların yabancı dil öğrenmeleri sağlanmış olacaktır. Bu, elbette güzel bir şeydir. Yalnız, bizim gibi fakir bir memlekete biraz evvel arz ettiğim gibi, şartlarımız, imkânlarımız kıt olduğu için gayrimüsait olduğu için kurduğumuz yeni organizasyonlardan, sarf ettiğimiz her türlü paralardan daha çok faydalanma imkânlarını araştırmamız icabediyor.

Aklımıza gelen şudur. Yüksek malûmunuz olduğu olduğu veçhile Türkiye'de orta dereceli okullarımızın yabancı dil öğrenimi çok acıklı bir durumdadır. Ve çok geniş çapta öğretmen kadrosuna ihtiyaç vardır. Bakanlık mecbur olduğu için bâzı geçici tedbirlerle çareler düşünmekte ve derslerin boş geçmemesini temine çalışmaktadır. Ama bu hiçbir zaman itsediğimiz verimi sağlayamamaktadır. Binaenaleyh, biz bu şekilde yeni kuruluşlar tesis ederken, bir taraftan da Millî Eğitim Bakanlığına yardımcı olacak istikamette, daha doğrusu bu sınıflardan bir kısmını bitirdikten, gerekli lisansı ve sertifikayı aldıktan sonra mezunlarına aynı zamanda orta dereceli okullarda öğretmenlik yetkisini sağlayacak birtakım tedbirler düşünmemiz iktiza eder. Ve öyle zannediyorum ki, bu hususu sağlamak mümkündür. Üniversitelerimiz bu kuruluşlarda orta öğretimdeki, bilhassa lisedeki öğretmen ihtiyaçlarını karşılıyacak miktarda, şekilde usullerle birtakım tedbirler alarak Bakanlığa ve dolayısiyle memleketimize de bu sahada faydalı olabilir kanaatindeyim.

Şimdi, gerekçede yabancı diller okulunun niteliği belli değildir. Bir yüksek okul mudur, orta dereceli bir okul mudur, lisans veren bir müessese midir? Bunlar belli değildir. Yalnız arz ettiğim gibi üniversite, öğrenimine devam edecek gençlere bir miktar yabancı dil öğretecektir. O halde böyle bir imkân mevcut iken, elimizde böyle bir imkân varken, bu tesislerini kurmuş iken, bu masrafları yapmışken, öğretmen yetiştirecek duruma getirmek, bu şekildeki okullara birtakım nitelikler tanımak, yetkiler tanımak çok lüzumlu olacaktır kanaatindeyim.

Ege Üniversitesi, mevcut yabancı dil öğrenimini hiç masraf yapmadan, yabancı diller okulu haline getirmekle ileri bir adım atmıştır ve bütçemize de hiçbir surette külfet tahmil etmemiş olması iyi bir başarıdır, bu hususlarda kendilerini tebrik etmek istiyoruz.

Keza, biraz sonra huzurumuza gelecek olan Fen Bilimleri Fakültesi ki, mevcuttur ve öğrenimine devam etmektedir. Bunun yanında mühendislik bilimleri öğrenimi verecek olan yeni bir fakültenin kurulması da, yine bir gelişmenin ifadesi olarak Ege Üniversitesinde yeni bir fakültedir. Binaenaleyh, bu fakülteden de yine orta dereceli okullarımızın matematik, fizik, kimya öğretmenlerini yetiştirecek şekilde ve birtakım hazırlıkların içinde bulunması ve bu husûsta tedbir alınması çok faydalı olacak-

tır. Bu vesile ile Sayın Bakanımıza ve Sayın Üniversite Rektörüne huzurlarınızda bunları hatırlatmayı vazife telâkki ediyorum.

Fakülteler açılırken şüphesiz bu üniversitelerimizin bir bakıma gelişmesi anlamına gelir, fakat bunun yanında yine muhakkak ki yan meseleler zuhur eder. Bu yan meselelerin de fakültelerin kurulmasiyle beraber düşünülmesi ve bunlarla ilgili tedbirlerin alınması lâzımdır. Meselâ: Yeni fakültelere alınacak öğrencilerin kredi ve burs işleri, yurt işleri bir genel müdürlük tarafından halen yürütülmekte ise de bunların genişlemekte olan üniversite bünyesi içinde her üniversitenin kendi işinin sorumluluğunu üzerine alıcı istikamette bir çalışma içine girmesi ve bu istikametlerde çalışma yapması faydalı olur kanaatindeyim. Yani şunu demek istiyorum; bugün, Türkiye'de fakülte, yüksek okul, üniversite sayıları devamlı arttığı için Kredi ve Yurtlar Kurumunun işlerini bir elden yürütmesi gittikçe güç bir duruma gelmektedir. Binaenaleyh her fakülte, her üniversite kendi bünyesi içinde bulunan öğrencilerin barınma işini, kredi işini, yurt işini daha verimli bir hale getirmek için bâzı araştırmalar yapmalıdır. Kredi ve Yurtlar Kurumu ile temas etmelidir, Millî Eğitim Bakanlığı ile temas etmelidir. Bunlar verimli bir hale getirilmeye çalışılmalıdır.

Keza bir kitap meselesi vardı, bir teksir meselesi vardır. Bugün halledilememiş ve öğrenciler tarafından en büyük ıstırap kaynağı olan bir meseledir.

BAŞKAN — Sayın Uğrasızoğlu, lûtfen mevzuumuzu konuşalım efendim.

FAHRİ UĞRASIZOĞLU (Devamla) — Sayın Başkan, bununla ilgili olduğu için, yan mesele olduğu için söylüyorum. Dil için de aynı vaziyet mevzuubahistir.

Kitap işi, boş zamanların değerlendirilmesi işi, disiplin işi ve saire gibi bütün işlerin bu fakülteler kurulurken bunlarla ilgili tedbirlerin de beraber düşünülüp formüle edilmesi Yüksek Meclislere bu şekilde getirilmesi lüzumlu olur kanaatindeyim. Çünkü bu meseleler devamlı şekilde huzurlarınıza gelmekte ve söz konusu olmaktadır, hepinizi işgal etmektedir.

Yabancı Diller Okulu fevkalâde faydalı ve iyi hizmetler ifa edecek olan bir okuldur. Bunun, orta dereceli okullara öğretmen yetiştiren bir müessese haline getirilmesi için de üzerinde durulmalıdır, düşünülmelidir ve bununla ilgili diğer yan tedbirler de göz önünde bulundurulmalıdır. Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Güven Partisi Grupu adına Sayın Hilmi İncesulu.

Buyurunuz efendim.

HİLMİ İNCESULU (Çorum) — Grup adına Sayın Solmazer konuşacak efendim.

BAŞKAN — Sayın Solmazer, Güven Partisi Grupu adına, buyurunuz efendim.

G. P. GRUPU ADINA İRFAN SOLMAZER (Tokat) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri;

Ege Üniversitesi Yabancı Diller Okulunun Kuruluş Kanununu Güven Partisi olarak olumlu karşıladığımızı arz etmekle söze başlıyacağım.

Bu kanunu o kadar olumlu karşıladık ki, şimdiye kadar şahidolmadığımız birçok yeniliklleri de beraberinde getiriyor. Her şeyden evvel, şimdiye kadar büuyesinde üç fakülte, bir yüksek okul bulunan Ege Üniversitesinde yabancı dil öğretim kadrosunun aylık masrafı 27 360 lira iken bütün bu kurları kaldıran ayrı ayrı fakültelerde ve yüksek okulda yapılan eğitimi birleştiren bir teklifle huzurumuza çıkıyorlar ve teklif ettikleri kadrolardaki aylık da 27 050 liralık. Demek ki her aylıkda 310 lira gibi bir tasarrufla büyük bir hizmete girişiyorlar.

Muhterem arkadaşlarım; gerekçeden anladığımıza göre bu sistemi Ege Üniversitesi 1963 - 1964 yılı başından itibaren denemiş ve çok müspet sonuçlar aldığını beyan etmiş. Zaten Ege Üniversitesinin benim tanıdığım günden beri bu gibi yeniliklere devamlı koşan, arayan bir üniversite olarak huzurunuzda yöneticilerini ve bu havayı, üniversitenin bu olumlu havasını takdirle yadetmeyi bir vazife bilirim.

Muhterem arkadaşlarım, ayrı ayrı okullarda fakültelerde yapılan lisan eğitimi birlikten, beraberlikten muayyen bir standarttan ve normdan mahrumdu. İşte bu tasarı ile, Ege Üniversitesi Yabancı Diller Okulu tasarısı ile ayrı ayrı yapılan bu eğitim birleştirilerek ve bir okul, tek okul sistemine bağlanan bu öğrenimde kontrolun sağlanması, randımanın yük-

sek tutulması, hizmetlerin birleştirilmesi dolayısiyle ayrı ayrı fakültelerde lisan belgeleri için olan kurlarda bâzı kurların kalabalık, bazılarının ise çok az olması gibi mahzurların da önüne geçilmiş olacaktır.

Güven Partisi olarak diğer üniversitelerin de bu yola girmesini diler, öğrenimde, birlik, beraberlik ve imkân eşitliği sağlıyacak bu tasarıya müspet oy vereceğimizi saygılarımızla arz ederiz.

BAŞKAN — Sayın Hasan Tahsin Uzun,

Buyurunuz efendim.

HASAN TAHSİN UZUN (Kırklareli) — Sayın Başkan, sayın milletvekileri;

Ege Üniversitesi Yabancı Diller Okulu Kanunu ile ilgili görüşlerimi arz etmek üzere söz almış bulunuyorum:

Ege Üniversitesi kurulurken 6953 sayılı Kanuna ek 354 sayılı Kanun, her fakülte öğrencilerinin ayrı ayrı lisan dersi almasını öngörmektedir. Bunun bugüne kadarki tatbikatı neticesinde aksak tarafları görülmüş ve şimdi Ege Üniversitesinde müstakil olarak bir yabancı dil okulu açılmasına karar verilmiştir.

Muhterem arkadaşlarım, bugüne kadar Türkiye'mizde okutulmakta olan lisan derslerinin yetersizliği sebebiyle Ege Üniversitemize bağlı bir lisan okulu açılmasına karar verilmiştir. Bu okulun açılmasına karar veren ilgililere teşekkür etmeyi bir borç bilirim. Hakikaten, orta ve liselerimizde bugüne kadar okutulmakta olan lisan derslerinde, bilmem öğretmen yetersizliği mi, yoksa çocuklarımızın lisana olan kabiliyetinin azlığından mı, netice alınamamıştır. İnşallah bu fakülte memleketimize hayırlı uğurlu olur. Saygılarımla.

BAŞKAN — Sayın İlyas, Kılıç.

Buyurunuz efendim.

İLYAS KILIÇ (Samsun) — Sayın Başkan, muhterem arkadarlarım; 1955 senesinde kurulmuş olan Ege Üniversitesinin Tıb, Ziraat ve diğer fakülteleri ileride talebelerinin lisan öğrenimini ve lisan bilgilerini takviye etmekle lisan öğrenerek yetişmelerini sağlamak ve ileride yabancı dillerle yazılmış olan kitapları ve ilmî neşriyatı takibedebilmek maksadına mâtûf olarak her fakülte için bir lisan okulu açmayı tasarlamış. Fakat tatbikat göstermiş ki, her fakülte için lisan okulu açmak ve bunu devam ettirmek hem kadro kifayetsizliği bakımından mümkün değil, hem de maddi bakımdan ağır külfetler tevlidedeceği için neticede bir lisan okulu açmak suretiyle bu istekleri bir okul altında toplamaya karar vermişler. Bu, hakikaten hem ekonomik bakımdan, hem okulun yönetiminin kontrolunu kuvvetli bir noktada toplamak ve böylece daha kaliteli, daha iyi lisan öğrenimini sağlıyabilmek için faydalı bir tedbir olmuş. Bu tedbir hakikaten yerindedir ve gönülden bunu desteklerim.

Arkadaşlar, ben 36 yaşından sonra lisan öğrenimi için bir okulda okumuş bir insan olarak, lisan öğreniminin ve bu öğrenim için sarf edilecek gayretlerin ne kadar faydalı olduğunu bilen bir arkadaşınızım.

Arkadaşlar, yabancı memleketlerde bulunduğum sıralarda bizden iktisaden çok geri kalmış memleketlerin çocuklarının derslerin takibinde bize nazaran daha iyi lisan bilmiş olmalarının ıstırabını çekmiş bir insanım. Binaenalyh, bugün görüyorsunuz ki, dış vazifelere gönderdiğimiz birçok memur arkadaşlarımız bu vazifelerde lisan bilgilerinin noksanlığı dolayısiyle hakikaten istenilen randımanı vereme mekte ve bundan dolayı da bizzat kendileri sıkıntı çekmekte, binnetice memleket zarar görmektedir. Hangi branşta olursa olsun, hangi meslekte olursa olsun, hangi okulda olursa olsun bir yabancı lisanı kendi mesleki istikametinde takibedebilecek bilgiye sahibolan insanların çalışma kudretlerini işletmek istedikleri zaman memlekete ne kadar faydalı olacaklarını söylemek izahtan vârestedir. Binaenaleyh bu teklifi getiren Hükümete, bu teklifi hazırlıyan üniversiteye, memlekete faydalı olacağı kanısiyle, teşekkür etmek isterim. Böylece bu teklifin kabulü için müspet oy kullanacağımı da belirtmek isterim.

Arkadaşlar; bu çok faydalı bir tedbir. Bu, sonradan lisan ihtiyacına duyulan hevesin ve lisana sarf edilen gayretin en güzel misalini ordu vermiştir. Türk ordusu, bir zamanlar, lisan bilen subayların azlığını, bilhassa dış münasebetlerimiz ve dış ordularla temasa başladığımız zaman anlamış ve bu maksatla lisan okulunu ilk defa kurs mahiyetinde harbokulu yanında kurmuş ve bugün iftihar edebileceğimiz bir lisan okulu meydana gelmiştir. Subaylar

bugün dış memleketlerde görevlerini hakkiyle yapabilecek derecede lisan sahibi olmuşlardır. Binaenaleyh lisan okullarına ihtiyacımız vardır ve gönül ister ki, bütün okullarımızda buna lâzımgelen değer ve ehemmiyet verilsin. Ama hepimiz biliyoruz ki, hepimizin yetişmiş olduğu orta dereceli okullarda aldığımız lisan dersleri bizi istediğimiz istikamete yöneltecek derecede değildir. Bunun birçok faktörleri vardır, burada saymak istemiyorum. Bunu hoca arkadaşlarım benden daha iyi bilirler. Ben lisan öğrenimi için sarf edilecek her kuruşun, her gayretin bu memlekete faydalı olacağı kanaatindeyim. Kanuna müspet oy kullanacağım.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Sayın Faik Kırbaşlı, buyurunuz.

FAİK KIRBAŞLI (Burdur) — Sayın Başkan, sayın milletvekili arkadaşlarım;

Ege Üniversitesine yabancı dil okulu ilâvesi münasebetiyle huzurunuza getirilmiş bulunan kanun teklifini düşünenlerden hazırlıyanlara kadar bütün alâkalıları huzurunuzda takdir ve tebcille yadetmek isterim.

Ben, yabancı üniversitelerde tahsil etmiş bir arkadaşınızım. Yabancı üniversitelere yetişebilmek imkânı ancak Türk üniversitelerinde Batıya açılan pençerelerin çoğaltılmasiyle mümkündür. Bu da ancak lisanla geliştirilebilir ve bu yol katedilebilir. Aksi halde sadece yaptığımız tercümeleri ve tercüme edenlerin zihniyetini bu memlekete getirdiğimiz müddetçe bizzat kaynaktan ilhamını alamıyan bir üniversite talebesinden hocasına kadar büyük bir yokluğun ıstırabı içerisinde olacakları da muhakkaktır. Benim burada temenni edebileceğim tek bir husus var; her zaman lisan öğrenilsin, şöyle olsun, böyle olsun diye konuşulmuştur. Orta dereceli okullara matematik derslerinden daha fazla lisan dersleri konulmuştur. Fakat hiçbir netice alınamamıştır. Sizler sadece liseden mezun olmuş gençlerimize böyle bir lisan okulu açmakla çok büyük faydalar temin edilebileceği hususundaki kanaatimiz ne olursa olsun, benimki tam değildir. Çünkü, bir defa A dan başlatılacak bir lisan okulu katiyen fayda vermiyecektir.

Siyasal Bilgiler Fakültesinde daha evvelden bu hususta gerekli çalışmalar yapılmıştır ve elde edilen netice şudur; eğer çocukta hiçbir baz yok ise, açtığınız lisan okulu, çocuğa daha ortamektepteki lisan dersini vermekle başlamak gibi bir duruma düşeceksiniz. Onun için burada konuşulan mevzuların gâyet hassasiyetle derinliğine ele alınmasında fayda vardır. Bu bakımdan Sayın Millî Eğitim Bakanlığının, buraya gelecek talebelerin biraz bazlı bu hususta biraz formasyonla gelmelerini temin edecek, yani bu okulu besliyecek kabiliyet ve kalitede lisan bilgisine sahip elemanları da getirmesi icabeder. Yoksa bu okul da tekrar (A) dan başlarsa, emin olunuz Üniversiteye hiç faydalı olmaz, dört senede zor lisan öğrenir ve çıkar gider, kendi kendimizi aldatmıyalım. Mesele budur. Çünkü tatbikatı Siyasal Bilgiler Fakültesinde görülmüştür.

Gönül yine arzu eder ki; bu işin içinden gelen bir arkadaşınız olarak ifade ediyorum, eğer bu okul asgari ile bizdeki mevcut kolejlerde elde edilen lisan bazını muayyen bir müddet içerisinde veremezse bundan hiçbir fayda da elde edilmiyecektir, lisan okulunun sadece levhası, talebesi ve hocası kalacaktır. Onun için bir kolej formasyonunu verebilecek tedvin ve tedbirin alınmasında isabet vardır, fayda vardır.

Sonra, burası Üniversite lisan okulu olacaktır. Üniversite lisan okulu demek, muayyen bölümlerde kendisine hizmet edebilecek, vasıta olabilecek lisanı temin eden okul demektir. Bir fizikciye, bir edebiyatçıya, bir kimyagere, mühendise verilecek lisanı burası vermesi icabeder. Aksi halde, turistik lisan öğretir bir durumdan bu müesseseleri kurtaramayız.

Bir arkadaşımız burada kalktı dedi ki,; orta dereceli okullara öğretmen yetiştirecek durumda olmalıdır. İlk bakışta hakikaten tavsiyeye şayan bir husus gibi görünmektedir bu. Eğer siz bu okulları bir de bünye itibatiyle böyle bir teşkilâta sahip kılarsanız, onlar hakikaten demin dediğimiz gibi, neticesi elde edilemiyen, neticeye ulaşılamıyan ve birtakım hoca yetiştiren, memur yetiştiren durumunda bir okul haline geleceklerdir ki; bugünkü Dil - Tarihin lisan bölümleri aynıdır. Biz, bundan uzak, Üniversitede okumaya esas teşkil eden, öğrenime esas teşkil eden lisan bazını verebilecek, asgari bir kolej formasyo-

yonunda okullar olmasını temenni ederiz. Ve bu işin gayet ciddî, gayet derinden elde tutulmasını tavsiye ederiz.

Kaldı ki, ben şahsan görmüşümdür Fransa'da, bir Fransız fevkalâde İngilizce biliyor, üniversitede. Niye biliyor? Çünkü her yaz İngiltere'ye gidiyor adam. Her yaz İngiltere'ye gidiyor, hudutlar açık, her taraf açık, lisan öğrenimi her tarafa teşmil edilmiş, gayet rahat bir hale sokulmuş. Bunu burada da bırakmak, bunun ötesinde munzam formasyonlar elde etmesini, munzam takviyeler elde etmesini temin edecek şartları da bu lisan okuluna hazırlamak lâzımdır.

Sözlerim bu kadar, saygılar sunarım. (Alkışlar.)

BAŞKAN — Efendim, başka söz alan olmadığına göre gelen kifayet önergesini okutmak lüzumunu duymuyorum.

Şimdi, tümü üzerindeki müzakereleri bitirmiş bulunuyoruz.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

İvedilik teklifi vardır; bu hususu da oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Birinci maddeyi okutuyorum

Ege Üniversitesi kuruluş kadroları hakkındaki 6953 ve 354 sayılı kanunlara ek Kanun

Madde 1. — 4936 sayılı Üniversiteler Kanununun 115 sayılı Kanunla değiştirilen 2 nci maddesi uyarınca Rektörlüğe bağlı olarak kurulan «Yabancı Diller Okulu» başlığı altında ilişik (1) sayılı cetvelde yazılı kadrolar, Ege Üniveristesi kuruluş kadroları hakkındaki 26 4 . 1957 tarihli ve 6953 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvele ilişik 2 sayılı cetvelde yazılı idari ek görev tazminatı kadroları da aynı kanuna bağlı (2) sayılı cetvele eklenmiştir.

BAŞKAN — Bu birinci maddeyi ilişik cetvelle birlikte oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

İkinci maddeyi okutuyorum.

Madde 2. — 6835 sayılı Kanunla 18 . 8 . 1961 tarihli ve 354 sayılı Kanuna bağlı (1) ve (2) sayılı cetvellerde yer alan ilişik (3) sayılı cetveldeki kadrolar yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN — Bunu da ilişik cetvelle birlikte oylarınıza sunuyorum.

Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici Madde 1. — Bu kanunla kaldırılan kadrolarda olup yabancı diller okulu kadrolarına nakilleri gereken öğretim personelinin tâyinleri, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten geçerli olmak üzere yapılır ve bunlardan izinli olanlar için göreve başlama kaydı aranmaz.

BAŞKAN — Geçici birinci maddeyi oylarınıza sunuyorum.

Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Üçüncü madde.

Madde 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — 3 ncü maddeyi oylarınıza sunuyorum.

Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Dördüncü maddeyi okutuyorum.

Madde 4. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Dördüncü maddeyi oylarınıza sunuyorum.

Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Tümü üzerinde söz istiyen var mı arkadaşlar? Yok.

Bu kanun tasarısının tümünü işari oyla halledeceğiz.

Tümünü kabul edenler lûtfen işaret buyursunlar... Kabul etmiyenler... Kanun tasarısı Meclisimizce kabul edilmiştir. Hayırlı uğurlu olsun.

Efendim arkadaşlar arasında açık oylamaya katılmıyanlar varsa lûtfen istical göstersinler, kupaları kaldıracağız, tasnif yaptıracağız.

8. — Ege Üniversitesinde bir mühendislik bilimleri fakültesi kurulması ile ilgili Ege Üniversitesi kuruluş Kanununa ek kanun tasarısı ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (1/528) (S. Sayısı : 374 e 1 nci ek) (1)

---

(1) 734 ve 734 e 1 nci ek S. Sayılı Basmayazılar tutanağın sonuna eklidir.

BAŞKAN — Bu kanun tasarısı ile alâkalı bir öncelik teklifi vardır.

Kabul edenler lûtfen işaret buyursun. Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Tümü üzerinde söz istiyen arkadaşlar?

Efendim bana dört tane isim geldi; bir grup adına söz istiyen var, 3 tane de şahsen söz istiyen var. Okuyorum: («Vaz geçti» sesi)

Kim vaz geçti efendim?

Süleyman Onan şahsı adına,

Mehmet Fahri Uğrasızoğlu şahsı adına,

Hasan Tahsin Uzun, şahsı adına,

İrfan Solmazer Güven Partisi Grupu adına.

Söz; Güven Partisi Grupu adına Sayın İrfan Solmazer'in.

Buyurun.

G. P. GRUPU ADINA İRFAN SOLMAZER (Tokat) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım;

Biraz evvel kabul ettiğiniz Ege Üniversitesi Yabancı Diller Okulu ile birlikte, Ege Üniversitesi çalışma sahası üç fakülte, iki yüksek okula yükseltilmişti. Şimdi de bu üniversite bünyesi içerisinde mühendislik bilimleri fakültesi kurulma kanun tasarısı önümüzdedir. Bu tasarıya, göre fakülte, gerekçeden de anladığımıza göre, mimarlık, inşaat, makina, elektrik, gemi inşaatı, nükleer enerji, kimya, maden ve uçak kürsülerini ihtiva eden bir fakülte olacaktır. Teknoloji ve teknik çağ içerisinde bunun ne kadar önemli olduğunu beyan etmiyeceğim. Hele hele öğrenim sıkıntısı çeken gençlerimize yeni öğrenim sahaları açılmış olmasını da memnuniyetle karşılıyoruz.

Muhterem arkadaşlarım, Ege Üniversitesi bu fakülteyi de kurarken büyük kolaylıklarla huzurumuza çıkmıştır. Yer için bir talebi yoktur, Ege Üniversitesi sahası içerisinde bu fakülte kurulabilecektir. Öğrenimin ilk başlangıç yıllarında ise, öğretim kadrosu ve yer olarak bünyesindeki fen ve Ziraat Fakültelerinin yerlerinden ve öğretim kadrosundan istifade edecektir. Zaten bu tasarı fakültenin görevini normal olarak yerine getirebilmesi için lâzım olan öğretim üyeleri kadrosunun kanunudur. Güven Partisi, özellikle bu dallarda öğrenim yapacak olan bir fakültenin tekrar açılmasını minnet ve şükranla karşılar ve bu tasarıya müspet oy vereceğini saygılarımla arz ederim.

BAŞKAN — Sayın Süleyman Onan?. Yoklar.

Sayın Fahri Uğrasızoğlu?

FAHRİ UĞRASIZOĞLU (Uşak) — Vaz geçtim.

HASAN TAHSİN UZUN (Kırklareli) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;

Ege Üniversitesine bir mühendislik bilimleri fakültesi kurulmasiyle ilgili Ege Üniversitesi Kuruluş Kanununa ek kanun tasarısı üzerinde görüşlerimi Yüce Meclise arz etmek üzere söz almış bulunuyorum.

Ege Üniversitesinde bir mühendislik bilimleri fakültesinin kurulması ile ilgili Ege Üniversitesi Kuruluş Kanununa ek kanun tasarısını hazırlayan ve Meclise sevk eden ilgililere huzurunuzda teşekkür etmeyi bir borç bilirim. Geçen yıllardan Edebiyat Fakültesinin gece öğretimi ile ilgili kanun tasarısı üzerinde görüşlerimi Yüce Meclise arz ederken; memleketimizin sanayide ilerlemesini istersek Dil - Tarih Fakülteleri yerine mühendislik yüksek okulları ve fakültelerinin biran evvel açılmasını, bunu Devletin açmasında sayılamıyacak kadar faydalar olduğunu söylemiştim.. Hattâ; «Neden Edebiyat fakültelerini Devlet açar da, mühendislik fakültelerini açmaz, bunu özel sektör açsın diye mi bırakır», demiştim. Bugün Yüce Meclise gelmiş bulnan bu Fakülte ile ilgili kanunun memlektimize hayırlı olmasını temenni eder, bu kanuna beyaz oy vereceğimi bildirir, saygılarımı sunarım.

BAŞKAN — Tümü üzerindeki müzakereler bitmiştir.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

İvedilik teklifi vardır, oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Maddeleri okutuyorum :

Ege Üniversitesinde bir Mühendislik Bilimleri Fakültesi kurulması ile ilgili Ege Üniversitesi Kuruluş Kanununa ek kanun

Madde 1. — Ege Üniversitesinde 4936 sayılı Üniversiteler Kanununun 2 nci maddesi uyarınca açılan Mühendislik Bilimleri Fakültesinin kuruluş kadrolarına ait ilişik (1) sayılı

cetvel Ege Üniversitesi kuruluş kadroları hakkındaki 6953 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvele «Mühendislik Bilimleri Fakültesi» adı altında eklenmiştir.

BAŞKAN — Madde hakkında söz istiyen? Yok.

Maddeyi ilişikteki cetveli ile birlikte oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler.. Kabul edilmiştir.

Madde 2. — Mühendislik Bilimleri Fakültesi ek görev tazminatı kadrolarına ait (2) sayılı cetvel 6953 sayılı Kanuna bağlı (2) sayılı cetvele «Mühendislik Bilimleri Fakültesi» adı altında eklenmiştir

BAŞKAN — Madde hakkında söz istiyen? Yok.

Maddeyi ilişikteki cetveli ile birlikte oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler.. Kabul edilmiştir.

Madde 3. — Ege Üniversitesi Mühendislik Bilimleri Fakültesinde ek görev suretiyle çalıştırılacak Üniversite öğretim üye ve yardımcıları ile, bu Fakülte öğretim üye ve yardımcılarının alacakları ek görevler dolayısiyle, almakta oldukları Üniversite tazminatlarına halel gelmez ve bu ek görev hakkında 7244 sayılı Kanunun 3 ncü maddesi uygulanmaz.

BAŞKAN — Madde hakkında söz istiyen? Yok.

Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE — Mühendislik Bilimleri Fakültesinin 4936 sayılı Kanunun gerektirdiği organları kuruluncaya kadar Dekanlık görevi Üniversite Senatosu tarafından seçilen yine bu Fakültenin profesörlerinden biri tarafından tedvir edilir. Profesörler Kurulu ile 4936 sayılı Üniversiteler Kanununda derpiş edilen organlar kuruluncaya kadar Mühendislik Bilimleri Fakültesi öğretim üye ve yardımcıları Üniversiteler Kanunundaki derece ve yetkiyi taşıyan kişiler arasında Ege Üniversitesi Rektörlüğünün teklifi üzerine 4936 sayılı Kanunun hükümlerine göre tâyin olunur.

BAŞKAN — Geçici madde hakkında söz istiyen? Yok.

Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler.. Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 4. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Maddeyi kabul edenler... Etmiyenler.. Kabul edilmiştir.

Madde 5. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Maddeyi kabul edenler... Etmiyenler.. Kabul edilmiştir.

Tümü üzerinde söz istiyen? Yok. Kanun tasarısını işari oyla halledeceğiz.

Kabul edenler.. Etmiyenler.. Meclisimizce kabul edilmiştir, hayırlı, uğurlu olsun.

9. — Ege Üniversitesi kuruluş kadroları hakkındaki 6953 sayılı Kanuna ek kanun tasarısı ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları. (1/526) (S. Sayısı : 735 e 1 nci ek) (*)

BAŞKAN — Öncelik teklifi vardır.

Önceliği oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Tümü üzerinde söz istiyenleri sırasiyle okutuyorum :

Sayın Süleyman Onan,

Sayın Fahri Uğrasızoğlu,

Sayın Hasan Tahsin Uzun,

Sayın Mustafa Kemal Yılmaz.

Yalnız Sayın Yılmaz'ın grup adına söz istediğine dair bir yazısı elimizdedir.

Buyurun grup adına Sayın Mustafa Kemal Yılmaz.

Oylarını kullanmıyan varsa lûtfen çabuk kullansınlar.

C. H. P. GRUPU ADINA MUSTAFA KEMAL YILMAZ (Aydın) — Sayın Başkan, sayın arkadaşlarım, kısa da olsa Sayın Millî Eğitim Bakanının burada bulunuşundan faydalanmak suretiyle elimizdeki konu üzerinde ve ona ilişkin hususlarda her zaman tekrarladığımız ve önem verdiğimiz bâzı görüşleri arza çalışacağşm.

İstanbul ve Ankara üniversitelerinin dışında Anadolu'da üniversite merkezlerinin kurulmasını memnunlukla karşılamışızdır. Bunlar arasında hâlâ bir türlü kuruluş hazırlıklarını ikmal edememiş Atatürk Üniversitesi, Trabzon Üniversitesi gibi kuruluşların yanında Ege

(*) 735 ve 735 e 1 nci ek S. Sayılı basmayazılar tutanağın sonuna eklidir.

Üniversitesi hızlı bir gelişme göstermiştir ki, bu, memnunluk verici bir sonuçtur. Ege Üniversitesi mevcut fakültelerine ilâveten şimdi de halkın sağlığını yakından ilgilendiren Diş Hekimliği Fakültesini bu tasarı ile kurmak istemektedir. Bunu C. H. P. adına memnunlukla karşıladığımızı belirtmek isterim.

Şunu bu vesileyle söyliyeyim ki, bugünkü Üniversiteler Kanunu yurdun kültürel gelişmesine uygun bir şekilde değiştirilmedikçe Anadolu'daki üniversitelerimizin gelişme, büyüme ve seviyesini yükseltme şansı kapalıdır. Trabzon Teknik Üniversitesi için bir profesöre 10 bin liraya yakın aylık veren bu cömert kanun, Meclisimizden geçtiği halde Trabzonlu arkadaşlarımdan öğreniyorum ki, öğretim üyesi meselesi halledilememiştir. Çünkü İstanbul ve Ankara'daki profesörlerimiz özel okullar piyasasında daha rahat şartlarla bu parayı sağlıyabilmektedirler. Şu halde Ege Üniversitesinde kurulmak istenen Diş Hekimliği Fakültesi müzakereler vesilesiyle şunu kamu oyuna C. H. P. Grupu adına duyurmak isterim ki; özel okullar kendi öğretim üyelerini de kendileri yetiştirme zorunda kalmalıdırlar. Devletin kendi hizmet alanları için büyük masraflarla yetiştirmiş bulunduğu bilim adamları, öğretim üyeleri, ticaret maksadına çalışan özel okullar tarafından bir bakıma bu şekilde kullanıldıkça Devlet üniversitelerinin gelişme şansı maalesef parlak olmıyacaktır.

Sevgili arkadaşlarım; tasarının gerekçesinde bu Diş Hekimliği Fakültesinin Üniversite ve Devlet Plânlama Teşkilâtı arasında varılan mutabakat dâhilinde kurulmakta olduğu belirtilmekkat dâhilinde kurulmakta olduğu belirtilmektedir ve biz bunu, kalkınmamız için gerekli olan Plânlamaya inanan bir parti olarak, memnunlukla karşılıyoruz ve memleketin ihtiyacı olan, insan yetiştirecek olan diğer öğretim kurumlarının da aynı şekilde Plânlamanın mutabakatı alınmak suretiyle kurulmasının âdet haline getirilmesini de ilgililere tavsiye etmek istiyoruz. Hattâ bu alanda özel okulların yetiştirdiği ek kapasitenin de gene Devlet Plânlamanın mutabakatına bağlı olmasını tavsiyeye şâyan buluruz.

Muhterem arkadaşlarım;

Kanun tasarısının gerekçesinde, memleketimizde bulunan diş hekimlerinin hemen hemen yüzde 70 - 80 i kadarının üç büyük şehrimizde toplandığı, bu alanda da Türkiye'de büyük bir adaletsizliğin hüküm sürdüğü açık olarak gösteriliyor. 1 931 diş hekiminin 1 284 ü İzmir, Ankara ve İstanbul'da toplanmış. Doktorlar da böyle, öğretmenler de böyle. Bütün kamu hizmeti gören görevlilerin yurt yüzeyinde dağılımı maalesef aynı şekilde büyük bir adaletsizlik manzarası göstermektedir. Şimdi büyük fedakârlıklarla bir fakülte daha kuracaksınız. Bu fakültede memleketimizin ihtiyacı olan yetişkin elemanlar yetişerek hizmete girecekler. Ama bunları asıl halkın ihtiyacı olduğu sahalara, Anadolu'nun ücra köşelerine hangi tedbirlerle, hangi istihdam sistemi içerisinde göndereceksiniz ve hizmetlerinden Büyük Türk Milletini istifade ettireceksiniz? Eğer doktorlarımız gibi diş hekimlerimiz de yine Avrupa'lara, Amerika'lara gidecek, yine Sağlık Bakanları yurt dışı seyahatler yaparak oralarda elinde fenerle doktor arıyarak dönecekse, milletin fedakârlıklarına gerçekten yazık olacaktır. Bu bakımdan bu elemanlarımızın da yetiştirilmesi sırasında yetkililerin gerekli istihdam tedbirlerini de almalarını dilemek isterim.

Muhterem arkadaşlar; bütçe müzakereleri sırasında olsun, Plân görüşmeleri sırasında olsun, üniversiteler üzerindeki görüşlerimizi Yüce Kurulunuza arz ederken söylemiştik; üniversiteler sadece araştırma yapan ve bilim yapan kurumlar değillerdir. Üniversiteler yaptıkları araştırmaların ve öğretimin sonuçlarını sadeleştirilmiş, basitleştirilmiş bilgiler halinde halkın ayağına götürmekle de görevlidirler, yayımla da görevlidirler. Maalesef yeni ve eski üniversitelerimizin hemen hiçbirisini bu görevini gereği gibi yerine getirememektedir. Ege Üniversitesine böyle bir fakültenin katılacağı şu sırada bu temennimizi tekrarlamaktan kendimizi alamıyoruz.

Ege Üniversitesinde Ziraat Fakültesi vardır, Ege köylüsü pamuk hastalıklarından acı çeker, ilâç kullanmakta zorluk çeker, fakat köylünün bu sıkıntısının üniversitenin gereği gibi el attığına şahidolmamışızdır. Kendi kabuğuna çekilmiş, dört duvar arasına, çekilmiş, altı ay kapalı üniversitelerle Türk Milletinin ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasını beklemek hayal kurmak demektir.

Sevgili arkadaşlarım; bu konuda şimdilik fazla vaktinizi almadan söylemek istediklerimiz bunlardır. C. H. P. Türkiye'nin kalkınması için lüzumlu olan dallarda kalifiye insan gücü yetiştirmeyi hedef alan bu çeşit okulların, kurumların kurulmasından ancak memnun olur.

Dişçilik, Diş Hekimliği Fakültesinin üniversiteye ve büyük Türk Milletine hayırlı olmasını diler, hepinizi yürekten saygılarla selâmlarım.

BAŞKAN — Açık oylama işlemi bitmiştir. Kupaları alınız.

Efendim, söz sırası Sayın Fahri Uğrasızoğlu'nun.

MEHMET FAHRİ UĞRASIZOĞLU (Uşak) — Vaz geçtim.

BAŞKAN — Sayın Hasan Tahsin Uzun.

HASAN TAHSİN UZUN (Kırklareli) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;

Ege Üniversitesi kuruluş kadroları hakkındaki 6953 sayılı Kanuna ek kanun tasarısı üzerinde görüşlerimi Yüce Meclise arz etmek üzere söz almış bulunuyorum.

Kanunun gerekçesinde; 1955 - 1956 ders yılında hizmete açılan Ege Üniversitesinde, tıp, ziraat ve fen fakülteleriyle bir yüksek hemşire ve sağlık teknisyeni okulu, bir lâborant okulu, bir yabancı diller okulu mevcuttur, deniyor. Bunlara ilâveten diş hekimliği, eczacılık, orman mühendisliği, edebiyat, hukuk, iktisadi ve siyasi ilimler branşlarında da yeni fakülte ve yüksek okullar açılması öngörülmektedir. Ege üniversitesinde bu fakültelerin açılması öngörülmesine rağmen bugün için memleketimizde diş doktoruna olan ihtiyaç çok fazla olduğundan, yeni açılacak öğretim üniteleri arasında diş hekimliği fakültesi öncelik almaktadır.

Sayın milletvekilleri;

Yine kanunun gerekçesinde okuduğumuza göre, 1966 yılı istatistikleri incelenmiş, memleketimizde sadece 1 931 tane diş hekimi bulunduğu ve bunlardan Ankara'da 174, İstanbul'da 1 005 ve İzmir'de 105 olmak üzere 1 284 tane diş hekiminin bu üç büyük şehirde toplanmış olduğu tesbit edilmiş ve bu fakültenin biran evvel hizmete açılması zaruretinin ortaya çıktığı ifade edilmiştir. Üniversite ve Devlet Plânlama Teşkilâtı arasında varılan mutabakat dâhilinde diş hekimliği fakültesi için yapımına başlanan bina ve tesislerin tamamlanmak üzere olduğu da anlaşılmaktadır.

Sayın milletvekilleri; yalnız bu üniversitenin bu dalında çalışan öğretim üyelerine kadro verilmesi için bu kanun tasarısı Yüce Meclise ilgili bakanlık tarafından sevk edilmiş, biraz sonra Yüce Meclisin oylariyle bu kanun tasarısı bugüne kadar gelmiş geçmiş ek kanunlar gibi kanunlaşacaktır.

Muhterem milletvekilleri, Türkiye'mizde 67 il vardır, nüfusumuz ise 32 milyondur. Bu 32 milyon nüfusun diş tedavisini yapan yalnızca Türkiye'de 1 231 diş hekimi mevcut ve bunlardan 174 tanesi Ankara'da, 1 005 tanesi İstanbul'da, 105 tanesi de İzmir'de bulunmaktadır. Yekûn 1 284 tane eder. Bu, üç vilâyetimizde bulunan diş hekiminin sayısıdır. Geri kalan 64 vilâyetimiz için yekûn olarak 647 tane diş hekimi bulunmaktadır. Bunlardan da vilâyet başına on diş hekimi düşmektedir. Bu mevcut diş hekimlerinin de Bursa, Adana ve buna benzer büyük şehirlerde toplanacağı aşikârdır. Bu durumda Türkiye'de altmış vilâyette hemen hemen diş hekimi yok gibidir. Yine benim Anadolu köylüm, yine benim Trakya köylüm dişini iple çektirmekte, dişi, tahtadan çivi söker gibi mikroplu kerpetenle, nalbantlar elinde çektirmektedir. Bu diş çekimi bütün sağlık kuralları dışında yapılmaktadır.

Sayın milletvekilleri; bu düzen içinde istediğiniz kadar tıp fakültesi, istediğiniz kadar diş hekimliği ile ilgili fakülteler açalım. Bunlar Türkye'mizdeki bugünkü durumu değiştiremiyecektir. Yine bu okullardan çıkacak doktorlar benim Anadolu'ma, benim Trakya'ma gitmiyecek, büyük şehirlerde yaşıyan azınlık bir zümreye hizmet edeceklerdir. Onun için sayın milletvekilleri, fakültelerden mezun olan bu branşlarla ilgili gençlerimize Avrupa'nın bâzı memleketlerinde olduğu gibi, diplomalarını vermeden önce, Anadolu kasabalarında, köylerinde en az bir yıl doktorluk yaptıktan sonra diplomalarını verecek şekilde kanunlar düzenlenirse bu memleketin yarınını eline alacak bu gençler hiç olmazsa bu güzel Türkiye'nin köylüsünün neler çektiğini görür bilir. Yoksa bu fakültelerde zaten okuyabilen gençlerimizin aşağı - yukarı yüzde 98 i Anadolu köylüsünün ne olduğunu bilmiyen gençlerdir. Bunlar, bu fakülteleri bitirince vazifelerini yine büyük şehirlerde yapacaklarına göre, okudukları fakültelerden almış oldukları bil-

gileri Anadolu'ya aktaramıyacaklardır. Bu yüzden de yıllarca ihmale uğramış benim güzel yurdumun köylüsü, kasabalısı daha yıllarca dişini nalbanta çektirecek, kendisini üfürükçüye okutacak ve hastalık geçsin diye çocuklarına kurşun döktürecek, açlıkla, sefaletle başbaşa kalacaktır.

Sayın milletvekilleri, Türkiye'de gerçekler, çizmiş olduğum bu tablodan daha acıdır. Onun için Hükümetten rica ediyorum, bu kanunları getirirken, bu kanunlardan yararlanacak, bu sayede okuyabilecek gençlerimizden yarın bir kısım azınlık insanın ifade etmesini değil de tüm memleketimin insanlarının istifade etmesini istiyecek kanunlar da getirsinler. Saygılarımla.

BAŞKAN — Sayın Süleyman Onan?... Yoklar.

Buyurun, Sayın Bakan.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İLHAMİ ERTEM (Edirne) — Çok muhterem arkadaşlarım; yalnızca millî eğitim ile ilgili olan bir kaç hususa çok kısa olarak temas edeceğim.

Üniversiteler yurdun her tarafına yayılmaktadır, dağıtılmaktadır. Bu hususta hazırlıklarımız son safhadadır. Esasen üniversiteler de kendilerine bağlı fakülteleri yurdun muhtelif illerinde açmaktadırlar. Binaenaleyh üniversiteleri yurdun her tarafına dağıtmaktayız.

İkincisi; özel yüksek okullar kendilerine öğretim üyesi yetiştirmektedirler. Bakanlık olarak buna fevkalâde ehemmiyet vermekteyiz. Bunu kolaylaştırıcı, bunu mecbur edici her türlü tedbiri almaktayız. Şimdiden pek çok yüksek okulumuz asistan almıştır, doktora yaptırmaktadır. Gerek Türkiye'de yurt içindeki üniversitelerde, gerek yurt dışındaki üniversitelerde doktoralarını yaptırmak suretiyle özel okullar öğretim üyesi yetiştirmektedirler. Gerek fakülte açılmaları, gerekse özel okul açılmaları mutlak surette ekonomimizin muhtacolduğu insangücü ihtiyacına göre olmaktadır. Bu hususta Devlet Plânlama Teşkilâtının daima olumlu mütalâası alınmaktadır.

M. KEMAL YILMAZ (Aydın) — Göstermeliktir, göstermelik.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İLHAMİ ERTEM (Devamla) — Özel okulların bu tarzda olması için beyefendinin 1969 icra programını okumuş olduğunu zannederdim. 1969 icra programına bu husus konulmuştur, özel okul açılacağı zaman da Devlet Plânlama Teşkilâtının memleketin ekonomisinin muhtacolduğu insangücü ihtiyacı...

M. KEMAL YILMAZ (Aydın) — Bunlar da hep göstermeliktir.

BAŞKAN — Müdahale etmeyiniz lûtfen.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İLHAMİ ERTEM (Devamla) — Sukûnet buyurun beyefendi, niye yerinizden lâf atıyorsunuz? Ben size icra programından bahsediyorum ve icra programımızda bu meseleyi 1969 yılında getirdiğimizi, bundan sonra özel yüksek okul açılırken Türkiye'nin ekonomik durumunun muhtacolduğu insangücü ne ise, onun ihtiyacına gören Devlet Plânlama Teşkilâtının olumlu mütalâası alındıktan sonra açılacak hükmünü 1969 icra programına koyduk, diyorum.

M. KEMAL YILMAZ (Aydın) — Buna memnun olduk. Ben 1968 den bahsediyordum.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İLHAMİ ERTEM (Devamla) — Mesele yok öyleyse.

Diğer hususta üniversitelerimiz, halk aydınlatmasıyla da halk uyarılması ile de ilgi kurmaktadır. Bu hususta Ege Üniversitesi güzel teşebbüsler içerisindedir. Ege Üniversitesi bir radyo kurmak teşebbüsü içindedir. Altı aydan beri de halk ile münasebetler servisini kurmuştur. Arz ederim.

BAŞKAN — Efendim, bu kanun tasarısının tümü üzerindeki müzakereleri bitirmiş bulunuyoruz.

Şimdi maddelere geçilmesi hususunu aylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

İvedilik teklifi vardır, oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Birinci maddeyi okutuyorum.

Ege Üniversitesinin kuruluş kadroları hakkındaki 6953 sayılı Kanuna ek kanun tasarısı

Madde 1. — Ege Üniversitesinde 4936 sayılı Üniversiteler Kanununun 2 nci maddesi uyarınca açılan Diş Hekimliği Fakültesinin kuruluş kadrolarına ait ilişik (1) sayılı cetvel, Ege Üniversitesi kuruluş kadroları hakkındaki 6953 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvele «Diş Hekimliği Fakültesi» adı altında eklenmiştir.

BAŞKAN — Söz istiyen var mı?... Yok.

İlişik cetvelle birlikte oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler Kabul edilmiştir.

İkinci maddeyi okutuyorum.

Madde 2. — Diş Hekimliği Fakültesi ek görev tazminatı kadrolarına ait ilişik (II) sayılı cetvele 6953 sayılı Kanuna bağlı (II) sayılı cetvele «Diş Hekimliği Fakültesi» adı altında eklenmiştir.

BAŞKAN — Söz istiyen varmı?.. Yok.

İlişik cetvelle birlikte oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Üçüncü maddeyi okutuyorum.

Madde 3. — Ege Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesinde ek görevle çalıştırılacak üniversite öğretim üye ve yardımcıları ile bu fakülte öğretim üye ve yardımcılarının alacakları ek görevler dolayısiyle üniversite tazminatlarına halel gelmez. Ve bu görevler için yapılan ödemeler hakkında 28 Şubat 1958 tarihli ve 7244 sayılı Kanunun 3 ncü maddesi hükmü uygulanmaz.

BAŞKAN — Bu madde üzerinde söz istiyen var mı?.. Yok.

Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler.. Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici 1 nci maddeyi okutuyorum.

Geçici Madde 1. — Diş Hekimliği Fakültesi kendi Profesörler Kurulu teşekkül edinceye kadar, geçici olarak, Tıp Fakültesi Profesörler Kurulunca aday gösterilen üç frofesör arasından Üniversite Senatosunca seçilip rektör tarafından 2 yıl için tâyin edilecek bir dekan tarafından yönetilir.

BAŞKAN — Geçici 1 nci madde hakkında söz istiyen var mı?.. Yok.

Kabul edenler... Kabul etmiyenler Kabul edilmiştir.

Geçici ikinci maddeyi okutuyorum.

Geçici Madde 2. — a) Üniversiteler Kanununa göre gerekli organları kuruluncaya kadar Diş Hekimliği Fakültesi için lüzumlu öğretim üyeleri ve öğretim görevlileri, Üniversiteler Kanunundaki derece ve yetkiyi haiz kimseler arasından, Ege Üniversitesi Senatosunun seçimi, Rektörün teklifi ve Millî Eğitim Bakanının onamı ile tâyin olunurlar. Bunların, gerekli şart ve nitelikleri haiz olup olmadıklarının incelenmesi, en az birisi seçimin yapılacağı branştan olmak üzere, Senatoca 3 profesörden kurulacak bir komisyon marifetiyle sağlanır. Bu komisyona İstanbul ve Ankara üniversitelerinden ilgili branş profesörleri dâhil edilebilirler. Branş profesörü komisyonun tabiî başkanı sayılır. Komisyonda birden fazla branş profesörü bulunursa bunlardan biri Senatoca başkan olarak görevlendirilir.

b) Asistanlar, Ege Üniversitesi Asistanlık Yönetmeliğine uygun bir şekilde Üniversite Yönetim Kurulu kararı ile rektör tarafından tâyin olunurlar.

c) Uzman, okutman ve diğer memurlar, dekanın teklifi üzerine Rektör tarafından tâyin olunurlar.

BAŞKAN — Geçici 2 nci madde hakkında söz istiyen?... Yok. Bulunmadığına göre, Maddeyi oylarınıza sunuyorum.

Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

4 ncü maddeyi okutuyorum.

Madde 4. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 5. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — 5 nci maddeyi kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Tümü üzerinde söz istiyen?... Yok.

Kanun tasarısının tümünü işari oylarınıza sunuyorum.

Kabul edenler... Kabul etmiyenler Meclisimizcekabul edilmiştir.

Hayırlı uğurlu olsun.

10. — 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa ek ve geçici maddeler eklenmesine ve bu kanunun bâzı hükümlerinin kaldırılmasına dair kanun tasarısı ile Çankırı Milletvekili Tohir Akman ve 11 arkadaşının, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve 2 . 8 . 1960 gün ve 42 sayılı Kanunun birinci maddesinin son paragrafının kaldırılması hakkında kanun

teklifi ve Maliye ve Plân komisyonlarından seçilen 5er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu. (1/567, 2/509) (S. Sayısı : 749 (1)

BAŞKAN — Birkaç arkadaşın imzasını taşıyan yeni bir önerge verildi. Bunu okuyup oylarınıza sunacağım.

Sayın Başkanlığa

Konuşmakta olduğumuz gündemin 14 ncü sıra numarasında (yani gündemimizin 48 nci sırasında) bulunan Emekli Sandığı kanunu tasarısının konuşulmakta olan kanunun âkabinde sıraya alınmasiyle ve sürenin de kanunun görüşülüp bitimine kadar devamını arz ederiz. Saygılarımızla.

A. P. Grupu adına
Bursa
Cemal Külâhlı

C. H. P. Grupu adına
Trabzon
Ahmet Şener

C. P. Grupu adına
Çorum
Hilmi İncesulu

BAŞKAN — Bir önerge daha vardır, onu da okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

Bugünkü Birleşimin açılışını mütaakıp Yüce Meclisin oyu ile müzakeresi kararlaştırılan ve her biri birkaç maddeden ibaret bulunan tasarılarda bir kısmı müzakere edilememiştir. Saat 19,00 a gelmiş olduğundan müzakereleri kabil olamıyacaktır. Gündemde bulunup da müzakereleri kararlaştırılmış olan tasarıların müzakerelerinin yapılabilmesi için oturumun bunlar bitene kadar devamını arz ve teklif ederim. Saygılarımla.

Kocaeli
Sedat Akay

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlar, bugün kabul ettiğiniz kanun tasarılarının konuşulması, mükerrer olan tasarıların sayısı 16 tanedir. Halen 7 tanesini bitirmiş bulunuyoruz. 9 tane daha tasarı vardır. Saat 19,00 a gelmek üzeredir.

Sayın Sedat Akay'ın önergesine göre 9 kanun tasarısını daha konuşmak mecburiyetindeyiz. Hangi saatte kadar sürer, bunu, Yüksek Meclisin takdirine sunuyorum. Elbette ben bunu oylamak mecburiyetindeyim. («Geri alıyor» sesleri)

Ama, geri alıyorum derlerse söyliyecek bir sözüm yok.

SEDAT AKAY (Kocaeli) — Önergemi açıklamak istiyorum.

BAŞKAN — Önergeniz gayet açık efendim. Önergeyi geri alıyor musunuz?

SEDAT AKAY (Kocaeli) — Geri alıyorum, oylansın efendim.

BAŞKAN — Efendim biraz evvel okuduğum...

AHMET ŞENER (Trabzon) — Gruplar adına verilmiş olan önerge takaddüm eder.

BAŞKAN — Efendim, aykırılık derecesini hesaba almak mecburiyetindeyiz.

SABAHATTİN SAVACI (Gümüşane) — Efendim, birinci önergeye, mülkî idare âmirlerine verilecek tazminat kanunu tasarısını da ilâve edelim.

BAŞKAN — Arkadaşlar, Sayın Sedat Akay'ın biraz evvel okuduğum, 9 kanun tasarısının daha bugün konuşulması, müzakeresi bitinceye kadar birleşimin devamını istiyen önergesini oylarınıza sunacağım.

Bu önergeyi kabul edenler lûtfen işaret buyursunlar... Kabul etmiyenler... Kabul edilmemiştir efendim.

CEMAL KÜLÂHLI (Bursa) — Başkanım, mülki idare âmirlerine tazminat verilmesine dair olan kanun tasarsını bizim önergemize ilâve edelim.

SABAHATTİN SAVACI (Gümüşane) — Bu önergeye; mülki âmirlere tazminat verilmesine dair olan kanun tasarısını da ilâve ederek oylamasında bir mahzur yoktur efendim.

BAŞKAN — Efendim; şu önergeyi okuduk, bunu da oylıyacağım. Bundan sonra da artık, takdir müsaade ederseniz, benim olacaktır.

Efendim, biraz evvel Sayın Cemal Külâhlı, Sayın Ahmet Şener ve Sayın Hilmi İncesulu'nun, grupları adına imzalarını taşıyan önergede, diğer kanun tasarıları sırasını atlıyarak ancak gündemin 48 nci sırasındaki «T. C. Emekli Sandığı Kanununa ek ve geçici maddeler eklenmesine» aidolan kanun tasarısını müzakere edelim ve bu oturumu bununla bitirelim, derler.

(1) 749 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

Arkasından başka bir kanun tasarısının görüşülmesini istiyerek bu işi bir pazarlık şekline sokmaya hakkımız yok. Bir önerge verdiniz, okuttum, geri alacaksınız iade edelim. Eğer ilâve edecekseniz, bu tamamen sizin takdirinize kalmıştır.

CEMAL KÜLÂHLI (Bursa) — Burada ifade ettiğimiz şekilde önergemize ilâve edilmek suretiyle oylansın.

BAŞKAN — Ben bunu tashih etmek gücüne sahip değilim. Alın yeniden verin.

CEMAL KÜLÂHLI (Bursa) — Önergeyi geri almıyoruz. Sadece diğer kanunu ilâve edip müzakeresini istiyoruz.

BAŞKAN — Başka bir önerge olmadıkça muamele yapmak mümkün değil. Bir önerge geldi, okundu. Okunduğu sırada bir takrir daha geldi. Onu da okuttum. Aykırılık derecesi diğer takrirde öncelik olduğu için evvelâ onu oylattım. Bunu oylatmak üzereyken bir tashih veya ilâveyi şifahi olarak muamele yapamam.

Muhterem arkadaşlar, biraz evvel okuttuğum ve bir kanun tasarısının daha görüşülmesine munhasır olmak üzere birleşimin uzatılmasını teklif eden talebi oylarınıza sunuyorum.

Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Muhterem arkadaşlar; 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa ek ve geçici madde ler eklenmesine ve bu kanunun bâzı hükümlerinin kaldırılmasına dair kanun tasarısı ile Çankırı Milletvekili Tahir Akman ve 11 arkadaşının, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve 2 . 8 . 1960 gün ve 42 sayılı Kanunun birinci maddesinin son paragrafının kaldırılması hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonlarından seçilen 5 er üyeden kurulu Geçici Komisyon Raporunun müzakeresine başlıyoruz.

Raporun öncelikle görüşülme teklifi vardır.

Önceliği oyunuza sunuyorum; kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Tümü üzerindeki müzakerelere başlıyoruz.

Grupları adına ilk söz istiyen Sayın Kırbaşlı.

A. P. Grupu adına, buyurun.

A. P. GRUPU ADINA FAİK KIRBAŞLI (Burdur) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;

Huzurunuza getirilmiş bulunan kanun teklifi, asgari bir asırdan beri, Osmanlı İmparatorluğundan bu yana Cumhuriyet devrinde dahi ıstırabı duyulan ve aralarında farklı muamele tatbikinden mütevellit büyük eşitsizlik tatbikatı sürüp giden emeklilerle onların dul ve yetimlerine ait aylıkların bir esasa bağlanarak farklılıklarının giderilmesi hususunda hazırlanmış bulunmaktadır.

Bu kanunun teklifçisi olarak bendenizin de, sizleri bâzı noktalarda aydınlatmak hususunda, bâzı mütalâalar serd etmek durumunda olduğum için huzurunuza çıkmış bulunuyorum.

Hepinizin de malûmu olduğu üzere bilhassa 50 - 60 yıldan beri emekli, dul ve yetim aylıkları arasında, emekli rejimlerinin değişmesinden dolayı zuhur eden farkların aylıklara muayyen nisbetlerde zam yapılması veya yeni bir rejime uydurulması gibi bâzı tedbirlerle bu farklılıkların giderilmesine çalışılmış idi. Ancak, emekli, dul ve yetim aylıkları arasındaki farklar yalnız tatbik edilen emekli statüsü ve emekli rejiminden ve onun değişmesinden ibaret değil, daha mühim olarak barem derecelerinin tatbikatı dolayısiyle de kendini hissettirmiş bulunuyordu.

Birkaç yıldan beri üzerinde yapılan etütler, derinliğine ve genişliğine yapılan incelemeler göstermiştir ki, barem derecelerinin ve özel emekli hükümlerinin kabulünden doğan farkların, bunlara zaman zaman şu veya bu esbabı mucibe ile yapılmış bulunan zamların bu türlü farklılıkları telâfi edemiyeceğini ve esasa müessir olamıyacağını göstermiştir.

Sonuç olarak bu durum karşısında bağlanmış bulunan emekli, dul ve yetim aylıklarının rütbesi, kadro unvanı, derecesi, fiilî ve itibari hizmet süresi aynı olan ve aynı durumda Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine âmme hizmeti vermiş bulunan şahısların emekli olduktan sonra farklı muameleye tabi tutulmalarından dolayı farklı hayat seviyeleri ihraz etmelerini önliyen bu kanun hattâ geç kalmış olarak hazırlanmış bulunmaktadır.

Sayın arkadaşlarım; biliyorsunuz ki, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetleri memurlarına tatbik ettikleri, gerek memuriyet hizmetleri müddetince ve gerekse emeklilikleri müddetince ve onların dul ve yetimlerine tatbik edilen statüler mülkî sahada ayrı, askerî sahada ayrı

olarak devam etmiş gitmiş ve hattâ askerî sahada ve mülkî sahada dahi kendi aralarında aynı memuriyeti vermiş, muayyen bir sene içerisinde muayyen bir kanuna göre emekli olmuş olanların farklı muameleye tabi tutuldukları görülmüştür. Zaman zaman bu farklılıkları gidermek için 1950 de, 1960 ta, 1965 te muhtelif uygulamalar ve bu farklılıkları gidermek için muhtelif kanunlar huzurunuza getirilmiş ve çıkarılmıştır, fakat şimdiye kadar yapılan tekliflerin, alınan tedbirlerin hiçbirisi Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin memurlarına ve onların emekli, dul ve yetimlerine köklü bir ıslâhat, âdil bir sistem, farksız bir muamele getirmeye muvaffak olamamıştır. İşte, yullardan beri çekilmiş bulunan ıstırabın gözlerimizi yaşartan, içimizi sızlatan farklı tatbikatın giderilmesi bakımından bu kanun teklifi büyük bir hassasiyetle ve ciddiyetle çok esaslı etütlere inhisar ederek ve esasta bir ıslahat tedbiri olarak huzurunuza getirilmiş bulunmaktadır.

Sözü geçen kanunun gerekçesinde de işaret edildiği üzere, ikinci kademede 1 . 1 . 1950 tarihindeki emsalleri seviyesine getirilmiş aylıklarla bu tarihten sonra bağlanmış olan aylıkların Personel Kanunundan sonra bağlanması gereken aylık miktarlarına yükseltilmesi düşünülmüştür.

Diğer taraftan bu tasarı ile aylık nisbetleri arasındaki farkların giderilmesi sağlanırken, bu meyanda barem derecelerinin yükseltilmesinden doğan farkların giderilmesi de uygun görülmüştür. Çünkü yıllarca ve yıllarca şu veya bu barem derecesinde bulunmasından dolayı farklı emeklilik işlemine tabi tutulan emeklilerin, onların dul ve yetimlerinin mağduriyetlerini maalesef önlenememişti.

Diğer taraftan ayrıca tasarıda ileride aylık tutarlarında yapılacak her yükseltilmenin de çok büyük, çok âdil bir prensip halinde vazedilerek, memur maaşlarındaki ayarlamaların emekli, dul ve yetimlerin de inikâsı bu kanun suretiyle sağlanmış bulunmaktadır. Diğer taraftan bu tasarı ile hâlen Hazineden ödenen ve miktarı 80 bin civarında olan emekli, dul, yetim aylıkları son defa kabul edilen kanunlarla yekûnu yüksek miktarlara ulaşmakta olan vatani hizmet tertibinden bağlanan ve bundan sonra da bağlanacak olan aylıkların da Emekli Sandığı tarafından bağlanması ve çekle ödenmesi sağlanmaktadır.

Teknik kısımlar bir tarafa bırakılırsa şu noktanın da büyük bir ehemmiyetle huzurunuzda münakaşa edilmesinde ve bunun tedbirinin de getirilmesinde fayda mülâhaza edilmiştir.

Şöyle ki; re'sen emekliye sevk edilenlerde emekli keseneğine esas son görev aylıklarını iki tam yıl alıp almadıkları aranmadığı halde, vazifelerinde başarı göstermiş olup da emekliliklerini istiyenlerde böyle bir keyfiyetin aranması gerek hukuk gerek hak ve nasafet kaidelerine ve maddenin birinci fıkrasında belirtilen genel hükümlerine aykırı bulunmaktadır. Bu ise isteyip te emekliye ayrılacakların türlü yollarla malûliyet raporu almaya çalışmalarına ve re'sen emekliye sevk edilmeleri için sağa sola başvurmalarına sebebiyet verdiğinden, bu hükmün kaldırılması suretiyle mevcut ikiliğin izale edilmesi de esas ittihaz edilmiştir.

Sayın arkadaşlar, bugün Türkiye Cumhuriyeti memurlarının, emeklilerin ve onların dul ve yetimlerinin kaderi ve istikbali, yaşayışı, ümidi, hizmet aşkı huzurunuza getirilmiştir. Bu kanun hakikaten zihinlerimizde istifham yaratan, tatbikatta güçlükler doğuran, mağduriyetlere meydan veren hususların tamamen kapatılmasına mâtuf köklü ıslahat tedbirleri getirmiştir. Türkiye Cumhuriyeti memurunu, yarın istikbalin budur, şimdi aldığın maaşın yarısını zor alacaksın, delik papuçla, yırtık pantolonla dolaşmak durumuna düşeceksin, otuz senelik şerefli hizmetinin karşılığı budur, yıllardan beri tatbik eden ve tatbik edilen hususlar senin kaderinde bir değişiklik yapmıyacaktır, gibi daha emekliliğine yaklaşırken zihinlerinde büyük istifhamlar, ağır hayat şartları çöreklenen Türk memurunu, işte böyle bir duygudan kurtaracak tedbirler, kanunumuzda getirilmiştir. Bu kanunu Hükümet teklifinin ötesinde sayın komisyonumuz hakikaten çok ciddî ve ilmî incelemelere tâbi tutarak, maddeleri metot haline getirmek suretiyle ve ömrü uzun olan bir kanun halinde hazırlamak gibi bir çalışmaya girmiş ve çalışmalardan da başariyle çıkmıştır.

Bu kanunun hazırlayıcısı ve teklifçisi olarak Sayın Hükümetimizin bu hususdaki göstermiş olduğu iyi niyet ve çabaya da huzurunuzda teşekkür etmek isterim. Bu kanunu görüştüğümüz bu celse hakikaten tarihî bir celse vasfını haiz olacaktır. Bugün şu konuşmamızı ve şu celseyi bekliyen beşyüz bin kişi vardır; onların evlâtları vardır, onların dul ve yetimleri vardır. Bu bakımdan otuz yıl verdiği hizmetin karşılığını bugün bu celsede almanın sevincini ve huzurunu duymak istiyen binlerce vatandaş kütlesi vardır. Onun için bu kanunun, ümidederim ki, büyük münakaşalara hâcet kalmadan huzurunuzdan çıkması zaruridir, elzemdir, ümidimiz de bu yoldadır.

Hepinize Adalet Partisi adına hürmetlerimi sunarım.

BAŞKAN — Efendim konuşmaların beşer dakika ile tahdidedilmesine dair önergeler var, okutuyorum.

Başkanlığa

Zamanımızın kıtlığı nazarı itibara alınarak konuşmaların beşer dakika ile sınırlandırılmasını arz ve teklif ederiz.

Adana	Gümüşane
Kemal Çetinsoy	Sabahattin Savacı

Sayın Başkanlığa

Konuşmaların beş dakika ile tahdidini arz ve teklif ederim.

Sivas
Cevad Odyakmaz

Yüksek Başkanlığa

Müzakere edilen kanun teklifi hakkında sayın üyelerin yeterli bilgileri vardır. Bu sebeple konuşmaların beşer dakika ile tahdidedilmesini arz ve teklif ederim.

Kütahya
Mehmet Ersoy

BAŞKAN — Her üç önerge aynı mahiyettedir.

YAŞAR AKAL (Samsun) — Aleyhte söz istiyorum efendim.

BAŞKAN — Buyurunuz.

YAŞAR AKAL (Samsun) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım;

Beş dakika ile sınırlama önergesini kabul edeceğinizi bilmiyorum. Ama 657 sayılı Kanun için biraz evvel Bütçe Komisyonunda Sayın Bakan şöyle söyledi : «Birtakım yetkilerinizi Hükümete vermişsiniz. Sınıf tüzüklerinin hazırlanması, derecelerin tesbit edilmesi... Ama Meclisten öyle acele geçirmişsiniz ki» dedi «Hükümet bunu yapamaz, yapamıyor». Şimdi de emeklilerin yüzde 70 olarak kesilmesine dair Kanun...

MEHMET ERSOY (Kütahya) — O ayrı mesele.

YAŞAR AKAL (Devamla) — Okumamışsın da ondan müdahale ediyorsun, okumamışsın kanunu.

BAŞKAN — Lûtfen müdahale etmeyiniz, karşılıklı konuşmıyalım.

YAŞAR AKAL (Devamla)) — Öyle yetkileri Hükümete veriyor ki, öyle tesbitleri Hükümete veriyor ki, şu kanunu çıkardığımız zaman göreceksiniz; hazırlıyamadık, yapamadık, edemedik gerekçesiyle bugün çok kıvanç duyacağını beklediğiniz memur arkadaşlarımızdan çoğu istifade edip etmeme konusunda Hükümetin yapacağı birtakım hazırlıklara,, o maddelerde var, gelince söz alıp söyliyeceğim, bu acele ile giderse, acele ile geçerse, ki çok çıkmasını istiyorum, göreceksiniz uygulamada 657 sayılı Kanunun başına gelenler bunun da başına gelecektir, istediğiniz kadar beş dakika değil hiç konuşturmayın, ama 657 sayılı Kanunun âkibetini aynı bu kanunda da göreceksiniz. Onun için sınırlamayın, bırakın da belki fikri olanlar, belki radyo için konuşmak değil de biraz bu işleri söylemek istiyenler söylesinler.

MEHMET ERSOY (Kütahya) — Fikri olan beş dakikada de söyler,

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlar; konuşmaların beş dakika ile tahdidine dair üç önerge okuttum. Bunun yalnız tümüne munhasır olduğu mânası çıkmıyor. «Komisyonların» dendiğine göre, tasarının tümüne şâmil olduğu kanısındayız.

Aleyhinde bir arkadaşımız konuştu.

Konuşmaların beş dakika ile tahdidedilmesi hususunu oyunuza sunuyorum; kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir. Bundan sonraki konuşmacılar beşer dakika konuşacaktır.

Sıra G. P. Grupu adına Sayın Dursun Akçaoğlu'nun.

Buyurun efendim.

G. P. ADINA DURSUN AKÇAOĞLU (Çankırı) — Sayın Başkan, Millet Meclisinin değerli üyeleri;

Bu kanun tasarısı hakkında G. P. Millet Meclisi Grupu adına görüşlerimi arz ediyorum.

Maliye Bakanlığınca hazırlanan, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa ek ve geçici maddeler eklenmesine ve bu kanunun bâzı hükümlerinin kaldırılmasına dair görüşülmesine başladığımız bu tasarı bugüne kadar Büyük Meclise getirilen tasarıların en faydalılarından biridir.

Sosyal adaletin gerçekleşmesi yolunda atılan çok yerinde, âdil ve cesur bir adımdır. Bu tasarı ile emekliler, artık şu zamanda emekli olmuştur, bu zamanda emekli olmuştur gibi ayrılıklardan kurtulacak ve hepsinin aynı prensipler dâhilinde intıbakı sağlanmış olacaktır. Böylece dul ve yetimleri dahi eşitliğe kovuşturulacaktır.

Bu tasarı ile 657 sayılı Kanunla kabul edilen 15 aylık ikramiyenin ödenmesi sağlanmaktadır.

Muhterem arkadaşlarım; bu tasarı ile 30 yıllık hizmete yüzde 70 nisbeti ile emekli olma esası kabul edilmektedir ve çeşitli sınıflar arasındaki emeklilik nisbetleri de birleştirilmektedir. Böylece eşitlik sağlanmaktadır. Aynı zamanda bu tasarı ile, 30 yıldan fazla hizmet edenlerin hizmetleri de yüzde 80 e kadar emekli aylığı verilmek suretiyle değerlendirilmektedir. Bu nisbetler, vergi muafiyetleri nazara alındıkta, insaf ile söylemek lâzımgelirse çok yerindedir ve mükemmeldir.

Sayın milletvekilleri; «Bu tasarı cesur bir karardır» demiştim, gerçekten de öyledir. İştirakçi keseneğini yüzde 8 e çıkardığı gibi, kurumların karşılıklarını da yüzde 14 e çıkarmaktadır. Bu, Emekli Sandığı riyazi ihtiyatlarında yıllardan beri süregelen karşılıksızlığı da kapatacaktır. Böylece sandığın bünyesi kuvvetleneceği gibi, 506 sayılı Kanunla kurulan Sosyal Sigortalar müessesesi ile de muvazilik sağlanmış olacaktır. Hülâsa, bu konu sosyal adalet açısından olduğu kadar sermaye birikimi açısından da faydalı olacaktır.

Sayın milletvekilleri; bu konu hakkında sözü daha fazla uzatmak istemiyorum. Bu tasarıyı Yüce Meclisin tasvibedeceğine gönüden inanıyorum; manzara bunu göstermektedir.

Bu kanunun emeklilere ve milletimize hayırlı olmasını diler, hepinize saygılar sunarım.

BAŞKAN — Y. T. P. Grupu adına Sayın Nihat Diler, buyurun efendim.

Y. T. P. GRUPU ADINA NİHAT DİLER (Erzurum) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;

5434 sayılı Emekli Sandığı Kanununun bâzı maddelerinde değişiklik ve bâzı maddelerinin de kaldırılmasına dair kanun tasarısı üzerinde grupumuzun görüşlerini açıklamak üzere Yüksek Huzurlarınızı işgal etmiş bulunuyorum.

Sayın milletvekilleri; Emekli Kanununa tabi emekliler ile bunların dul ve yetimlerinin aldıkları maaşlar arasında farklar vardır. Aynı hizmeti aynı müddetle görmüş, unvanı, rütbesi, kadrosu aynı olan Devletin iki memuru arasındaki bu farklılık büyük bir haksızlık, büyük bir adaletsizlik yaratmıştır. Bugünkü hahat pahalılığı bu haksızlığa ve adaletsizliğe karşı tahammülü güçleştirmektedir. Bu tasarı sivil personel arasındaki adaletsizliği, haksızlığı gidermiş olacaktır. Aynı zamanda sivil ve askerî emekli personel arasındaki emeklilik yönünden ikiliği de ortadan kaldırmış bulunacaktır.

Ayrıca 25 - 30 yılını doldurup da meslekinden ayrılmak istiyen memurların adedi bir hayli kabarıktır. Gerek şahsıma ve gerekse grupumuza bu yolda birçok mektuplar gelmektedir. Bunları da tatmin cihetine gitmek imkânını bulacağız.

Yine tasarı, yüzde 70 üzerinden emekliliğe imkân vermesi dolayısiyle ayrılanların yerine daha fazla memur almamak suretiyle veya alındığı zaman daha ehil memurları almak suretiyle öteden beri üzerinde durduğumuz bürokrasi hastalığının önüne geçmek imkânını da verecek ve dolayısiyle personel rejiminin sağlanmasına imkân hazırlıyacaktır.

Sonuç olarak; bu kanunun kabul edilmesiyle muhtelif zamanlarda emekliye sevk edilen memurlar ile onların dul ve yetimlerinin farklı maaş almalarının önüne geçilecektir.

2. Emeklilik bakımından askerî ve sivil personel arasındaki ikilik giderilecektir.

3. Yüzde 70 üzerinden emekliliğini bekliyen binlerce memurun arzusu tahakkuk edecek ve bunların yerine en liyakatlilerini almak veya daha az sayıda memur almak kaydiyle personel rejiminin sağlanmasına imkân verilecektir ki, bu artık partizan Devlet idaresini arzu etmiyen bir iktidarla mümkün olabilecektir, bu bir fırsattır.

4. 5434 sayılı Kanunun tatbikatta mevcudolan aksaklıkları da bu tasarı ile giderilmiş olacaktır.

İşte bütün bu sebeplerle grupumuz olarak tasarının tümünü tasvibetmekteyiz ve tümünün kabulünü istemekteyiz. Ancak maddeler üzerindeki görüşlerimiz mahfuzdur, maddeler üzerinde de sırası geldiği vakit kendi görüşlerimizi açıklıyacağız.

Yüce Meclisi Grupum adına saygı ile selâmlarım.

BAŞKAN — C. H. P. Grupu adına Sayın Hamdi Orhon.

Buyurun efendim.

C. H. P. GRUPU ADINA HAMDİ ORHON (Trabzon) — Muhterem arkadaşlar, müzakere konusu olan kanun bir ıslâhat kanunudur. Aşağı yukarı dosya itibariyle 210 000 e yakın vatandaşı, mâlûlü, emekliyi, vazife mâlûlünü, hepsini ilgilendirmektedir.

Türkiye'de emekli rejimi iki bölüme ayrılmıştır: 1 . 1 . 1950 tarihinden evvel zavallı denecek şekilde mustarip vatandaşları bünyesinde taşıyan Maliye Bakanlığı Emekli Sandığına dâhil bir kütle.

İkinci kütle; 1 . 1 . 1950 tarihinde zamanın bir ıslahat kanunu olan Emekli Kanunu bünyesinde bulunan memurlardır.

Bu tasarı Emekli Kanunu ıslahat tasarısını bir kelime ile mükemmel mânada, tam mânada tamamlayan bir tasarıdır, övülmeye değer bir tasarıdır.

Bu tasarı geçmişi, hâli ve istikbali sosyal adalet, sosyal güvenlik prensiplerine dayanarak tamamlıyan bir tasarıdır. Bu tasarı, emekliler arasındaki intıbak farklarını bertaraf eden hükümleri ihtiva eden bir tasarıdır. Bu tasarı, personel sisteminde vâkı olacak maaş ayarlamalarının emeklilere aynı nisbette intikalini sağlayan bir tasarıdır. Artık emekliler arasındaki fark ve ıstırap söz konusu olmıyacaktır. Anayasanın umumi hakları ve sınırları içerisinde mesele cesurane halledilmiş demektir.

Bu tasarının bir özelliği de, emekli olduktan sonra başına mutavazi bir mesken sağlıyabilme imkânını temin maksadiyle ikramiyeleri hiçbir tereddüde, hiçbir ihtilâfa sebebiyet vermiyecek şekilde onbeş ikramiyeye çıkarmış bulunmasıdır.

Grupumuz olarak şunu arz etmek isteriz ki, kanunun bu cephesi tamamlanmıştır. Emekli Kanunu bir revizyona tabi olacaktır, ama bunlar teferrüattır.

Mühim olan bir nokta daha var. Bugün memur bizde üç grupta mütalâa ediliyor: Emeğini kıymetlendirenler, Sosyal Sigorta bünyesinde toplananlar, aile efradının sağlık teminatını sağlamışlardır; hastanelerinde tedavi edilir, reçetelerini kıymetlendirirler.

BAŞKAN — Sayın Orhon bir dakikanız var.

HAMDİ ORHON (Devamla) — Bir dakikada ifade edeceğim efendim.

İkinci zümre Silâhlı Kuvvetlerimizdir. Bunlar da kendi kanunlariyle bu imkânlara sahiptir. İktisadi Devlet Teşekkülleri de bu imkânlara sahiptir. Bunun dışında kalan üçyüz bine yakın memur çocuğu hasta olmaya dursun, bir felâkettir. İşte yapılacak emekli kanunu bünyesinde, bu Sandığın bünyesinde bulunan memur çocuklarının, memur ailelerinin sağlık imkânlarını da teminat altına alarak bu eseri tamamlamanın zaruri olduğuna kaniiz. Eser millete hayırlı olsun. Reyimiz müspettir. Saygılar sunarım. (Alkışlar)

BAŞKAN — Mustafa Uyar?. Yok.

Reşat Özarda buradalar.

Buyurun Sayın Reşat Özarda. Konuşmalar beş dakika ile tahditlidir efendim.

REŞAT ÖZARDA (Aydın) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;

Memleketimizde emekli rejimi ve personel rejimi bakımından büyük bir kütle yıllardan beri ıstırap çekmektedir. Bu kanunun getirilmesiyle yüz binlerce emeklinin bundan böyle imkânlarımız nisbetinde refaha kavuşacakları ve aradaki adaletsiz emekli aylığı bağlanması gibi ayrılıkların kalkacağı aşikârdır. Bu bakımdan

Hükümeti, yılda en az bir milyar liralık bir külfet tahmil edecek böyle bir kanunu getirmiş olmasından dolayı tebrik etmek vazifemizdir.

Cidden Cumhuriyet Devrinde sık sık emekli kanunları değişmiş, maaşlar artmış, hayat şartlarına uymayan ücretler yükselmiş, fakat çok az aylıkla emekliye sevk edilenler ihmal edilmiş, zaman zaman çıkarılan perakende kanunlarla bunların da kısmen terfihi yoluna gidilmiş ise de bir adalet, değişiklik sağlanamamıştır.

Şimdi bu kanun, Cumhuriyet devrinde emekli olmuş bütün emekli, dul ve yetimleri aynı seviyeye çıkartmakla büyük bir sosyal adaleti sağlamış oluyor.

Emekli meselesini kökünden halledebilmek için bunun ikinci kademesi olan emeklilerin, dul ve yetimlerin ve çocuklarının muayene ve tedavisi hakkındaki kanun tasarısının da yakın bir zamanda Meclise gelmesini ve böylelikle emekliler meselesinin ökkünden halledilmesini can ve gönülden arzu ve temenni ederim.

Muhterem arkadaşlar;

Kanunda yapılması gereken bâzı ufak tefek değişiklikler olacaktır ki, bunlar için de önergeler vereceğiz. Yalnız burada Komisyonun yaptığı bir değişikliği bendeniz faydalı bulmadım. 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 39 ncu maddesinin (B) fıkrasının 4 ncü bendi kalkıyor yürürlükten.

Şimdi muhterem arkadaşlar, bunun için ordudan bir misal alalım. Bir subayın Harb Okulunda okuduğu iki yıl emekliliğine sayılıyor. Altı yıla kadar da yıpranma zammı alıyor. Şimdi meselâ, izah etmek için fikrimi, bir askerî mühendis, iki sene Harb Okulunda okuyor, sonra asteğmen oluyor, teğmen, üsteğmen oluyor ve kalkıyor Millî Savunma Bakanlığı Genelkurmay Başkanlığı bu genç subayı mühendislik tahsili yapması için Amerika'ya gönderiyor. O genç subay Amerika'da altı sene tahsil yapıyor. Devlet buna en az beşyüz bin lira para sarf ediyor. Hattâ bundan daha fazla da sarf ediyor. Geliyor Türkiye'ye, üç dört sene daha hizmet yapıyor, hizmet ediyor, binbaşı, yarbay ve albay olarak. İki sene Harbiyedeki müddeti, beş sene yıpranma zammı, yedi sene; altı sene de Amerika'da okuyor, onüç sene. Amerika'da okuduğu müddetçe de rütbelerde yüzbaşı, binbaşı tevali edip, yükselip gidiyor.

BAŞKAN — Sayın Özarda bir dakikanız var. Toparlayınız lûtfen.

REŞAT ÖZARDA (Devamla) — Ve nihayet geliyor ordunun emrinde hizmet alıyor. Fakat iki, üç sene sonra yirmibeş senesini dolduruyor. Şimdi Komisyonun getirdiği bu madde ile bunlara da yirmibeş senesini doldurdu diye emekli olmak hakkı tanınmış oluyor. Devletin verdiği, sarf ettiği beşyüz bin lira para gidiyor ve maalesef tecrübe ile sabittir ki, bu gibi kimseler genellikle ordudan ayrıldıktan sonra Türkiye'de değil, Amerika'da kalıp orada yüksek ücretle orada hizmet ediyorlar.

Şimdi, Türkiye Devleti büyük fedakârlıklarla bir evlâdını yetiştiriyor. Onu dış memleketlere gönderiyor. Yüzbinlerce lira para sarf ediyor, yüksek mühendis yapıyor, fakat tam ordusuna ve memleketine hizmet edeceği bir zamanda; «yirmibeş senemi doldurdum» diye emekli olup, Devletten emekli maaşı almak suretiyle dış memleketlerde kalarak kendi memleketine hizmet etmekten kaçınıyor. Binaenaleyh Komisyonun koyduğu bu ilâve mahzurludur, zararlıdır. Sırası geldiğinde bunlar hakkında da madde üzerinde fikrimi beyan edeceğim. Şimdilik hepinize saygılar sunarım.

BAŞKAN — Sayın Fahri Uğrasızoğlu.

MEHMET FAHRİ UĞRASIZOĞLU (Uşak) — Muhterem Başkan, değerli arkadaşlarım,

Müzakeresini yapmakta bulunduğumuz kanun tasarısı, bugüne kadar emekli, dul ve yetimleri maaş bakımından biraz daha müsait duruma getirmek için çıkarılan kanunlar içerisinde en ilgili olanı ve bütün memurlarımız tarafından çok yakından izlenen o derecede önemli bir kanun tasarısıdır. Şimdiye kadar emekli, dul ve yetim maaşlarını düzenlemek için birkaç defa kanun değişiklikleri yapılmıştır. Fakat elimizdeki kanun tasarısı kadar meseleyi temelden alan ve buna esaslı çare getiren kanun tasarısı görüşülmemiş ve kanun olarak çıkarılmamıştır. Bu bakımdan tasarının hazırlanmasında emeği geçenlere ve bunu lüzumlu ve faydalı mütalâa eden Sayın Hükümetimize teşekkür etmeyi vazife telâkki ediyorum.

Kanun tasarısı kabul edildiği takdirde, yüksek malûmlarınız olduğu veçhile, bütün emeklilerin aylıkları yüzde yetmişe çıkarılmış olacaktır. Bu, yalnız emekli olacak memurlar için de-

ğil, bundan evvel emekliye ayrılmış memurlar için de böyle olacaktır. Binaenaleyh; eskiden beri ıstırap kaynağı olan bir mesele, bir eşitsizlik, bir haksızlık tamamen ortadan kaldırılmış olacak, eski, yeni farkı gözetilmeksizin, sivil, askerî personel farkı gözetilmeksizin eşitlik ve hakkaniyet bu andan itibaren teessüs etmiş olacaktır. Kanunun tebrike şayan olan taraflarından birisi budur.

İkinci önemli nokta; muhtelif zamanlarda memurlarımızın maaşlarında yükseltmeler yapılmıştır. Bu yükseltmeler eski emeklilerle bilâhara emekli olanlar arasında büyük farklar meydana getirmiştir. Binaenaleyh; bu kanun ile bundan sonra emekli olacak bütün memurlar aynı nisbet dâhilinde emekliye sevk edilmiş olacaklardır ki, bu miktar bildiğiniz gibi 30 yıla kadar % 70, 30 yıldan sonra da % 80 e kadar yükselebilmektedir.

Ayrıca, memurlara yapılan maaş yükseltmeleri otomatik olarak emekli maaşlarına da intikal etmiş olacaktır. İşin asıl önemli ve değerli taraflarından birisi de budur. Bundan sonra memur maaşı yükseltildi, emekli maaşları ne olacak meselesi ortaya atılmıyacaktır.

BAŞKAN — Sayın Uğrasızoğlu, lûtfen toparlayın.

MEHMET FAHRİ UĞRASIZOĞLU (Devamla) — Binaenaleyh; bu kadar esaslı bir tedbiri getirmiş olmak, esasında emekli, dul ve yetim maaşları rejiminde köklü bir reform yapmış olmaktır. Bu suretle büyük bir sıkıntı, bir sosyal huzursuzluk ortadan kalkmış oluyor.

Aynı zamanda bu kanunla emekliliğini beklemekte olan yüz binlerce insan muhtemelen önümüzdeki Mart ayından itibaren emekliye ayrılacak ve arkada bulunan daha genç nesle ileri kademelere yükselmek imkânını sağlıyacaktır. Bu da idaremize yeni bir dinamizm, yeni bir enerji getirecektir. Bu bakımdan da bunu bir idari reform olarak mütalâa etmek yerinde olur. Binaenaleyh kanun, öyle anlaşılıyor ki, hepinizin de iltifatına şimdiden nail olmuş görünüyor. Senatomuzda da aynı mazhariyete ulaşacaktır. Binaenaleyh; bu sebepten dolayı tekrar Hükümete teşekkürlerimi arz eder, saygılarımı sunarım.

BAŞKAN — Kifayet önergeleri vardır, okutuyorum.

Sayın Başkanlığa

5434 sayılı Kanun üzerinde fikirler aydınlanmıştır. Kifayeti arz ve teklif ederim.

Mehmet Ali Aytaş
İzmir Milletvekili

Yüksek Başkanlığa

5434 sayılı Kanuna ek maddeler ilâvesi ve bâzı maddelerinin değiştirilmesi hakkındaki tasarı üzerinde görüşmelerin kifayetini arz ve teklif ederim. Saygılarımla.

Sedat Akay
Kocaeli Milletvekili

BAŞKAN — Kifayet önergelerini oyunuza sunuyorum.

Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Tümü üzerindeki müzakereleri bitirdik.

Madelere geçilmesini oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

İvedilikle görüşülmesini oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Birinci maddeyi okutuyorum.

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa ek ve geçici maddeler eklenmesine ve bu kanunun bâzı hükümlerinin kaldırılmasına dair Kanun

Madde 1. — 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir :

Ek madde 1. — Emekli, âdi mâlûllük veya vazife mâlûllüğü aylıklarının nisbeti, fiilî ve itibari hizmet sürelerinin toplamı 30 yıl olanlar için emekli keseneğine esas aylığın % 70 i olarak uygulanır.

Fiilî ve itibari hizmet süreleri toplamı 30 yıldan az olanlara, her tam yıl için % 1 eksiği, fazla olanlara da her tam yıl için % 1 fazlası üzerinden bağlanır.

Fiilî ve itibari hizmet süreleri toplamındaki ay kesirleri tam ay sayılır. Yıl kesirlerinin her ayı için emekli aylığı bağlanmasına esas tutulan aylık veya ücret tutarının % 1 inin 12 de biri emekli aylığına ayrıca eklenir.

Ancak, bağlanacak aylıkların toplamı emekli, âdi mâlûllük aylıklarında, emekliliğe esas

aylıklarının % 80 ini ve vazife mâlûllüğü aylıklarında da % 100 ünü geçemez.

BAŞKAN — Efendim, ek birinci madde hakkında iki arkadaşımız söz istedi; Sayın Süleyman Onan ve Sayın İlyas Kılıç.

YAŞAR AKAL (Samsun) — Söz için yazılı müracaat etmiştim.

BAŞKAN — Bende yok efendim, varsa versinler.

Sayın Süleyman Onan «Maddeler üzerinde söz rica ediyorum» diyorlar. Hangi maddede; hepsinde mi efendim?

SÜLEYMAN ONAN (Kırşehir) — Evet efendim, fakat arada istemediğim de olabilir.

BAŞKAN — Peki; tasrih etseniz bu iş daha kolay olacak.

Sayın Yaşar Akal, «Gündemde sıra sayısı 48 olan kanun tasarısının tümü ve 1 nci, 2 nci, 3 ncü maddeleri hakkında söz talebediyorum» diyorsunuz. 1 nci, 2 nci ve 3 ncü maddelerde söz istiyorsunuz.

Şimdi, 1 nci maddenin 1 nci ek maddesinde söz istiyorsunuz.

YAŞAR AKAL (Samsun) — Ek 2 nci maddede istiyorum.

BAŞKAN — Peki.

Sayın Süleyman Onan; 1 nci maddenin 1 nci ek maddesi hakkında söz istiyor musunuz?

SÜLEYMAN ONAN (Kırşehir) — Vazgeçtim.

BAŞKAN — Vazgeçtiniz.

Sayın İlyas Kılıç, siz?

İLYAS KILIÇ (Samsun) — İstiyorum.

BAŞKAN — Buyurun.

İLYAS KILIÇ (Samsun) — Muhterem arkadaşlarım; daha ziyade bir sual sormak ve bir hususu açıklamak için söz almış bulunuyorum, birinci madde üzerinde, madde geçmeden; sonra tekriri müzakere olmasın diye.

Şimdi, bir vatandaş kabul edelim. Bu vatandaş üç sene hizmet ettikten sonra sıhhi durumdan dolayı emekli olmuş ve bugünkü kanuna göre, şimdi halen yürürlükte olan kanuna göre, 500 lira maaş bağlanmış ve bunun rütbesi de teğmen. Sonra bu arkadaş bir müddet öğretmenlik yapmış,bir müddet Maliyede çalışmış, bir müddet hâkimlik yapmış ve böylece 27 sene hizmet etmiş. Buna göre de bugün 81 lira fark ile 581 lira maaş alıyor. Şimdi, bu kanun yürürlüğe girdiği takdirde bunun üç sene hizmetine karşılık 500 lira bağlanmış, geriye kalan 24 senelik hizmetinden dolayı da 81 lira zam aldığına göre, bu kanun yürürlüğe girerse bu arkadaşın alacağı, bu vatandaşımızın alacağı maaş ne olur? Bunu ben Komisyondan ve ilgililerden öğrenmek istiyorum. Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Sayın Faik Kırbaşlı, birinci maddenin birinci...

FAİK KIRBAŞLI (Burdur) — Vaz geçtim.

BAŞKAN — Vaz geçtiniz, efendim.

Birinci maddenin okuttuğum ek 1 nci maddesi hakkında başka söz istiyen yok. Olmadığına göre 1 nci maddenin ek 1 nci maddesini tasvibinize sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Ek madde 2 yi okutuyorum.

Ek madde 2. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra barem, teşkilât, kadro ve sair kanunlarda yapılacak değişiklikler sonunda aylık tutarlarında husule gelecek yükselmeler; aynı rütbe, kadro unvanı ve dereceden bağlanmış olan emekli, âdi mâlûllük ve vazife mâlûllüğü aylıkları ile dul ve yetim aylıkları hakkında da uygulanır.

Yükseltmeye esas olacak rütbe, kadro unvanı, derece ve sair yönlerden eşitlikleri; Devlet Personel Dairesi, Maliye Bakanlığı, T. C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü ve ilgili kurumların birlikte hazırlıyacakları teklif üzerine Bakanlar Kurulunca tesbit olunur.

BAŞKAN — Efendim, 1 nci maddenin ek 2 nci maddesini okuttum.

Sayın Yaşar Akal, ek 2 nci madde hakkında söz istiyorsunuz, buyurun.

YAŞAR AKAL (Samsun) — Sayın Başkan, sayın arkadaşlarım;

Biraz evvel kifayet hakkında konuştuğum zaman da değinmek istediğim konu bu idi. Gerçekten bu kanun tasarısı, gerek 1950 den evvelki, gerek 1950 den sonraki, birbiriyle aynı durumda olduğu halde, tatbikatta uygulamada farklı neticelere ulaşan durumları ortadan kaldırıyor ve söylendiği gibi 15 e çıkarıyor. Bunlar, beklenen ve hakikaten büyük bir yaraya deva olacak bir kanun tasarısıdır. Can ve gönülden katılıyorum.

Yalnız, bir noktaya değineceğim: Ek madde 2 diyor ki, «Bu kanunun yürürlüğe girdiği

tarihten sonra barem, teşkilât, kadro ve sair kanunlarda yapılacak değişiklikler sonunda aylık tutarlarında husule gelecek yükselmeler; aynı rütbe, kadro unvanı ve dereceden bağlanmış olan emekli, âdi mâlûllük ve vazife mâlûllüğü aylıkları ile dul ve yetim aylıkları hakkında da uygulanır.» Ondan sonra, «Yükseltmeye esas olacak rütbe, kadro unvanı, derece ve sair yönlerden eşitlikleri; Devlet Personel Dairesi, Maliye Bakanlığı, T. C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü ve ilgili kurumların birlikte hazırlıyacakları teklif üzerine Bakanlar Kurulunca tesbit olunur» diyor.

Şimdi, benim üzerinde durduğum nokta, bir şahsın emekli olması, aşağı - yukarı, evin üçüncü veya dördüncü katına çıkması demektir. Biz şimdi, evin üçüncü, dördüncü katını tamir ediyoruz ve gayet güzel de yağlı boya ile boyuyoruz ve o üç ve dördüncü katta oturanları rahatlığa kavuşturuyoruz, bu güzel bir şey. Ama, üçüncü ve dördüncü kata kadar, ikinci kata ve birinci kata kadar, oralarda yaşıyan ve hâlen Devletin fiilen hizmetini gören, âmme hizmeti gören memurlarımızın durumu ortada yok. Bu kanun, bir anlamda bu tasarı, Personel Kanununun artık bir müddet daha raflara kalktığının, 657 sayılı Kanunun artık ortadan kalktığının delilidir.

Emeklilere farklı işlemin, farklı muamelenin ve farklı aylıklar almanın yolunu ortadan kaldırırken, hâlen yaşıyan, halen âmme hizmeti gören veya bundan sonra âmme hizmeti görecek olan genç nesilleri unutmamamız ve onlar hakkındaki kanunun uygulamasını derhal yapmamız lâzımgelir idi. Hattâ o kadar lâzımgelir idi ki, bugüne kadar bu sınıf tüzükleri hazırlansaydı, kadrolar, baremler vesaireler hazırlansaydı, şimdi şu ek 2 nci maddenin konmasına lüzum olmıyacak idi.

Eğer pek yakın bir zamanda, ki hiç tahmin etmiyorum.. (A. P. sıralarından gülüşmeler).

Ciddî bir arkadaşımsın, yapma böyle şeyler. Yanlış konuşabilirim, çıkar cevap verirsin.

BAŞKAN — Devam ediniz efendim.

YAŞAR AKAL (Devamla) — 657 sayılı Kanunun sınıf tüzüklerine ait hükümleri derhal hazırlanacak idi, ki 3,5 senedir hazırlanmadı, derhal yürürlüğe girecekse, ki o zaman da şu ek 2 nci maddenin işte Maliye Bakanlığı, Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü, Bakanlığın hazırlayacağı tekliflerle uygulaması, bir çıkmazın içine şu kanunu sokacaktır. Çok tehlikeli maddedir. Benim hissiyatımı mâzur görünüz. Biraz evvel söylediğim gibi; şunlar şunlar olursa, şunlar şunlar şöyle tatbik edilecektir, diyeceğimize, bu kanun yürürlüğe girerken şöyle olsa idi daha iyi olmaz mı idi? Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren baremde yapılmış, teşkilâtta yapılmış, kadroda ve sair kanunlarda yapılmış değişiklikler de şöyle şöyle hallolur, dense idi, mesele hallolmuş olurdu. Ve şu ek 2 nci madde ile görüyorum ki, inşallah açıklamada da bulunurlar, bu sınıf tüzüklerinin hazırlanması, barem değişiklikleri, teşkilât ve kadro değişiklikleri halen muallâkta kalacaktır.

Bir arkadaşım dedi ki, «Efendim, memurlara zam yaptık, işte emekli ve dullara da zam yapıyoruz.»

Sevgili arkadaşlarım, ben çok defa söylemişimdir; Memur rejimini, personel rejimini, idari reformu, 5 kuruş fazla, 10 kuruş fazla almak şeklinde anladığımız gün, idari reformun mânası kaybolur. İdari reformun mânası, kime 5 kuruş vereceğim, kime 10 kuruş vereceğim, değildir. Ne kadar çalışırsa, kim ne olur? Hangi tahsili yaparsa, kim hangi mevkie gelir; hangi müktesebatı olursa kim nerelerde görev verir? Bunların tesbitidir. Bunlar yapılmadı şimdi.

BAŞKAN — Sayın Akal, lûtfen sözlerinizi toparlayınız, vaktiniz doldu.

YAŞAR AKAL (Devamla) — Toparlıyorum.

Bunlar yapılmadan, hali hazır durum ıslah edilmeden, âmme hizmeti gören vatandaşlarımızın halihazır durumu halledilmeden, onların istikbaline ait durumu ve bir miktar da şimliki emeklilerin durumu ıslah edilmek isteniyor ve yapılıyor, işin temeli halledilmeden, biraz evvel söylediğim gibi, üçüncü ve dördüncü katlara yağlı boya çekiyoruz. O yağlı boya içinde ve tamir edilmiş evin üçüncü ve dördüncü katına gelmiş vatandaşlarımıza, emeklilerimize rahat rahat oturmalarını ve bu kanunun kendilerine hayırlı olmasını dilerim.

BAŞKAN — Sayın Faik Kırbaşlı, buyurunuz.

FAİK KIRBAŞLI (Burdur) — Pek muhterem arkadaşlarını :

Benden evvel konuşan sayın hatip, zihinlerinizi bulandırmasaydı söz alıp konuşmıyacaktım. Fakat, bâzı hususların tavzihine ihtiyaç hâsıl olduğu için, konuşmak mecburiyetinde kaldım.

Sayın arkadaşlarım, bir defa bu kanun, emeklilerle, onların dul ve yetimlerine münhasır ve onların işlemlerini, onların aylıklarını nazarı itibara alan ve kapsıyan bir kanundur. Halihazır âmme hizmeti görenlerle alâkalı bir kanun teklifi değildir. Eğer öyle olmuş olsaydı, onun münakaşası ayrıca burada yapılırdı. Fakat, şurası, muhakkak ki, bugün halihazırda âmme hizmeti gören her memur, kendi istikbâlini bu kanunda görmekte ve huzur içinde hizmet görmenin rahatlığını duymaktadır.

Kaldı ki, madde : «Yükseltmeye esas olacak rütbe, kadro unvanı, derece ve sair yönlerden eşitlikleri; Devlet Personel Dairesi, Maliye Bakanlığı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü ve ilgili kurumların birlikte hazırlıyacakları teklif üzerine Bakanlar Kurulunca tesbit olunur.» diyor. Uzun münakaşalardan sonra, bu aydınlatıcı husus, pratiğe yer verebilmek, kanun elâstikî kılmak için konmuştur. Yoksa, arkadaşımızın dediği gibi, gelişigüzel tasarruflara meydan verilsin, diye konmamıştır. Kanunun sıhhatini sağlamak, tatbikatında intibakı derhal sağlamak yönünden alâkalı kurumların hükümetle beraber birleşerek, tatbikatında hız vermek ve gecikmelere meydan vermemek için bu madde hazırlanmıştır ve çok da isabetlidir.

Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Sayın Bakan, söz istemiştiniz. Buyurunuz.

MALİYE BAKANI CİHAT BİLGEHAN (Balıkesir) — Sayın Başkan, sayın üyeler;

Müzakere edilmekte olan bu tasarı, memleketimizde uzun yıllardan beri, gerek emekli rejimlerinin değişmesinden ve gerekse barem derecelerinin ve rütbe aylıklarının yükseltilmesinden, ayrıca özel emekli hükümleri kabul edilmesinden dolayı, emekli, dul ve yetim aylıkları arasında meydana gelen eşitsizlikleri tamamen ortadan kaldırmaktadır. Bu konuda Parlâmentoya dâhil bütün arkadaşlarımızın göstermiş bulundukları yakın alâka ve sempati bize cesaret vermiştir. Bundan dolayı arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Burada söz almaktaki maksadım, değerli iki arkadaşımın vâkı beyanları olmuştur. Birisi değerli arkadaşım Sayın Akal'ın sorusu, diğeri de Samsun Milletvekili, İlyas Kılıç arkadaşımın, üç sene hizmet eden bir teğmen ile ilgili sorusudur.

Bu sorulara cevap vermeden önce tasarının bugün getirmiş olduğu imkânları kısaca arz etmek istiyorum.

Bu tasarı ile emekli, dul ve yetim aylığı tahsisinde sivil iştirakçiler içinde otuz yıl hizmet karşılığı % 70 nisbetinin uygulanması. İkincisi, otuz yıl hizmet için % 70 nisbetinin bundan önce bağlanmış sivil ve 42 sayılı Kanundan önce bağlanmış askerî emekli, dul ve yetim aylıklarında da uygulanması. Üçüncüsü; bu tasarının yürürlüğe gireceği tarihten önce bağlanmış bütün emekli, dul ve yetim aylıklarının son rütbe, derece ve kadro ünvanı aylıklarına göre yükseltilmesi. Dördüncüsü, personel aylıklarındaki yükselişlerin ayrıca bir hüküm sevk edilmeden emekli, dul ve yetim aylıklarına intikali, ki bu Sayın Yaşar Akal'ın temas ettiği noktadır. Beşinci nokta; emekli ikramiyelerinin otuz yıl hizmet için on iki maaş tutarından on beş maaşa çıkarılmasıdır. Altıncı hüküm ise; Hazineden ödenmekte olan emekli, dul ve yetim aylıklariyle vatani hizmet tertibi aylıklarının bağlama ve ödeme işlemlerinin Emekli Sandığına devri ve bu aylıkların da çekle ödenmesinin sağlanmasıdır.

Şimdi muhterem arkadaşlar, Sayın Akal arkadaşım buyuruyorlar ki; ek ikinci madde ile yükseltmeye esas olacak rütbenin; işte muhtelif kimseler tarafından tertibedilmesi, ileride birtakım haksızlıklara sebebiyet verecektir.

Zannediyorum ki böyle bir kanaate varmak için maddede bir kapalı taraf yoktur. Bilâkis tamamen açıktır. Nitekim; «Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra barem, teşkilât, kadro ve sair kanunlarda yapılacak değişiklikler sonunda aylık tutarlarında husule gelecek yükselmeler; aynı rütbe, kadro ünvan ve dereceden bağlanmış olan emekli, âdi mâlûllük ve vazife mâlûllüğü aylıklariyle dul ve yetim ay-

lıkları hakkında da uygulanır.» Bu, açık ve kesin hükümdür. Buna göre bilfarz bugün bir albay eğer iki bin lira maaş alıyorsa ve bugün emekli oluyorsa, bundan beş sene sonra bir albayın maaşı eğer dört bin lira olursa emekli olduğu zaman, bugün emekli olan zat, sanki beş sene sonra emekli olmuş gibi dört bin lira üzerinden emekli maaşı alacaktır.

Bu eşitliği temin edecek olan bir organizmaya ihtiyaç vardır. Bu, kim olacaktır? İkinci fıkra da bunu tesbit etmektedir. Yani ikinci fıkrada deniliyor ki : «Yükseltmeye esas olacak rütbe, kadro ünvanı, derece ve sair yönlerden eşitlikleri; Devlet Personel Dairesi, Maliye Bakanlığı, T. C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü ve ilgili kurumların birlikte hazırlıyacakları teklif üzerine Bakanlar Kurulunca tesbit olunur.» Bu, işin prosedürüne taalluk eden hususdur. Umumi hüküm, her hal ve kârda maaşlarda, derecede, kadroda, baremde değişiklik olduğu takdirde, bu, yeniden bir kanun çıkarmaya lüzum kalmadan doğrudan doğruya daha önce emekli olmuş zata uygulanacaktır. Ama bu eşitliği kim temin edecektir? Yalnız başına Maliye Bakanlığı değil, yalnız başına Personel Dairesi değil, ama Devlet Personel Dairesi, Maliye Bakanlığı, Emekli Sandığı ve ilgili kurum. Bilfarz, eğer subay ise Millî Savunma Bakanlığı, hâkim ise bilfarz Adalet Bakanlığı veya Yüksek Hâkimler Kurulu bir araya gelecek ve eşitliğin bu olduğunu tesbit edecek, böylece Bakanlar Kurulu her hangi bir şekilde kanunun dışında bir muamele yapmamak durumunda olacak. Binaenaleyh, bu hüküm bilâkis emeklinin lehine konulmuş bir hükümdür. Burada tereddüdü mucip bir nokta yoktur zannediyorum. Yani umumi bir hükümdür ve diyebilirim ki kanunun en güzel hükmü de budur. Böylece eski emekli, yeni emekli farkı ortadan kalkmış olacaktır.

İlyas Kılıç arkadaşım, üç sene hizmet ettikten sonra emekli olmuş bir teğmenin 500 lira maaş aldığını ve bunu takiben yirmi yedi sene hizmet etmiş olmasına rağmen halen eline 581 lira geçtiğini ifade buyurdular, bu takdirde bu kanunun uygulanmasiyle durumun ne olacağını sordular.

Bunun cevabı da şöyle olacaktır; kendisi gibi, kendi mesleğinde yirmi yedi sene hizmet etmiş olan bir zat, kaç lira maaşla tekaüt oluyorsa bu zat da aynı maaşla emekliye sevk edilmiş olacaktır.

Yüksek Heyetinize, bu kanun hakkında göstermiş bulunduğu bu yakın alâkadan dolayı tekrar şükranlarımı arz ederim. Bugüne kadar kanayan bir yara halinde devam etmekte bulunan emekli, dul, yetim ve onların aylıkları hakkındaki şikâyetlerin böylece bertaraf edilmesi hususunda Yüksek Meclisiniz gerçekten tarihi bir karar vermiş olacaktır.

Bu vesileyle hepinizi en derin saygılarımla selâmlarım. (Alkışlar)

BAŞKAN — Sayın Süleyman Onan.

SÜLEYMAN ONAN (Kırşehir) — Değerli Başkan, değerli milletvekilleri; yıllardan beri devam edegelmekte olan ve bütün Türk aydınlarının, memur ve hizmetlilerin, emekli ve dulların beklediği bu kanun tasarısı bugün kanunlaştığı zaman, yarın sabahleyin başlıyacak olan piyasadaki düzensizlikten, fiyatlardaki pahalılıktan korkarım, endişe duyarım.

Değerli arkadaşlarım, 2 nci ek maddenin bu endişeme dayanarak daha nizama bağlanması bakımından bâzı kısımlarının düzeltilmesini rica edeceğim. Meçhul olan tarafı; daha vuzuha kavuşması lâzımgelen tarafı, 242 sayılı Kanun gereğince üç üst dereceden emekli olmuş bulunanlar da ileride emekliye esas olacak kadrolar üzerinde vâkı değişikliklerden acaba istifade edebilecekler midir? Bunun da burada aydınlatılmasında ve zabıtlara tescilinde fayda mülâhaza ederim.

Değerli arkadaşlarım, sivil - asker ayrılığının bu kanunla giderileceği şekli, bütün emekli, dul ve yetimlerin bu kanundan faydalanacağı şekli, ilgilileri bahtiyar edecektir, hiç şüphe yok. Ve bu kanunun bugün bu Parlâmentoya nasip olması hakikaten şanstır. Ama değerli arkadaşlarım her zaman söylediğim gibi; kanunlar kusursuz çıkarılsın, Türkiye şümul olsun, topal, sakat veya ölü bulunmasın. İlk defa Türkiye şümul hüviyetine inandığımız bu kanunda maddelerin kusursuz çıkartılmasında hassasiyet göstermekliğimizde fayda vardır. O yönü ile bu 2 nci ek maddenin bâzı yazılışta ilâve edilecek kısımları vardır. Meselâ; «Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra barem, teşkilât, kadro ve sair kanunlarda» ibaresinden sonra «veya emekliye esas olan aylık ve ücretlerde» cümle-

sinin araya sıkıştırılmasiyle bu kanunun madde anlayışının daha rahatlıkla tatbikata konulacağına inanıyorum. Ayni şekilde, devam eden cümlenin, «aylık tutarlarında husule gelecek yükselmeler; ayni rütbe», ibaresinden sonra, «aylık ücret» kelimelerinin de eklenmek suretiyle «kadro unvanı ve dereceden bağlanmış olan emekli» diye kusursuz şekle sokulması, bu maddenin dört başı mamur hüviyetle çıkmasına yardımcı olacaktır. Takdir Yüce Meclisin. Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Sayın Ruhi Soyer, buyurunuz efendim.

RUHİ SOYER (Niğde) — Çok muhterem arkadaşlarım; yıllardan beri ıstırap çeken emekli, dul ve yetimler için hakikaten çok kıymetli ve istikbale de şâmil bir kanun çıkarıyorsunuz. Aynı zamanda, ihtilâlden sonra vukua gelmiş olan, 42 sayılı Kanunla meydana çıkmış olan, sivil ve asker tekaütler arasındaki eşitsizliği de kaldırmak suretiyle bir adaleti yerine getirmiş bulunuyorsunuz.

Ben, benden evvel konuşan arkadaşlarımın fikrinde değilim. Bu kanun, hem bu eşitliği hem de demin arz ettiğim gibi, istikbale muzaf eşitliği sağlıyor. Yani, düşünülebilir ki, pekâlâ bugün müsavi hale getirdik. Yarın kendi rütbesindeki insanların maaşları, terfileri usulü değişip de aynı rütbede daha yüksek maaş alırlarsa onların tekaütlükleri ile bugün vücuda getirdiğimiz adalet bozulur mu; diye bir sual vâridolabilir. İşte o suale karşı da 2 nci fıkra rahatlıkla, hattâ kanunun 2 nci maddesi rahatlıkla cevap veriyor. Kendi rütbe ve maaşındaki insanların kadro ve maaşları yükseldiği zaman bunun tekaütlüklere akisleri kendi emsaline ne olursa bu yapılacak. Ek maddenin 2 nci fıkrası da, Sayın Maliye Bakanın da beyan ettiği gibi; açıkça izah ettiği gibi, 2 nci fıkrada bu yapılacak müsavatın, vücuda getirilecek eşitliğin kimler tarafından vücuda getirileceğini, meydana getirileceğini, yetkili kurulu ifade ediyor.

Bu itibarla kanun mükemmeldir. 2 nci ek madde hakikaten mükemmeldir. «Etrafını cami, agyarını mâni» dir, hiçbir değişikliğe lüzum kalmadan hakikaten büyük bir memnuniyetle kabul etmemiz icabeden bir kanundur. Ve bundan memleket sathında, demin de arz ettiğim gibi, şimdiye kadar bu eşitsizlikten büyük ıstırap duymuş olan, üzüntü duymuş olan mütekait, dul ve yetimler büyük inşirah duyacaklardır. Ben, doğrusunu isterseniz Adalet Partisi Hükümetinin - ki, hepimizin Hükümetidir - kendi zamanında böyle bir başarılı kanunu getirmiş olmasından memnuniyet duyuyorum onların, da iftihar duyacağına eminim.

Teşekkür ederim arkadaşlar. A. P. sıralarından alkışlar, «sağol» sesleri.)

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlar; 1 nci maddenin 2 nci ek maddesi hakkındaki müzakereler bitmiştir.

1 nci maddenin ek 2 nci maddesini oyunuza sunuyorum.

Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Ek Madde 3 ü okutuyorum.

Ek Madde 3. — Emekli, âdi mâlûllük veya vazife mâlûllüğü aylığı bağlananlardan,, fiilî hizmet süreleri 30 yılı doldurmuş bulunanlara (emekli ikramiyesi) adı ile, bu aylıklarına esas tutulan görev aylık veya ücretleri tutarının 15 katı bir defaya mahsus olmak üzere ödenir.

Bu ikramiye, fiilî hizmet süreleri 25 yıl ile 30 yıl arasında bulunanlara, her tam fiili hizmet yılı için, bağlanmaya esas tutulan görev aylık veya ücretleri tutarının yarısı nisbetinde ödenir.

BAŞKAN — Sayın Yaşar Akal? Yok.

Sayın Faik Kırbaşlı vazgeçtiniz.

Sayın Süleyman Onan? Vazgeçtiniz.

Sayın Kemal Çetinsoy? Vazgeçtiniz.

REŞAT ÖZARDA (Aydın) — Sayın Başkan, söz istiyorum.

BAŞKAN — Buyurunuz Sayın Özarda.

REŞAT ÖZARDA (Aydın) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu saaatte vaktinizi almak istemezdim. Fakat çok önemli bir konu var.

Şimdi, bu ek madde büyük bir adalet getirmiştir bu memlekete, emeklilere. Fakat burada küçük bir hatâ vardır, noksanlık vardır onu tamamlamak istiyorum.

Şimdi muhterem arkadaşlarım, Emekli Sandığı Kanununun 63 nci maddesine göre 15 yılını doldurduktan sonra ölen veya çalışamıyacak hale gelip mâlûl olan bir memura emekli aylığı bağlanır. Yine aynı maddeye göre 20 yılını doldurmuş olup da yaş haddine tabi tutulan memura da emekli maaşı bağlanır.

Şimdi muhterem arkadaşlar, zamanımız mâlûm, resmi istatistiklere göre hergün Türkiye'de 10 kişi trafik kazasından ölmekte, 42 kişi sakat kalmaktadır. Bunlar içerisinde, bu kurban olanlar arasında memurlar da çoktur. 15 yılını doldurmuş genç bir memur, genç bir kaymakam - bunlar çok vâkıdır hayatta - bir kazaya kurban gitmiş, ölmüş. Bunun zaten hizmeti az olduğu için ailesine ve perişan vaziyette küçük yaşta yetim kalan, henüz yetişmemiş olan çocuklarına az bir emekli maaşı bağlanmakta, fakat ikramiye verilmemektedir. Bu bakımdan bu haksızlığı bertaraf etmek için bu gibilere, yani ölüm yaş haddi ve mâlûliyet gibi sebeplerle 15 ve 20 yılda emekli maaşı kazanmaya hak kazanan kimselere bu halde çalıştıkları hizmet süresinin yarısı kadar bir ikramiye verilmesi kabul edilirse hak ve adalet yerini bulur. Bu yolda bir teklifim vardır, bunun da kabulünü arz ve rica ediyorum.

BAŞKAN — Efendim, ek 3 ncü madde üzerinde başka söz istiyen yok.

Yalnız bir tâdil önergesi var onu okutuyorum.

Millet Meclisi Başkanlığına

749 sıra sayılı tasarının ek 3 ncü maddesine aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Konya	İzmir
İhsan Kabadayı	Mustafa Uyar

Ek madde «ek fıkra: Emekliye ayrıldıktan sonra, tekrar emeklilik hakkı tanınan bir görevde yeniden görevlendirilenlerin sonradan emekliye ayrılmaları halinde (emekli ikramiyeleri) en son iktisabettikleri yeni maaşları üzerinden bu kanuna göre hesabolunarak, aradaki fark kendilerine ödenir.

BAŞKAN — Efendim, okunan önergeye komisyon katılmıyor.

Önergeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler.. Kabul etmiyenler.. Önerge kabul edilmemiştir.

Aynı ek madde ile ilgili bir tadil önergesi daha var, okutuyorum efendim.

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Görüşülmekte olan tasarının ek 3 ncü maddesine, aşağıdaki fıkraların eklenmesini arz ve teklif ederim.

Aydın
Reşat Özarda

Yaş haddi, mâlûllük ve ölüm sebepleriyle 30 fiilî hizmet yılını doldurmamış bulunanlardan, kendilerine veya dul ve yetimlerine aylık bağlananlara, her hizmet yılı için yarım aylık oranında ikramiye ödenir.

Ölenlerin ikramiyeleri, 68 nci maddedeki esaslara ve oranlara göre aylığa müstehak dul ve yetimlerine ve artarsa bu da yine aynı oranlara göre bunlar ödenir.

BAŞKAN — Efendim, önergeye katılıyor musunuz?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MESUT EREZ (Kütahya) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Katılmıyorsunuz. Komisyon katılmadı.

Bu önergeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler.. Kabul etmiyenler... Reddedilmiştir.

Aynı ek madde ile ilgili bir önerge daha var, okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa ek ve geçici maddeler eklenmesine dair 749 S. Sayılı tasarının ek 3 ncü maddesine aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederim.

Konya Milletvekili
Sait Sına Yücesoy

Fıkra — «Emekliye ayrıldıktan sonra, kurumlarda emeklilik hakkı tanınan bir vazifeye tekrar alınanların almış oldukları emekli ikramiyelerinin geri alınmıyarak sonradan emekliye ayrılmaları halinde evvelce almış oldukları ikramiyelerinin son defa tahakkuk ettirilecek emekli ikramiyelerinden mahsubolunması ve farkının kendilerine ayrıca ödenmesi suretiyle muamele yapılır.»

BAŞKAN — Acaba Komisyon bu değiştirme önergesine katılıyor mu?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MESUT EREZ (Kütahya) — Gayet münferit misallere ve hâdiselere munhasır olduğ için katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN — Efendim, okunan önergeyi kabul edenler.. Kabul etmiyenler.. Kabul edilmemiştir.

Ek 3 ncü maddeyi okuduğumuz şekilde oyunuza sunuyorum:

Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Ek 4 ncü maddeyi okutuyorum:

Ek Madde 4. — İştirakçilerden alınmakta olan % 6 nisbetindeki emeklilik keseneği % 8 e kurumlardan alınmakta olan % 6 nisbetindeki karşılıklar da % 14 e çıkarılmıştır. 5434 sayılı Kanunun 34 ncü maddesi ile, geçici 15 ve 16 ncı maddeleri gereğince alınan fiilî hizmet zamları karşılığı, 38 nci maddesi gereğince alınan itibarî hizmet müddetleri karşılığı ve 39 ncu maddesi gereğince alınan 55 ten eksik yaş farkları karşılığı, yukarda belirtilen emekli keseneği ve karşılığı toplamına yükseltilmiştir.

BAŞKAN — Söz istiyen? Yok.

Bu ek 4 ncü maddeyi kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Efendim, yeni maddeler ilâvesi hakkında önergeler var, sırasiyle okutuyorum :

Yüksek Başkanlığa

Görüşülmekte olan 5434 sayılı Kanun ile ilgili kanun tasarısına aşağıdaki maddenin eklenmesini teklif ve arz ederiz.

Eskişehir Milletvekili	İzmir Milletvekili
Hayri Başar	Mustafa Uyar

«Ek madde : Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa tabi ve yevmiyeli personel statüsü dışında, bir memuriyette bulunmakta olan avukat, doktor, veteriner, mühendis, mimarlardan evvelce mesleklerini serbest olarak fiilen icra etmiş bulunanların serbest meslekte geçmiş müddetleri memuriyet kıdem ve emeklilik sürelerine katılır.

Serbest meslek icrası, barolar, etibba odaları, veteriner, mühendis, mimarlar birlikleri gibi meslekî teşekküllerin verecekleri belgeler ile tesbit olunur.

Kıdem sürelerinin hesabında memuriyette son olarak alınmakta bulunan maaştan itibaren üç yılda bir terfi esası nazara alınır.

Bu madde hükümlerinden istifade etmek istiyenlerin, bu kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren üç ay içerisinde Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığına yazılı olarak başvurmaları ve yukarıdaki fıkra hükmü uyarınca üç yılda bir terfi esasına göre, fiilî serbest meslek süreleri için, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun bu kanundan önceki hükümleri dairesinde ödemeleri gereken kesenelerin, (kurum hissesi de dâhil) tamamını toptan ödemeleri veya beş yıl içinde beş müsavi taksitte ödemeyi taahhüt etmeleri şarttır.

Bu maddede sözü geçen meslekî teşekküllerce verilecek belgeleri hakikate aykırı tanzim edenlere kanunen terettübedecek ceza misliye tâyin olunur»

HAYRİ BAŞAR (Eskişehir) — Müsaadenizle takririmi izah edeyim.

BAŞKAN — İzah babında söz istiyorsunuz. Kısa olmak şartiyle buyurunuz.

HAYRİ BAŞAR (Eskişehir) — Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri,

Bugün hakikaten bu kanun tasarısiyle muhtelif Devlet hizmetlilerindeki farklı işlemleri bir sosyal adalet çerçevesi içerisinde bir noktada birleştiriyoruz. Bir adaleti yerine getirirken bütün taraflariyle yeni adaletsizlikleri ve içlerinde burukluk kalmamak şartiyle her şeyi ortadan kaldırmak icabeder. Bendeniz memurivet yapmadım. Fakat parlömanterlere tanınan bir haktan, avukatlıktan hâkimliğe geçenlere, tanınan bir haktan bu kanun yürürlüğe girdiği tarihte memur olanlardan ve emeklilik hakkını bu kanuna göre kazanmış olanlardan evvelce serbest mesleklerde çalışmış olanların da, kurum hissesi dâhil, dikkat buyurunuz, kendi şahsi ve kurum hissesi dâhil, ödemek şartiyle bu kanundan istifade etmesini bir ek madde olarak teklif ediyorum. Bu, Maliyeye bir külfet yüklemiyecektir. Esasen Avukâtlık Kanununda da böyle bir hak getirilmektedir. Bu madde ile Maliyeye en ufak bir külfet yüklemeden, bilhassa bir noktava dikkatinizi celbetmek isterim, hem şahsi hissesini, hem kurum hissesini kendisi taahhüdedip ödemek kaydiyle başvurursa bu kanundan isti-

fade etmesini bu fıkra ile kabul buyurmanızı istirham edeceğim. Hakikaten milletvekillerine muhtelif şekillerde tanınan bir haktan, avukatlara tanınan bir haktan bu kanun yürürlüğe girdiği tarihte bu kanundaki emeklilik hakkından istifade edecek olanların da serbest meslekte geçirdiği müddetin, kurum hissesi dâhil, Maliyeye bir külfet yüklemeden, istifade etmeleri hakikaten âdil olacaktır. Evvelâ kendimize, parlömanterlere bu hakkı tanımışız, avukatlıktan hâkimliğe geçenlere bu hakkı tanımışız, diğer bir iki meslek sahibine de, belki miktarları azdır bilmiyorum, müracaat etikleri tarihte Maliyeye bir külfet yüklemeden hem kurum hissesini, hem kendi hissesini ödediği tarihte bundan istifadesi adalet içerisinde olacaktır. Bunun kabulünü saygılarımla istirham ederim.

BAŞKAN — Komisyon katılıyor mu efendim?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MESUT EREZ (Kütahya) — Sayın Başkan, hangi serbest mesleklerin ne şekilde Emekli Sandığı Kanunu hükümleri içerisinde mütalâa edilmesi lâzımgeldiği ayrı bir tetkik konusudur ve bu bir sosyal sigorta konusudur. Emekli Sandığı Kanunu ise ayrı bir sistemdir. Bu bakımdan katılamıyoruz.

BAŞKAN — Efendim, komisyon katılmıyor.

Ek madde teklifi hakkındaki önergeyi okuttum.

Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Bir ek madde daha ilâvesi hakkında önerge var, okutuyorum :

Sayın Başkanlığa

5434 sayılı Kanunun 6422 sayılı Kanunla muaddel 40 ncı maddesinin birinci bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

«Ek madde 40. — İştirakçilerin vazifeleri ile ilgilerinin kesilmesini gerektiren yaş haddi 60 yaşını doldurdukları tarihtir. Bu vazifelere 60 yaşını dolduranların açıktan veya naklen tâyinleri caiz değildir.

Adnan Akın
Balıkesir Milletvekili

BAŞKAN — Komisyon katılıyor mu efendim?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MESUT EREZ (Kütahya) — Sayın Başkan, aynı mahiyette bu yaş haddi ile ilgili olarak bir önerge daha varsa birlikte okutulması daha uygun olur efendim.

BAŞKAN — Sayın Halil Başol'un bir önergesi var.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MESUT EREZ (Kütahya) — Tamam efendim.

Yüksek Başkanlığa

Görüşülmekte olan kanun tasarısına aşağıdaki ek ve geçici maddenin eklenmesini arz ve teklif ederim.

Tekirdağ
Halil Başol

«Ek madde 5. — 5434 sayılı Kanunun 40 ncı maddesinin birinci bendinde yazılı, iştirakçilerin vazifeleriyle ilgilerinin kesilmesini gerektiren yaş haddi, 60 yaşlarını doldurdukları tarih olarak değiştirilmiştir.»

BAŞKAN — Efendim, ek madde 5 olarak Sayın Halil Başol'un talebettiği husus önergesinde bir madde halinde şimdi okundu.

Komisyon deminki önerge ile irtibat kurdu, okunmasını istedi, okuttuk.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MESUT EREZ (Kütahya) — Evet.

Sayın Adnan Akın'ın önergesine katılıyoruz efendim.

BAŞKAN — Katılıyorsunuz.

Efendim, ilk okuttuğum Sayın Adnan Akın'ın önergesine... («Bir daha okunsun» sesleri)

Bir daha okutalım efendim.

(Balıkesir Milletvekili Adnan Akın'ın önergesi tekrar okundu.)

BAŞKAN — Bir de; «Madde 40» var burada Sayın Akın? 40 demişsiniz nedir bu?

ADNAN AKIN (Balıkesir) — 5434 sayılı Kanunun 6422 sayılı Kanunla muaddel 40 ncı maddesinin birinci bendinin bir tadili şeklinde, bu kanuna ek 5 nci madde olarak ilâvesini istirham ediyorum.

BAŞKAN — Ek madde (5) olarak teklif ediyorsunuz.

ADNAN AKIN (Balıkesir) — 40 ncı madde değiştirilmiş oluyor efendim. Çünkü 6422 de bu 40 ncı madde olarak yazılmıştır. O takdirde bu tadil ile 65 yaş, 60 a inmiş olacaktır.

BAŞKAN — Bu gelirse zaten o kendiliğinden inecektir.

Önergeyi tekrar okutuyorum.

(Balıkesir Milletvekili Adnan Akın'ın önergesi kendisinin yukardaki izahı şeklinde tekrar okundu.)

(«Söz istiyoruz,» sesleri)

BAŞKAN — Müsaade edin efendim.

Efendim, önerge sahibinden başka kimsenin konuşma yetkisi yok. (Gürültüler) («Yeni madde geliyor» sesleri)

Geliyorsa gelir, okuturuz efendim.

Arkadaşlar, önergeyi iyice anlaşılması sadedinde son şekliyle bir kere de ben okuyorum.

Sayın Başkanlığa

5434 sayılı Kanunun 6422 sayılı Kanunla muaddel 40 ncı maddesinin 1 nci bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Ek madde 5. — İştirakçilerin, vazifeleriyle ilgilerinin kesilmesini gerektiren yaş haddi 60 yaşını doldurdukları tarihtir.

BAŞKAN — Ek maddeyi tekrar okuyorum efendim. (Gürültüler, «öyle şey olmaz» sesleri)

ADNAN AKIN (Balıkesir) — Önergemi geri alıyorum.

BAŞKAN — Geriye verdik efendim.

HALİL BAŞOL (Tekirdağ) — Ben de geri alıyorum.

BAŞKAN — Şimdi, Sayın Reşat Özarda'nın 5 nci bir ek madde teklifi var.

Geri alıyor musunuz efendim?

RESAT ÖZARDA (Aydın) — Almıyorum.

BAŞKAN — Okutacağız.

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Görüşülmekte olan 749 sıra sayılı kanun tasarısının birinci maddesine aşağıdaki 5 nci ek maddenin eklenmesini arz ve teklif ederim.

Reşat Özarda
Aydın Milletvekili

«Ek madde 5. — Emekliliğe tabi olmıyan, Devlet ve diğer kamu tüzel kişiliklerinde ve bunlara bağlı kuruluşlarda, daimî veya geçici kadrolardan ücret veya yevmiye almak suretiyle çalıştırılan emeklilerin emekli aylıkları kesilir.»

REŞAT ÖZARDA (Aydın) — İzah için söz istiyorum.

BAŞKAN — İzah için söz istiyorsunuz. Kısa olmak kaydiyle buyurun efendim.

REŞAT ÖZARDA (Aydın) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri, (Gürültüler)

BAŞKAN — Rica ederim arkadaşlar, biraz sessiz konuşalım.

REŞAT ÖZARDA (Devamla) — Hiç kimse dinlemedikten sonra biz neye konuşalım?

BAŞKAN — Buyurun efendim.

REŞAT ÖZARDA (Devamla) — Şimdi burada çok önemli bir konu vardır. Bir kanun tasarısı geliyor, emekli maaşlarını % 70 e çıkarıyor. Bunun % 8 emekli aidatı, vergileri ve saireleri çıktıktan sonra bir memur % 100, hattâ bâzı ahvalde bugün aldığı maaştan daha yüksek bir maaşla emekli olacak demektir.

Şimdi memleketimizde öyle bir kötü yol açılmıştır ki; arkasını bir kuvvetli bakana, bir müsteşara, bir kuvvetli genel müdüre dayadı mı memur, derhal emekli olur, oradan ikramiyesini alır, emekli maaşını alır ve derhal gider yine aynı Devlet dairesi içerisinde ücretli veya yevmiyeli bir kadroda, emekliye tabi olmıyan bir kadroda, aldığı maaş kadar oradan da bir yevmiye veya ücret alır, böylelikle, ömrünü Devlet memuriyetinde bitirmiş ve artık hizmet etmek imkânını kaybetmiş olan bir kimse hatırla iltimasla, böylelikle milletin sırtından iki maaş almak suretiyle geçinir.

Muhterem arkadaşlar; Devlet bütçesi sıkıntı içinde, imkânlar mahdut, her yıl üniversitelerden mezun olan yüzlerce, binlerce genç, memuriyet, diye kapı kapı dolaşıyor, is bulamıyor, birtakım iltimaslı kimselerin Devlet memuriyetinde emekli olduktan sonra, bunların tekrar Devlet veya İktisadi Devlet Tesekküllerinde veya bunların kurdukları tesekküllerde, yevmiyeli veya ücretli kadrolara girip, hem ücretlerini, hem emekli maaşlarını almaları hakkaniyete uygun değildir, muhterem arkadaşlarım. Şayet emekliye sevk edilen bir memur, anlarım, 48 yaşında emekli olmuş, ates gibi, Devlet, Hükümet ondan istifade edebilecek, alıp Büyükelçi yapacak, şey edecek. Buna bu teklif dokunmuyor. Çünkü bu gibileri alıp, esas Devlet hizmetinde, emekliye tabi bir kadroda tâyin eder, orada çalıştırır. Emekliye tâbi bir göreve alındığı zaman otomatikman emekli maaşı zaten kesiliyor. Yani, yükün,

hizmetin daha ağırını, daha külfetlisini, daha mesuliyetlisini yapan bir kimse emekli olarak bir yerde vazifelendirildiği takdirde onun emekli maaşı otomatikman kesiliyor. Fakat hiçbir sorumluluğu olmadan kayırma yollarına şurada burada Devlet dairelerini dolduran kimseler çifte maaş almak suretiyle kadroları işgal ediyor. Bu bakımdan çok rica ederim, madem ki böyle bir kanunla memurları emeklileri yüksek maaşla, bol ikramiye ile terfih ettiriyoruz, bunlar da bununla iktifa etsinler ve kendilerinde tekrar çalışma gücü bulurlarsa gitsinler özel sektörde çalışsınlar. («Bravo» sesleri alkışlar)

Muhterem arkadaşlar, dikkat buyurun, Maliye Vekâletinde olsun, diğer bakanlıklarda olsun, Denizyollarında ve sairede kıymetli elemanlar 15 000, 20 000, 10 000 lira aylıkla hepsi uzaklaşıyor, ayrılıyor Devlet dairelerinden, özel sektörde yüksek ücretle iş buluyorlar. Fakat emekli olduktan sonra Devletin başına gelenler, dışarıda hiçbir iş yapamıyacak olan kimselerdir ki, bunlar ancak bir dayıya dayanmak suretiyle, sırtlarını Devlete dayayıp, çift maaş alıyorlar.

Bu teklifimin kabulünü istirham ederim. Saygılarımla.

BAŞKAN — Önergeye katılıyor musunuz efendim?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MESUT EREZ (Kütahya) — Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN — Komisyon önergeye katılmıyor.

Sayın Özarda'nın biraz evvel okuttuğum önergesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Komisyon filhal katılıyor mu?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MESUT EREZ (Kütahya) — Filhal katılıyoruz.

BAŞKAN — Efendim, şimdi ek 5 nci maddeyi yeni şekliyle tekrar okutup oylarınıza sunacağım.

Ek madde 5. — Emekliliğe tabi olmıyan, Devlet ve diğer kamu tüzel kisiliklerinde ve bunlara bağlı kuruluslarda, daimî veya geçici kadrolardan ücret veya yevmiye almak suretiyle çalıştırılan emeklilerin, emekli aylıkları kesilir.

BAŞKAN — Ek 5 nci maddeyi bu şekli ile oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 2. — 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun 39 ncu maddesinin (b) fıkrasının 4 ncü bendi, geçici 20 nci maddesinin 3 ncü fıkrasının; Hazinece bütçelerin zat maaşları bölümüne konulacak ödenek miktarına ve bu bölümden aktarma yapılamıyacağına dair hükmü ile, sözü geçen kanunun bu kanuna aykırı diğer hükümleri, 2 . 8 . 1960 tarihli ve 42 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin son fıkrası, 8 . 11 . 1960 tarihli ve 124 sayılı Kanun kaldırılmıştır.

BAŞKAN — Bu madde hakkında söz istiyen?.. Yok.

Bir değiştirge önergesi var, okutuyorum.

Millet Meclisi Başkanlığına

Müzakere edilmekte olan tasarının 2 nci maddesinden, «39 ncu maddesinin (b) fıkrasının 4 ncü bendi», ibaresinin çıkarılarak maddenin aşağıdaki gösterilen şekilde kabulünü arz ve teklif ederim.

İzmir Milletvekili
Mehmet Ali Aytaç

Madde 2. — 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun geçici 20 nci maddesinin 3 ncü fıkrasının; Hazinece bütçelerin zat maaşları bölümüne konulacak ödenek miktarına ve bu bölümden aktarma yapılamıyacağına dair hükmü ile, sözü geçen kanunun bu kanuna aykırı diğer hükümleri, 2 . 8 . 1960 tarihli ve 42 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin son fıkrası, 8 . 11 . 1960 tarihli ve 124 sayılı Kanun kaldırılmıştır.

BAŞKAN — Komisyon bu önergeye katılıyor mu?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MESUT EREZ (Kütahya) — Katılıyoruz.

BAŞKAN — Efendim, komisyon şimdi okunan önergeye katıldı.

HAMDİ ORHON (Trabzon) — Söz istiyorum efendim.

BAŞKAN — Mümkün değil efendim, İçtüzüğe göre konuşmanız mümkün değil.

HAMDİ ORHON (Trabzon) — Madde değişiyor, söz istiyorum. Hiç olmazsa önerge sahibi izah etsin.

BAŞKAN — Efendim, önerge sahibi izah lüzumunu görmedi. Komisyon anlamış ki, katıldılar.

HAMDİ ORHON (Trabzon) — İzahını rica ediyorum, lûtfen izah etsinler.

BAŞKAN — Şimdiye kadar böyle bir şey vâki olmadı, şimdi istiyorsunuz.

Önerge sahibi orada, lüzum görmediler.

HAMDİ ORHON (Trabzon) — Komisyondan rica ediyorum.

BAŞKAN — Buyursunlar izahat vermek istiyorlarsa.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MESUT EREZ (Kütahya) — Sayın Başkan, bu önergeyi Komisyon, Heyeti Umumiyenin takdirine bırakmıştır.

HAMDİ ORHON (Trabzon) — Önerge ne diyor

BAŞKAN — Önerge okundu efendim, tekrar okuyalım.

Rica ederim, önerge okunuyor, dinlemiyorsunuz, arkasından da, «anlaşılmıyor» diyorsunuz. Çok rica ederim arkadaşlar, takibedelim.

Lûtfen önerge bir kere daha okunsun, arkadaşlarımızın bir kısmının dinlemediği anlaşılıyor.

(İzmir Milletvekili Mehmet Ali Aytaş'ın önergesi tekrar okundu.)

BAŞKAN — Arkadaşlar, ikinci maddeyi okuttum, ikinci madde hakkında söz istiyen var mı, diye sordum. Hiçbir arkadaşım söz istemedi. Bir tadil önergesi var, dedim, okuttum, Komisyona sordum. Komisyon katılıyorum dediler.

HAMDİ ORHON (Trabzon) — Usul hakkında söz istiyorum.

BAŞKAN — Neyin usulü efendim, usulde bir hata mı var?

HAMDİ ORHON (Trabzon) — Evet.

BAŞKAN — Ne hatası var, lûtfen söyleyin.

HAMDİ ORHON (Trabzon) — 5 nci madde hakkında kimse söz istemedi. 5 nci madde değiştirildiği için elbette söz hakkımız mahfuzdur.

BAŞKAN — 5 nci madde değil efendim, ikinci maddeden bahsediyoruz.

HAMDİ ORHON (Trabzon) — Anladım, o madde değiştiriliyor efendim. Değiştirilmiyen madde üzerinde söz hakkımız yok. Fakat madde değiştiriliyor.

BAŞKAN — Efendim, değiştirge önergeleri hakkında içtüzük sarih. İstirham ediyorum, Meclisi bu saatte işgal etmeyin, beni de, söz vermiyeceğim, demeye mecbur etmeyin. Değiştirge önergeleri hakkında izah babında söz söylemek ancak önerge sahibine munhasırdır. Komisyon bu mevzuda lüzum görürse söz alır.

HAMDİ ORHON (Trabzon) — Söz alsın efendim.

BAŞKAN — Ne siz ne ben Riyaset olarak mecbur edebilir miyiz efendim? Rica ediyorum, oturun efendim. (Gürültüler)

Efendim, İçtüzüğün 119 ncu maddesini lûtfen okuyun, ondan sonra bu itirazda israr edin. Rica ediyorum. (Gürültüler, «yeni madde getiriyoruz», sesleri)

BAŞKAN — Çok rica ederim efendim; birer birer konuşalım. Ben 2 nci maddeyi okuttum. (Gürültüler) Rica ederim Sayın Süleyman Onan. Müsaade edin de izah edeyim. Yeniden bu mevzua döndük, zorla.

İkinci maddeyi okuttum. Müzakeresi hakkında kimse bir söz istemedi. 2 nci madde ile alâkalı bir değiştirge önergesi var diye gönderdiler, bu değiştirge önergesini okuttum. Yeni bir madde ilâvesi değil, ek bir madde değil, mevcut, okuttuğum, müzakeresi hakkında söz istiyen var mı diye sorduğum ve kimsenin söz istemediği maddenin bir noktasında veya bir hükmünde, fıkrasında değiştirge talep eden bir önergeyi okuttum. («Bakan söz istiyor» sesleri)

Müsaade edin efendim. Madem ki izahat istiyorsunuz, Sayın Bakan izahat vereyim dediler, mevzuu tekrar ettirmeyin. Sayın Bakan bu mevzuda izahat versinler, bir değiştirge önergesidir. (Gürültüler)

İstirham edeyim efendim, ondan sonra işleme devam edelim. Buyurun Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI CİHAT BİLGEHAN (Balıkesir) — Şimdi muhterem arkadaşlar; burada Hükümetin teklifi ile Geçici Komisyonun değiştirişi arasında şu fark var: Silâhlı Kuvvetlerde hizmet gördükleri sırada ihtiyaç sebebiyle öğrenci olarak yabancı memleketlere tahsile veya staja gönderilenler yurda avdetlerinde ihtisasları ile ilgili hizmetlerde teknik eleman olarak kullanılmaktadır. Yapılan masrafların ve verilen emeğin karşılığı olarak bunların teknik eleman personel plânlamasında uzun süre hizmetle-

rine devam zarureti bulunmaktadır. Bu sebeple de diğer Silâhlı Kuvvetler mensuplarından farklı bir emeklilik süresine tâbi bulunmaktadırlar Bilfarz bir yüzbaşı veyahut binbaşı arkadaşımız Amerika'ya gidiyor, atom üzerinde veyahut diğer bir konu üzerinde 5 sene tahsil yapıyor; döndükten sonra eğer bunun emeklilik süresi diğer subayların emeklilik süresine uygun olduğu takdirde o zaman bu zat Amerika'dan veyahut İngiltere'den veya nerede ise uzun zaman büyük emekler sarf edilerek, masraflar yapılarak ve kendisine yapılmış olan bu masraflarla tahsilini bitirip Türkiye'ye döndüğü zaman diğer subay arkadaşları gibi aynı süre içinde emekliye tabi olursa o takdirde Silâhlı Kuvvetlerimiz kendisine hizmet etmek üzere dışarıya göndermiş bulunduğu teknik elemanlardan istifade etmek imkânından mahrum kalmaktadır. Binaenaleyh bizim, Hükümetin teklifinde bu husus yoktu. Fakat bu konu Geçici Komisyonda hüküm olarak konulmuş, Sayın Mehmet Ali Paşamız da bunun kaldırılması ve Hükümet tasarısının aynen kabülü hususunda bir önerge vermiştir. Bu önerge okundu, Geçici Komisyon gayet tabiî daha evvel altında imzası bulunduğu için, bunun altındaki imzası dolayısiyle takdiri Yüksek Heyetinize bıraktı. Mesele bundan ibarettir. Eğer bu hüküm konulursa... Yani şuradan çıkarılar hüküm şudur: 39 ncu maddenin (b) fıkrasının 4 ncü bendi kısmı çıkarılıyor bu şekil ile Hükümetin teklifi aynen kabul edildiği takdirde arz ettiğim gibi Millî Savunma Bakanı arkadaşımız Silâhlı Kuvvetlerin bu ihtiyacı muvacehesinde bu hükmün buradan çıkarılmasının zaruri olduğunu bendenize ifade ettiler, ben de Yüksek Heyetinize bunu arz ediyorum. Bu suretle eğer bu hüküm çıkarsa Türk Silâhlı Kuvvetleri tarafından dışarıya gönderilen subayların tabiî Türkiye'ye döndükten sonra Silâhlı Kuvvetlere hizmetlerini devam ettirebilmek, kendi arkadaşlarından daha farklı bir muameleye tabi tutulması Türk Silâhlı Kuvvetlerinin menfaati icabıdır. Hükümet tasarısında bu yoktu, durum bundan ibarettir. Biz Hükümet tasarısında aynen yani önerge şeklinde kabulünü istiyoruz.

BAŞKAN — Sayın Reşat Özarda; bir önerge vermişsiniz, bu işle ilgili. «Tasarının 2 nci maddesinin Hükümet tasarısındaki metin olarak kabulünü arz ve teklif ederim» diyorsunuz.

Sayın Bakan da şimdi....

MALİYE BAKANI CİHAT BİLGEHAN (Balıkesir) — Sayın Paşamın ve Sayın Özarda'nın teklifine iştirak ediyoruz efendim. (Gürültüler)

BAŞKAN — Siz öyle diyorsunuz.

Şimdi muhterem arkadaşlar; önergeden sonra, önerge sahibi izah etti. Komisyon veya Hükümet söz alabilir. Bunun dışında başkasına söz vermem mümkün değildir, tadil önergesidir bu. İçtüzüğün 119 ncu maddesi gayet sarih, isterseniz yeniden okuyayım size arkadaşlar. («Lüzum yok» sesleri, gürültüler)

Öyle ise arkadaşlar, lûtfen Riyaseti işgal etmeyin. Müdahale edenler kesip atsa bu iş çok daha kolay bitecek arkadaşlar.

Efendim, Sayın Aytaş Paşanın önergesi Komisyon tarafından takdire mi bırakıldı, katılındı mı efendim?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MESUT EREZ (Kütahya) — Takdire bırakıyoruz efendim.

BAŞKAN — Meclisin takdirine bırakıldı.

Efendim, önergeyi iki defa okuttum.

REŞAT ÖZARDA (Aydın) — Benimki daha aykırıdır.

BAŞKAN — Aynıdır.

MALİYE BAKANI CİHAT BİLGEHAN (Balıkesir)— Efendim, bendeniz Sayın Aytaş'ın önergesine katılıyorum.

BAŞKAN — Sayın Bakan; siz Sayın Aytaş'ın önergesinin Hükümet teklifi şeklinde olduğunu söylediniz, onun için «Biz de o fikirdeyiz» dediniz Hükümet olarak. Halbuki bu metinde Hükümetin teklifi önerge ile aynı değil.

HAMDİ ORHON (Trabzon) — Tamamen değişiyor madde.

BAŞKAN — Müsaade edin, madde değişikliği ayrı mesele, deminki söylediklerinin intıbak edip etmiyeceği hususu başka mesele.

Efendim, Sayın Özarda'nın teklifi ayrı.

REŞAT ÖZARDA (Aydın) — Daha aykırı efendim.

BAŞKAN — Efendim, geri aldınız mı? («Daha aykırı diyor» sesleri)

«Tasarının 2 nci maddesinin Hükümet tasarısındaki metin olarak kabulünü arz ve teklif ederim.» diyor.

İLYAS KILIÇ (Samsun) — Efendim, Komisyondan bir soru sorabilir miyim?

BAŞKAN — Kimden efendim? Ne suali soracaksınız? Bu usulü nasıl değiştirebiliriz? Komisyon çıktı mı buraya? Gelsin, ondan sonra sual sorun efendim. Söz almak lüzumunu göstermiyor, kanaatini izhar ediyor efendim.

HAMDİ ORHON (Trabzon) — Efendim, önerge hakkında, aleyhinde, lehinde konuşamaz mıyım

BAŞKAN — Sayın Hamdi Orhon; önerge hakkında, aleyhinde konuşamazsınız efendim ve söz vermiyorum, artık lûtfen müdahale etmeyin, istirham ediyorum efendim.

HAMDİ ORHON (Trabzon) — Efendim, madde yok oluyor tamamen.

BAŞKAN — 119 ncu madde açık efendim. İstirham ediyorum. Bu tadil önergesi efendim.

Sayın Aytaş'ın önergesi okundu, Hükümet kanaatini açıkladı, Komisyon Meclisin takdirine bırakıyor. Şimdi bu önergeyi oylarınıza sunuyorum; kabul edenler lûtfen işaret buyursun... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir. Dikkate alınmıştır, Komisyon filhal katılıyor mu efendim

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MESUT EREZ (Kütahya) — Evet, efendim, filhal katılıyoruz.

BAŞKAN — Katılıyorsunuz.

Şimdi efendim, Komisyonun filhal katıldıkları bu önergeyi madde olarak oyunuza sunuyorum; kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

3 ncü maddeye geçiyoruz.

Madde 3. — 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

Geçici madde 1. — Çeşitli kanunlarla bağlanmış veya bu kanunun yürürlüğe girmesinden sonra bağlanacak, Hazinece ödenmesi gerekli emekli, âdi mâlûllük, vazife mâlûllüğü, harb mâlûllüğü, dul ve yetim aylıkları (Vatani hizmet aylıkları dâhil) ile toptan ödemelerin ve bunlara ilişkin çeşitli hakların bağlama ve ödeme işlemleri 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre T. C. Emekli Sandığınca yapılır.

Vatani hizmet aylıkları ödeneği Maliye Bakanlığı Bütçesine konur ve bu aylıklar ödendikçe faturası karşılığında sandığa verilir. Devir ve ödeme işlemlerine esas olacak maaş kayıt örneklerinin ve sair evrakın şeklinin tesbiti, hazırlanması Maliye Bakanlığı ile, T. C. Emekli Sandığı tarafından müştereken yapılır. Bunların Sandığa intikaline ait esaslar da aynı şekilde tesbit olunur.

BAŞKAN — 3 ncü maddenin geçici madde 1 hakkında söz istiyen var mı efendim?. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir. Geçici 2 nci maddeyi okutuyorum.

Geçici Madde 2. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce çeşitli emeklilik kanunları hükümlerine göre bağlanmış olan emekli, âdi mâlûllük, vazife mâlûllüğü, dul ve yetim aylıkları hakkında da bu kanunun ek 1 nci maddesi hükümleri uygulanır.

Ayrıca, 15 . 7 . 1965 tarihli ve 669 sayılı Kanunun geçici 1 nci maddesi gereğince yükseltmeye tabi tutulan emekli, âdi mâlûllük, vazife mâlûllüğü veya dul ve yetim aylıkları ile 1 . 1 . 1950 tarihinden bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar bağlanmış olan emekli, âdi mâlûllük, vazife mâlûllüğü veya dul ve yetim aylıkları; bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihteki rütbesi, kadro unvanı derecesi, fiilî ve itibari hizmet süresi aynı olanlara bağlanması gereken aylık miktarlarına yükseltilir. Yükseltmeye esas olacak rütbe, kadro unvanı, derece ve sair yönlerden eşitlikleri; özel teadül ve kuruluş kanunları hükümleri göz önünde tutulmak suretiyle Devlet Personel Dairesi, Maliye Bakanlığı, T. C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü ve ilgili kurumların birlikte hazırlıyacakları teklif üzerine, Bakanlar Kurulunca tesbit olunur.

BAŞKAN — Geçici 2 nci madde üzerinde söz istiyen var mı?. Sayın Onan, buyurun.

SÜLEYMAN ONAN (Kırşehir) — Muhterem arkadaşlarım, geçici 2 nci maddenin yazılışında bir virgül hatası ile mâna değişikliği olduğu için söz aldım. Bunun düzeltilmesini rica ediyorum.

Devam edegelmekte olan bütün konuşmalarda, bütün yazı ve cümle tertiplerinde virgüllere dikkat edildiği halde geçici 2 nci maddede virgül hatasından dolayı mâna değişiyor, şöyle ki: Geçici Madde 2 : «Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce çeşitli emeklilik kanunları hükümlerine göre bağlanmış olan emek-

li, âdi mâlûllük, (Bunlar arasında hep virgül var.) vazife mâlûllüğü, dul ve yetim aylıkları hakkında da kanunun ek 1 nci maddesi hükümleri uygulanır.

Ayrıca, 15 . 7 . 1965 tarihli ve 669 sayılı Kanunun geçici 1 nci maddesi gereğince yükseltmeye tabi tutulan emekli dul mâlûllük...» denilmiş. «Yükseltmeye tabi tutulan emekli, (virgül) âdi mâlûllük, vazife mâlûllüğü veya dul ve yetim aylıklariyle 1 . 1 . 1950 tarihinden bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar bağlanmış olan...» (Gene burada emekli âdi mâlûllük denilmiş) «Emekli, (virgül) âdi mâlûllük» olarak tashihinde zaruret vardır. Bunun düzeltilmesini istirham ediyorum.

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, aslında vardır. Biz buraya aslında işaret etmişiz. Arkadaşımız haklıdır. Onun için müsterih olsunlar.

Efendim, başka söz istiyen olmadığına göre geçici 2 nci maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici 3 ncü maddeyi okutuyorum.

Geçici Madde 3. — 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa ek 28.2.1959 tarihli ve 7242 sayılı Kanunun, 19.9.1963 tarihli ve 334 sayılı Kanunla değişik muvakkat maddesi hükmü, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte 20 yıl ve daha fazla fiilî hizmet süresi bulunanlar hakkında da uygulanır.

BAŞKAN — Bu madde üzerinde söz istiyen var mı?.. Buyurun Sayın Onan.

SÜLEYMAN ONAN (Kırşehir) — Muhterem arkadaşlarım, 3 ncü maddenin en hayatî bir noktası, kanunun yürürlüğe girdiği tarihte 20 yıl ve daha fazla fiilî hizmet süresini dolduranlar içindir.

Değerli arkadaşlarım, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar olan müddet içerisinde yirmi yılını doldurmuş olanlar emekli olabilecekler demektir. 19 yıl 11 ay 29 gününü tamamlamış olanlar bu haktan mahrumdur. Onun için değerli arkadaşlarım, biz adaletli bir kanun yapacaksak, hakikaten ilgilileri bahtiyar edecek bir kanun yapacak isek «bu kanunun yürürlüğe girdiği tarih» cümlesini buradan çıkaralım; «muvakkat madde hükmü, yirmi yıl ve daha fazla fiilî hizmet süresi bulunanlar hakkında uygulanır» şekliyle kabul edelim.

Bu hususu Sayın Maliye Bakanı Beyefendiye arz ettim, katıldılar. Komisyon katıldı, bütün görüştüğüm milletvekilleri arkadaşlarım da katılıyorlar. Bu hususta bir de önerge takdim ettik Riyasete. Lûtfen siz de iltihak buyurunuz, bu kanunun şu sakat tarafını kaldıralım, 19 yıl, 11 ay, 29 gün vazife görmüş olanlar bundan faydalanmış olsunlar.

Takdir Yüce Heyetinizindir, teşekkür ederim.

BAŞKAN — Sayın Diler, buyurun.

NİHAT DİLER (Erzurum) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; geçici 3 ncü madde bir tasfiye ve ıslahat maddesidir. «Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte 20 yıl ve daha fazla fiilî hizmet süresi bulunanlar hakkında da bu kanun uygulanır.» denmektedir. 20 yıllık fiilî hizmeti nazarı dikkate alan kanun, 20 yıla çok yakın, meselâ 17, 18, 19 yıllık fiilî hizmetleri olanları nazarı dikkate almamıştır. Mademki bir tasfiye kanunudur, mademki bir ıslahat maddesidir bu madde, bu takdirde 17 yılını bilfiil bitirmiş, fiilî hizmeti olan ve fakat 20 yılı ikmal ettikleri takdirde bu durumda bulunanlara eğer emeklilik hakkı tanınırsa, Devlet mekanizması içinde memuriyet yapmamak kararında olanlara emeklilik hakkı verilmek suretiyle Devlet mekanizmasından ayrılmak imkânını bahşedecektir. Bunun neticesinde de daha faal, daha liyakatli, daha dinamik kimseler Devlet mekanizmasına girmek fırsatını elde etmiş olacaklardır.

Bu itibarla benim kanaatim odur ki, 20 yıl ve daha fazla fiilî hizmet süresi bulunanlar veya 20 yılı 3 yıl içinde tamamlıyacak olanlara da bu hakkın tanınması lâzımdır. Eğer bu şekilde bir hak tanınırsa maddeye bir elâstikiyet verilmiş olur. Çünkü bu haliyle madde bırakıldığı takdirde rijit bir madde olacaktır. Bir haksızlık olacaktır. Bir bilginin dediği gibi, zaman kaydı ile, zamana tabi olarak bir şeye hak denmiyecek, zaman kaydına göre vâzıı kanun bir şeyin hak olup olmadığını tesbit etmiyecek, fakat zaman kaydını bir derece daha hâkimiyeti altına alacak, bu suretle bir adalet tesis etmiş olacaktır.

Mâruzatım budur. Bu yolda da bir önerge vermiş vaziyetteyim. İlerde birçok kimseler müracaat edecek, diyeceklerdir ki, «Efendim

biz 17 - 18 yılımızı bitirmişizdir, biz daha hizmet edeceğiz Devlet mekanizmasında, fakat 25 yılımızı ikmal etmekle yetinmek istiyoruz. 25 yıllık kanuni emeklilik hakkının bize de verilmesini istiyoruz.» diye ek maddelerle tekrar Yüce Meclisin huzuruna çıkacaklardır. Dolayısiyle, bu ihtiyacı önlemek maksadiyle bir demarş tanımak için maddenin bu yolda tadilini verdiğim önergenin ışığı altında kabul buyurmanızı istirham eder, saygılarımı sunarım.

BAŞKAN — Sayın komisyon, buyurun.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MESUT EREZ (Kütahya) — Muhterem arkadaşlar, Hükümet tasarısında bulunmıyan bu maddenin komisyonumuzda niçin ilâve edildiğini arz etmek istiyorum.

Bu izahatım zannediyorum ki, 20 yıllık müddetin 15 yıllık şeklinde değiştirilmesini veya kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 3 yıl içerisinde 20 yılı doldurmak şeklindeki teklifler ile tarihi kaldırıp «kanunun yürürlüğe girdiği tarihteki» ibaresini kaldırıp, alelıtlak, bundan böyle 20 yılı dolduranlara aynı hükümlerin tatbik edilmesi lâzımgelen tekliflere cevap teşkil edecektir.

3 Haziran 1930 tarihli ve 1683 sayılı Askerî ve mülki tekaüt Kanuniyle fiilî hizmet müddetleri 25 yılını dolduranlara emekliliklerini istemek hakkı, 30 yılını dolduranlara da emekli ikramiyesi verilmesi kabul edilmişti.

1 . 1 . 1950 tarihinde yürürlüğe giren 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunuyla istek üzerine veya kurumlarınca re'sen emekliye sevk için 30 hizmet yılını ve 55 yaşını doldurma şartı ikame edilmiş idi.

Ancak, sözü geçen kanunun geçici 31 nci maddesiyle 1 . 1 . 1950 tarihinde 25 yılını doldurmuş olanların, istekleri üzerine yaş kaydı aranmaksızın, 20 ve daha fazla yıl hizmeti bulunanların da 25 yılını doldurduktan sonra istedikleri halinde emekli aylığı bağlanması hakkı tanınmıştır.

Bilâhara kabul edilen 5434 sayılı Kanunun bâzı maddelerinin değiştirilmesine dair olan 9 . 7 . 1953 tarihli ve 6122 sayılı Kanunla emeklilik süresi tekrar 25 yıla indirilmiş, 21 . 6 . 1954 tarihli ve 6422 sayılı Kanunla da bu esas muhafaza edilmiştir.

Daha sonra Emekli Sandığı Kanununa ek 28 . 2 . 1959 tarihli ve 7242 sayılı Kanunun 1 nci maddesiyle emeklilik süresi tekrar 30 yıla çıkarılmış, bu kanunun muvakkat maddesiyle de 25 yılını dolduranlar ile 20 yıl ve daha fazla hizmeti bulunanlardan 25 yılı dolduracakların emekliliklerini istiyebilecekeri, bu durumda olanların kurumlarınca da re'sen emekliye sevk edilebilecekleri, ancak istek üzerine emekliye ayrılacaklara vrilecek ikramiyelerin, 30 yıl içinde verilecek ikramiyenin 25 veya daha fazla senelere isabet edecek miktarının yarısı olduğu kabul edilmişti.

Son defa, 19 . 9 . 1963 tarihinde çıkan 334 sayılı Kanunla, 7242 sayılı Kanunun muvakkat maddesi değiştirilmiş, 25 ve daha fazla hizmet yılları için yarım olarak verilen emekli ikramiyesinin 30 yıla isabet eden miktarının 25 veya daha fazla senelere isabet eden miktarı olarak ödenmesi ve ayrıca 25 yılını doldurmuş olanlarla 20 yılını doldurmuş bulunanlardan 25 yılını ikmal edeceklerin emeklilikleriyle emekli hükümleri bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 20 yıl olarak değiştirilmiştir.

Yukarıda açıklanan hükümlerden anlaşılacağı üzere, emeklilik müddeti 30 yıla çıkarılırken, o tarihlerde 25 yılı dolduranlara müktesep hak tanınmış, 20 yılını doldurmuş olanlara da görevden ayrılmaları halinde kesenek iadesi suretiyle alâkaları kesilemiyeceğinden, 25 yıllık hizmeti doldurmaları halinde emekliliklerini istemek imkânı verilmiştir. Bu hükümlerin hakkaniyet esaslarına uygun düşeceği şüphesizdir.

Ancak, son defa 334 sayılı Kanunla 25 hizmet yılını doldurmuş olanlarla 20 yıl hizmeti bulunanlardan 25 yılı dolduracakların emekliliklerini istemek hakkı mahfuz tutulmakla beraber, sözü geçen Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte hizmetleri 20 yıl bulunanlar, bu hizmetleri 25 yıla baliğ olduğu halde bu hükümden istifadeleri mümkün bulunmaktadır. Bu durumda olanların emekliye ayrılmalarını kolaylaştırmak ve kadrolarda da görülen tıkanıklığı gidermek ve Personel Kanununun uygulanmasında idareye kolaylık sağlamak ve bu 20 yıl müddet birkaç defa değiştirildiği için evvelki tatbikat ile bundan sonraki tatbikat arasında

eşitlik sağlamak maksadiyle komisyonumuzca bu hüküm getirilmiş bulunmaktadır..

Saygılarımı sunarım.

BAŞKAN — Şimdi arkadaşlar, geçici 3 ncü madde ile ilgili değiştirme önergeleri vardır. Bunları sırasiyle okutuyorum.

Sayın Başkanlığa

Geçici 3 ncü maddeye bir fıkra eklenmesi için gereğini arz ederiz.

«Geçici Madde 3. — 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa ek 28 . 2 . 1959 tarihli ve 7242 sayılı Kanunun 19 . 9 . 1963 tarihli ve 334 sayılı Kanunla değişik muvakkat maddesi 20 yıl ve daha fazla fiilî hizmet süresi bulunanlar hakkında da uygulanır.

Ayrıca 20 yılını dolduran kadın memurlar istedikleri takdirde yukarıdaki kanun hükmü kendilerine uygulanır».

Ankara Aydın
İbrahim Sıtkı Hatipoğlu M. KemalYılmaz

BAŞKAN — Diğer önergeleri de okutayım, her üçü hakkında fikrimiz olsun, ondan sonra sırasiyle oylıyalım.

Sayın Başkanlığa

Tasarının geçici 3 ncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Erzurum
Nihat Diler

«Geçici madde 3. — 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa ek 28 . 2 . 1959 tarihli ve 7242 sayılı Kanunun 19 . 9 . 1963 tarihli ve 334 sayılı Kanunla değişik muvakkat maddesi hükmü, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte veya 3 yıl içinde 20 yıl veya daha fazla fiilî hizmet süresi bulunanlar hakkında da uygulanır.»

Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanunun geçici 3 ncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesi için gereğini arz ederim. Saygılarımla.

Kırklareli Ankara
Hasan Tahsin Uzun İbrahim Sıtkı Hatipoğlu

«Geçici madde 3. — 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa ek 28 . 2 . 1959 tarihli ve 7242 sayılı Kanunun 19 . 9 . 1963 tarihli ve 334 sayılı Kanunla değişik muvakkat maddesi hükmü, 20 yıl ve daha fazla fiilî hizmet süresi bulunanlar hakkında da uygulanır.»

BAŞKAN — Bir önerge daha geldi, onu da okutuyorum.

Sayın Başkanlığa

Geçici 3 ncü maddeden «bu kanunun yürürlüğe girdiği tarih» ibaresinin çıkartılmasını arz ve teklif ederim.

Kırşehir
Süleyman Onan

BAŞKAN — Efendim, aykırılık sırasına göre önergeleri tekrar okutup oylarınıza sunacağım.

(Ankara Milletvekili İbrahim Sıtkı Hatiboğlu ile Aydın Milletvekili Mustafa Kemal Yılmaz'ın önergesi tekrar okundu.)

İBRAHİM SITKI HATİBOĞLU (Ankara) — Önergemi izah bakımından söz istiyorum.

BAŞKAN — Buyurun, Sayın Hatiboğlu.

İBRAHİM SITKI HATİBOĞLU (Ankara) — Muhterem arkadaşlarım, biraz evvel Yüce Meclis huzurunda izahatta bulunan Sayın Komisyon Başkanı arkadaşımızın ifade buyurdukları gibi, 1930 senesinden bu yana hizmet sürelerinin emekliliğe esas alınacak müddetleri 25 ile 30 yılları arasında değiştirilmiş, 1950 den sonra da 5434 sayılı Kanunun 1959 ve 1963 senelerindeki tadilleriyle de 20 senesini doldurmuş olanların 25 yıl hizmet sürelerini doldurduktan sonra emekli olabilecekleri hakkını tanıyan bir hüküm getirilmiştir.

Görülüyor ki, değerli arkadaşlarım, bu bir zaruretin ifadesidir. 5434 sayılı Kanun çıktıktan sonra hemen hemen her beş senede bir bu 30 senelik müddetin 25 yıla indirilmesi ve 20 yılını doldurmuş olanlara da 25 yılda emekli olma hakları tanınmıştır. Nitekim Sayın Komisyon Başkanı arkadaşım da bunun bir sosyal adalet ilkesinin tahakkukuna medar olacağı inancı ile, Hükümet tasarısında bulunmuş olmamasına rağmen komisyonca geçici bir 3 ncü madde olarak tedvin ettiklerini ifade buyurdular.

Muhterem arkadaşlarım, mademki bu bir zaruretin ifadesidir, mademki bu bir sosyal adaletin tahakkukuna medar olacaktır; 20 yıl bu memlekete âmme hizmeti sahasında hizmet eden insanların 25 yıllarını doldurdukları zaman emekli olma hakları ellerinden alınmamalıdır. Eğer bu Emekli Sandığına bir külfet tahmil edi-

yorsa, ki, mutlaka külfettahmil edecektir, bugüne kadar sık sık bu külfet tahmil edildiğine göre, bir sosyal adaletin tahakkukuna medar olacağı cihetle bu müddetin 20 senesini dolduran her memura tanınmasının uygun olacağı kanaatini taşımaktayım.

Ayrıca muhterem arkadaşlarım, bu haliyle ayrı ayrı vermiş olduğum iki önergeyi, son Sayın Kemal Yılmaz'la vermiş olduğumuz önergede birleştirmiş olduğumu da ifade etmek isterim. Bir taraftan bu böyle kabul edilmekle beraber, diğer taraftan hem ev işlerinde devamlı surette çocuklarına, eşlerine hizmet etme, hem de çalıştığı müessesede âmme hizmeti görmek suretiyle erkeklerden çok daha fazla yıpranmış olan kadın memurlarımız için 20 senelik, müddetin, arzuya bağlı olmak üzere, emeklilik süresi olarak kabul edilmesinin uygun olacağı kanaati ile durumu Yüce Meclisin takdirine arz eder, saygılar sunarım, efendim.

BAŞKAN — Efendim, bu önergeye komisyon katılıyor mu?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MESUT EREZ (Kütahya) — Sayın Başkan, biraz öncede arz etmiş olduğum gibi, evvelce yapılan değişiklikler, hep değişiklik getiren kanunların yürürlüğe girdiği tarihte 20 yılı dolduranlar arasından hareket etmiştir.

Sayın önerge sahiplerinin ifade ettikleri, yahut arzu ettikleri şekilde bir değişiklik şimdiye kadar Emekli Sandığı Kanununda yapılmamıştır. Bu bakımdan katılamıyoruz.

Ayrıca kadın memurların 20 yılı doldurduklarında emekli olmaları gibi erkek ve kadın arasında tefrik yaratan ve dairelerde tam kendilerinin hizmetlerinden istifade edileceği bir zamanda emekli edilmelerini sağlıyan bir teklife de katılamıyoruz.

BAŞKAN — Efendim, okunan ve sahibi tarafından izah edilen önergeye Komisyon katılmıyor. Bu önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmemiştir, efendim.

Sayın Diler'in önergesini okutuyorum.

(Erzurum Milletvekili Nihat Diler'in önergesi tekrar okundu.)

BAŞKAN — Komisyon katılıyor mu?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MESUT EREZ (Kühtahya) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Komisyon katılmıyor. Bu önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

(Ankara Milletvekili İbrahim Sıtkı Hatipoğlu, Kırklareli Milletvekili Hasan Tahsin Uzun'un müşterek önergesi tekrar okundu.)

BAŞKAN — Komisyon katılıyor mu?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MESUT EREZ (Kütahya) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Önergeyi oyunuza sunuyorum : Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

(Kırşehir Milletvekili Süleyman Onan'ın önergesi tekrar okundu.)

SÜLEYMAN ONAN (Kırşehir) — Önergemi izah etmek istiyorum.

BAŞKAN — Daha evvel izah ettiniz, efendim.

Komisyon bu önergeye katılıyor mu?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MESUT EREZ (Kütahya) — Daha önce okunan Sayın İbrahim Sıtkı Hatipoğlu'nun önergesiyle aynı mahiyettedir, katılmıyoruz.

BAŞKAN — Önergeyi oyunuza sunuyorum : Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

3 ncü maddenin geçici 3 ncü maddesini oyunuza sunuyorum : Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici 4 ncü maddeyi okutuyorum :

Geçici Madde 4. — Emekli, âdi mâlûllük, vazife mâlûllüğü aylığı almakta iken, 1 . 1 . 1950 tarihinden sonra mahkûmiyetleri sebebiyle aylıkları kesilmiş olanlardan, yeniden aylık bağlananların, aylıklarının kesildiği tarihle, bağlandığı tarihler arasındaki aylıkları müracaatları üzerine kendilerine veya dul ve yetimlerine ödenir.

Ancak mahkûmiyetleri süresince dul ve yetimlerine ödenmiş aylıklar varsa bundan mahsubedilir.

BAŞKAN — Geçici 4 ncü madde hakkında söz istiyen? Yok. Maddeyi oyunuza sunuyorum : Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştr.

Geçici Madde 5. — Bu Kanunun uygulanmasına ait işlemlerin zamanında yapılmasını sağlamak maksadı ile çalışma saatleri dışında görevlendirilecek personele verilecek fazla

çalışma ücretleri, ilgili kurumların bütçelerinden (emekli, dul ve yetim aylık ve ödenekleri bölümünden) karşılanmak üzere, Maliye Bakanlığının mütalâası alınarak Bakanlar Kurulunca tesbit olunur.

BAŞKAN — Geçici 5 nci madde hakkında söz istiyen? Yok. Maddeyi oyunuza sunuyorum : Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici Madde 6. — Hazineden ödenmekte, olan emekli, âdi mâlûllük, vazife mâlûllüğü, harb mâlûllüğü, dul ve yetim aylıkları ile vatani hizmet aylıklarının bağlama ve ödeme işlemlerinin T. C. Emekli Sandığına devri tamamlandıktan sonra, Maliye Bakanlığı Emekli İşleri Müdürlüğündeki kadrolardan kullanılmasına ihtiyaç görülmiyenleri kaldırmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

Kaldırılan kadrolardan açıkta kalacak olan memur ve hizmetliler Maliye Bakanlığında ve T. C. Emekli Sandığındaki boş kadrolara öncelikle tâyin edilirler.

BAŞKAN — Geçici 6 ncı madde hakkında söz istiyen?.. Yok. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi ilâve edilmek üzere yeni geçici madde teklifleri var, bunları sırasiyle okutuyorum.

Millet Meclisi Başkanlığına

Tasarıya aşağıdaki geçici 7 nci maddenin eklenmesini arz ve teklif ederim.

Aydın
Reşat Özarda

«Geçici madde 7. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on yıl içinde Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığına malî külfet yükleyici hiçbir kanun teklifi verilemez.»

BAŞKAN — Komisyon katılıyor mu?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MESUT EREZ (Kütahya) — Sayın Başkan, kanun teklif etme yetkisi tahdidedilemiyeceği cihetle katılmıyoruz.

BAŞKAN — Efendim, komisyon katılmıyor, bu önergeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum.

Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki maddenin konuşulmakta olan kanun tasarısına geçici madde olarak eklenmesini arz ve teklif ederim.

Kars
Turgut Göle

«Geçici madde — Yasama organı üyelerinden olup da 1046 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce üyelikten ayırlmış veya vefat etmiş veya emekliye ayrılmış bulunanlar hakkında da 1046 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.»

TURGUT GÖLE (Kars) — Sayın Başkan, izah edeceğim.

BAŞKAN — Lûtfen kısa olmak kaydiyle buyurun.

TURGUT GÖLE (Kars) — Sayın Başkan, sayın arkadaşlarım.

Kıdem ve emeklilik hakkındaki 1046 sayılı Kanun, yasama organı üyeliğine seçilmiş olanların terfilerinin iki yılda bir yapılacağı esasını kabul etmişti. 1046 sayılı Kanunun geçici maddesiyle de bu süreden istifade 1 . 1 . 1950 tarihine kadar geriye götürülmüştür. 1950 den sonra milletvekili olup da 1046 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce vefat eden, milletvekilliğinden ayrılan veya emekli olanlar hakkında bu 1046 sayılı Kanuna göre bu süreden istifade mümkün olmamaktadır. Yani 1950 den sonra milletvekili olanlardan vefat edenler, ayrılanlar ve emekliye ayrılanlar 1046 sayılı Kanunun milletvekillerine tanımış olduğu haktan istifade edememektedirler. Şimdi bir eşitliği temin etmeye çalıştığımıza göre, 1950 den beri milletvekilliği yapıp bu 1046 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 1 . 7 . 1968 tarihinden önce vefat etmiş, yani, 1955 te, 1958 de, 1960 da, 1962 de vefat etmiş olanlar hakkında eski hükümler tatbik ediliyor, bunlar süreden istifade etmemektedirler. Bu itibarla böyle bir teklif vermiş bulunuyorum. Bu teklifte milletvekilliği yapmış olanlar hakkında da aynı işlem, aynı emekli muamelesi yapılmış olacaktır. Takdirinize arz ederim.

BAŞKAN — Komisyon katılıyor mu efendim?

MALİYE BAKANI CİHAT BİLGEHAN (Balıkesir) — Söz istiyorum efendim.

BAŞKAN — Buyurunuz efendim.

MALİYE BAKANI CİHAT BİLGEHAN (Balıkesir) — Değerli arkadaşımızın ifade ettiği 1046 sayılı Kanun kendisine mahsus birtakım hükümler getirmiştir ve milletvekilleriyle, parlömanterlerle ilgilidir. Bu bakımdan onun bu kanunla bir ilgisi yoktur. Kanun tekniği bakımından ikisinin arasında bir münasebet olmadığı için burada ona dair bir hüküm konulması uygun değildir. Kaldı ki, bahis buyurduğu zevat Emekli Sandığının iştirakçisi değildir, bu bakımdan iştirakçisi olmıyanlara birtakım nimetler verilmesi, büyük bir külfeti yükletecektir, o bakımdan karşısındayız.

BAŞKAN — Komisyon?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MESUT EREZ (Kütahya) — Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN — Efendim Komisyon ve Hükümet katılmadığını ifade ettiler. Sayın Turgut Göle'nin önergesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon filhal katılıyor mu efendim?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MESUT EREZ (Kütahya) — Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN — Efendim, Sayın Göle'nin şimdi kabul edilen önergesini geçici 7 nci madde olarak oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Bir önerge daha var, ilâve geçici madde için, onu da okutuyorum.

Sayın Başkanlığa

Görüşülmekte olan tasarıya geçici madde olarak aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederim.

Tekirdağ
Halil Başol

«Geçici madde — Emeklilik hakkını haiz olup da bu kanunun meriyeti tarihinden itibaren 1 yıl içinde emekliye sevk edilmelerini istiyen ve talepleri üzerine emekliye sevk olunanlardan fiilî hizmet süresi 30 yıl ve daha yukarı olanlara bir defaya mahsus olmak üzere emekli aylığına esas olan görev aylıklarının 24 katı tutarında ikramiye verilir. Fiilî hizmet süresi 25 yıl ile 30 yıl arasında olanlara ödenecek ikramiye, 30 yılı dolduranlar için verilecek ikramiye miktarının, beher tam hizmet yılı için 30 olan 25 ve daha fazla yıllara isabet eden miktarı nisbetinde ödenir.»

BAŞKAN — Efendim, bu önergeye Komisyon katılıyor mu

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MESUT EREZ (Kütahya) — Sayın Başkan, önergenin mahiyeti şudur: (Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde emekliliklerini talebedenler ve emekliye sevk edilenlere 24 maaş nisbetinde ikramiye verilir) demektedir. Şimdi kabul buyurulan kanunun bir başka maddesine göre ikramiye adedi 15 dir. Eğer emeklilik hakkını haiz olanlardan kanunun yürürlüğü tarihinden itibaren bir yıl içerisinde emekliliklerini istiyenler olursa ve bunlar da emekliye sevk edilirse 24 maaş nisbetinde ikramiye alacaklardır. Bu suretle emeklilik hakkını iktisabedenlerin ve hizhizmet müddetleri de gelenlerin emekliye ayrılmalarını kolaylaştırmak ve Devlet kadrolarında tıkanıklığı önlemek bu önerge ile öngörülüyor, öyle anlaşılıyor. Komisyon olarak katılıyoruz; takdir Yüce Heyetindir.

BAŞKAN — Efendim, Komisyon katıldığını ve Yüce Heyetin de takdirine bırakıldığını ifade ettiler. Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum; Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir efendim.

Efendim, önergeyi geçici 8 nci madde olarak oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

4 ncü maddeyi okutuyorum.

Madde 4. — Bu kanun 1 . 3 . 1969 tarihinde yürürlüğe girer.

Şu kadar ki, geçici 1 nci madde gereğince yapılacak devir işlemleri ile, geçici 2 nci maddede yazılı yükseltme işlemlerine ve geçici 5 nci maddenin uygulanmasına bu kanunun yayımı tarihinden itibaren başlanır.

BAŞKAN — 4 ncü madde hakkında söz istiyen... Yok. Bununla alâkalı bir önerge var, okutuyorum.

Başkanlığa

Emekli Sandığı Kanununa ek ve geçici maddeler eklenmesine dair kanun tasarısının yürürlük tarihine mütedair 4 ncü maddenin ikinci fıkrasında yer alan istisnai hükümler içine, akçalı bir mükellefiyet getirmemesi itibariyle, ge-

çici 3 ncü maddenin de eklenmesini ve bu maddenin aşağıdaki şekilde kabulünü arz ve teklif ederiz.

Balıkesir	Çorum
Fennî İslimyeli	Hilmi İncesulu

«Madde 4. — Bu kanun 1 . 3 . 1969 tarihinde yürürlüğe girer.

Şu kadar ki, geçici 1 nci madde gereğince yapılacak devir işlemleri ile geçici 2 nci maddede yazılı yükseltme işlemlerine ve geçici 3 ve 5 nci maddelerin uygulanmasına bu kanunun yayımı tarihinden itibaren başlanır.»

BAŞKAN — Komisyon?..

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MESUT EREZ (Kütahya) — Sayın Başkan, bu geçici maddenin getirdiği yürürlük tarihi 1 . 3 . 1969 dur. Bu önerge ile 20 yılını doldurmuş bulunanlardan 25 yılını dolduranlar var ise bu kanunun yürürlüğü tarihinde, bunlar emekliliklerini isteyebileceklerdir. Ancak, yürürlük tarihi 1 . 3 . 1969 olduğu için kanunun 1 . 3 . 1969 dan önce yürürlüğe gireceği düşünülerek bu maddenin de, kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren tatbikini sağlamak istiyen bir önergedir ki, doğrudur. Bu itibarla katılıyoruz efendim.

1 . 3 . 1969 da yürürlüğe girmezse, yürürlüğü tarihinden efendim...

BAŞKAN — Efendim?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MESUT EREZ (Devamla) — «Yürürlüğü tarihinden» demektedir. 1 . 3 . 1969 da yürürlüğe girmez ise, esasen yürürlüğü tarihinde tatbik olunacaktır efendim.

BAŞKAN — Eendim, komisyon, şimdi verdikleri izahata göre okunan önergeye katıldılar.

FAİK KIRABŞLI (Burdur) — Tarih tasrihi ile değil mi?. 1 . 3 . 1969.

BAŞKAN — Evet efendim. Bu önergeyi Yüce Meclisin tasvibine sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Efendim şimdi 4 ncü maddeyi bu önergeye göre oyluyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

5 nci maddeyi okutuyorum.

Madde 5. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Efendim tümü üzerinde bir arkadaşımız son sözü istemiştir. Sayın Hamdi Orhon, buyurun. Sayın Orhon, lehte mi aleyhte mi?

C. H. P. GRUPU ADINA HAMDİ ORHON (Trabzon) — Lehte efendim.

Muhterem arkadaşlarım, yoruldunuz, bu saatten sonra zaten uzun konuşmak mutadım değildir. Ama iki noktayı tebarüz ettirmeden vicdanım rahat etmiyecek.

Bu güzel kanunu iki noktada kusurlandırdık. Bunu söylemekteki maksadım da; zapta geçsin, Yüce Senato bunu düzeltsin.

Birisi: Reşat Özarda'nın vermiş olduğu önerge ile 25 000 emekliyi sokağa attık. Baktım, tetkik ettim; en az 25 000. Bir tarafı sevindirirken, bir tarafı, 25 000 emekliyi, şu veya bu hizmette yevmiyeli olarak çalışan ve hepinizin başını ağrıtacakları, bunları sokağa attık. Biri bu.

İkincisi... (A. P. sıralarından «Çok iyi oldu» sesi.)

BAŞKAN — Lûtfen müdahale etmeyin arkadaşlar, bitirelim bu işi.

C. H. P. GRUPU ADINA HAMDİ ORHON (Devamla) — Beyler, inşallah yarın gelip sizin kapınızı çaldıkları zaman hep bu görüşlerinizi değiştirirsiniz.

İkincisi; Sayın Bakana burada üniforma taşıyan bir arkadaş bir önerge verdiriyor, bir arkadaşa yanlış bilgi verdirerek Anayasaya aykırı bir hüküm giriyor bu kanunun içine. Bir milletvekili olarak, Anayasaya karşı olan hükümleri burada bildirmek mecburiyetindeyiz. Eğer Yüce Mecliste usullerimiz mümkün olup da tekriri müzakere yapılsaydı, isterdim. Ama tekriri müzakere yolu yoktur. Şudur:

Askerle sivil arasındaki eşitliği sağladınız; büyük bir neticedir, güzel bir neticedir. Şimdi askerle sivil arasında, askerin aleyhine hüküm koydunuz. Nedir? Bir sivil arkadaş bir Bakanlık tarafından dışarı hizmete gönderilirse, (onun için burada direndim ben. Yoksa ben öyle konuşmaya meraklı adam değilim. Hizmet etmek için.) gönderiyorsunuz dışarı beş sene hizmet ediyor. Bu, iki misli mecburi hizmet etmek mecburiyetindedir. Geliyor, 10 senesini bitirdi mi

Devletle alâkası kesiliyor. Bitirmemiş ise ödüyor. Askerde ne? 10 sene midir, beş sene gidiyor, beş seneyi de bitiriyor, kâfi gelmiyor, bir 10 sene daha yapacaksınız diyoruz oraya giren hükümle... Bir 10 sene daha yüklüyoruz.

Şimdi bu, kendi Personel Kanununda, yani Askerî Personel Kanununda bu hüküm burada münakaşa edildi, kaldırıldı. Yani kendi kanunundan, Askerî Personel Kanunundan kaldırıldı. Emekli Kanununda cezai hükümlerin yeri yok, mantar gibi kaldı. Ne olmuş? Bunun üzerine muhterem bir arkadaş, - şahsan tanımıyorum - çok iyi bir noktaya basmış; Çorum Milletvekili Abdurrahman Güler bir kanun teklif ediyor. Diyor ki, «Bu Anayasaya aykırı hükümdür, eşitliği ihlâl ediyor, Askerî Personel Kanununda kaldırdınız, kaldıralım bunu» diyor. Komisyona gidiyor, Hilmi İncesulu arkadaşımın da imzası var altında, müzakere ediyorlar, diyorlar ki «Bu, Anayasaya aykırıdır, kaldıralım.» kaldırıyorlar. Ne oluyor? Bütçe ve Plân Komisyonuna gidiyor. Bütçe ve Plân Komisyonu raporu elimde; «Kaldırılması lâzımdır.» diyor. Biz ne yapıyoruz burada? Biz bir önerge üzerinde, izahat imkânı bulamadığımız bir önerge ile askerlerle sivil arasındaki mecburi hizmet dengesini bozuyoruz, Anayasaya aykırı hareket ediyoruz. Bunu burada belirtmekteki maksadım; zapta geçsin, Yüce Senatodan temenni ederim ki her iki nokta geri döner.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Efendim, kanunun müzakeresi bitmiştir. Tümünü açık oylarınıza sunuyorum. Kutular gezdirilecektir.

11. — Gümüşane Milletvekili Sabahattin Savacı'nın, Mülkî idare âmirliği tazminatı hakkında kanun teklifine dair Plân Komisyonu raporu (2/495) (Millet Meclisi S. Sayısı: 444 ve ek) (1)

BAŞKAN — Efendim, iki önerge var, okutuyorum.

Başkanlığa

Mülkî idare tazminat Kanununun da ilâvesini arz ve teklif ederiz.

Gümüşane	Adana
Sabahattin Savacı	M. Kemal Çetinsoy

(1) 444 ve 444 e 1 nci ve 2 nci ek S. Sayılı basmayazılar tutanağın sonuna eklidir.

Sayın Başkanlığa

Mülkî idare âmirlerinin tazminatı hakkındaki kanun tasarısının da birleştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Samsun
İlyas Kılıç

BAŞKAN — Arkadaşlar şimdiki önergeler, bugün konuşulması mukarrer olan kanun tasarılarından 444 e ikinci ek tasarısının da bu gece görüşülüp çıkarılması teklifidir. Bu önergeleri oyunuza sunacağım. Saat 21,50 dir, takdir Yüce Meclisindir. Emrederseniz çalışacağız arkadaşlar.

Bu kanun tasarısının da müzakere edilip bitirilmesine kadar çalışmalara devam edilmesini kabul edenler lûtfen işaret buyursun... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir, devam ediyoruz.

Bu tasarının raporunda öncelik teklifi vardır. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Tümü üzerinde söz istiyenler?..

Söz alanlar bize gelen isimlere göre şunlar arkadaşlar : Sayın Faik Krbaşlı, Cumhuriyet Halk Partisi Grupu adına Sayın Mustafa Kemal Palaoğlu, Kemal Yılmaz, İbrahim Sıtkı Hatipoğlu.

Efendim, grup adına Sayın Mustafa Kemal Palaoğlu, buyurunuz.

C. H. P. GRUPU ADINA MUSTAFA KEMAL PALAOĞLU (Sivas) — Sayın Başkan, sayın arkadaşlarım.

Huzurunuzdaki kanun teklifi görüldüğünden ve sanıldığından da çok önemlidir. Bunun içindir ki, gecenin bu çok ilerlemiş saatinde bulunmamıza rağmen grupumun görüşlerini arz etmek zaruretini hissettim.

Cumhuriyet Halk Partisi Meclis Grupu, Mülki idare âmirleri tazminatı kanun teklifinden yanadır. Bu teklifi bütün samimiyetimizle ve bütün gücümüzle desteklemekteyiz. Yanlış hatırlamıyorsam bir yılı aşkın bir zamandan beri komisyonların portföylerinde bekliyen ve komisyondan komisyona dolaşan bu teklif nihayet bugün Genel Kurula gelmek fırsatını ve şansını kazanmıştır.

Mülki idare âmirlerimizin filhal içinde bulundukları maddi durumun hiç de iç açıcı olmadığını, hakşinasane olmadığını burada millet

kürsüsünden bir defa daha tesbit etmeye mecburuz. Mülki idare âmirliği, bucak müdürlüğü, valilik ve kaymakamlık Türk cemiyeti gibi, Türk ekonomisi gibi süratle kalkınmaya, atılımlar ve devrimler yapmaya muhtaç bir cemiyetin ve ekonominin hayatı içinde, olduğundan ve sanıldığından da önemlidir. Yukarda Devlet Plânlama Teşkilâtının 1969 yılı Bütçe tasarısı konuşuluyor. Eğer yetişebilir ve söz hakkımı muhafaza edebilirsem, orada da her yıl olduğu gibi ifade edeceğim ki; Devletin 8 yıla yaklaşan plân çabaları hep gelir, döner dolaşır mülki idare âmiri meselesine dayanır. İyi bir administrasyon, maddi bakımdan refahlı, maddi ve mânevi bakımdan itibarlı, siyasi baskıdan uzak, taraf sız kalma rahatlığı ve imkânı verilmiş, iyi ve sağlam bir administrasyon - plân fikrinin de, ekonomik kalkınma amacının ve idealinin de temelidir.

Her yıl Devlet Plânlama Teşkilâtı bütçelerinin görüşülmesi münasebetiyle çeşitli rakamlarla, çok kabarık rakamlarla haşır neşir oluruz. Aslında önemli olan şu veya bu yatırım için, şu veya bu miktarda Türk lirasının ayrılmış olması da değildir. Önemli olan yatırımların fizikî amaçlarına ulaşıp ulaşmadığı konusudur. Yatırımları, konuları, vüsatleri ne olursa olsun fizikî amaçlarına ulaştıracak olanlar işte bu çilekeş, mütevazi ve asırdide idare âmirleridir.

Anadolu'nun her yerinde akan her çeşmede, bacası tüten her okulda ve geçit veren her yolda bir valinin, bir kaymakamın, bir bucak müdürünün eseri ve izi vardır ve daha bu, Anadolu'da uzun yıllar ve uzun bir istikbal böyle olacak ve böyle devam edecektir.

Bunun içindir ki, İl İdaresi Kanunu gereğince emrinde ve mahiyetinde bulunan pek çok Devlet memurundan çok daha az para almakta olan kaymakamlar, valiler ve bucak müdürleri için derpiş edilen bu teklife şu nedenlerle grup olarak ve yüreğimizin bütün samimiyetiyle iştirak ediyoruz.

Aslında bucak müdürlüğü, valilik, kaymakamlık, yani mülki idare âmirliği bir itibar meslekidir. Meseleyi sadece maddi açıdan, para pul açısından da ele almıyoruz. Ama içindeki bulundukları maddi sıkıntı ne olursa olsun, o bir yana, mahiyetindeki pek çok Devlet memurundan az veya ancak onlar kadar para alabilen bir kaymakamın, valinin dûçar olacağı mânevi ezikliği hesaba katmaya ve dikkatten uzak tutmaya mecburuz. Dilediğimiz odur ki, Yüce Meclis, bugün bu hakkı teslim edecek, kalkınmamızın da, plân fikrinin de dönüp dolaşıp dayanacağı ve muhtacolacağı administrasyonu maddi ve mânevi yönden güçlendirecek olan bu teklifi kanunlaştıracak ve memleket için bu her halde hayırlı olacaktır. Bu dilekle ve bu ümitle Cumhuriyet Halk Partisi Grupu adına hepinizi hürmetle selâmlıyorum.

BAŞKAN — Konuşmaların tahdidedilmesine dair bir önerge vardır, okutuyorum.

Sayın Başkanlığa

Konuşmaların bundan böyle, bütün maddelere de şamil olmak üzere, beşer dakika ile tahdidi için gereğini arz ederim. Saygılarımla.

Bursa
Kasım Önadım

BAŞKAN — Beşer dakika ile tahdit istiyen bu önergeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Sıra Adalet Partisi Grupu adına Sayın Faik Kırbaşlı'nın. Buyurun efendim.

A. P. GRUPU ADINA FAİK KIRBAŞLI (Burdur) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;

Büyük bir yorgunluktan sonra yine memleketimizin çok mühim bir derdine parmak basan bir kanun teklifini konuşmak üzere bulunuyoruz. Bir memleketin hukuk düzeni, Anayasa rejimi, hattâ iktisadi ve sosyal seviyesi ne olursa olsun, idari âmirlerinin fonksiyonları bu hava, bu atmosfer içinde çok büyüktür. İdare âmiri tarife sığmaz nitelikleri ve vecibeleriyle bütün dünyada bir kariyer teşkil eden bir meslek grupu olarak tezahür eden bir önem kazanmıştır. Ne yazık ki, Türkiye Cumhuriyetinde, bilhassa son zamanlarda, idare âmirlerinin her bakımdan durumları, maddi ve mânevi yönden tetkika değer bir vaziyet arz etmiştir. Hattâ sosyalizasyon bölgesinde kaymakamlık yapan bir idare âmirinin emri altında çalışan bir ebeden daha az maaş aldığı göz önüne getirilirse, bu idare âmiri, bütün yükler üzerinde ve Hükümet temsilcisi olarak bü-

yük bir sıkıntı, ıstırap ve (büyük bir idealizmle işbaşında bulunduğunu kabul edin) büyük bir mânevi yük altındadır.

Bu bakımdan Devletin şeref ve itibarını, yurdun hudut bölgelerinden tutunuz da en ücra köşelerine kadar temsil eden ve bugün modern Türkiye'nin plânlı kalkınmasında, Türkiye'nin en ucra köşelerinde, en çok mahrumiyet bölgesi ve mıntakası olan yerlerde vazife gören idare âmirlerinin, bugün bu celsenizle takdir ve tebcilden öte, durumlarını değiştirmekle karşıkarşıya bulunuyorsunuz.

Bir idare âmirinin kendisinden beklenileni yapabilmesi için muhakkak maddi ve mânevi desteğe ihtiyacı vardır. Bir kazada kaymakam olan, bir nahiyede nahiye müdürü olan, iktisaden gelişmiş bölgelerimizin valileri bulunan muhterem zevatın problemlerine eğilirseniz, onun vazife şuurunun derinliklerinde bâzı yaraların bulunduğunu göreceksiniz. İşte biz bugün, bunun telâfisi ile karşıkarşıya bulunuyoruz. Bunu sadece maddi yönden görmeyiniz. Türkiye'de hiçbir vali, hiçbir kaymakam, «bana biraz daha fazla para veriniz» demiyor, ama, «benim durumumu şundan daha aşağıya düşürmeyiniz, benim arkamdan dedikodu ettirmeyiniz» diyor.

Bunların ötesinde, bunları kapatan bir hizmet aşkı vardır; onu yerine getiriyor, fakat herkesi aynı idealizm ile işbaşında göremezsiniz. Eğer, bugün Türkiye'de ortalama olarak her sene 100 kazanız kaymakamsız idare ediliyorsa, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin bir kazasında kaymakamın bulunmaması halinde onun yerine vazife ikame eden şahsın temsil kabiliyetinin ne dereceye kadar müessir olabileceğini takdirlerinize arz ediyorum.

BAŞKAN — Sayın Kırbaşlı, lûtfen toparlayınız.

A. P. GRUPU ADINA FAİK KIRBAŞLI (Devamla) — Bunun sebebi de idare meslekinin kariyer haline getirilememesi ve cazip hale iblâğ edilememesidir. İşte, bugün kabul edeceğiniz bu kanun teklifi ile böyle bir yarayı sarmış ve idarecilerimize maddi ve mânevi takviye imkânları hazırlamış ve idare meslekini de cazip hale sokmuş olacaksınız.

Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Güven Partisi Grupu adına Sayın Ruhi Soyer, buyurun.

G. P. GRUPU ADINA RUHİ SOYER (Niğde) — Çok muhterem arkadaşlarım;

Gecenin bu saatinde hakikaten iki hayırlı iş görüyoruz. Birisi biraz evvel çıkarmış olduğumuz dul ve yetim ve tekaütlere ait kanun idi. Birisi de, şu veya bu vilâyetimizde, şu veya bu kazamızda Cumhurbaşkanı adına daha doğrusu Hükümetin bütün teşkilâtı adına Devleti temsile memur ettiğimiz insanları bakkala veya kasaba borçlu duruma düşürmekten kurtarma dâvasıdır.

Sevgili arkadaşlarım; hakikaten idare âmiri arkadaşlarımız büyük bir fedakârlıkla ve büyük bir feragatla çalışmaktadırlar. Hepsi yüksek tahsilli insanlardır, görüp, geçirmiş insanlardır. Kendilerinin çalıştıkları yerde çalıştırdığımız memurlardan daha az alanları vardır. Tasrih etmek istiyorum, daha az alan kaymakamlar vardır. Maiyetindeki memurdan bir devleti temsil eden idare âmirinin daha az maaş alması elbette ki, kendisinde moralman hakkının verilmediğine, kendisine lâzım olan şerefli mevkiin tanınmış olduğuna dair bir kanaat getirtebilir. Bu bakımdan bugün şimdi çıkaracağımız idare âmirlerinin tazminat kanunu hakikaten yerinde ve idare âmirlerine lâyık ve çok yerinde bir kanundur. Bu itibarla heyeti umumiyesi itibariyle kabule şayandır. Gecenin bu geç saatinde arkadaşlarımızın burada bekliyerek bu kanunu çıkarmak fedakârlığını göstermelerine lâyık ve uygundur. Ben bu kanunu getirdiği için de Sayın Dahiliye Vekiline de teşekkür ediyorum.

ŞEVKET ASBUZOĞLU (Eskişehir) — Dahiliye Vekili getirmedi; Sabahattin Savacı teklif etti.

G. P. GRPU ADINA RUHİ SOYER (Devamla) — Teklif eden arkadaşımız Sayın Sabahattin Savacı'ya teşekkür ediyorum ve tamamen de hislerine katılıyorum. Memlekete hayırlı, uğurlu olmasını dilerim; teşekkür ederim.

BAŞKAN — Sayın Kemal Yılmaz, buyurun efendim.

KEMAL YILMAZ (Aydın) — Sayın Başkan, sayın arkadaşlarım; bu kanunun daha rahat şartlarla görüşülmesini istiyen arkadaşlarınızdandım, fakat Sayın Bakan bu kanunun bu gece muhakkak çıkmasını istediği içindir

ki, sizi istemiyerek rahatsız ediyorum; özür dilerim.

Kanun tasarısının gerekçesinde Devlet ve Hükümetin temsilcisi olan, toplum kalkınmasının yöneticisi vatandaş huzur ve güveninin mercii, kanunların yürürlüğünü, demokratik nizamın koruyuculuğunu yapan mülki âmirlerin maddi yüklerini kısmen tahfif ve mânevi bakımdan onore etmek kaydı bulunuyor.

Şimdi, gerçekten Devleti temsil eden bu şerefli görev sahiplerinin bulundukları yerlerde bu temsil şerefi ile mütenasip bir hayat standartları olması lâzımdır. Bir kazaya tâyin olunan kaymakamın başını sokacak bir ev bulmak için kasabanın nüfuzlu insanlarına boyun eğme durumunda kalması, daha oraya geldiğini birinci günü itibarını yitirmeye başlamasına sebebolur. Bu bakımdan kanunu destekliyoruz.

Yalnız, kanun gerekçesinde mânevi bakımdan onore etmek kaydı var. Bu, maddi bakımdan onore etmekten daha fazla önemli, bence. Mânevi bakımdan idare âmirlerini maaşlarını yükseltmekle onore edebileceğinizi zannediyorsanız, aldanıyorsunuz. İdare âmirlerini temsil ettikleri Devletin ve kanunların şerefi ile mütenasip mânevi değerde ve seviyede tutabilmenin tek yönü, tek çaresi onlara toplumda saygı gösterilmesini sağlamaktır. Ama gelin görün ki, bugün idare âmirlerinin üzerinde Türkiye'de sosyal prestij yarışına çıkmış bir ilçe başkanı, bir il başkanı vardır. Bu gerçeği kabul etmek lâzım. Bugün birçok iktidar partisi yöneticisi olan mahallî yöneticiler, ne kadar inkâr ederseniz ediniz, bu sosyal prestij iddiasındadırlar. Belli bir kompleks ile bu hareketle bulunmaktadırlar. Peki, siz kaymakamınızın üstünde bir siyasi partinin temsilcisini korsanız, o zaman halk gözünde belki ilçe başkanını onore edeceksiniz; belki ilçe başkanını daha çok çalışır hale getireceksiniz, ona bir siyasi komiser görevi vermiş olacaksınız, ama idare âmirini mânevi bakımdan onore etmiş olmıyacaksınız.

BAŞKAN — Sayın Yılmaz, bir dakikanız var; lûtfen toparlayınız.

KEMAL YILMAZ (Devamla) — Topluyorum efendim.

Bugün kazaları kaymakamla beraber idare eden ilçe başkanları vardır. Benim bölgemde vardır. Vilâyette işsahipleriyle konuşurken valinin yanında il başkanı beraber oturmaktadır. Bunun anlamını sizin takdirinize bırakıyorum.

Bir de, plân tatbikatı, hizmet sözleri var burada. Bugün örnek vereceğim ve bu örneği verirken vicdanî bir görev yaptığıma samimî olarak inanıyorum. Arkadaşlarım; Söke'de gecesini gündüzüne katarak katır ile çıkılmıyan yerlere yol yapan, bizzat çalışan bütün köylünün gönlünü fethetmiş bulunan kıpır kıpır bir kaymakam bugün...

CEMAL KÜLÂHLI (Bursa) — Kıpır kıpır da ne demek?

MUSTAFA KEMAL YILMAZ (Devamla) — Yani makamında oturmuyor. Evi ile makamı arasında sadece makam arabası gidip gelmiyor. At üzerinde geziyor, yaya geziyor, köyleri dolaşıyor, hizmet yapıyor. Böyle bir kaymakam, burada nüfus müdürlüğünde akşama kadar aylâk oturmaktadır.

Arkadaşlarım söylediler: «Kaymakamlara bu ödeneği vermezseniz 100 ilçeniz açık kalır.» dediler. Kendilerine hak veriyorum. Ama, istirham edeyim, çalışan insanları, çalışma imkânlarından da yoksun bırakmamak lâzımdır. Eğer, böyle bir anlayış içerisinde olmazsak, en azından bu gerekçeyi yazmakta ve buna inanmakta samimî olmayız.

Temennilerim budur. Kanunun hayırlı olmasını ve bütün idare âmirlerimizin, Meclisin kendilerine gösterdiği bu güvene lâyık çalışmalar içinde bulunmalarını yürekten temenni ederim.

Saygılarımla.

BAŞKAN — Sayın İbrahim Sıtkı Hatipoğlu.

İBRAHİM SITKI HATİPOĞLU (Ankara) — Ben tümü üzerinde son sözü rica etmiştim, efendim.

BAŞKAN — Peki efendim, tümü üzerinde son söz sizindir.

Sayın Şevket Asbuzoğlu, buyurunuz.

ŞEVKET ASBUZOĞLU (Eskişehir) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bugün maalesef talihsiz bir kanun teklifini müzakere ediyoruz. Talihsiz deyince, Sabahattin Savacı arkadaşım alınmasın, hakikaten büyük bir hizmeti ifa etmiş bulunuyorlar. Deminden beri grupları adına konuşan arkadaşlarımız, bunun nedenlerini kifayetle ifade ettiler. Gecenin bu

saateinde, ben de ayrıca ifade etmek suretiyle vaktinizi almıyayım. Ancak, ben talihsizliği üzerinde biraz durmak istiyorum:

Maddelere geçildiği zaman göreceksiniz ki, kanun teklifi, arkadaşımızın bugün esbabı mucibesinde, gerekçesinde ifade ettiği gibi, zahiren işbaşında olanları koruyacaktır, ama 2 nci maddesiyle getirilmek istenen, yani bilfiil vali ve kaymakamlıklarda çalışıp da bu ödeneği yine alabilecek olanlar arasında büyük ihtilâf vardır. Talihsizliği bu kanunun, Hükümet tarafından hazırlanmayışındadır. O bakımdan ifade etmeye çalıştım.

Kanunun ruhu üzerinde, tümü üzerinde en ufak bir şüpheye yer vermeden taraftarım. Büyük bir ihtiyacı karşılıyacaktır. Ama geçen yıllarda da ifade ettiğimiz gibi, getirilen kanunlar, bir meslekte onun tatbik edileceği bir bakanlık camiası içerisinde ikilik doğuracak mahiyet taşımamalıdır. Nitekim Toplum Polisine evvelki sene bir tazminat verilmesi hususunda kanun teklifi getirildiği zaman, Dahiliye Vekilini ve onu getirenleri tebrik ettik. Ama, bu kanunun teşkilâtta ikilik yaratacağını, ikilik doğuracağını belirttik. Bilhassa «karakol hizmeti gören polislerin de Toplum Polisinden kendilerini farklı görmiyecekleri için, onlar da bundan haklı olarak faydalanmalarını istiyeceklerdir, bu ikilik doğurur,» dedik.

Şimdi geliyoruz, Sayın Sabahattin Savacı arkadaşımın, hakikaten büyük bir yarayı tedavi etmek, bugün her yönden, sadece maddi yönden değil, mânen de tatmin edilmeye ihtiyacı olan idare âmirlerimizi düştükleri durumdan, arkadaşlarımın ifade ettikleri gibi, emsali arasındaki veya maiyetinde çalıştırdığı memurlar muvacehesinde koruyucu hükümleri getirdi. Ama, öyle arkadaşlara raslıyoruz ki, bugün bakıyorsun bir vilâyette vali olduğunu ifade ediyor, memnun oluyorsun. Aradan iki ay geçiyor, kendisine İstanbul'da veya Ankara'da tekrar rasladığım zaman soruyorum, «neredesin» diye; «Ben emniyet müdürlüğü emrinde emniyet müdürüyüm» diyor. Valilik yapmış, fakat kadrosunu alamamış. Buna ne vereceğiz?

Yine kaymakamdır, bugün bunu vereceğiz. Fakat, iki gün sonra veya iki ay sonra bu kaymakam arkadaş emniyet müdürlüğüne taliboldu, aldı. Emniyet müdürlüğünde hangi tazminat verilecek? Emniyet müdürünün aldığı tazminat mı verilecek? Yoksa, bu yeni çıkaracağımız şey mi verilecek? Onun için...

MUAMMER BAYKAN (Çanakkale) — Tazminat ancak makama verilir.

ŞEVKET ASBUZOĞLU (Devamla) — İşte onu ifade etmek istiyorum. Ama, kanunda diyor ki, (Evvelce bu vazifeyi ifa etmiş olanlar, Dahiliye Vekâletinin merkezde veya illerde göstereceği her hangi bir yerde çalışanlar da alırlar, bu müktesep hak olur) diyor. Onun için talihsizdir, dedim. Yani, meslekin içyçüzünü, içini bilen umum müdürlüklerin bir araya gelmesiyle hazırlanmış bir kanun teklifi değildir. Yarın yine neşter vurulmaya, yarın yine parçalanmaya mahkûmdur, ikilik yaratacaktır. O bakımdan, böyle bir dar zamana getirilmesi de, hakikaten bu kanunun doğuşunu, yaşama şansını güçleştiriyor.

Bu bakımdan, ben bu kanunun daha geniş bir zamanda, üzerinde yapılacak değişiklikleri de muhtevi olmak suretiyle getirilmesine taraftarım. Aksi halde, arz ettiğim gibi, maddeleri dikkatle tetkik buyurduğunuz takdirde bu teşkilât içerisinde de ikilikler doğuracaktır.

BAŞKAN — Sayın Asbuzoğlu, lûtfen sözlerinizi toparlayınız.

ŞEVKET ASBUZOĞLU (Devamla) — Ben, sadece teknik yönden durumu ifade etmeye çalıştım.

Bugün bu kanunun maddelerine geçilmez, da, daha müsait bir günde geçilecek olursa, arkadaşlarımızın daha mükemmel bir kanun çıkaracaklarına inanıyorum.

Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Sayın İlyas Kılıç.

İLYAS KILIÇ (Samsun) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım;

İdare âmirlerine verilecek tazminat teklifi hakkında birkaç kelime de ben söylemek istiyorum.

Sevgili arkadaşlarım, idare âmirliği meselesi ve idare âmirlerinin vazifesi, hakikaten memleket çapında, memleketteki huzur, asayiş ve emniyet bakımından son derece ehemmiyetli bir meseledir. Bugün, bu memlekette istediğimiz mânada, ister plânın, ister milletin, ister kanunların, isterse örf ve âdetin istediği mânada 67 tane vali ve onun yanında kaymakam ve bucak müdürü bulduğumuz takdirde, bu-

gün burada ıstırabını çektiğimiz ve dile getirdiğimiz birtakım meseleleri kendiliğinden halletmiş olacağız.

Ben, idare âmiri deyince,, memlekette en büyük yükü, vazifeyi ve vazife ağırlığını üzerinde taşıyan kişiler olarak kabul ediyorum. Binaenaleyh, onlardan bizim olduğu kadar da, idaresi altında bulunan vatandaşların da birçok istekleri olduğunu kabul etmek lâzımdır.

Biz milletin temsilcileri olarak, idare âmirlerimizden hiçbir şeyi esirgemiyoruz. Görüyorsunuz ki, getirilen bir teklif veya tasarı karşısında birleşmek suretiyle onlara yardım yapmak hususunda, onları onore etmek hususunda, onların arkasından her hangi bir sözün söylenmemesi hususunda titiz davranıyoruz. Bu davranmayı yaparken bizim de kendilerinden, bize intikal etmiş olan şikâyetler muvacehesinde, almış olduğumuz mektuplar muvacehesinde ve buraya gelen vatandaşlar muvacehesinde isteklerimiz olacaktır.

Devletin kendilerine vermiş olduğu imkânlarla koltuğunda değil, vatandaşın yanında, köyünde, bucağında, hizmetinde her türlü asayişsizliğin ve huzursuzluğun yanında onları görmek istiyoruz. Makamından vilâyeti idare eden, makamından kazayı idare eden, makamından bucağı idare eden değil hareket halinda olan, gezen dolaşan ve kendisine vâkı müracaatları güler yüzle kabul eden vali ve idare âmirleri görmek istiyoruz.

5917 sayılı Kanunun küçük bir ihtilâfını halletmiyen ve yerinden kalkıp buna çare bulmak istemiyen bir idare âmirinin bu hareketinden dolayı Meclis koridorlarına her gün birçok vatandaşımızın geldiğini hesaba katarsak, bizim de bunlardan istiyeceğimiz vardır. Kendilerine her hususta yardımcı olmaktan gurur, iftihar duyuyor ve onlara yardım etmiş olmaktan ve onları onore etmiş olmaktan huzur duyduğumuzu söylerken onlardan da vatandaşa, vatandaşın dertlerine ve ıstıraplarına, vatandaşın huzursuzluğuna, vatandaşın her türlü sıkıntısına sıcak kalple, güler yüzle çare bulmak için onun yanına kadar gitmesini, köy köy, bucak bucak dolaşmalarını ve birtakım problemleri kendi salâhiyetleri dâhilinde halletmelerini istiyoruz.

BAŞKAN — Sayın Kılıç lûtfen toparlayın.

İLYAS KILIÇ (Giresun) - Toparlıyorum Sayın Başkan.

Evet sevgili arkadaşlarım, bir valinin, bir idare âmirinin yanına rahatça çıkamayan bir çok vatandaşımız vardır. Mutlaka bir vasıtaya, bir aracıya ihtiyacı vardır. Bu aracının ve vasıtanın kaldırılarak bizzat kendisine vatandaşın müracaat edebileceği şekilde onların da vatandaşa karşı davranmalarını istiyoruz Altlarındaki vasıtaları, arziye göre, caddelere göre ayarlamalı; yani şunu söylemek istiyorum: Valilerin altında birer tane de jeep bulunmalı ve onlar o Jeeplerle beraber köye, altındaki makam arabalariyle beraber temsil vazifesine gitmelidirler. Kendilerine her türlü yardımı yapmış olmaktan mütevellit zevk duyduğumuz valilerden ve idâre âmirlerinden vatandaşa karşı daha samimî, daha candan eğilmelerini bekliyoruz. Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Efendim, açık oya katılmayan arkdaşımız varmı acaba? oylama işlemi bitmiştir, lûtfen kupayı alın.

Sayın Mustafa Kemal Yılmaz, buyurun efendim.

MUSTAFA KEMAL YILMAZ (Ankara) - Sayın Başkan, muhterem arakdaşlarım; huzurunuza getirilmiş olan kanun tasarısı, yıllardan beri idarecilerin çekmiş olduğu sıkıntılara bir derece olsun cevap verebilecek bir tasarıdır. Aynı seviyedeki muhtelif meslek sahiplerine verilmiş olan tazminatlara mukabil idarecilere verilmiş olan tazminatlar çok cüz'i miktarda kalmış ve dolayısiyle hakikaten güç şartlar içerisinde çalışan idarecileri aynı zamanda bir de maddi sıkıntıya sokagelmiştir. Binaenalyh bu maddi sıkıntılarını bir derece olsun bertaraf edebilmek, bilhassa gecesini gündüzüne katmış, ve günün her saatinde vazifede olan bir idareciyi geçiminde olsun rahat bırakmak maksadiyle hazırlanmış olan bu tasarı senelerden beri beklenen bir eksikliği, bir noksanlığı tamamlamaktadır.

Yalnız, memleketimizin şartları malûm. Kazalarımız arasında da bir farklılık mevcuttur. Bunu hangi tarzda ifade edersek edelim, Garpte çalışan bir arkadaşımızla Şarkta çalışan bir arkadaşımızın katlanmış olduğu meşakkat, va-

sıta imkânsızlıkları, yol imkânsızlıkları, iki arkadaş arasındaki çekilmekte olan müşkilâtları her halde mukayese edersek birbirinden farklı bir durum görürüz.

Bu maksatladır ki, kanun tasarısı ve, biraz önce konuşan arkadaşlarımızın noksan bulmasına rağmen, iyice tetkik ettiğimiz takdirde bu meslekte çalışan ve bu meslekten sonra yine İçişleri Bakanlığının muhtelif şubelerine vazifeli olarak getirilen arkadaşlarımıza bu tazminat verilecektir. Aksi halde, vermediğimiz takdirde, İçişleri Bakanlığının her hangi bir şubesinde, her hangi bir kaymakamın gelip çalışması, bilhassa merkezi hükümette geçim şartlarının daha ağır olması bakımından, imkânsız hale gelecektir.

Bu bakımdan bendeniz ayrıca bâzı mahrumiyet bölgelerinde verilecek olan bu tazminatın muayyen nisbette artırılması maksadiyle bir önerge takdim edeceğim. Eğer Heyeti Umumiyeniz kabul ettiği takdirde, mahrumiyet mıntakalarında çalışmış olan bâzı arkadaşlarımıza (nisbeti teklifim de vardır) bu tazminatın miktarı bir nisbet dâhilinde artacaktır ve bu suretle mahrumiyet mıntakalarında çalışmış olan idareci arakdaşlarımıza bir nevi teşvik olacaktır. Bu bakımdan ben maddelerin müzakeresine geçildiği zaman ayrıca bir teklif takdim edeceğim. Her halde reylerinize veya muvafakatlerinize mazhar olacaktır.

Bu kanunun hakikaten büyük bir boşluğu doldurması bakımından memleketimize ve idarecilerimize hayırlı olmasını temenni eder, hakikaten bu memleketin kalkınmasında gecesini gündüzüne katmış idarecilerimize meslek hayatında da muvaffakiyetler temenni ededim. Saygılarımla.

BAŞKAN — Efendim, kanun teklifinin tümü üzerindeki müzakereler bitmiştir. Başka söz alan arkadaşımız kalmamıştır.

Şimdi maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

İvedilik teklifi vardır. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Birinci maddeyi okutuyorum.

Mülki idare âmirliği tazminatı hakkında Kanun

Madde 1. — Vali, vali muavini ve kaymakamlarla, kaymakamlık sıfatını kazanmış veya valilik yapmış olup İçişleri Bakanlığı merkez veya iller teşkilâtında bir göreve tayin ve nakledilen veya kendi kadrosu ile çalıştırılanlara her ay ek cetvelin (A) bölümünde gösterilen kadro aylıkları hizasındaki ve bucak müdürlerine de (B) bölümünde gösterilen miktarlarda tazminat verilir.

Bulundukları görev kadrosundan aşağı derecede aylık alanlar için aldığı aylık derecesi esas tutulur.

BAŞKAN — Efendim, bu maddeyle ilgili bir önefge vardır, okuturuyorum.

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Görüşülmekte olan Mülki idare âmirliği tazmitanı hakkındaki Kanunun birinci maddesinin aşağıdaki şekliyle kabulünün oya vaz'ını arz ederim.

«Madde 1. — Vali, vali muavini ve kaymakamlarla, kaymakamlık sıfatını kazanmış olup, merkez veya iller teşkilâtında bir görcve tâyin ve nakledilen veya kendi kadrolariyle çalıştırılanlara her ay ek cetvelin (A) bölümünde gösterilen kadro aylıkları hizasındaki ve bucak müdürleriyle 5442 sayılı Kanunun 49 ncu maddesine göre İçişleri Bakanlığı meslek kursunu başarı ile bitirerek bucak müdürlüğü sıfatını kazanmış olup, merkez veya iller teşkilâtında bir göreve tayin ve nakledilen veya kendi kardosiyle çalıştırılanlara da cetvelin (B) bölümünde gösterilen miktarlarda tazminat verilir.

Bulundukları görev kadrolarından aşağı derecede aylık alanlar için aldığı aylık derecesi esas tutulur.»

Ankara
İbrahim Sıtkı Hatipoğlu

MUAMMER BAYKAN (Çanakkale) — Sayın Başkan, benim de bir önergem var.

BAŞKAN — Var efendim, sırayla okutacağım.

İBRAHİM SITKI HATİPOĞLU (Ankara) — Sayın Başkan, önergemi izah sadedinde söz istiyorum.

BAŞKAN — Önerienizi izah sadedinde çok kısa olmak kaydiyle buyurunuz.

İBRAHİM SITKI HATİPOĞLU (Ankara) — Muhterem arkadaşlarım, mülki idare âmirlerine verilecek tazminat Kanununun şümulünü

tesbit eden bu maddeye, merkezde ve illerde çalıştırılan bucak müdürlerine de tıpkı kaymakam, vali ve vali muavini gibi tazminat verilmesini derpiş eden hüküm İçişleri Komisyonunda konulmuştu.

Muhterem arkadaşlar, komisyonun gördüğü lüzum üzerine kanun son şekliyle Yüce Meclise sunulduğu şekle getirilmiştir.

Aziz arkadaşlarım, nasıl ki menşei kaymakam olan arkadaşlarımız bir meslek zarureti olarak merkezde ve illerde istihdam ediliyorlar ve istihdam edildikleri için de tazminat veriliyorsa, bu mesleğe emek vermiş, bucak müdürlüğü meslek kursunu bitirmiş, dağda taşta hizmet etmiş ve Bakanlığın gördüğü lüzum üzerine, yahut âmirlerinin gördüğü lüzum üzerine illerde ve İçişleri Bakanlığı Merkez Teşkilâtında çalıştırılmış olan bucak müdürlerinin sayıları 50 - 60 ı geçmez. Bu bucak müdürlerini bu tazminattan mahrum edersek hakşinas olmayız. Bu bakımdan Yüce Meclisten ben merkezde ve illerde çalışan bucak müdürlerine de 400 lira gibi cüzi bir para olan tazminatın çok görülmemesini lûtfedilmesini arz eder saygılar sunarım.

BAŞKAN — Efendim, Komisyon bu önergeye katılıyor mu?

PLÂN KOMİSYONU BAŞKANI MESUT EREZ (Kütahya) — Sayın Başkan, bu önerge sahibinin beyan ettiği husus, beyan ettiği şekilde cereyan etmemiştir. Teklifte var iken, komisyonda çıkarılmıştır. Binaenaleyh, Komisyonda konulmuş değildir.

Ayrıca, bucak müdürlerinin bucak müdürlüğü gibi bir vazifeden büro hizmetine alınanlarına bu tazminatın verilmesini uygun bulmadığımız için katılamıyoruz.

İBRAHİM SITKI HATİPOĞLU (Ankara) — Komisyondan rica ediyorum Sayın Başkan, esbabı mucabesini lûtfetmezler mi acaba

BAŞKAN — Efendim, esbabı mucibesini lüzum görürlerse lûtfederler. Ama bir tek şey söylediler, benim tesbit edebildiğim ecbabı mucibe: «Büroda çalışmak için ayrılanlara bunu vermek mümkün olmuyor.» dediler.

İBRAHİM SITKI HATİPOĞLU (Ankara) — Kaymakam menşeinden olanlara verildiği halde bunlara verilmemesinin esbabı mucibesini rica ediyorum.

BAŞKAN — Efendim, bir esbabı mucibe söylemek lûzumunu hissediyorsanız lûtfen buyurunuz. Lûzum görmüyorsanız geçeceğim.

PLÂN KOMİSYONU BAŞKANI MESUT EREZ (Kütahya) — Efendim, bucak müdürlüğü gibi aktif bir vazifede bu tazminatın verilmesini doğru buluyoruz. Ama bucak müdürlerinin büroda görecekleri hizmetler büyük önemi haiz hizmetler değildir. Bu bakımdan katılamıyoruz.

BAŞKAN — Efendim, komisyon önergeye katılmıyor.

MUSTAFA KEMAL YILMAZ (Ankara) — Bu hususta benim de bir önergem var Sayın Başkan. 1 nci maddenin esasına taallûk eden bir önergem. Okunmasını rica ediyorum.

BAŞKAN — Efendim, 1 nci maddeyle ilgili daha birçok değiştirge önergeleri var. Şimdi Sayın Hatipoğlu'nun önergesiyle bir irtibat bulamadık da onun için onu ayrı bir işleme tâbi tutuyoruz.

Efendim, önergeye Komisyon katılmadı. Bu önergeyi kabul edenler lûtfen işaret buyursun. Kabul etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi Sayın Kemal Yılmaz'ın önergesini okutuyorum.

MUAMMER BAYKAN (Çanakkale) — Efendim, aykırılık derecesi bakımından bir önergemiz var. Kemal Yılmaz Beyin önergesi kabul edilirse onun mânası kalmaz.

MEHMET ERSOY (Kütahya) — Sayın Başkan, usul hakkında söz istiyorum efendim.

BAŞKAN — Bir dakika efendim, bununla ilgili üç tane önerge var. Üçünü de sırayla okutayım ondan sonra da aykırılık derecesine göre muameleye tabi tutayım.

MEHMET ERSOY (Kütahya) — Benim de arz etmek istediğim üsul bu idi zaten Sayın Başkan.

BAŞKAN — Üçünü de okutuyorum sıra ile.

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

I - Görüşülmekte olan Mülki idare âmirliği tazminatı hakkındaki kanun teklifinin 1 nci maddesinde zikredilen ek cetvelin (A) bölümünde gösterilen tazminatlardan tabanını teşkil eden miktarın, son yıllarda Yüce Meclisçe kabul edilen kanunlarla diğer bâzı Devlet memurlarına verilmiş olan tazminatlar yanında kifayet-

siz kaldığı, tazminat verilen memurlar arasında dengesizliği giderici mahiyette olmadığı görüldüğünden dengeyi sağlamak üzere ek cetvelin (A) bölümünün aşağıdaki şekilde düzeltilmesini,

II - Teklifte onore edilmesi, cazip hale getirilmesi derpiş olunan mülki idare âmirliği sınıfının ilk müntesiplerini teşkil eden maiyet memurlarının, mesleke bağlılıklarını sağlamak, yetişme şekilleri ve kaynakları aynı olan muadil meslek müntesipleri ile aralarındaki farklılığı izale bakımından, bunlara da tazminat verilmesini teminen, ek cetvele bir (C) bölümünün ilâvesini,

Yukarda açıklanan hususları temin etmek üzere, kanun teklifinin 1 nci maddesiyle ek cetvelin aşağıda gösterilen şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

«Madde 1. — Vali, vali muavini ve kaymakamlarla, kaymakamlık sıfatını kazanmış veya valilik yapmış olup İçişleri Bakanlığı merkez veya iller teşkilâtında bir göreve tâyin ve nakledilen veya kendi kadrosuyla çalıştılanlara her ay ek cetvelin (A) bölümünde gösterilen kadro aylıkları hizasındaki, bucak müdürlerine (B) bölümünde, maiyet memurlarına da (C) bölümünde gösterilen miktarlarda tazminat verilir.

Bulundukları görev kadrosundan aşağı derecede aylık alanlar için aldığı aylık derecesi esas tutulur.

Ankara
Mustafa Kemal Yılmaz

CETVEL

(A) Bölümü

Kadro Aylığı	Derece	Aylık tazminatı Lira
2 000	1	1 250
1 750	2	1 250
1 500	3	1 250
1 250	4	1 250
1 100	5	1 250
950	6	1 250
800	7	1 000
700	8	1 000
600	9	1 000

	Aylık Tazminatı Lira
(B) Bölümü	
Bucak Müdürleri	400
(C) Bölümü	
Maiyet Memurları	350

BAŞKAN — 1 nci maddeyle ilgili bir başka önergeyi okutuyorum.

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Maiyet memurları için 350 liralık tazminat ödenmesi teklif edilmiş olduğundan, bucak müdürlerinin yetişme kaynaklarının ve fonksiyonlarının nazarı itibara alınarak, görüşülmekte olan Mülki İdare Âmirliği tazminat kanunu teklifinin 1 nci maddesinde zikredilen ek cetvelin (B) bölümünün aşağıdaki şekilde düzeltilmesini arz ve teklif ederiz.

(B) Bölümü

	Aylık tazminat Lira
Bucak Müdürleri	250

Tekirdağ
Halil Başol

Ağrı
Nevzat Güngör

BAŞKAN — 1 nci maddeyle ilgili bir başka önergeyi okutuyorum.

Millet Meclisi Başkanlığına

1 nci maddenin 1 nci paragrafında aşağıdaki değişikliğin yapılmasını arz ve teklif ederiz.

Madde 1. — «Vali, muavini ve kaymakamlar her ay ek cetvelin (A) bölümünde...» şeklinde değiştirilmesi.

Çanakkale
Muammer Baykan

Bursa
Kasım Önadım

BAŞKAN — Bir önerge daha var onu da okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

Görüşülmekte olan teklifin 1 nci maddesine aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Ankara
İbrahim Sıtkı Hatipoğlu

Samsun
İlyas Kılıç

Fıkra : 1 nci maddede bahsi geçen ödeneklerden emniyet müdürleri de aldıkları maaş nisbetinde yararlanırlar.

BAŞKAN — Şimdi, aykırılık derecesine göre okutuyorum :

(Çanakkale Milletvekili Muammer Baykan ve Bursa Milletvekili Kasım Önadım'ın önergesi tekrar okundu.)

MUAMMER BAYKAN (Çanakkale) — Önergemizi izah sadedinde söz rica ediyorum.

BAŞKAN — Çok kısa olmak üzere buyurunuz.

MUAMMER BAYKAN (Çanakkale) — Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; tadilini teklif ettiğimiz husus, birinci maddede, «Vali, vali muavini ve kaymakamlar» ifadesinden sonra, «Kaymakamlık sıfatını kazanmış veya valilik yapmış olup İçişleri Bakanlığının merkez veya iller teşkilâtında bir göreve tâyin veya nakledilen veya kendi kadrosu ile çalıştırılanlara her ay ek cetvelin» ibaresidir. Çünkü az evvel bir arkadaşımın da izah ettiği gibi, bu, makama verilen ve o makamda bulunduğu müddetçe gördüğü görev dolayısiyle verilen bir tazminattır. Yoksa merkeze geldikten sonra eğer bu tazminat devam edecek olursa diğer vekâletlerdeki tazminat almıyan aynı derecedeki memurlar arasında hakikaten insafsız bir muvazenesizlik doğacaktır. Onun için teklifimiz sadece, «kaymakamlar» ifadesinden sonra «ek cetvelin ibaresine» kadar olan kısmın çıkarılmasından ibarettir. İltifatınızı rica ederim.

BAŞKAN — Komisyon bu önergeye katılıyor mu efendim?

PLÂN KOMİSYONU BAŞKANI MESUT EREZ (Kütahya) — Bu önergeye katılamıyoruz. Sebebine gelince; bâzı memuriyetlerle eşitlik de gözetilmiştir, bu madde sevk edilirken. Meselâ, hâkimler temsil ödeneği değil hâkim ödeneği alırlar. Bunlar Adliye Vekâletinde bir memurluğa veya Umum Müdürlüğe tâyin edildikleri zaman, müstegar oldukları zaman hâkim ödeneğini almakta devam ederler, hâkimlik ifa etmedikleri halde. Ayrıca, eğer önerge kabul edilirse, merkez vazifelerine tavzif edilecek kıymetli eleman bulmak fevkalâde güçleşecektir. Bu kadroların birdenbire boşalması ve bu kadroda çalışan elemanların da idari vazifelere talibolmaları gibi bir hâdise ile karşılaşılacaktır. Bu bakımdan katılamıyoruz.

BAŞKAN — Komisyon, esbabı mucibesiyle birlikte katılmadığını ifade etti.

Önergeyi oyunuza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeye geçiyoruz :

(Ankara Milletvekili İbrahim Sıtkı Hâtipoğlu ile Samsun Milletvekili İlyas Kılıç'ın önergesi tekrar okundu.)

BAŞKAN — Komisyon katılıyor mu efendim?

PLÂN KOMİSYONU BAŞKANI MESUT EREZ (Kütahya) — Sayın Başkan, katılamıyoruz. Çünkü emniyet müdürlüğü ile ilgili mevzuat ayrıdır. Bu teklifin adı ise, «Mülkî idare âmirliği tazminatı hakkında kanundur», emniyet müdürleri de mülki idare âmirleri değillerdir. Bu bakımdan katılamıyoruz.

BAŞKAN — Buyurunuz Sayın Bakan.

İÇİŞLERİ BAKANI FARUK SÜKAN (Konya) — Efendim, kanun teklifi, hakikaten Sayın Komisyon Başkanının ifade ettikleri gibi, mülkî idare âmirleri tazminatı hakkındaki kanundur. Emniyet teşkilâtımızı topyekûn ele alıyoruz. Geçen defa müteaddit vesilelerle de arz ettiğim gibi, topyekûn emniyet teşkilâtımızın, âmir ve polisimizin sosyal haklarının yeni baştan gözden geçirilerek şartlarının düzeltilmesi hususunda Bakanlığımızda çalışmalar son safhaya gelmiştir. En kısa bir zamanda emniyet müdürleri de dâhil zabıta kuvvetlerimizi daha müsait imkânlara kavuşturacak tasarı ile Yüce Meclis huzuruna geliyoruz. Binaenaleyh bununla karıştırılmamasını ben de bakan olarak istirham ediyorum.

İLYAS KILIÇ (Samsun) — Kısa zamanı tasrih edebilirler mi?

İÇİŞLERİ BAKANI FARUK SÜKAN (Devamla) — Bu devre içerisinde takdim edeceğiz.

ŞEVKET ASBUSOĞLU (Eskişehir) — Emniyet müdürlerinin durumları ayrı bir kanunla Meclise intikal ettireceklerini Sayın Bakan ifade buyuruyorlar. Çıkarmakta olduğumuz kanuna göre bir kaymakam emniyet müdürlüğüne aktarıldığı zaman alacağı tazminat nedir? Bunu öğrenmek istiyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI FARUK SÜKAN (Devamla) — Efendim, emniyet müdürlüğü temsil ödeneğini alır, mülki idare âmiri tasarısı olduğuna göre kaymakam, emniyet müdürü olursa alamaz.

BAŞKAN — Buyurunuz Sayın İncesulu, siz de mi sual soracaksınız? Çok rica ederim arkadaşlar, işi soruya dökmiyelim.

Buyurunuz efendim.

HİLMİ İNCESULU (Çorum) — Emniyet teşkilâtında çalışanların daha iyi bir hayat seviyesine getirilmesine ait çalışmaların ilerlemiş olduğunu ifade buyuruyorlar Sayın Bakan. Acaba Hükümet olarak Personel Kanunundan ümitlerini kestiler mi? Bunun Personel Kanunu ile bir ilgisi var mı?

İÇİŞLERİ BAKANI FARUK SÜKAN (Devamla) — Hiç onunla ilgisi yoktur. O, umumi personel rejimimizle ilgilidir. Fakat zabıta kuvvetlerimizin bugünkü şartlara intıbakı ve bâzı sosyal haklar getirme bakımından hazırlığımız vardır. Onunla tedahül edecek bir durum yoktur.

BAŞKAN — Şimdi, bu önergeye komisyon katılmadığını beyan etti.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer bir önergeye geçiyoruz :

(Ankara Milletvekili Mustafa Kemal Yılmaz'ın önergesi tekrar okundu.)

BAŞKAN — Sayın Komisyon.

PLÂN KOMİSYONU BAŞKANI MESUT EREZ (Kütahya) — Sayın Başkan, önergede yazılı esbabı mucibeler karşısında bu teklife katılıyoruz komisyon olarak. Ancak bir hususu da dikkatlerinize sunmak isterim : Bu cetvellerde yapılacak değişiklikle ilgili olarak bir önerge daha okutmuştunuz. O önergede bucak müdürlerine verilecek olan 400 liranın 250 liraya indirilmesi teklif ediliyor idi. Maiyet memurları da (350) lira olarak teklif edildiğine göre, bir tenazuru temin bakımından bu önerge ile birlikte bu cetvelin oylanması daha muvafık olur, kanısındayım.

BAŞKAN — Şimdi efendim, burada (400) diyorlar bucak müdürleri. Maiyet memurları (350) deniyor.

Öbür önergede bucak müdürleri için (250) deniyor.

PLÂN KOMİSYONU BAŞKANI MESUT EREZ (Kütahya) — Sayın Başkan, şimdi bu önergeyi oylattığınız takdirde bucak müdürlerine (400) lira şimdi oylanmış oluyor hemen. Hemen arkasından bir önerge daha geliyor, bucak müdürlerinin bu (400) lirasının 250 liraya indirilmesini derpiş ediyor. Bir evvel oylanılan (400) lira hemen akabinde (250) liraya indirilmiş oluyor ki, birlikte oylanırsa daha muvafık olur.

BAŞKAN — Şimdi efendim siz, bucak müdürleri için (400) e mi katılıyorsunuz?

PLÂN KOMİSYONU BAŞKANI MESUT EREZ (Kütahya) — 250 ye katılıyoruz.

BAŞKAN — Önerge sahibi Sayın Yılmaz, bucak müdürleri için (250) ye razı olurlar mı?

MUSTAFA KEMÂL YILMAZ (Ankara) — Tamam efendim.

İBRAHİM SITKI HATİPOĞLU (Ankara) — Sayın Başkan, İçişleri Komisyonundan geçmiş ve kabul edilmiş olan, bucak müdürlerine verilecek (400) lira tazminatın (250) ye indirilmesinin sebebi nedir

BAŞKAN — Efendim, demin söyledim. Ancak önerge sahibi olan arkadaşımız sual sorarsa kendisinin açıklamasını istiyebiliriz.

Sayın Komisyon lüzum görüyorsanız, lûtfen kısa esbabı mucibesini...

PLÂN KOMİSYONU BAŞKANI MESUT EREZ (Kütahya) — Arz edeyim Sayın Başkan. Maiyet memurlarına (350) teklifi kabul edildiği takdirde ve bucak müdürlerine de (400) lira aynen kaldığı zaman, maiyet memurları ile bucak müdürleri arasında bu tazminat bakımından, maiyet memurlarının aleyhine bir fark oluyor. (Gürültüler.)

BAŞKAN — Müdahale etmeyin arkadaşlar, hem izahat istiyorsunuz, hem müdahale ediyorsunuz.

PLÂN KOMİSYONU BAŞKANI MESUT EREZ (Kütahya) — Maiyet memurlarının yetişme tarzı ile, bucak müdürlerinin yetişme tarzı ve bucak müdürlerinin kaynakları birbiriyle mukayese edildiği takdirde ve bunların istikbalde deruhde edecekleri vazifeler mukayese edildikleri takdirde, maiyet memurlarının bucak müdürlerinden daha avantajlı bir duruma getirilmesi akla uygun geliyor. O bakımdan kabul ediyoruz efendim.

İBRAHİM SITKI HATİPOĞLU (Ankara) — Bu mevzuda söz lûtfeder misiniz

BAŞKAN — Hayır veremem efendim, ancak önerge sahibine söz verebilirim.

İBRAHİM SITKI HATİPOĞLU (Ankara) — Sayın Başkan, madde üzerinde konuşma açılmadı.

BAŞKAN — Dedim efendim, lûtfen zabıtları tetkik ederseniz «söz istiyen var mı » diye arz ettim. Kimse söz istemedi, bir tek önerge gelmişti, arka arkaya 4 tane daha önerge geldi.

Takibederseniz, yahut zabıtları tetkik ederseniz göreceksiniz efendim.

İBRAHİM SITKI HATİPOĞLU (Ankara) — Müzakere açmadınız.

BAŞKAN — Lûtfen zabıtları tetkik edin efendim. «Söz istiyen var mı» dedim efendim. Kimse talibolmadı. Açık efendim, gayet sarih.

Efendim, komisyon Sayın Kemâl Yılmaz'ın önergesindeki birinci maddenin metnine metin olarak ve arkadaki cetveli de, yalnız bucak müdürleri hakkındaki cetvelde (400) lirayı (250) olarak değiştirmek suretiyle, katıldığını beyan etti.

PLÂN KOMİSYONU BAŞKANI MESUT EREZ (Kütahya) — Evet efendim.

BAŞKAN — Ben, bu önergeyi, Sayın Mustafa Kemal Yılmaz'ın önergesini, bucak müdürünün (400) yerine (250) ye indirilmesi kaydiyle oyunuza arz ediyorum.

Bu önergeyi kabul edenler lûtfen işaret buyursunlar... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir efendim.

Şimdi birinci maddenin metni ve cetveli şimdiki kabul ettiğiniz önerge şeklinde kabul edilmiştir.

Bunu tekrar oya sunuyorum.

Maddeyi bu şekilde kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

İkinci maddeyi lûtfen okuyalım.

Madde 2. — 657 sayılı Devlet memurları Kanununun 102, 104 ve 105 nci maddeleri gereğince verilen yıllık izin, mâzeret izni ve hastalık izinlerini kullananlar ile, yurt içinde geçici bir görevle başka tarafa gönderilenler ve görevleri icabı ayrılanlar dışında her ne suretle olursa olsun görevleri başında bulunmıyanlara, görevlerinden ayrı bulundukları sürece tazminat verilmez.

BAŞKAN — Bu madde hakkında söz istiyen var mı efendim? Yok. Bir tadil önergesi var okutuyorum.

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Görüşülmekte olan (Mülki idare âmirliği tazminatı hakkındaki kanun) teklifinin 2 nci maddesinde, yıllık izin, mâzeret izni ve hastalık izinlerini kullanan idare âmirlerine tazminatın verilme halleri 657 sayılı Kanunun 102, 104, ve 105 nci maddelerine âtıf yapılmak suretiyle düzenlenmiştir.

Atıf yapılan kanunda değişiklik yapılması, mevzuatta ve tatbikatta boşluk ve uygulamada aksaklık yapması mümkün görüldüğünden, bu mahzuru bertaraf etmek üzere, teklifin ikinci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

«Madde 2. — Yıllık, mâzeret ve hastalık iznini kullananlarla, yurt içinde geçici bir görevle başka tarafa gönderilenler ve görevleri icabı ayrılanlar dışında her ne suretle olursa olsun görevleri başında bulunmıyanlara, görevlerinden ayrı bulundukları sürece tazminat verilmez.»

Ankara Milletvekili
Mustafa Kemal Yılmaz

BAŞKAN — Komisyon katılıyor mu efendim?

PLÂN KOMİSYONU BAŞKANI MESUT EREZ (Kütahya) — Sayın Başkan, 657 sayılı Devlet memurları Kanununun bir kısım hükümleri tatbik edilmemektedir, ertelenmiştir ve bu kanunda da değişiklik yapılması kuvvetle muhtemeldir. Kanunda değişiklik yapıldığı takdirde madde numaralarının değişmesi de muhtemeldir. Bu bakımdan bu numaraların metinden çıkarılmasını isabetli görüyor ve katılıyoruz efendim.

BAŞKAN — Efendim, komisyon bu önergeye katıldı.

Önergeyi kabul edenler lûtfen işaret buyursunlar... Kabul etmiyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Önerge metnini ikinci madde olarak kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Üçüncü maddeyi okutuyorum.

Madde 3. — 1 nci maddede yazılı tazminatlar aybaşlarında ve aylıkla birlikte ödenir.

Bu tazminata hak veren bir göreve tâyin edilenlerin tazminatları, göreve başlayış tarihini kovalıyan aybaşından itibaren verilmeye başlanır. Bu görevlerden ayrılanların ay sonuna kadar olan istihkakları geri alınmaz.

Terfi edenlere terfi ettikleri dereceye ait tazminat terfi işleminin yapıldığı günü takibeden aybaşından itibaren verilir.

Bu ödeme 26 . 6 . 1964 tarih ve 484 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesi hükmüne tabidir.

Ödemelerde 7244 sayılı Kanunun 3 ncü maddesi hükmü uygulanmaz.

BAŞKAN — 3 ncü madde hakkında söz istiyen? Yok. Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 4. — Birinci madde gereğince tazminat alanlara 5027 ve 3 Ekim 1963 tarih ve 346 sayılı kanunlara göre temsil ödeneği verilmez.

BAŞKAN — Madde hakkında söz istiyen? Yok. Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler.. Etmiyenler.. Kabul edilmiştir.

Efendim, şimdi 5 nci maddeye geçmeden 4 ncü maddeden sonra yeni bir madde ilâvesi hakkında bir önerge var, okutuyorum.

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Yurdumuzda ekonomik, sosyal ve kültürel yönden farklılık arz eden bölgelerin varlığı bir vâkıadır. Normal yaşama, çalışma ve hizmet götürme şartlarından ve imkânlarından mahrum il ve ilçelerle içinde bulundukları olağanüstü şartlar sebebiyle hususiyet arz eden diğer bâzı yurt köşelerinde hizmetin fedakârlık, feragat ve fevkalâde gayret beklediği, idare âmirlerinin bu meşakkatlere göğüs gererek vazifelerini yaptıkları da bir hakikattir.

Bu realite, oralarda görev alacak idari âmiri bulma ve görev alanları uzun süre oralarda tutma imkânını azaltmakta, hattâ ortadan kaldırmaktadır.

Münhallerin istenen vasıfta elemanlarla doldurulmasını ve idare âmirlerinin hizmet alanlarının ekonomik ve sosyal gelişmesine müessir şekilde katkıda bulunmalarına imkân verecek bir süre hizmet görmelerini sağlıyacak, katlandıkları meşakkat ve mahrumiyetin karşılığını teşkil edecek bir teşvik unsurunun bulunmasını zaruri kılmaktadır.

Zaruri görülen teşvik unsuru olmak üzere bu bölgelerde görev alacak idare âmirlerine diğer il ve ilçelerde hizmet gören idare âmirlerine nazaran farklı bir tazminat sisteminin uygulanmasını teminen görüşülmekte olan mülkî idare âmirliği tazminatı hakkındaki kanun teklifine aşağıda yazılı metnin 5 nci madde olarak eklenmesini arz ve teklif ederim.

«Madde 5. — Bu kanunun yürürlüğe girmesini mütaakip, İçişleri Bakanlığınca düzenlenecek bir yönetmelikle belli edilecek il ve ilçelerde fiilen çalışan vali, vali muavini, kaymakam ve hukuk işleri müdürlerine 1 nci madde gereğince ödenecek tazminat yüzde 50 zamlı olarak ödenir.

Bu illerin sayısı il sayısının 1/4 ünü ve bu ilçelerin sayısı ilçe sayısının 1/3 ünü geçemez.

Ankara Milletvekili
Mustafa Kemal Yılmaz

BAŞKAN — Buyurun Sayın Kılıç.

İLYAS KILIÇ (Samsun) — Muhterem arkadaşlarım, şimdi güzel bir kanun çıkartıyoruz. Hepimizin üzerinde ittifak ettiği bir kanunu ister ediyoruz. Bana öyle geliyor ki, bu kanuna zorlama suretiyle ithal edeceğimiz her madde bu kanunun hem ahengini bozacak, hem de bâzı huzursuzluklara yol açacaktır. Şöyle ki:

Şimdi mahrumiyet bölgeleri diyoruz. Mahrumiyet bölgelerini neye göre tâyin edeceksiniz? Bana sorarsanız, Samsun'un 3 tane kazası mahrumiyet bölgesidir. Hâkkari'nin kazası mahrumiyet bölgesidir, Ankara'nın öyle kazası vardır ki, mahrumiyet bölgesidir. (Sulakyurt» sesleri) ama arkadaşımın dediği gibi - burada insan psikolojisini Dahiliye Vekâletinin oturarak yapacağı yönetmelikle tatmin etmeniz mümkün değildir ve hakikati de bulamıyacaksınız.. Şimdi Erzurum Valisi mahrumiyet bölgesinde. Peki, Yozgat Valisi, Ankara'ya yakın olduğu için mahrumiyet bölgesi değil. Onun kazaları vardır ki, arabasiyle gidemez. Yahut Yozgat'ın başka bir kazası, Ankara'nın başka bir kazası; Erzurum'un öyle bir kazası var ki, Ankara'ya yakın kazalardan daha da fazla mahrumiyet bölgesi.. Binaenaleyh, lûtfediniz arkadaşım bu önergesini geri alsın, şu kanunun ahengini bozmıyalım. Bu mahrumiyet bölgesi mevzuunda hiç kimseyi

tatmin edemiyeceksiniz, bilâkis bâzı sızlanmalara ve huzursuzluklara yol açacaksınız ve kazalar arasında da mahrumiyet kazaları diye tefrik etmek suretiyle de bâzı kazaları ithal ederek psikolojik bakımdan da bir yıpratmaya vesile olacaksınız. Lûtfediniz bu hali ile bunu bırakalım. Bu verdiğimiz kâfidir, bundan daha fazla vermek suretiyle kaş yaparken göz çıkartmıyalım. Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Sayın Şenyurt Buyurun.

ADNAN ŞENYURT (Erzurum) — Muhterem arkadaşlar, hakikaten Sayın Kemal Yılmaz tarafından verilmiş olan bu tadil önergesi çeşitli ihtilâflara ve ihtilâtlara müncer olabilecek bir teklif oluyor. Bu itibarla ben de benden önce konuşmuş olan sayın arkadaşımın fikirlerine iştirak etmek suretiyle kanunun ahengini bozmamak bakımından sayın arkadaşımın bu teklifi geri almasını, almadığı takdirde muhterem milletvekili arkadaşlarımızın bunu kabul etmemelerini uygun mütalâa etmekteyim.

Çeşitli ihtilâtları şu şekilde mucibolacaktır. Hakikaten birtakım izafi ölçülerle şurası geri kalmış bölge, burası ilerlemiş bölge gibi tercihler birtakım münakaşaları mucibolacaktır. Kaldı ki, böyle bir hükmün bu kanunda yer almış bulunması yarın başka hususlara da teşmilini zaruri kılacaktır. Sair bakanlıklarda vazife alan arkadaşlarımız da veya ödevli kimseler de aynı haklar ileri sürmek suretiyle birtakım mazeretler beyan etmek durumunda olacaklardır.

Kaldı ki, yurdun şurası, burası yoktur. Hakikaten birtakım geri kalmış, veya iktisaden ele alınmaya muhtaç bölgelerimiz mevcuttur. Ancak vazife alan kimselerin aradaki mesafeyi kendi vazifeşinaslığı, vazife duyguları ile kapatmaları en doğru hal çaresidir. O itibarla bu teklifin kabul edilmemesini ben de arz ve rica ediyorum. Saygılarımla.

BAŞKAN — Sayın Hamdi Orhon, buyurun.

HAMDİ ORHON (Trabzon) — Muhterem arkadaşlar, bu mahrumiyet bölgesi tazminatı bizim eski kanunlarda var. 788 sayılı Memurin Kanununda Bakanlar Kurulu tarafından tesbit edilen illerde hizmet görenlere itibarî hizmet ilâvesi verilirdi. Yani mahrumiyet bölgesinde iki sene hizmet gören her türlü memurun iki seneye fiilî hizmetine bir sene zam edilir ve emekliliğine eklenir. Bu, son Emekli Kanunu ile beraber kaldırıldı. Bunu arz etmekteki maksadım, bu vardı. Şimdi bu başka şekilde geliyor. Ne diyor? Mahrumiyet bölgeleri ilçeler ve iller olarak ikiye ayrılıyor, 67 vilâyetin 1/4 ü ki, 17 vilâyeti geçmemek üzere İçişleri Bakanlığınca tesbit edilen vilâyetlerde bulunan valiler mahrumiyet tazminatı alır. Arkadaşlar valilik başka bir hizmettir. Bunlar sefirdir, iç bünyede birer büyükelçidir bunlar. Bunların Devlet temsil yetkileri var, rahatlıkları mümkün mertebe temin edilmiştir. Yani valiye kadar mahrumiyet bölgesi tazminatını indiremezsiniz. Olmaz, yakışık almaz ve karşınıza bu sefer mahrumiyet bölgesi kumandanları çıkar. Olmaz, kumandanlık, valilik ve sefirlik özellik taşıyan hizmetlerdir. Olmaz. Bir defa benim nâçiz kanaatim, Muhterem Kemal Bey arkadaşım katılırlarsa bu çıkarılmalıdır.

Gelelim ilçelere. İlçelerdeki mahrumiyet hizmetini şahsan kabul ederim. Buralar, meselâ, Kars'ın Sarıkamış'ı ile Kars'ın Göle'si bir değildir. Veyahut Tutakla' Erciş bir değildir. Kim tesbit edecek bunu diyor?.. Yani oralarda hizmet edecek arakadaşlar.. Bizim ıstırabımız, buralara hizmete aşk ile yönelmiş adam gönderemiyoruz. Gittiği gün hemen arkasından oradan kalkmanın yolunu arıyor. Kaymakamlara mahrumiyet bölgesi tazminatı verebilirsiniz. Ancak, hesabettim, 572; 1/3 ü 190 kaza. Bu Dahiliye Vekâletinin başını ağırtır. Açık, samimî arz ediyorum; bunu talimat ile, yönetmelikle değil, eski hükümlerde bulunup da lâğvedilen, «mahrumiyet bölgeleri Bakanlar Kurulu ile tesbit edilir» derseniz iş daha ciddî olur ve Dahiliye Vekilinin kapısı daha az çalınır. Ben Sayın Dahiliye Vekilinin yerinde olsam eski hükmü, Bakanlar Kurulu kararı ile bu mahrumiyet bölgelerinin tesbitini Yüce Meclisten isterim. Yönetmelikle yapılacak iş değildir.

Bu iki noktayı böylece belirterek mâruzatımı bitirmiş oluyorum.

BAŞKAN — Sayın Mehmet Ersoy.

MEHMET ERSOY (Kütahya) — Muhterem arkadaşlarım; bu tazminat teklifi ilk teklif değildir. Personel rejimini ıslah eden Personel Kanunu fiilen tatbik edilir hale gelmeden de son tazminat Kanunu olacak değildir.

Bu kanunun çıkmasına sizler kadar sevinen bir arkadaşınızım. Hattâ geç kalmıştır, büyük bir ihtiyacı karşılamaktadır. Ancak, bunu yapar iken yeni aksaklıklara ve adaletsizliklere meydan vermemek lâzımdır. Türkiye'deki kazaları ve illeri mahrumiyet bölgesi, mahrumiyet bölgesi olmıyan yerler şeklinde ayırır isek, bir kere bunda objetif olmak mümkün değildir, arkadaşlarımızın ifade ettikleri gibi.

İkincisi; bu bölgelerde çalışanlar sadece mülkî idare âmirleri değildir. Birçok Devlet memuru tazminat almaktadır. Bu tehlikeli bir kapıdır, burada bir açık verirseniz bu devam edecektir, bundan sonra gelen tazminat kanunlarında da bu yola gidilecektir.

Sonra muhterem mülkî âmirlerin hepsi, bölgeler sınıflara ayrılmıştır zaten, her bölgede hizmet göreceklerdir. O itibarla buradaki objektifliği muhafaza etmek lâzımdır. Tehlikeli bir kapıyı açık bırakmamak lâzımdır... Muhterem arkadaşlarımızın bu teklifi geri almasını ben de rica edeceğim. Geri almadığı takdirde iltifat buyurulmamasını hassaten rica edeceğim.

BAŞKAN — Sayın Yılmaz, buyurun efendim.

MUSTAFA KEMAL YILMAZ (Ankara) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım; elân bir mahrumiyet bölgesi usulü memleketimizde tatbik edilmektedir ve muhtelif bakanlıklar bunu tatbik etmektedir. Ancak hakikaten birçok mahrumiyet kazalarında idareci bulabilmek için bu teklifi getirmiş bulunuyoruz. Bendeniz teklifimden vali, vali muavini ve hukuk işleri müdürünü çıkarmayı arz ve teklif ediyorum. Teklifimde arz ettiğim gibi kaymakamlar kalmak kayıt ve şartiyle teklifimin reyinize arz edilmesini istirham ediyorum. Bakanlar Kurulu kararından geçsin. Önergemi bu şekilde tadil ediyorum efendim.

Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Lûtfen düzeltin efendim önergenizi.

Efendim, önerge sahibi yeni bir 5 nci madde ilâvesini şimdi verdiği önerge ile ifade ettiler. Bu Önergede yalnız kaymakamları alıkoyuyorlar. Bir de Bakanlar Kurulunun mahrumiyet bölgelerini tesbit etmesi şeklinde bir tashihatta bulunuyorlar. Bu şekilde bu önergeye komisyon katılıyor mu?

PLÂN KOMİSYONU BAŞKANI MESUT EREZ (Kütahya) — Sayın Başkan, 5 nci madde şu şekilde yazılmak kaydiyle biz buna katılıyoruz:.

«Bu kanunun yürürlüğe girmesini mütaakıp İçişleri Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca belli edilecek ilçelerde fiilen çalışan kaymakamlara 1 nci madde gereğince ödenecek tazminat % de 50 zamlı olarak ödenir.

Bu ilçelerin sayısı, ilçe sayısının 1/3 ünü geçemez.»

BAŞKAN — Sayın Kemal Yılmaz..

MUSTAFA KEMAL YILMAZ (Ankara) — Katılıyorum.

BAŞKAN — Siz buna katılıyorsunuz. Lûtfen metni bize verirseniz üzerinde işlem yapabilelim.

Efendim, şimdi komisyonun şartlı olarak hazırladığı ve önerge sahibinin 5 nci madde olarak ilâvesini istediği, karşılıklı kabulle neticelenen maddenin metnini okuyorum, tasvibinize sunacağım.

«Madde 5. — Bu kanunun yürürlüğe girmesini mütaakıp İçişleri Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca belli edilecek ilçelerde fiilen çalışan kaymakamlara 1 nci madde gereğince ödenecek tazminat yüzde 50 zamlı olarak ödener.

Bu ilçelerin sayısı ilçe sayısının 1/3 ünü geçemez.»

Bu önergeyi kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Metindeki 5 nci maddeyi okutuyorum.

Madde 5. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Bunun tadiliyle alâkalı bir önerge var, okutuyorum.

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Görüşülmekte olan Mülki idare âmirliği tazminatı hakkındaki kanun teklifindeki mer'iyet tarihine ait 5 nci maddenin, 1969 yılı Bütçe kanunlarına uygunluğunu teminen, aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

«Madde 5. — Bu kanun 1 . 3 . 1969 tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

Ankara
Mustafa Kemal Yılmaz

BAŞKAN — Komisyon katılıyor mu efendim?

PLÂN KOMİSYONU BAŞKANI MESUT EREZ (Kütahya) — Katılıyoruz.

BAŞKAN — Komisyon bu teklife katılıyor. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir efendim.

Önergedeki metni madde olarak kabul edenler lûtfen işaret buyursunlar... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir efendim, altıya oniki olarak.

Altıncı maddeyi okutuyorum.

Madde 6. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — 6 ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Bu kanun teklifinin tümü üzerinde söz istiyen dört arkadaşımızın önergesi var efendim. Bunları sıra ile nazara alacağım. Sayın İbrahim Sıtkı Hatipoğlu istemişler, Sayın Sabahattin Savacı, Sayın Kemal Yılmaz, Sayın Ahmet Şener. Sıra budur.

Sayın Hatipoğlu, lehinde mi, aleyhinde mi konuşacaksınız? Lehinde, buyurun efendim.

İBRAHİM SITKI HATİPOĞLU (Ankara) — Muhterem arkadaşlarım, Boğazlıyan Kaymakamı merhum Kemal Beyden Vali merhum Haşim İşcan'a kadar bu memleketin her yerinde, atılmış her temelinde, akan her suyunda, göze görünen her eserinde kendisini hissettiren idare âmiri, vali, vali muavini, hukuk işleri müdürü, kaymakam ve nahiye müdürlerine şimdi Yüce Meclisin kabul etmiş olduğu Tazminat Kanunu son derece yerinde bir kanundur.

Muhterem arkadaşlarım, yalnız maddi imkânla tarsin etmeye gayret ettiğimiz bu mesleki diğer meslek gereklerini de yerine getirmek, mânevi yönden de takviye ve tarsin etmek suretiyle, bugün için birazcık cazip görünen bu maddeyi, Tazminat Kanununu mânevi halelerle de süsliyerek ancak o zaman şimdi kabul buyurduğunuz kanun bir değer taşır. Aksi halde yıllardan beri her sene yüz veya yüzün üzerinde maiyet memuru alınmış olmasına rağmen hâlâ yüzellinin üstünde kazanın kaymakamsız bulunmasının derin bir mânası vardır aziz arkadaşlarım. Bunların birçok sebepleri yanında partizanlık, tâyin - nakil yönetmeliğini normal tatbik etmemek, 5439 sayılı Kanunu, bir zaruret kanunu olmuş olmasına rağmen, Bakanın elinde siyasi bir baskı vasıtası olarak kullanmak, âdeta bir anakanunu haline getirmek, sonra yıllar yılı çiçeği burnunda bir idareci olarak sonunda elbette vali olmayı arzu eden bu meslek mensuplarını, sık sık dışardan vali tâyin etmek suretiyle bunları bedbin etmek, ümitsiz hale getirmek; ne kadar maddi tazminat verirseniz veriniz, bu meslekin onore edilmesine, bu meslekin mensuplarının muvaffak olmasına imkân olmıyacaktır.

Sevgili arkadaşlarım, plân tatbikatından bütün âmme hizmetlerine kadar, hattâ idare âmirliği yapan değerli arkadaşlarım çok iyi bilirler, aile geçimsizliğine kadar bir cemiyetin her derdi ile meşgul olan bu şerefli meslek mensuplarını partizan baskıdan uzak tutmazsak vereceğimiz bu tazminat buz üstüne yazı yazmak kadar tesirsiz olacaktır.

BAŞKAN — Lûtfen toparlayın Sayın Hatipoğlu.

İBRAHİM SITKI HATİPOĞLU (Devamla) — Toparlıyacağım Sayın Başkanım.

Değerli arkadaşlarım, yıllar yılı bu meslekе emek verip Devlet adamlığı vasfını iktisabettikten sonra, partizan arzuları yerine getirmedikleri için, elli - altmış tane vatan evlâdını merkez valisi adı altında bir yerde âtıl bırakırsanız, vereceğiniz bu Tazminat Kanunu bir kıymet ifade etmiyecektir.

Muhterem arkadaşlarım, ne garip tecellidir ki, bir bakanlığın bakanı, bakanlığın ihtiyaçlarını, meslekin ihtiyaçlarını aradan seneler geçmiş olmasına rağmen Yüce Meclis huzuruna getirmiyecek, Bütçe Komisyonunda geçen yıl bu tazminat kanunu kabul edilmiş olmasına rağmen sorduğumuz sorulara cevap vermiyecek ve el altından da bugüne kadar bekletecek, ondan sonra da bu memlekette en üç hizmeti yapan nahiye müdürlerinin 400 liralık tazminatını işaretiyle 250 liraya indirecektir. Elbetteki böyle bakandan daha fazla bir şey beklemek imkânı

olmıyacaktır. Bu bakımdan da vereceğiniz tazminat kanunu bir kıymet ifade etmiyecektir. (A. P. sıralarından müdahaleler)

Muhterem arkadaşlarım, elbette iktidar partisi arkadaşlarımın hoşuna gider bir konuşma yapmak zorunluluğunda değilim.

Muhterem arkadaşlarım, işte burada bir kaymakam, birkaç serseri tarafından kanlar içerisinde bırakılıp bir milletvekili bunu Meclis kürsüsüne getirdiği zaman, kaymakamı, mesleki değil de başkalarını müdafaa eder ve milletvekilinin hususi hayatını, milletvekilinin meslek hayatını bilmeden iftiralarda bulunursa elbetteki böyle bir bakandan, Millet Meclisi Başkanlığınca kınanmış bir bakandan bu tazminat kanununun da normal netice vereceği kanaatini taşımıyorum. Meslek hayatında 1954 te Halk Partisinden adaylığını koyduğum sene dahi takdirname almış, kaymakamlık kursunu pekiyi derece ile bitirmiş, mülkiye müfettişi olmuş bir insan olarak mesleki müdafaa ediyor diye çaresizlik içerisinde bana iftira eden bu bakandan elbetteki meslek çok şey beklemiyecektir. Saygılar sunarım. (A. P. sıralarından gürültüler, «Sizi Meclis kınadı» sesleri)

BAŞKAN — Sayın Sabahattin Savacı, lehinde mi konusacaksınız, aleyhinde mi?

SABAHATTİN SAVACI (Gümüşane) — Lehinde efendim.

BAŞKAN — Lehinde ikinci bir söz veremem efendim.

Sayın Yılmaz siz vazgeçtiniz, sarfınazar ettiniz.

Sayın Şener, lehinde mi aleyhinde mi konuşacaksınız?

AHMET ŞENER (Trabzon) — Üzerinde.

BAŞKAN — Üzerinde yok efendim. Bir lehinde, bir aleyhinde konuşulabilir.

AHMET ŞENER (Trabzon) — Aleyhinde olsun.

BAŞKAN — Konuşmak için bir yol olmasın. Tüzüğe uygun olmazsa, katiyetle beyan edeyim, sözünüzü keserim.

AHMET ŞENER (Trabzon) — Tüzük gereğince elbette kesebilirsiniz.

BAŞKAN — Buyurun, efendim.

AHMET ŞENER (Trabzon) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım; gecenin bu geç saatine kadar bütün arkadaşlar fikirlerini parti farkı gözetmeksizin serbestçe söyliyerek bu kanunu çıkartmaya gayret etmişlerdir. Allah memlekete hayırlı etsin.

Yalnız, bir temennide bulunacağım. İdare âmirlerinin almış oldukları bu tazminatlar muvacehesinde vatandaşa hizmet ederken, vatandaşı makam kapılarında tefrik etmeden, toplum hizmetlerini, âmme hizmetlerini görürken müsavi olarak bir baba mahiyetinde görmesini arzu ederim.

Partizanlık yapmadan, o makamın icaplarını yerine getirmek için lâzımgelen hususları bir baba mahiyetinde bütün vatandaşlara aynen tatbik etmesini temenni ediyorum.

Gönlüm ister ki, bu tazminatlar verilirken daha âdilâne verilmesini temin etmiş olaydık. Fakat bunu temin edemedik. Çünkü nahiye müdürleri yurdun en mahrumiyetli bölgelerinde, en mahrumiyet yerlerinde vazife görmektedirler. Onların da çocukları vardır, onların da aileleri vardır. Fakat bu kadar bonkör davrandığımız Meclisin bu saatlerinde biz onlara 250 lira verdik. Halbuki, temenni ederdim ki, o 400 lirayı verebilmek imkânına sahiptik. Her nedense gerekçesi bizi tatmin etmiyen ve üzerinde konuşma imkânı olmıyan önerge ile 250 liraya indirmek suretiyle kabul edildi. 400 lirada kalmasına reylerimiz kâfi gelmedi. Onun için bu nahiye müdürlerine verilen bu 250 lirayı şahsan az görmekteyim.

Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım; yine verilen tazminatlarla vazife yapılmaz, para ile vazife yapılmaz. Bu memleket o hale gelmiştir ki, artık evvelâ bir imanla, bir inanışla misyoner gibi çalışma imkânına sahibolan idareciler ancak vazife göreceklerdir. Tazminatı ne kadar verirseniz verin, eğer içinde hizmet etmek aşkı yoksa hizmet edip etmiyeceğini ileride göreceğiz. Ama bugün 1 250 lira ve hattâ çok enteresan bir önerge kabul edildi, aslî maaşından üstün tazminat almayı ilk defa görüyoruz. Esas maaşından, meselâ 700, lira, 800 lira, 950 liradan daha fazla tazminat alınmaktadır. Ben bu tazminatı böyle ilk defa görüyorum. Bir personel dairesinin başında bulunan bir arkadaşınız olarak, ek görevler tevzi ettik, tazminatlar verdik. Ben bunu ilk defa görüyorum. Böyle bir kanun şekli yotkur. Bugün bu

tazminatları verirken makama veriyoruz. Asıl hizmeti kaymakamlık, valilik, asıl hizmeti idareci bulunan arkadaşlarımız, umum müdürdür, her ne olursa olsun, ona devlet âmme hizmeti görmesi için bir maaş vermiştir. «Hayır» diyoruz, «makamında bulunduğu için sana bu maaşın üstünde bir tazminat veriyoruz.» Bunun bir nizam içinde olması gerekir.

Bunu bir kıymetli bir arkadaşımız söyledi; bu, tazminatların ilki değildir, sonu da değildir. Bu Mecliste daha bir hayli tazminat teklifleri bulunmaktadır. Onlar da gelecektir. Arkadaşlarım, temenni ederim ki, bütün arkadaşlar ve Hükümet aynı cömertlikte bulunsun.

Bendeniz bu tazminatın memlekete hizmet görenlere hayırlı, uğurlu olmasını temenni ederim. Ancak başta söylediğim cümleyi tekrar söylüyorum. Bu memlekete hizmet ederken idareciler kapılarında «şu partidendir, şunu sevmiyorum, bunu sevmiyorum» diye hizmet görmesinler, arkadaşlarım. Hürmetlerimle.

SABAHTTİN SAVACI (Gühüşane) — Sayın Başkanım, iki arkadaştan biri lehinde diğeri de aleyhinde söz alıp her ikisi de aleyhinde konuştular. Mümkünse bana lehinde söz veriniz.

BAŞKAN — Efendim, birinci konuşan arkadaşımız lehte söz istedi, lehinde başladı, bitirirken Sayın Bakana çatmak suretiyle aleyhte bitirdiler. Ama lehte istedikleri için bir ikinci olarak lehinde söz veremem.

Sayın Bakan teşekkür mahiyetinde söz istiyorlar. Buyurun Sayın İçişleri Bakanı.

İÇİŞLERİ BAKANI FARUK SÜKAN (Konya) — Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Mülkî İdare Âmirleri hakkında Yüce Meclisin izhar buyurduğu teveccühe İçişleri Bakanı olarak şükranlarımı arz etmek istiyorum.

Gecenin bu saatine kadar Devlet temsilciliği yapan insanların daha huzur içerisinde Türk Devletine, Türk vatandaşına hizmet imkânları bahşedilmesi hususunda Yüce Meclisin sayın üyeleri büyük titizlik gösterdiler.

Bu arada haklı haksız birçok sitemlerde bulundular, temenni ve tavsiyelerde bulundular. İçişleri Bakanı olarak şunu kemali samimiyetle arz etmek istiyorum : Tasvip buyurduğunuz, çıkardığımız kanun Yüce Meclisin kıymetli üyelerinin her yönüyle, müspet ve menfi mânada, her şekliyle değerlendirilerek huzuru kalp içerisinde hakkaniyet ölçüleri içerisinde arkadaşlarımızın huzur ile çalışmaları sağlanacaktır. Bunları Yüce Meclisin zabıtlarına mesul insan olarak tescil ettiriyorum.

Burada hissî konuşan arkadaşlarıma, geçmişe ait bâzı sitemlerin bu vesileyle tekrarına cevap vermeyi de uygun bulmuyorum arkadaşlarım.

Arkadaşlar, bu kanunun hedefi ve bu kanunun asaleti bakımından bu tarzda konuşmaları uygun bulmadığımı ve ben de o tarzda cevaplarda bulunmayı uygun görmediğimi arz etmek istiyorum.

Kıymetli arkadaşlarım, eksik tarafları olabilir, ama bu bir merhaledir. Bu kanun Türk idaresi için, Türk idare hayatının tarihi için reform karakterinde bir kanundur. Arkadaşlar, hâdiselerin ve mesuliyetin içersinde bulunan ve günlük hâdiselerle karşı karşıya kalan mesul insanların, idare âmirlerinin huzur içersinde ve meslek itibarının muhafazası bakımından ve lâyık kimselerin mesleğe girmesi bakımından karşılaşılan müşkülât muvacehesinde bu yola gitmek mecburiyetini duymuşlardır. Bu kanun belki geç gibi telâkki edilir, ama arkadaşlarım şunda müttefiklerdir ki, Devletin imkânları içerisinde en uygun olarak ne zaman çıkarılması lâzımsa öyle çıkarılacak zaman şimdi bulunmuştur. Teklif, Hükümet görüşü olarak da benimsenmiştir. Müşterek bir mesai olarak ve müşterek bir anlayış içersinde isdar edilmiştir.

Bu itibarla çıkarılan kanunun idare âmirlerimiz için hayırlı olacak tarzda burada bütün arkadaşlarımızın huzuru kalple ayrılmasını hassaten istirham ediyorum.

Bir noktaya daha temas etmame müsaadelerinizi rica ederim. Buyuruyorlar ki, bâzı arkadaşlar maaşından daha fazla maaş alacaklardır, Bu doğrudur. 600 liralık bir kaymakam 1 000 liralık tazminat alacaktır.

Arkadaşlar, sosyalizasyon bölgesindeki tatbikatı biliyorsunuz. 600 liralık kaymakam, Devlet temsmilcisi 600 lira alır. Ama bir ebe 1 250 lira alır. Devlet temsilcisinin itibarı ile, durumuyla öbür vazifelilerin aldıkları maddi imkânlar muvacehesinde bunun morel bakımın-

dan yaratacağı müşkülâtı ve moral çöküntüsünü yüksek takdirlerinize arz ederim.

Meseleyi umumi bir tarzda, Türkiye'de personel rejimi içerisinde mütalâa etmek ve ona göre peyderpey tazminat kanunları çıkarmamak hepimizin arzusudur, ama bugünün imkânları içersinde, Devletin içersinde bulunduğu şartlar ve malî ve iktisadi kalkınmamız bakımından ve diğer umumi personel politikasının zamana mütevakkıf, uzun araştırmayı icabeden ve zaman istiyen tutumu itibariyle bu insanları daha fazla mağdur ettirmeye hakkımız olmadığını takdir buyurursunuz.

İşte bu düşüncelerle bu kanunun Türk idare hayatı için, Türk idarecileri için hayılı olacağına kaani bulunuyorum ve şükranlarımı arz ediyorum.

Şundan arkadaşlarım emin bulunsunlar ki, İçişleri Bakanlığı ve Hükümet olarak idarecinin mutlak kanunun emrinde ve Devletin, milletin hizmetinde prensip ve felsefesi her türlü politik mülâhazaların dışında idareciye bu imkân, bu vasat, bu atmosfer sağlanacaktır, sağlanmaktadır ve buna devam edilecektir.

Arkadaşlarım aksine ait misalleri müşahhas olarak getirirlerse burada onun münakaşasını zamanında yapmak imkânına kavuşuruz, muhasebesini de o şekilde yaparız. Bu kanun çıkarken bunları halisane temenni olarak kabul ediyorum ve kanunun idareci arkadaşlarımıza hayırlı olmasını temenni ediyor ve Yüce Meclisi minnetlerimle selâmlıyorum, şükranlarımı arz ediyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN — Efendim, geç saatlere kadar çalışarak müzakeresini bitirdiğimiz bu kanun teklifinin tümünü oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

İÇİŞLERİ BAKANI FARUK SÜKAN (Konya) — Sayın Başkan, bir hususu arz etmek istiyorum; kanun «1 . 3 . 1969 tarihinden itibaren yürürlüğe girer.» şeklinde olması lâzımdır.

BAŞKAN — O şekilde oylanmıştır zaten, efendim; 1 . 3 . 1969 olarak oylanmıştır.

Efendim, biraz evvel açık oylarınıza sunulan oylamaların tasnif neticelerini arz ediyorum:

Dünya Sağlık Teşkilâtı Anayasasının 24 ve 25 nci maddelerini değiştiren metinlerin onayı hakkında kanun tasarısının oylanmasına 209 sayın üye iştirak etmiş; 203 kabul, 4 ret, 2 çekinser oyu çıkmıştır. Çoğunluk bulunmadığı için oylama tekrarlanacaktır.

26 Şubat 1966 tarihinde Bern'de imzalanan, yolcuların ölmeleri ve yaralanmaları halinde demiryollarının sorumluluğu ile ilgili kanun tasarısının oylanmasına 204 sayın üye iştirak etmiş; 200 kabul, 3 ret, 1 çekinser oyu çıkmıştır. Gerekli çoğunluk sağlanamadığı için oylama tekrarlanacaktır.

1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/3) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısının oylamasına 144 sayıl üye iştirak etmiş; 134 kabul, 4 ret, 6 çekinser oyu çıkmıştır. Gerekli çoğunluk sağlanamadığı için oylama tekrarlanacaktır.

İstanbul Üniversitesi 1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkındaki kanun tasarısının oylamasına 103 sayın üye iştirak etmiş; 88 kabul, 11 ret, 4 çekinser oyu çıkmıstır. Gerekli coğunluk sağlanamadığından oylama tekrar edilecektir.

1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkındaki kanun tasarısının oylamasına 79 sayın üye iştirak etmiş; 54 kabul, 21 ret, 4 çekinser oyu çıkmıştır. Gerekli çoğunluk sağlanamadığından oylama tekrar edilecektir.

Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/2) işaretli cetvelleri arasında 15 000 000 lira aktarma yapılması hakkındaki kanun tasarısının oylamasına 63 sayıl üye iştirak etmiş; 51 kabul, 9 ret, 3 çekinser oy çıkmıştır. Gerekli coğunluk sağlanamadığından oylama gelecek birleşim tekrar edilecektir.

T. C. Emekli Sandığı Kanununa ek ve geçici maddeler eklenmesine ve bu kanunun bâzı hükümlerinin kaldırılmasına dair kanun tasarısının açık oylamasına 38 sayın üye iştirak etmiş; 37 kabul, 1 ret oyu çıkmıstır. Gerekli coğunluk sağlanamadığından gelecek birleşim bu oylama da tekrarlanacaktır.

Vaktin çok gecikmiş olması dolayısiyle 18 Aralık Carsamba günü saat 15,00 te toplanmak üzere Birleşimi kapatıyorum.

Kapanma saati : 23,45

6. — SORULAR VE CEVAPLAR

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1. — Sakarya Milletvekili Hayrettin Uysal'ın, Sakarya'nın Bolazar ve Kirazlı köylerinin içme suyu ihtiyacının karşılanmasına dair sorusuv e Köy İşleri Bakanı H. Turgut Toker'in yazılı cevabı (7/853)

24 . 8 . 1968

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Sayın Köy İşleri Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasında aracılığınızı saygılarımla rica ederim.

Hayrettin Uysal
Sakarya Milletvekili

1. Sakarya ilinin Karasu ilçesinin Bolazar köyünün içme suyu işi 1967 yılından bu yana **hâlâ getirilememiştir.**

Selâhiye Bolazar (Gümüşoluk), Çobansayvan mahallerinde depolar yapılmış, yollar açılmış, boruların bir kısmı takılmış ve fakat tamamlanamadığı içindir ki, kanallar taş içinde bulunmakta, toprak yıkıntısına uğramaktadır. Bugün, bu yapım faaliyeti bitirilmediği, sürekli çalışma olmadığı için köy su özlemi içinde suyun akmasını ümitle beklemektedir.

Bu işin sürüncemede bırakılmadan tamamlanması lâzımdır. Bolazar (Gümüşoluk) köyünün bu yapım işi ne zaman tamamlanıp, su akıtılacaktır. Acele olarak ele alınması gerekmez mi?

2. Yine Karasu ilçesinin Kirazlı köyü halkı uzun yıllardan beri içme suyu ihtiyacı içinde bulunmaktadırlar. Bunca müracaatları şimdiye kadar bir türlü yerine getirilmemiş, bu zamana kadar bir faaliyet olmamıştır.

Bu haklı ihtiyaç karşısında yapılan baş vurmalar «oluyor, olacak önümüzdeki yıl programında düşünülüyor» diye karşılanmıştır. Bütün bu durum karşısında belirtmek isterim ki, Kirazlı köyü halkı içecek su bulamıyor. Sıkıntı çekiyor, zor durumdadır. Çilekeş kadınları çeşitli yerlerden sırtlarında su taşıyorlar.

Kirazlı köyüne su getirilmesi lâzımdır. Ne zaman bu su gelecek, işe ne zaman başlanacak, iş ne zaman bitirilecektir?

T. C.
Köy İşleri Bakanlığı
Müsteşarlık
Sayı : 4198 - 16776

Konu : Sakarya Milletvekili Hayrettin Uysal'ın önergesi

Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 30 . 9 . 1968 T. ve Gn. S. Ka. Md. 7/853 - 7091/44762 sayılı yazı.

Sakarya'nın Bolazar ve Kirazlı köylerinin içme suyu ihtiyacının karşılanmasına dair Sakarya Milletvekili Hayrettin Uysal tarafından verilen yazılı soru önergesi cevabı ilişikte sunulmuştur. Arz ederim.

H. Turgut Toker
Köy İşleri Bakanı

Sakarya'nın Bolazar ve Kirazlı köylerinin içme suyu ihtiyacının karşılanmasına dair Sakarya Milletvekili Hayrettin Uysal tarafından Köy İşleri Bakanlığınca cevaplandırılmak üzere verilen yazılı soru önergesi cevabıdır.

1. Sakarya - Karasu - Bolazar köyü içmesuyu işi; Çoban, Sayvant mahallesi ve Selâhiye köyü ile birlikte grup teşkil edilerek 1968 bütçe yılı ek inşaat programına alınmış olup mezkûr işin keşif bedeli 367 000 liradır.

Adı geçen grupa dâhil köylerin içmesuyu işi, 1968 bütçe yılında 148 000 Tl. lık ve 1969 bütçe yılında ise 219 000 Tl. lık yatırım yapılarak tesis hizmete açılacaktır.

2. Sakarya - Karasu - Kirazlı köyü içmesuyu işi ise 1968 bütçe yılı icraat programında bulunmamaktadır.

Malûmları olduğu üzere illerin tatbikat programları mevcut kanuna göre İl Genel Meclisi ve İl Daimi Encümeninden geçirilerek öncelik derecesiде belirtilmek suretiyle Valilikçe tanzim ve teklif edilmektedir.

Bu itibarla adı geçen köyün içmesuyu talebinin 1969 bütçe yılı icraat programlarının tanzimi sırasında nazarı dikkate alınarak Bakanlığımıza teklifte bulunulması hususu Sa-

karya Valiliğine 23 . 10 . 1968 gün ve 14216 sayı ile yazılmıştır.

2. — Aydın Milletvekili M. Kemal Yılmaz'ın, Aydın'ın Bozdoğan ve Nazilli ilçelerine bağlı bâzı köy ve Hazine arazilerinin bataklıktan kurtarılmasına dair sorusu ve Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı Refet Sezgin'in yazılı cevabı (7/879)

9 . 9 . 1968

Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki soru önergemin, Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına tavassut buyurulmasını saygı ile rica ederim.

M. Kemal Yılmaz
Aydın Milletvekili

Soru :

Yaz aylarında Aydın - Söke ovasının sulanması için Bozdoğan - Kemer Barajından Akçaya bol su verilirken, gerekli tedbir alınmamış olduğundan, Bozdoğan'ın Yazıkent, Koyuncular, Beyerli, Osmaniye köyleri ile Nazilli'nin Sürez köyü ve civarında 3 500 - 4 000 dönüm kadar sahipli arazi 8 yıldan beri kullanılmaz hale gelmiştir.

Akçay'ın yatağını doldurması yüzünden çay yükselmekte ve alttan sızma yoliyle bu verimli tarlalar devamlı bataklık ve azmak olmakta, buralarda ziraat yapılamamaktadır. Buna rağmen Devlet köylülerden bu arazinin vergisini muntazaman almaktadır.

Geçimini bu topraklara bağlamış yüzlerce fakir köylünün tarlalarının bataklık hale gelmesi, köylü için olduğu kadar, millî gelirimiz bakımından da büyük bir kayıptır. Dönümünden 300 kilo pamuk alınan bu arazinin bataklık hale gelmesine göz yumulması yüzünden pamuk istihsalinden yılda en az bir milyon kiloluk bir kayba uğranmaktadır.

1. Bu arazinin süratle kurtarılması, ziraata elverişli hale getirilmesi için âcil tedbirler alınması düşünülmekte midir?

2. Akçayın bir kanal içine alınmaması sebebiyle, - sırf Devletin ihmali yüzünden - 8 yıldan beri uğranılan kayıp için köylülere bir tazminat verilmesi gerekmez mi?

3. Akçayın bahis konusu tahribatı önlenirse, şahıs mallarından ayrı, 10 000 dönüm kadar Hazine arazisi de kültüre elverişli duruma geleceğinden, bu ikibaşlı sağlanacak fayda göz önüne alınarak, bu önemli konunun halli için Hükümetin almayı düşündüğü tedbirler nelerdir? Tarlalar ne zaman eski verimli durumlarına gelebilecektir? Akçayın acele ıslahı düşünülmüyorsa ,tarlaların eski gerçek değerleri üzerinden istimlâki gerekmez mi?

T. C.
Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanlığı
Müsteşarlık Büro Müdürlüğü
Sayı : 02/8012/923 - 61524

1 . 12 . 1968

Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 30 . 9 . 1968 gün, Kanunlar Müdürlüğü 7/879 - 7145/45147 sayılı yazınız.

Aydın Milletvekili M. Kemal Yılmaz'ın, «Aydın'ın Bozdoğan ve Nazilli ilçelerine bağlı bâzı köy ve Hazine arazilerinin bataklıktan kurtarılması» na dair yazılı soru önergesi cevabı ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz olunur.

Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı
Refet Sezgin

Aydın Milletvekili M. Kemal Yılmaz'ın «Aydın'ın Bozdoğan ve Nazilli ilçelerine bağlı bâzı köy ve Hazine arazilerinin bataklıktan kurtarılması» na dair yazılı soru önergesi cevabıdır.

Soru önergesinin 1 ve 3 ncü maddelerinde talebedilen hususlar aynı mahiyette görüldüğünden müştereken cevaplandırılmıştır.

1 - 3. Kemer Barajının inşası ile Akçay'ın taşkınları büyük ölçüde kontrol altına alınmış olmakla beraber, Akçay'ın yalnız Yazıkent, Koyuncular, Beyerli, Osmaniye ve Sirez köyleri arazisinde değil, Kemer Barajı civarındaki Amasya köyünden itibaren mansaba doğru, inşaatı tamamlanmış bulunan Akçay regülâtörü kabarma sahasına kadar takriben 30 Km. lik yatağı boyunca kıyı erozyonu ve taşkın problemleri tevlidetmektedir.

Akçay'da mevzii tedbirlerle bâzı sahaların korunması evvelce ele alınmış ise de, yapılan mahmuzların memba ve mansapları ile karşı sahilinde yeniden problemler meydana çıkmıştır. Bu durumda Akçay'ın münferit tedbirlerle ıslahı mümkün görülemediğinden, yatağını bir

bütün olarak ele alınması öngörülmüştür.

Ancak, Akçay'da iki taraflı sedde inşa edildiği takdirde, yan derelerden gelecek rüsûbat ve taşkın sularının tahliyesi ve ilerde sulanması düşünülen ovadaki drenaj problemlerinin de ele alınması bakımından, Akçay'ın B. Menderes Havzası master plân çalışmaları meyanında yeniden incelenmesi uygun mütalâa edilmiştir.

B. Menderes Havzasının tamamlanmış bulunan master plân çalışmalarına göre 7 800 Ha. genişliğinde olan ovanın, Kemer Barajı mansabında inşa edilecek Amasya Regülâtörü ile sulanması ve gerekli yerlerde drenaj ve ıslah tesisleri inşası öngörülmüştür.

Akçay projesinin ileriki yıllarda yapılacak olan fizibilite çalışmalarının ikmalini mütaakıp projenin kabili inşa ve rantabl bulunacak üniteleri, bütçe imkânlarına bağlı olarak, inşaat programlarının tanziminde nazarı itibara alınacaktır.

2. Soru önergesinde adı geçen köyler arazisinin taşkınlara mâruz kalması, yapılmış herhangi bir tesisimizden dolayı meydana gelmediği için, bir tazminat ödenmesi mevzuubahis değildir.

Ancak, bu gibi taşkınlarda, gerekli görüldüğü takdirde, meskûn mahaller için İmar ve İskân Bakanlığınca bâzı yardımlar yapılmaktadır.

3. — Bursa Milletvekili Sadrettin Çanga'nın, Bursa'ya bağlı Karacabey ve Orhaneli ilçeeri okullarının öğretmen ihtiyacının karşılanmasına dair sorusu ve Millî Eğitim Bakanı İlhami Ertem'in yazılı cevabı. (7/906)

11 . 10 . 1968

Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Millî Eğitim Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına aracı olunmasını saygı ile rica ederim.

Bursa Milletvekili
Sadrettin Çanga

Soru : 1. Bursa Karacabey İlçesi Lisesi ortaöğretim ders yılı başladığı günden buyana öğretmen yokluğu sebebiyle 7 ders okutulamamakta ve boş geçmektedir.

Liselerdeki ders sayısının yarısının üstünde boş geçen bu dersler, çocuklarımızın ilerde birtakım güçlüklerle karşılaşmasına vesile olacaktır.

Siyasi gösterilerle ve törenlerle açılan Karacabey Lisesinin daha ikinci ders yılında öğretmensiz kalması ve yedi dersin boş geçmesi hazin bir ilgisizlik öğrneğidir.

Soru : 2. Yine Bursa'nın Orhaneli ilçesi Büyükorhan bucağı Ortaokulu da bu yıl eğitime açılmış olmasına rağmen sadece tek öğretmenle eğitim yapmaktadır.

Büyükorhan bucağı Bursa ilinin 43 köyü bulunan fakir ve mahrumiyetlerle dolu bir bölgesidir. Bucağın yarıdan fazla köyünde okul yoktur.

Bu gerçek bilindiği için Birinci Beş Yıllık Plân uygulaması ile beş milyon liraya yaklaşık bir yatırım yapılmış ve bölgenin fakir çocukları için yatılı, parasız bölge ortaokulu olarak kullanılması düşünülmüştü.

Yapımı üç yıl öncesi bitmesi gerekirken geciktirilmiş ve yatılı bölge ortaokulu olarak açılması gerekirken üç yıllık bir gecikme ile bu yıl ortaokul olarak açılması kararlaştırılmıştır. Ancak, mahallî seçimler öncesinde ortaokulun tam kadro ile açılacağı va'di ilgililer tarafından kesinlikle söylenmesine rağmen bucakta seçimlerin C. H. P. tarafından kazanılması üzerine ortaokulun meseleleri ciddî olarak ele alınmamıştır.

Halk arasında bu iddia yaygın durumdadır.

Karacabey İlçesi Lisesi ve Büyükorhan Bucağı Ortaokulu öğretmen kadrolarının tamamlanması için Millî Eğitim Bakanlığınca ciddî bir tedbir alınması düşünülmekte midir? Böyle bir hazırlık varsa gecikmeksizin bu noksanlığın giderilmesi ne zaman mümkün olacaktır?

T. C.
Millî Eğitim Bakanlığı 7 . 12 . 1968
Özel
1086

Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi: 17 . 10 . 1968 gün ve 7288 - 906/46295 sayılı yazınız.

Bursa Milletvekili Sadrettin Çanga'nın, Bursa'ya bağlı Karacabey ve Orhaneli ilçeleri okullarının öğretmen ihtiyacının karşılanmasına dair

verdiği yazılı soru önergesi ile ilgili cevabımız ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

İlhami Ertem
Millî Eğitim Bakanı

Bursa Milletvekili Sayın Sadrettin Çanga'nın, Bursa'ya bağlı Karacabey ve Orhaneli ilçeleri okullarının öğretmen ihtiyacının karşılanmasına dair 11 . 10 . 1968 tarihli yazılı soru önergesine cevabımız.

Bursa - Karacabey Lisesinde ikinci devre öğretmeni olarak bir Edebiyat, iki Biyoloji, bir Tarih, bir Coğrafya, bir Fransızca, ayrıca iki Edebiyat grupu, bir Fen grupu, bir İngilizce, bir Resimiş ve bir de Din Bilgisi öğretmeni bulunmaktadır.

Okulun ancak, Fizik Kimya, Felsefe ve Beden eğitimi öğretmenleri bulunmamaktadır. Bu dersler de diğer öğretmenler tarafından kapatılmaktadır.

İmkân nisbetinde bu branşdan öğretmenlerin verilmesi sağlanacaktır. Orhaneli - Büyükorhan Ortaokulunda bir Edebiyat grupu branjından müdür bulunmakta olup bir Matematik, bir de Fen grupu öğretmenine teklif yapılmıştır.

Böylece bu okulun ihtiyacı giderilecektir.

Önergede iddia edilen diğer hususlar varit değildir.

4. — Çanakkale Milletvekili Cihad Baban'ın, Bolu Kız İlköğretmen Okulu Müdürünün tâyinine dair sorusu ve Millî Eğitim Bakanı İlhami Ertem'in yazılı cevabı (7/919)

13 . 11 . 1968

Millet Meclisi Başkanlığına

Aaşağıdaki soruma Millî Eğitim Bakanlığının yazılı olarak cevap vermesine delâlet buyurmanızı rica ederim.

Çanakkale Milletvekili
Cihad Baban

Bolu'da herkes tarafından şayidir ki, Bolu Kız İlköğretmen Okulu Müdürü iken cezaen Niğde Öğretmen Okulu Müdürlüğüne tâyin edilen Hasan Keskin'e bu muamele şu sebepten dolayı reva görülmüştür:

Sayın Başbakan'ın Abant'ta bulunduğu sırada elini öpen bir kız okurumuzu Sayın Başbakan himayelerine almışlar, fakat bu kız okurumuz, öğretmen okulu giriş imtihanlarını kazanamamıştır. Bunun üzerine yine de okula alınması yolunda okul müdürü Hasan Keskin üzerinde vali tarafından gayriresmî baskı yapılmış, okul müdürü de imtihansız okur kaydedemiyeceğini, eğer gerekiyorsa yazılı emir verilmesini istemiş, bunun üzerine de Bakanlık, Müdürü Bolu'dan Niğde'ye tâyin etmiştir.

Eğer olay bu yolda cereyan etmişse Başbakanın da itibarını kıracak ve onun iyilik duygularını küçük düşürecek olan bu nizamsız keyfilik içinde keyfi olan muameleyi Bakanlık olduğu gibi açıklıyamıyacağı için Hasan Keskin'in cezaen naklini ne suretle tefsir ve izah edeceğini merak etmekteyim? Bakanlığın mücerret idari tasarrufu da bulunacağı hakkındaki cevap da tatmin edici olmıyacağından bu soruma kesin, açık, samimî bilgi verilmesini saygılarla rica ederim.

T. C.
Millî Eğitim Bakanlığı 9 . 12 . 1968
Özel
1093

Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi: 20 . 11 . 1968 gün ve 7678/47848 - 7/919 sayılı yazınız.

Çanakkale Milletvekili Cihad Baban'ın, Bolu Kız İlköğretmen Okulu Müdürünün tâyinine dair verdiği yazılı soru önergesi ile ilgili cevabımız ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

İlhami Ertem
Millî Eğitim Bakanı

Çanakkale Milletvekili Sayın Cihad Baban'ın, Bolu Kız İlköğretmen Okulu Müdürünün tâyinine dair 13 . 11 . 1968 tarihli yazılı soru önergesine cevabımız.

Bolu Kız İlköğretmen Okulu Müdürü Hasan Keskin, vazife görmekte olduğu bu şehrin yerlisi olması sebebiyle görev sırasında çeşitli zorluklarla karşılaşması, öğretmenler arasında ayırıcı ve gruplaştırıcı durumların yaratılmasına öncülük etmesi, bu halin çevrede gittikçe artan menfi etkiler yaratması ve Niğde'nin de ihtiyacı bulunması sebebipleriyle Niğde İlköğretmen Okulu Müdürlüğüne naklen tâyin edilmiştir.

Yazılı sorudaki kuşkular asla vârit değildir. Bakanlığımızca alınan kararlarda yalnızca, Millî

Eğitim hizmetlerinin daha iyi ifâsı düşüncesi hâkimdir.

5. — Aydın Milletvekili M. Şükrü Koç'un, Aydın ilinin Yaykın bölgesinde bir ortaokul açılmasına dair sorusu ve Millî Eğitim Bakanı İlhami Ertem'in yazılı cevabı (7/944)

Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Sayın Millî Eğitim Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâletlerinizi rica ederim.

Saygılarımla.

24 . 11 . 1968
Aydın Milletvekili
M. Şükrü Koç

Aydın ilinin Karacasu ilçesine bağlı Yaykın bölgesinde, ekonomik, sosyal ve kültürel hizmetlerden mahrum 9 köyümüz bulunmaktadır. İlmeliöl, Bingeç, Yolaltı, Yolüstü, Circivan, Ören, Tekeliler, Nargedik, Tepecik köyleri birbirlerine yakındır. İlçe merkezine uzaklıkları dolayısiyle buradaki köy çocukları ilkokuldan sonra bir üst eğitim kurumuna gidememektedir.

Bu bakımdan, Beş Yıllık Kalkınma Plânında öngörülen köy çocuklarının eğitimde fırsat ve imkân eşitliğine kavuşturulmaları için:

1. Yaykın bölgesinde bulunan 9 köyün merkezinde bir yatılı bölge ortaokulu açılması düşünülmekte midir?

2. Düşünülmekteyse bu okul hangi öğretim yılında faaliyete geçirilecektir?

T. C.
Millî Eğitim Bakanlığı 1 . 12 . 1968
1099

Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi: 2 . 12 . 1968 gün ve 7892/48620 - 7/944 sayılı yazınız.

Aydın Milletvekili M. Şükrü Koç'un, Aydın ilinin Yaykın bölgesinde bir ortaokul açılmasına dair verdiği yazılı soru önergesi ile ilgili cevabımız ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

İlhami Ertem
Millî Eğitim Bakanı

Aydın Milletvekili Sayın M. Şükrü Koç'un, Aydın ilinin Yaykın bölgesinde bir ortaokul açılmasına dair 24 . 11 . 1968 tarihli yazılı soru önergesine cevabımız.

Yurdumuzda yatılı bölge ortaokulları kurulması konusu halen araştırma ve inceleme safhasındadır. Çalışmalar olumlu bir sonuca ulaştığı takdirde, dağınık ve az nüfuslu yerleşme merkezlerini içine alan bölgelerde bu tip okulların kurulması yoluna gidilecek ve böylece bütün köy çocukları ortaokul öğrenimine kavuşmuş olacaktır.

Alınacak sonuca göre, yatılı bölge ortaokullarının yerleri ayrıca incelenecektir. Bu bakımdan, «Yaykın» bölgesinde böyle bir okulun ne zaman kurulacağı hususunda şimdilik bir tarih vermek mümkün değildir.

6. — Aydın Milletvekili M. Şükrü Koç'un, Aydın'ın Kuyucak ilçesi tapu sicil muhafızına dair sorusu ve Devlet Bakanı Hüsamettin Atabeyli'nin yazılı cevabı (7/950)

Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun yazılı olarak Sayın Devlet Bakanı tarafından cevaplandırılmasına delâletlerinizi rica ederim.

Saygılarımla.

27 . 11 . 1968
M. Şükrü Koç

1. Aydın ili Kuyucak ilçesi Tapu Sicil Muhafızı Kasım Çetin 1968 yılı içinde her hangi bir tahkikat geçirmiş midir? Geçirmişse hakkında, görevini ilgilendiren bir şikâyet yapılmış mıdır?.

2. Kasım Çetin 1968 yılı içinde, görevindeki üstün başarısından dolayı, âmirlerince taltif edilmiş midir?

3. Tapu sicil muhafızı Kasım Çetin'in, hiçbir sebep ve kanunlar bakımından meşru gerekçe olmaksızın niçin başka bir yere nakledilmiştir?

T. C.
Başbakanlık 13 . 12 . 1968
Tapu ve Kadastro Genel
Müdürlüğü
Eğitim ve Zatişleri D. Bşk. lığı
10 - 1/36313

Konu: Aydın Milletvekili M. Şükrü Koç'un yazılı soru önergesi Hk.

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

İlgi: 2 . 12 . 1968 gün ve 7/950, 7931/48712 sayılı yazı.

Aydın Milletvekili Sayın M. Şükrü Koç'un, ilgideki yazıya bağlı olarak gönderilen yazılı soru önergesi incelenmiştir.

1. Kuyucaktaki tapu ve tapulama işleri, 1966 - 1968 yıllarında normal teftiş görmüştür.

Kuyucak Tapu Sicil Muhafızı Kasım Çetin ve tapu dairesinin diğer görevlileri hakkında fezlekeye bağlanmış bir soruşturma yapılmamıştır.

2. Tapu Sicil Muhafızı Kasım Çetinin, 1968 yılı içinde, görevindeki üstün başarısı dolayısiyle taltifi cihetine gidilmemiş, idare âmirlerinin ve müfettişlerin böyle bir teklifleri de olmamıştır.

3. Tapu Sicil Muhafızı Kasım Çetin, 7 . 10 . 1968 tarihinde Emirdağ Tapu Sicil Muhafızlığına naklen atanmış bulunmaktadır.

1962 yılından beri bu ilçede görevli bulunan adı geçen memurumuzun oradan başka yere nakli, daire içinde ve memurlar arasında baş gösteren huzursuzluğun görevlerini etkilemesinin neticesine bağlıdır.

Nitekim bu huzursuzluk sebebiyle Tapu Sicil Muhafız Muavini Fikret Belkis de, Bayat Tapu Sicil Memurluğuna naklen atanmış bulunmaktadır.

Keyfiyeti bilgilerinize sunar, gereğinin yapılmasına müsaadelerini arz ederim.

Hüsamettin Atabeyli
Devlet Bakanı
29 . 11 . 1968

7. — Kırklareli Milletvekili Hasan Tahsin Uzun'un, İller Bankasının yıllık kârından, Kırklareli'ne ne kadarının tahsis edildiğine dair sorusu ve İmar ve İskân Bakanı Haldun Menteşeoğlu'nun yazılı cevabı (7/957)

Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun İmar ve İskân Bakanlığı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasında tavassut buyurulmasını saygı ile rica ederim.

Hasan Tahsin Uzun
Kırklareli Milletvekili

1. İller Bankasının yıllık kârından 1961 - 1962 - 1963 - 1964 - 1965 - 1966 - 1967 - 1968 yıllarında Kırklareline isabet eden ve tahsis edilen para miktarı ne kadardır?

2. Valilik bu paraları ilin hangi köylerine ne maksatla harcamıştır?

T. C.
İmar ve İskân Bakanlığı 13 . 12 . 1968
Özel Kalem Müdürlüğü
Sayı : 15/2371

Konu : Sayın Hasan Tahsin Uzun'un yazılı sorusu Hk.

Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi: 4 . 12 . 1968 gün, Kanunlar Müdürlüğü 7 - 957 - 7946 - 48745 sayılı yazı.

Kırklareli Milletvekili Hasan Tahsin Uzun'un İller Bankasının yıllık kârından, Kırklareli'ne ne kadarının tahsis edildiğine dair yazılı soru önergesi cevabı 2 nüsha olarak ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Haldun Menteşeoğlu
İmar ve İskân Bakanı

Yıl	İlçe	Köy	Tl.	Tahsis mevzuu
1961	Pınarhisar	Sütlüce	50 125,05	Dükkân ve gazino inşası
1961	Vize	Sergen	50 125,05	» » » »
1962	Demirköy	Limanköyü	97 899,14	İğdeada bucağiyle Beğendik ve Limanköyü beraberinde turistik otel inşası.
1963	Vize	Kıyıköy	50 749,57	Turistik otel inşası.
1963	Demirköy	Avcılar	50 749,57	İğneada bucağı ile Beğendik ve Limanköyü arasında birlik kurularak turistik otel inşaatı.
1964	Babaeski	Pancar	42 235,92	Alpullu Belediyesi ile müşterek otel inşaatı.
1964	Vize	Pazarlı	42 235,92	Değirmen alınmak ve tamir etmek üzere.
1965	Kofçaz	Ahmetler	26 828,71	Yeni değirmen kurulmak üzere.
1966	Kofçaz	Kocayazı	26 732,80	Hızar tesisi inşası.
1967	Babaeski	Kuleli	48 006,86	Sinema salonu inşası.
1967	Merkez	Karahamza	48 006,86	5 dükkân inşası.

8. — Erzurum Milletvekili Adnan Şenyurt'un, 1968 yılı içerisinde İller Bankasınca hangi belediyelere yardım yapıldığına dair sorusu ve İmar ve İskân Bakanı Haldun Menteşeoğlu'nun yazılı cevabı (7/958)

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığa

Aşağıdaki sorumun İmar ve İskân Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâlet buyrulmasını arz ve rica ederim.

29 . 11 . 1968

Adnan Şenyurt
Erzurum Milletvekili

1968 yılı içerisinde İller Bankasınca borçlandırma fon tahsisi ve hibe yollarından faydalanılarak belediyelere verilmiş olan borç ve yapılan yardımlardan hangi belediyelere, belediyeler ve fasıllar itibariyle ve dosyalarındaki kayıtlara göre ayrı ayrı ne miktar yardım yapılmıştır?

T.C.
İmar ve İskân Bakanlığı 13 . 12 . 1968
Özel Kalem Müdürlüğü
Sayı : 15/2368

Konu : Sayın Adnan Şenyurt'un yazılı sorusu Hk.

Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 4 . 12 . 1968 gün, Kanunlar Müdürlüğü 7-958-7974-48841 sayılı yazı.

Erzurum Milletvekili Adnan Şenyurt'un İller Bankasınca 1968 yılı içinde hangi belediyelere yardım yapıldığına dair yazılı soru önergesi cevabı 2 nüsha olarak ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Haldun Menteşeoğlu
İmar ve İskân Bakanı

İller Bankasınca 1968 yılında da, ilgili Kanun ve Tüzük hükümleri göz önünde bulundurulmak ve yıllık programlara uyulmak suretiyle, belediyelere ihtiyaçları, borçlanma kabiliyetleri ve bütçe imkânları nisbetinde gerekli yardım yapılmıştır.

Bu yardımlara ait bilgiler, konu ve kaynaklarına göre ayrı ayrı dosyalara girdiğinden, belediyelere yapılmış olan yardımların listeler haline getirilmesi çok uzun bir çalışmayı gerektirecektir. Esasen, dosyalar her zaman tetkike âmade bulunmaktadır.

Dünya Sağlık Teşkilâtı Anayasasının 24 ve 25 nci maddesini değiştiren metinlerinin onayı hakkında kanun tasarısına verilen oyların sonucu

(Çoğunluk yoktur.)

Üye sayısı : 450
Oy verenler : 209
Kabul edenler : 203
Reddedenler : 4
Çekinserler : 2
Oya katılmıyanlar : 236
Açık üyelikler : 5

[Kabul edenler]

ADANA
Mahmut Bozdoğan
Ali Bozdoğanoğlu
M. Kemal Çetinsoy
Kasım Gülek
Ali Karcı
Ahmet Topaloğlu
Bekir Tünay
Tahir Yücekök

ADIYAMAN
M. Arif Atalay
Ali Turanlı

AFYON KARAHİSAR
Mehmet Göbekli
Murat Öner

AĞRI
Abdülbâri Akdoğan
Nevzat Güngör

AMASYA
Nevzat Şener
Ali Celâlettin Topala

ANKARA
Ali Rıza Çetiner
Ahmet Dallı
Recai Ergüder
İ. Sıtkı Hatipoğlu
Emin Paksüt
Mustafa Kemal Yılmaz

ANTALYA
İhsan Ataöv
Ahmet Torgay
Osman Zeki Yüksel

ARTVİN
Mustafa Rona

AYDIN
Nahit Menteşe
Reşat Özarda
Kemal Ziya Öztürk
İsmet Sezgin

BALIKESİR
Cihat Bilgehan
Ahmet İhsan Kırımlı
Mevlüt Yılmaz
Mehmet Zeki Yücetürk

BİNGÖL
Cemal Yavuz

BİTLİS
Cevdet Geboloğlu

BOLU
Ş. Nihat Bayramoğlu
Halil İbrahim Cop
Ahmet Çakmak
Hasan Özcan
Hami Tezkan

BURDUR
İ. Hakkı Boyacıoğlu
Faik Kırbaşlı

BURSA
Sadrettin Çanga
Cemal Külâhlı
Kasım Önadım
Mustafa Tayyar
Ahmet Türkel

ÇANAKKALE
Cihad Baban
Muammer Baykan

ÇANKIRI
Dursun Akçaoğlu
Nurettin Ok

ÇORUM
Hilmi İncesulu
Ahmet Uysal

DENİZLİ
Fuat Avcı
Mehmet Salih Baydil
Zafer Nihat Özel

DİYARBAKIR
Abdüllâtif Ensarioğlu

EDİRNE
İlhami Ertem
Türkân Seçkin

ELÂZIĞ
Ömer Eken
Kevni Nedimoğlu

ERZİNCAN
Hüsamettin Atabeyli
Nafiz Giray
Sadık Perinçek
Âdil Sağıroğlu

ERZURUM
Nihat Diler
Necati Güven
Gıyasettin Karaca
Ahmet Mustafaoğlu
Adnan Şenyurt
İsmail Hakkı Yıldırım

ESKİŞEHİR
Hayri Başar
Ertuğrul Gazi Sakarya

GAZİANTEP
Naşit Sarıca
Mahmut Uygur
Hüseyin Yılmaz

GİRESUN
M. Kemal Çilesiz
Nizamettin Erkmen

GÜMÜŞANE
Ali İhsan Çelikkan
Sabri Özcan San
Sabahattin Savacı

HATAY
Sabahattin Adalı
Hüsnü Özkan

ISPARTA
Tahsin Argun
Ali İhsan Balım

İÇEL
Mazhar Arıkan
Kemal Ataman
Burhan Bozdoğan
Kadir Çetin

İSTANBUL
Tekin Erer
Orhan Erkanlı
Orhan Eyüboğlu
Osman Özer
Kaya Özdemir
Fuad Sirmen
Ahmet Tahtakılıç
İ. Hakkı Tekinel
Osman Nuri Ulusay
Reşit Ülker

İZMİR
Şevket Adalan
Şükrü Akkan
Mehmet Ali Aytaş
Şeref Bakşık
Muzaffer Döşemeci
Osman Zeki Efeoğlu
Hüsamettin Gümüşpala
İhsan Gürsan

Settar İksel
Cemal Hakkı Selek
Enver Turgut
Lebit Yurdoğlu

KARS
Lâtif Aküzüm
Abbas Ali Çetin
Sevinç Düşünsel
Cengiz Ekinci
Celâl Nuri Koç

KASTAMONU
A. Muzaffer Akdoğanlı
Sabri Keskin
Osman Zeki Oktay
Âdil Toközlü

KAYSERİ
Mehmet Ateşoğlu
Fehmi Cumalıoğlu
A. Atıf Hacıpaşaoğlu

KIRKLARELİ
Mehmet Atagün
Hasan Tahsin Uzun

KIRŞEHİR
Memduh Erdemir
Süleyman Onan

KOCAELİ
Sedat Akay
Şevket Ustaoğlu

KONYA
Mekki Keskin
Faruk Sükan
Sait Sına Yücesoy

KÜTAHYA
Mesut Erez
Mehmet Ersoy
Kemal Kacar
İsmail Hakkı Yıldırım

MALATYA
Şaban Erik
Lûtfi Evliyaoğlu
Hamit Fendoğlu

MANİSA
Neriman Ağaoğlu
Süleyman Çağlar
Mithat Dülge
Şevket Raşit Hatipoğlu
Mustafa Ok
Nahit Yenişehirlioğlu

MARAŞ
Enver Kaplan
Vefik Pirinççioğlu

MARDİN
Esat Kemal Aybar
İbrahim Aysoy
Nazmi Oğuz

MUĞLA
Adnan Akarca
İlhan Tekinalp

MUŞ
Nermin Neftçi
Kâmil Özsarıyıldız

NEVŞEHİR
İbrahim Boz
S. Hakkı Esatoğlu

NİĞDE
Yaşar Arıbaş
Oğuzdemir Tüzün
Ruhi Soyer

ORDU
Raif Aybar
Feridun Cemal Erkin

RİZE
Mazhar Basa
İsmail Sarıgöz
Cevat Yalçın

SAKARYA
Nuri Bayar
Kadri Eroğan
Şerafettin Paker
Hayrettin Uysal

SAMSUN
Melâhat Gedik
Süreyya Uluçay
Şevki Yücel

SİİRT
Hüseyin Hüsnü Oran

SİNOP
Niyazi Özgüç

SİVAS
Gıyasettin Duman
Seyfi Kurtbek
Cevad Odyakmaz

TEKİRDAĞ
Halil Başol
İlyas Demir

TOKAT
M. Şükrü Çavdaroğlu
Osman Hacıbaloğlu
Bedrettin Karaerkek
İrfan Solmazer

TRABZON
A. İhsan Birincioğlu
Ahmet Çebi
Hamdi Orhon
Ahmet Şener
Osman Turan
Ömer Usta

TUNCELİ
Hasan Ünlü

URFA
Halil Balkıs
Behice Hatko (Boran)
Necmettin Cevheri
Hüsamettin Köran
Ramazan Tekeli

UŞAK
M. Fahri Uğrasızoğlu

VAN
M. Salih Yıldız

YOZGAT
Nuri Kodamanoğlu
Neşet Tanrıdağ

ZONGULDAK
S. Ekmel Çetiner
Fevzi Fırat
Cahit Karakaş
S. Tekin Müftüoğlu

[Reddedenler]

ANKARA
Osman Bölükbaşı

ESKİŞEHİR
Şevket Asbuzoğlu

KONYA
Nazif Kurucu

MUĞLA
Seyfi Sadi Pencap

[Çekinserler]

ADANA
Kemal Sarıibrahimoğlu

DİYARBAKIR
Feyzi Kalfagil

[Oya katılmıyanlar]

ADANA
Hasan Aksay
Turhan Dilligil
İbrahim Tekin (B.)

ADIYAMAN
Nazım Bayılmoğlu
Süleyman Arif Emre

AFYON KARAHİSAR
Mustafa Akalın
Osman Attilâ
Şevki Güler
Muzaffer Özdağ
Ali İhsan Ulubahşi

AĞRI
Kasım Küfrevi

AMASYA
Ahmet Demiray
Kâzım Ulusoy (İ.)

ANKARA
İsmail Rüştü Aksal (İ.)
Orhan Alp (B.)
Kemal Bağcıoğlu
Hüseyin Balan
Musa Kâzım Coşkun
Orhan Eren
Rıza Kuas
Zühtü Pehlivanlı
İlyas Seçkin

H. Turgut Toker (B.)
Hasan Türkay
Alparslan Türkeş
Ahmet Üstün

ANTALYA

Hasan Akçalıoğlu
Hüseyin Avni Akın (Yüzbaşı)
Hasan Fehmi Boztepe
Rafet Eker

ARTVİN

Turgut Altunkaya
Sabit Osman Avcı

AYDIN

Sinan Bosna
Mustafa Şükrü Koç
Yüksel Menderes
M. Kemal Yılmaz

BALIKESİR

Adnan Akın
İbrahim Aytaç
Enver Güreli
Fennî İslimyeli
Süreyya Koç
Mesut Ozansü
Cihat Turgut

BİLECİK

Şadi Binay
İsmail Selçuk Çakıroğlu

BİNGÖL

M. Emin Gündoğdu

BİTLİS

Zarife Koçak

BOLU

Kemal Demir

BURDUR

Fethi Çelikbaş

BURSA

Nilüfer Gürsoy (İ.)
Barlas Küntay
İbrahim Öktem
Ö. Doğan Öztürkmen
Mehmet Turgut (B.)
Bahri Yazır

ÇANAKKALE

Ahmet Nihat Akay
Şefik İnan
Refet Sezgin (B.)

ÇANKIRI

Tahir Akman
Mehmet Ali Arsan

ÇORUM

Abdurrahman Güler
Hasan Lâtif Sarıyüce
İhsan Tombuş
Arslan Topçubaşı
Nejdet Yücer

DENİZLİ

Muzaffer Karan
Hüdai Oral
Remzi Şenel
Âtıf Şohoğlu (Bşk. V.)

DİYARBAKIR

Yusuf Azizoğlu
Metin Cizreli
Hasan Değer
Tarık Ziya Ekinci
Recai İskenderoğlu

EDİRNE

Ahmet Bilgin
Nazmi Özoğul

ELÂZIĞ

Nurettin Ardıçoğlu
Samet Güldoğan
Kemal Satır

ERZURUM

Turhan Bilgin
Cevat Önder
Nihat Pasinli

ESKİŞEHİR

Mehmet İsmet Angı
Seyfi Öztürk (B.)
Aziz Zeytinoğlu

GAZİANTEP

Ali İhsan Göğüş
Hüseyin İncioğlu
Kâmil Ocak (B.)
Süleyman Ünlü

GİRESUN

Kudret Bosuter
Ali Cüceoğlu
İbrahim Etem Kılıçoğlu
Ali Köymen

GÜMÜŞANE

Necati Akagün

HAKKÂRİ

Ali Karahan

HATAY

Abdullah Cilli
Yahya Kanbolat
Talât Köseoğlu
Reşat Mursaloğlu
Şemsettin Mursaloğlu

ISPARTA

İrfan Aksu
Süleyman Demirel (Başbakan)

İÇEL

İsmail Çataloğlu
Celâl Kılıç
C. Sadık Kutlay

İSTANBUL

Çetin Altan
Sadun Aren
Hüseyin Ataman
Mehmet Ali Aybar
Sadettin Bilgiç (B.)
Orhan Birgit
Ali Esat Birol
Ferruh Bozbeyli (Başkan)
Nurettin Bulak
Nuri Eroğan
Mustafa Ertuğrul
M. Mustafa Gürpınar (İ.)
Muhiddin Güven
A. Coşkun Kırca
Abdurrahman Şeref Lâç
Orhan Seyfi Orhon
İlhami Sancar
Aydın Yalçın
Mehmet Yardımcı

İZMİR

Ali Naili Erdem
Arif Ertunga
Nihad Kürşad (B.)
Şinasi Osma
Mustafa Uyar

KARS

Turgut Göle
Âdil Kurtel
Muzaffer Şamiloğlu
Osman Yeltekin

KASTAMONU

Adil Aydın
Ahmet Şevket Bohça
İ. Hakkı Yılanlıoğlu

KAYSERİ

Turhan Feyzioğlu
Feyyaz Köksal
Cengiz Nayman
Vedat Âli Özkan (B.)
Mehmet Yüceler

KIRKLARELİ

Arif Hikmet Güner
Mehmet Orhan Türkkan

KIRŞEHİR

Mehmet Güver

KOCAELİ

İsmail Arar (Bşk. V.)
Nihat Erim
Süreyya Sofuoğlu

KONYA

Lütfi Akdoğan
Selçuk Aytan
Bahri Dağdaş (B.)
Hasan Dinçer (B.)
M. Ziyaeddin İzerdem
İhsan Kabadayı
M. Necati Kalaycıoğlu
İsmet Kapısız
Yunus Koçak
Seyit Faruk Önder
Fakih Özfakih
Vefa Tanır

KÜTAHYA

Ahmet Can Bilgin
Himmet Erdoğmuş

MALATYA

Hüseyin Doğan
İsmet İnönü

MANİSA

Ertuğrul Akça
Sami Binicioğlu
Muammer Dirik
Muammer Erten
Önol Şakar

MARAŞ

Kemalî Bayazıt
Veysi Kadıoğlu
Hacı Ahmet Özsoy
Hüseyin Yaycıoğlu

MARDİN
Rifat Baykal
Seyfi Güneştan

MUĞLA
İzzet Oktay (İ. Ü.)
Turan Şahin

MUŞ
Kemal Aytaç

NEVŞEHİR
Ali Baran Numanoğlu

NİĞDE
Mehmet Altınsoy
Haydar Özalp

ORDU
Ata Bodur
Ferda Güley
Hamdi Mağden
Arif Hikmet Onat
Şadi Pehlivanoğlu
Kemal Şensoy

RİZE
Erol Yılmaz Akçal

SAKARYA
Ekrem Alican
Muslihiddin Gürer

SAMSUN
Ali Fuat Alişan
Yaşar Akal
Kâmran Evliyaoğlu
İlyas Kılıç
Salâhattin Kılıç (B.)
Osman Şahinoğlu
Namık Kemal Tülezoğlu
Bahattin Uzunoğlu

SİİRT
Abdülhalim Aras
Misbah Ongan
Âdil Yaşa (İ. Ü.)

SİNOP
Hilmi İşgüzar
Mustafa Kaptan
Cemil Karahan

SİVAS
Nasuh Nazif Arslan
Nihat Doğan
Orhan Kabibay
Kâzım Kangal
Tevfik Koraltan
M. Kemal Palaoğlu
Gültekin Sakarya
Tahsin Türkay

TEKİRDAĞ
Kemal Nebioğlu
Orhan Öztrak

TOKAT
Fethi Alacalı
Cevdet Aykan
Osman Saraç (İ.)

TRABZON
Ekrem Dikmen
Selâhattin Güven
Ali Rıza Uzuner

TUNCELİ
Kenan Aral

URFA
Mahmut Çetin
Cemal Güven

UŞAK
Ali Rıza Akbıyıkoğlu
Orhan Dengiz

VAN
Mehmet Emin Erdinç
Muslih Görentaş (İ.Ü.)
Kinyas Kartal

YOZGAT
İsmail Hakkı Akdoğan
Yusuf Ziya Bahadınlı
Turgut Nizamoğlu
Celâl Sungur (İ. Ü.)

ZONGULDAK
Talât Asal
Bülent Ecevit
Kenan Esengin
Kâmil Kırıkoğlu
Kemal Doğan Sungun

[Açık üyelikler]

Ankara	1
İstanbul	2
Malatya	1
Malatya	1
Yekûn	5

26 Şubat 1966 tarihinde Bern'de imzalanan yolcuların ölmeleri ve yaralanmaları halinde demiryollarının sorumluluğu ile ilgili 25 Şubat 1961 tarihli 539 sayılı Kanunla kabul edilen Demiryolları ile yolcu ve bagaj taşımalarına mütaallik Milletlerarası Andlaşmaya (CIV) ek Andlaşmanın, protokollerin ve nihai Andlaşmanın onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısına verilen oyların sonucu

(Çoğunluk yoktur)

Üye sayısı : 450
Oy verenler : 204
Kabul edenler : 200
Reddedenler : 3
Çekinserler : 1
Oya katılmıyanlar : 241
Açık üyelikler : 5

[Kabul edenler]

ADANA
Mahmut Bozdoğan
Ali Bozdoğanoğlu
M. Kemal Çetinsoy
Kasım Gülek
Ali Karcı
Ahmet Topaloğlu
Bekir Tünay
Tahir Yücekök

ADIYAMAN
M. Arif Atalay
Ali Turanlı

AFYON KARAHİSAR
Mehmet Göbekli
Murat Öner

AĞRI
Abdülbâri Akdoğan
Nevzat Güngör

AMASYA
Nevzat Şener
Ali Celâlettin Topala

ANKARA
Osman Bölükbaşı
Ali Rıza Çetiner
Ahmet Dallı
Recai Ergüder
İ. Sıtkı Hatipoğlu
Emin Paksüt
Mustafa Kemal Yılmaz

ANTALYA
İhsan Ataöv
Ahmet Torgay
Osman Zeki Yüksel

ARTVİN
Sabit Osman Avcı
Mustafa Rona

AYDIN
Nahit Menteşe
Reşat Özarda
Kemal Ziya Öztürk
İsmet Sezgin
M. Kemal Yılmaz

BALIKESİR
Adnan Akın
Cihat Bilgehan
Ahmet İhsan Kırımlı
Mevlüt Yılmaz
Mehmet Zeki Yücetürk

BİNGÖL
Cemal Yavuz

BİTLİS
Cevdet Geboloğlu

BOLU
Ş. Nihat Bayramoğlu
Halil İbrahim Cop
Ahmet Çakmak
Hasan Özcan
Hami Tezkan

BURDUR
İ. Hakkı Boyacıoğlu

BURSA
Sadrettin Çanga
Cemal Külâhlı
Kasım Önadım
Mustafa Tayyar
Ahmet Türkel

ÇANAKKALE
Cihad Baban
Muammer Baykan

ÇANKIRI
Dursun Akçaoğlu
Nurettin Ok

ÇORUM
Hilmi İncesulu
Ahmet Uysal

DENİZLİ
Fuat Avcı
Mehmet Salih Baydil
Zafer Nihat Özel
Remzi Şenel

DİYARBAKIR
Abdüllâtif Ensarioğlu
Feyzi Kalfagil

EDİRNE
İlhami Ertem
Türkân Seçkin

ELÂZIĞ
Ömer Eken
Kevni Nedimoğlu

ERZİNCAN
Hüsamettin Atabeyli
Nafiz Giray
Sadık Perinçek

ERZURUM
Nihat Diler
Necati Güven
Gıyasettin Karaca
Ahmet Mustafaoğlu
Adnan Şenyurt
İsmail Hakkı Yıldırım

ESKİŞEHİR
Hayri Başar
Ertuğrul Gazi Sakarya

GAZİANTEP
Naşit Sarıca
Hüseyin Yılmaz

GİRESUN
M. Kemal Çilesiz
Nizamettin Erkmen

GÜMÜŞANE
Ali İhsan Çelikkan
Sabri Özcan San
Sabahattin Savacı

HATAY
Sabahattin Adalı
Hüsnü Özkan

ISPARTA
Tahsin Argun
Ali İhsan Balım

İÇEL
Mazhar Arıkan
Kemal Ataman
Burhan Bozdoğan
Kadir Çetin

İSTANBUL
Tekin Erer
Orhan Erkanlı
Orhan Eyüboğlu
Kaya Özdemir
Fuad Sirmen
Ahmet Tahtakılıç
Reşit Ülker

İZMİR
Şevket Adalan
Şükrü Akkan
Mehmet Ali Aytaş
Şeref Bakşık
Muzaffer Döşemeci
Osman Zeki Efeoğlu
Hüsamettin Gümüşpala
İhsan Gürsan
Settar İksel
Cemal Hakkı Selek
Enver Turgut
Lebit Yurdoğlu

KARS
Lâtif Aküzüm
Abbas Ali Çetin
Sevinç Düşünsel
Celâl Nuri Koç

KASTAMONU
A. Muzaffer Akdoğanlı
Sabri Keskin
Osman Zeki Oktay
Âdil Toközlü

KAYSERİ
Mehmet Ateşoğlu
Fehmi Cumalıoğlu
A. Atıf Hacıpaşaoğlu

KIRKLARELİ
Mehmet Atagün
Hasan Tahsin Uzun

KIRŞEHİR
Memduh Erdemir
Süleyman Onan

KOCAELİ
Sedat Akay
Şevket Ustaoğlu

KONYA
Mekki Keskin
Faruk Sükan
Sait Sına Yücesoy

KÜTAHYA
Mesut Erez
Mehmet Ersoy
Kemal Kacar
İsmail Hakkı Yıldırım

MALATYA
Şaban Erik
Lütfi Evliyaoğlu
Hamit Fendoğlu

MANİSA
Neriman Ağaoğlu
Süleyman Çağlar
Muammer Dirik
Mithat Dülge
Şevket Raşit Hatipoğlu
Mustafa Ok
Nahit Yenişehirlioğlu

MARAŞ
Enver Kaplan
Vefik Pirinççioğlu

MARDİN
Esat Kemal Aybar
Nazmi Oğuz

MUĞLA
Adnan Akarca
İlhan Tekinalp

MUŞ
Nermin Neftçi
Kâmil Özsarıyıldız

NEVŞEHİR
İbrahim Boz
S. Hakkı Esatoğlu

NİĞDE
Yaşar Arıbaş
Oğuzdemir Tüzün
Ruhi Soyer

ORDU
Raif Aybar
Feridun Cemal Erkin

RİZE
Mazhar Basa
İsmail Sarıgöz
Cevat Yalçın

SAKARYA
Nuri Bayar
Kadri Eroğan
Şerafettin Paker
Hayrettin Uysal

SAMSUN
Melâhat Gedik
Süreyya Uluçay
Şevki Yücel

SİİRT
Hüseyin Hüsnü Oran

SİNOP
Niyazi Özgüç

SİVAS
Giyasettin Duman
Seyfi Kurtbek
Cevad Odyakmaz

TEKİRDAĞ
Halil Başol
İlyas Demir

TOKAT
M. Şükrü Çavdaroğlu
Osman Hacıbaloğlu
Bedrettin Karaerkek
İrfan Solmazer

TRABZON
A. İhsan Birincioğlu
Ahmet Çebi
Hamdi Orhon
Ahmet Şener
Osman Turan
Ömer Usta

TUNCELİ
Hasan Ünlü

URFA
Halil Balkıs
Behice Hatko (Boran)
Necmettin Cevheri
Ramazan Tekeli

UŞAK
M. Fahri Uğrasızoğlu

VAN
M. Salih Yıldız

YOZGAT
Nuri Kodamanoğlu
Neşet Tanrıdağ

ZONGULDAK
Fevzi Fırat
Cahit Karakaş
S. Tekin Müftüoğlu

[Reddedenler]

ESKİŞEHİR
Şevket Asbuzoğlu

KONYA
Nazif Kurucu

MUĞLA
Seyfi Sadi Pencap

[Çekinser]

ADANA
Kemal Sarıibrahimoğlu

[Oya katılmıyanlar]

ADANA
Hasan Aksay
Turhan Dilligil
İbrahim Tekin (B.)

ADIYAMAN
Nazım Bayılıoğlu
Süleyman Arif Emre

AFYON KARAHİSAR
Mustafa Akalın
Osman Atillâ
Şevki Güler
Muzaffer Özdağ
Ali İhsan Ulubahşi

AĞRI
Kasım Küfrevi

AMASYA
Ahmet Demiray
Kâzım Ulusoy (İ.)

ANKARA
İsmail Rüştü Aksal (İ.)
Orhan Alp (B.)
Kemal Bağcıoğlu
Hüseyin Balan
Musa Kâzım Coşkun
Orhan Eren
Rıza Kuas
Zühtü Pehlivanlı

İlyas Seçkin
H. Turgut Toker (B.)
Hasan Türkay
Alparslan Türkeş
Ahmet Üstün

ANTALYA

Hasan Akçalıoğlu
Hüseyin Avni Akın (Yüzbaşı)
Hasan Fehmi Boztepe
Rafet Eker

ARTVİN

Turgut Altunkaya

AYDIN

Sinan Bosna
Mustafa Şükrü Koç
Yüksel Menderes

BALIKESİR

İbrahim Aytaç
Enver Güreli
Fennî İslimyeli
Süreyya Koç
Mesut Ozansü
Cihat Turgut

BİLECİK

Şadi Binay
İsmail Selçuk Çakıroğlu

BİNGÖL

M. Emin Gündoğdu

BİTLİS

Zarife Koçak

BOLU

Kemal Demir

BURDUR

Fethi Çelikbaş
Faik Kırbaşlı

BURSA

Nilüfer Gürsoy (İ.)
Barlas Küntay
İbrahim Öktem
Ö. Doğan Öztürkmen
Mehmet Turgut (B.)
Bahri Yazır

ÇANAKKALE

Ahmet Nihat Akay
Şefik İnan
Refet Sezgin (B.)

ÇANKIRI

Tahir Akman
Mehmet Ali Arsan

ÇORUM

Abdurrahman Güler
Hasan Lâtif Sarıyüce
İhsan Tombuş
Arslan Topçubaşı
Nejdet Yücer

DENİZLİ

Muzaffer Karan
Hüdai Oral
Âtıf Şohoğlu (Bşk. V.)

DİYARBAKIR

Yusuf Azizoğlu
Metin Cizreli
Hasan Değer
Tarık Ziya Ekinci
Recai İskenderoğlu

EDİRNE

Ahmet Bilgin
Nazmi Özoğul

ELÂZIĞ

Nurettin Ardıçoğlu
Samet Güldoğan
Kemal Satır

ERZİNCAN

Âdil Sağıroğlu

ERZURUM

Turhan Bilgin
Cevat Önder
Nihat Pasinli

ESKİŞEHİR

Mehmet İsmet Angı
Seyfi Öztürk (B.)
Aziz Zeytinoğlu

GAZİANTEP

Ali İhsan Göğüş
Hüseyin İncioğlu
Kâmil Ocak (B.)
Mahmut Uygur
Süleyman Ünlü

GİRESUN

Kudret Bosuter
Ali Cüceoğlu
İbrahim Etem Kılıçoğlu
Ali Köymen

GÜMÜŞANE

Necati Akagün

HAKKÂRİ

Ali Karahan

HATAY

Abdullah Cilli
Yahya Kanbolat
Talât Köseoğlu
Reşat Mursaloğlu
Şemsettin Mursaloğlu

ISPARTA

İrfan Aksu
Süleyman Demirel (Başbakan)

İÇEL

İsmail Çataloğlu
Celâl Kılıç
C. Sadık Kutlay

İSTANBUL

Çetin Altan
Sadun Aren
Hüseyin Ataman
Mehmet Ali Aybar
Sadettin Bilgiç (B.)
Orhan Birgit
Ali Esat Birol
Ferruh Bozbeyli (Başkan)
Nurettin Bulak
Nuri Eroğan
Mustafa Ertuğrul
M. Mustafa Gürpınar
Muhiddin Güven
A. Coşkun Kırca
Abdurrahman Şeref Lâç
Orhan Seyfi Orhon
Osman Özer
İlhami Sancar
İ. Hakkı Tekinel
Osman Nuri Ulusay
Aydın Yalçın
Mehmet Yardımcı

İZMİR

Ali Naili Erdem
Arif Ertunga
Nihad Kürşad (B.)
Şinasi Osma
Mustafa Uyar

KARS

Cengiz Ekinci
Turgut Göle
Âdil Kurtel
Muzaffer Şamiloğlu
Osman Yeltekin

KASTAMONU

Adil Aydın
Ahmet Şevket Bohça
İ. Hakkı Yılanlıoğlu

KAYSERİ

Turhan Feyzioğlu
Feyyaz Köksal
Cengiz Nayman
Vedat Âli Özkan (B.)
Mehmet Yüceler

KIRKLARELİ

Arif Hikmet Güner
Mehmet Orhan Türkkan

KIRŞEHİR

Mehmet Güver

KOCAELİ

İsmail Arar (Bşk. V.)
Nihat Erim
Süreyya Sofuoğlu

KONYA

Lütfi Akdoğan
Selçuk Aytan
Bahri Dağdaş (B.)
Hasan Dinçer (B.)
M. Ziyaeddin İzerdem
İhsan Kabadayı
Mehmet Necati Kalaycı
İsmet Kapısız
Yunus Koçak
Seyit Faruk Önder
Fakih Özfakih
Vefa Tanır

KÜTAHYA

Ahmet Can Bilgin
Himmet Erdoğmuş

MALATYA

Hüseyin Doğan
İsmet İnönü

MANİSA

Ertuğrul Akça
Sami Binicioğlu
Muammer Erten
Önol Şakar

MARAŞ

Kemalî Bayazıt
Veysi Kadıoğlu
Hacı Ahmet Özsoy
Hüseyin Yaycıoğlu

MARDİN
İbrahim Aysoy
Rifat Baykal
Seyfi Güneştan

MUĞLA
İzzet Oktay (İ. Ü.)
Turan Şahin

MUŞ
Kemal Aytaç

NEVŞEHİR
Ali Baran Numanoğlu

NİĞDE
Mehmet Altınsoy
Haydar Özalp

ORDU
Ata Bodur
Ferda Güley
Hamdi Mağden
Arif Hikmet Onat
Şadi Pehlivanoğlu
Kemal Şensoy

RİZE
Erol Yılmaz Akçal

SAKARYA
Ekrem Alican
Muslihittin Gürer

SAMSUN
Ali Fuat Alişan
Yaşar Akal
Kâmran Evliyaoğlu
İlyas Kılıç
Salâhattin Kılıç (B.)
Osman Şahinoğlu
Namık Kemal Tülezoğlu
Bahattin Uzunoğlu

SİİRT
Abdülhalim Aras
Misbah Ongan
Âdil Yaşa (İ. Ü.)

SİNOP
Hilmi İşgüzar
Mustafa Kaptan
Cemil Karahan

SİVAS
Nasuh Nazif Arslan
Nihat Doğan
Orhan Kabibay
Kâzım Kangal
Tevfik Koraltan
M. Kemal Palaoğlu
Gültekin Sakarya
Tahsin Türkay

TEKİRDAĞ
Kemal Nebioğlu
Orhan Öztrak

TOKAT
Fethi Alacalı
Cevdet Aykan
Osman Saraç (İ.)

TRABZON
Ekrem Dikmen
Selâhattin Güven
Ali Rıza Uzuner

TUNCELİ
Kenan Aral

URFA
Mahmut Çetin
Cemal Güven
Hüsamettin Köran

UŞAK
A. Rıza Akbıyıkoğlu
Orhan Dengiz

VAN
Mehmet Emin Erdinç
Muslih Görentaş (İ. Ü.)
Kinyas Kartal

YOZGAT
İsmail Hakkı Akdoğan
Yusuf Ziya Bahadınlı
Turgut Nizamoğlu
Celâl Sungur

ZONGULDAK
Talât Asal
S. Ekmel Çetiner
Bülent Ecevit
Kenan Esengin
Kâmil Kırıkoğlu
Kemal Doğan Sungun

[Açık üyelikler]

Ankara	1
İstanbul	2
Malatya	1
Mardin	1
Yekûn	5

1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/3) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkındaki kanun tasarısına verilen oyların sonucu

(Çoğunluk yoktur)

Üye sayısı :	450
Oy verenler :	144
Kabul edenler :	134
Reddedenler :	4
Çekinserler :	6
Oya katılmıyanlar :	301
Açık üyelikler :	5

[Kabul edenler]

ADANA
Mahmut Bozdoğan
Ali Bozdoğanoğlu
M. Kemal Çetinsoy
Kasım Gülek
Ali Karcı
Ahmet Topaloğlu
Bekir Tünay
Tahir Yücekök

ADIYAMAN
M. Arif Atalay
Ali Turanlı

AFYON KARAHİSAR
Mehmet Göbekli

AĞRI
Abdülbari Akdoğan

AMASYA
Nevzat Şener
Ali Celâlettin Topala

ANKARA
Ali Rıza Çetiner
Emin Paksüt

ANTALYA
Hüseyin Avni Akın
(Yüzbaşı)
Ahmet Torgay
Osman Zeki Yüksel

AYDIN
Nahit Menteşe
Reşat Özarda
Kemal Ziya Öztürk
İsmet Sezgin
M. Kemal Yılmaz

BALIKESİR
Adnan Akın
Cihat Bilgehan

BOLU
Ş. Nihat Bayramoğlu
Halil İbrahim Cop
Ahmet Çakmak
Hasan Özcan
Hami Tezkan

BURDUR
İ. Hakkı Boyacıoğlu

BURSA
Cemal Külâhlı
Kasım Önadım
Ahmet Türkel

ÇANAKKALE
Cihad Baban
Muammer Baykan

ÇANKIRI
Dursun Akçaoğlu
Nurettin Ok

ÇORUM
Hilmi İncesulu

DENİZLİ
Fuat Avcı
Mehmet Salih Baydil
Zafer Nihat Özel
Remzi **Şenel**

EDİRNE
İlhami Ertem
Türkân Seçkin

ELÂZIĞ
Kevni Nedimoğlu

ERZİNCAN
Nafiz Giray
Âdil Sağıroğlu

ERZURUM
Nihat Diler
Necati Güven
Adnan Şenyurt
İsmail Hakkı Yıldırım

ESKİŞEHİR
Hayri Başar

GAZİANTEP
Naşit Sarıca
Hüseyin Yılmaz

GÜMÜŞANE
Ali İhsan Çelikkan
Sabahattin Savacı

HATAY
Sabahattin Adalı

ISPARTA
Ali İhsan Balım

İÇEL
Mazhar Arıkan
Kemal Ataman
Kadir Çetin

İSTANBUL
Ali Esat Birol
Tekin Erer
Osman Özer
Kaya Özdemir
Fuad Sirmen
İ. Hakkı Tekinel
Osman Nuri Ulusay

İZMİR
Şevket Adalan
Şükrü Akkan
Mehmet Ali Aytaş
Osman Zeki Efeoğlu
İhsan Gürsan
Settar İksel
Cemal Hakkı Selek

KARS
Lâtif Aküzüm
Abbas Ali Çetin
Sevinç Düşünsel
Celâl Nuri Koç

KASTAMONU
A. Muzaffer Akdoğanlı
Sabri Keskin
Osman Zeki Oktay
Âdil Toközlü

KIRKLARELİ
Mehmet Atagün
Hasan Tahsin Uzun

KIRŞEHİR
Memduh Erdemir
Süleyman Onan

KOCAELİ
Sedat Akay
Şevket Ustaoğlu

KONYA
Mekki Keskin
Faruk Sükan
Sait Sına Yücesoy

KÜTAHYA
Msut Erez
Mehmet Ersoy
İ. Hakkı Yıldırım

MALATYA
Şaban Erik
Lûtfi Evliyaoğlu

MANİSA
Neriman **Ağaoğlu**
Süleyman **Çağlar**
Muammer Dirik
Mithat Dülge
Şevket Raşit Hatipoğlu
Nahit Yenişehirlioğlu

MARAŞ
Enver Kaplan
MARDİN
Esat Kemal Aybar
İbrahim Aysoy
Nazmi Oğuz
MUŞ
Kâmil Özsarıyıldız
NEVŞEHİR
İbrahim Boz
NİĞDE
Ruhi Soyer

ORDU
Raif Aybar
RİZE
Mazhar Basa
İsmail Sarıgöz
Cevat Yalçın
SAKARYA
Şerafeddin Paker
SAMSUN
Melâhat Gedik

SİNOP
Niyazi Özgüç
SİVAS
Gıyasettin Duman
Seyfi Kurtbek
Cevad Odyakmaz
TEKİRDAĞ
Halil Başol
İlyas Demir
TRABZON
Ahmet Çebi
Hamdi Orhon

Osman Turan
URFA
Behice Hatko (Boran)
Necmettin Cevheri
Ramazan Tekeli
UŞAK
M. Fahri Uğrasızoğlu
YOZGAT
Nuri Kodamanoğlu
Neşet Tanrıdağ
ZONGULDAK
Fevzi Fırat

[Reddedenler]

ANKARA
Osman Bölükbaşı

ESKİŞEHİR
Şevket Asbuzoğlu

MUĞLA
Seyfi Sadi Pencap

SAKARYA
Hayrettin Uysal

[Çekinserler]

ADANA
Kemal Sarıibrahimoğlu
AYDIN
Mustafa Şükrü Koç

DİYARBAKIR
Feyzi Kalfagil
ELÂZIĞ
Kemal Satır

ERZURUM
Gıyasettin Karaca
TRABZON
Ahmet Şener

[Oya katılmıyanlar]

ADANA
Hasan Aksay
Turhan Dilligil
İbrahim Tekin
ADIYAMAN
Nazım Bayıllıoğlu
Süleyman Arif Emre
AFYON KARAHİSAR
Mustafa Akalın
Osman Atillâ
Şevki Güler
Murat Önder
Muzaffer Özdağ
Ali İhsan Ulubahşi
AĞRI
Nevzat Güngör
Kasım Küfrevi
AMASYA
Ahmet Demiray
Kâzım Ulusoy (İ.)

ANKARA
İsmail Rüştü Aksal (İ.)
Orhan Alp (B.)
Kemal Bağcıoğlu

Hüseyin Balan
Musa Kâzım Coşkun
Ahmet Dallı
Orhan Eren
Recai Ergüder
İ. Sıtkı Hatipoğlu
Rıza Kuas
Zühtü Pehlivanlı
İlyas Seçkin
H. Turgut Toker (B.)
Hasan Türkay
Alparslan Türkeş
Ahmet Üstün
M. Kemal Yılmaz
ANTALYA
Hasan Akçalıoğlu
İhsan Ataöv
Hasan Fehmi Boztepe
Rafet Eker
ARTVİN
Turgut Altunkaya
Sabit Osman Avcı
Mustafa Rona
AYDIN
Sinan Bosna
Yüksel Menderes

BALIKESİR
İbrahim Aytaç
Enver Güreli
Fennî İslimyeli
Ahmet İhsan Kırımlı
Süreyya Koç
Mesut Ozansü
Cihat Turgut
Mevlüt Yılmaz
Mehmet Zeki Yücetürk
BİLECİK
Şadi Binay
İsmail Selçuk Çakıroğlu
BİNGÖL
M. Emin Gündoğdu
Cemal Yavuz
BİTLİS
Cevdet Geboloğlu
Zarife Koçak
BOLU
Kemal Demir
BURDUR
Fethi Çelikbaş
Faik Kırbaşlı
BURSA
Sadrettin Çanga

Nilüfer Gürsoy (İ.)
Barlas Küntay
İbrahim Öktem
Ö. Doğan Öztürkmen
Mustafa Tayyar
Mehmet Turgut (B.)
Bahri Yazır
ÇANAKKALE
Ahmet Nihat Akay
Şefik İnan
Refet Sezgin (B.)
ÇANKIRI
Tahir Akman
Mehmet Ali Arsan

ÇORUM
Abdurrahman Güler
Hasan Lâtif Sarıyüce
İhsan Tombuş
Arslan Topçubaşı
Ahmet Uysal
Nejdet Yücer

DENİZLİ
Muzaffer Karan
Hüdai Oral
Âtıf Şohoğlu (Bşk V.)

DİYARBAKIR
Yusuf Azizoğlu
Metin Cizreli
Hasan Değer
Tarık Ziya Ekinci
Abdüllâtif Ensarioğlu
Recai İskenderoğlu

EDİRNE
Ahmet Bilgin
Nazmi Özoğul

ELÂZIĞ
Nurettin Ardıçoğlu
Ömer Eken
Samet Güldoğan

ERZİNCAN
Hüsamettin Atabeyli (B.)
Sadık Perinçek

ERZURUM
Turhan Bilgin
Ahmet Mustafaoğlu
Cevat Önder
Nihat Pasinli

ESKİŞEHİR
Mehmet İsmet Angı
Seyfi Öztürk (B.)
Ertuğrul Gazi Sakarya
Aziz Zeytinoğlu

GAZİANTEP
Ali İhsan Göğüş
Hüseyin İncioğlu
Kâmil Ocak (B.)
Mahmut Uygur
Süleyman Ünlü

GİRESUN
Kudret Bosuter
Ali Cüceoğlu
M. Kemal Çilesiz
Nizamettin Erkmen
İ. Etem Kılıçoğlu
Ali Köymen

GÜMÜSANE
Necati Akagün
Sabri Özcan San

HAKKÂRİ
Ali Karahan

HATAY
Abdullah Cilli
Yahya Kanbolat
Talât Köseoğlu
Reşat Mursaloğlu
Şemsettin Mursaloğlu
Hüsnü Özkan

ISPARTA
İrfan Aksu
Tahsin Argun
Süleyman Demirel (Başbakan)

İÇEL
Burhan Bozdoğan
Celâl Kılıç
C. Sadık Kutlay

İSTANBUL
Çetin Altan
Sadun Aren
Hüseyin Ataman
Mehmet Ali Aybar
Sadettin Bilgiç (B.)
Orhan Birgit
Ferruh Bozbeyli (Başkan)
Nurettin Bulak
Orhan Erkanlı
Nuri Eroğan
Mustafa Ertuğrul
Orhan Eyüboğlu
M. Mustafa Gürpınar (İ.)
Muhiddin Güven
A. Coşkun Kırca
Abdurrahman Şeref Lâç
Orhan Seyfi Orhon
İlhami Sancar
Ahmet Tahtakılıç
Reşit Ülker
Aydın Yalçın
Mehmet Yardımcı

İZMİR
Şeref Bakşık
Muzaffer Döşemeci
Ali Naili Erdem
Arif Ertunga
Hüsamettin Gümüşpala
Nihad Kürşad (B.)
Şinasi Osma
Enver Turgut
Mustafa Uyar
Lebit Yurdoğlu

KARS
Cengiz Ekinci
Turgut Göle
Âdil Kurtel
Muzaffet Şamiloğlu
Osman Yeltekin

KASTAMONU
Adil Aydın
Ahmet Şevket Bohça
İ. Hakkı Yılanlıoğlu

KAYSERİ
Mehmet Ateşoğlu
Fehmi Cumalıoğlu
Turhan Feyzioğlu
A. Atıf Hacıpaşaoğlu
Feyyaz Köksal
Cengiz Nayman
Vedat Âli Özkan (B.)
Mehmet Yüceler

KIRKLARELİ
Arif Hikmet Güner
M. Orhan Türkkan

KIRŞEHİR
Mehmet Güver

KOCAELİ
İsmail Arar (Bşk. V.)
Nihat Erim
Süreyya Sofuoğlu

KONYA
Lütfi Akdoğan
Selçuk Aytan
Bahri Dağdaş (B.)
Hasan Dinçer (B.)
M. Ziyaeddin İzerdem
İhsan Kabadayı
Mehmet Necati Kalaycı
İsmet Kapısız
Yunus Koçak
Nazif Kurucu
Seyit Faruk Önder
Fakih Özfakih
Vefa Tanır

KÜTAHYA
Ahmet Can Bilgin
Himmet Erdoğmuş
Kemal Kacar

MALATYA
Hüseyin Doğan
Hamit Fendoğlu
İsmet İnönü

MANİSA
Ertuğrul Akça
Sami Binicioğlu
Muammer Erten
Mustafa Ok
Önol Şakar

MARAŞ
Kemalî Bayazıt
Veysi Kadıoğlu
Hacı Ahmet Özsoy
Vefik Pirinççioğlu
Hüseyin Yaycıoğlu

MARDİN
Rifat Baykal
Seyfi Güneştan

MUĞLA
Adnan Akarca
İzzet Oktay (İ. Ü.)
Turan Şahin
İlhan Tekinalp

MUŞ
Kemal Aytaç
Nermin Neftçi

NEVŞEHİR
S. Hakkı Esatoğlu
Ali Baran Numanoğlu

NİĞDE
Mehmet Altınsoy
Yaşar Arıbaş
Haydar Özalp
Oğuzdemir Tüzün

ORDU
Ata Bodur
Feridun Cemal Erkin
Ferda Güley
Hamdi Mağden
Arif Hikmet Onat
Şadi Pehlivanoğlu
Kemal Şensoy

RİZE
Erol Yılmaz Akçal

SAKARYA
Ekrem Alican
Nuri Bayar
Kadri Eroğan
Muslihittin Gürer

SAMSUN
Ali Fuat Alişan
Yaşar Akal

Kâmran Evliyaoğlu
İlyas Kılıç
Salâhattin Kılıç (B.)
Osman Şahinoğlu
İsmail Çataloğlu
Namık Kemal Tülcezoğlu
Süreyya Uluçay
Bahattin Uzunoğlu
Şevki Yücel

SİİRT

Abdülhalim Aras
Misbah Ongan
Hüseyin Hüsnü Oran
Âdil Yaşa (İ. Ü.)

SİNOP

Hilmi İşgüzar
Mustafa Kaptan
Cemil Karahan

SİVAS

Nasuh Nazif Arslan
Nihat Doğan
Orhan Kabibay
Kâzım Kangal
Tevfik Koraltan
M. Kemal Palaoğlu
Gültekin Sakarya
Tahsin Türkay

TEKİRDAĞ

Kemal Nebioğlu
Orhan Öztrak

TOKAT

Fethi Alacalı
Cevdet Aykan
M. Şükrü Çavdaroğlu
Osman Hacıbaloğlu
Bedrettin Karaerkek
Osman Saraç (İ.)
İrfan Solmazer

TRABZON

A. İhsan Birincioğlu
Ekrem Dikmen
Selâhattin Güven
Ömer Usta
Ali Rıza Uzuner

TUNCELİ

Kenan Aral
Hasan Ünlü

URFA

Halil Balkıs
Mahmut Çetin
Cemal Güven
Hüsamettin Köran

UŞAK

Ali Rıza Akbıyıkoğlu
Orhan Dengiz

VAN

Mehmet Emin Erdinç
Müslih Görentaş (İ. Ü.)
Kinyas Kartal
M. Salıh Yıldız

YOZGAT

İsmail Hakkı Akdoğan
Yusuf Ziya Bahadınlı
Turgut Nizamoğlu
Celâl Sungur

ZONGULDAK

Talât Asal
S. Ekmel Çetiner
Bülent Ecevit
Kenan Esengin
Cahit Karakaş
Kâmil Kırıkoğlu
S. Tekin Müftüoğlu (B.)
Kemal Doğan Sungun

[Açık üyelikler]

Ankara	1
İstanbul	2
Malatya	1
Mardin	1
Yekûn	5

İstanbul Üniversitesi 1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkındaki kanun tasarısına verilen oyların sonucu

(Çoğunluk yoktur)

Üye sayısı :	450
Oy verenler :	103
Kabul edenler :	88
Reddedenler :	11
Çekinserler :	4
Oya katılmıyanlar :	342
Açık üyelikler :	5

[Kabul edenler]

ADANA
Mahmut Bozdoğan
M. Kemal Çetinsoy
Kasım Gülek
Tahir Yücekök

ADIYAMAN
M. Arif Atalay

AFYON KARAHİSAR
Mehmet Göbekli

ANKARA
İ. Sıtkı Hatipoğlu

ANTALYA
Ahmet Torgay

AYDIN
Kemal Ziya Öztürk
İsmet Sezgin

BALIKESİR
Cihat Bilgehan
Fennî İslimyeli

BOLU
Ş. Nihat Bayramoğlu
Ahmet Çakmak

BURDUR
İ. Hakkı Boyacıoğlu
Faik Kırbaşlı

BURSA
Cemal Külâhlı
Kasım Önadım
Ahmet Türkel

ÇANAKKALE
Cihad Baban
Muammer Baykan

ÇANKIRI
Dursun Akçaoğlu

ÇORUM
Hilmi İncesulu

DENİZLİ
Mehmet Salih Baydil
Zafer Nihat Özel
Remzi Şenel

DİYARBAKIR
Abdüllâtif Ensarioğlu

EDİRNE
İlhami Ertem
Türkân Seçkin

ELÂZIĞ
Kevni Nedimoğlu

ERZURUM
Nihat Diler
Necati Güven
Gıyasettin Karaca
Adnan Şenyurt
İsmail Hakkı Yıldırım

ESKİŞEHİR
Hayri Başar

GAZİANTEP
Naşit Sarıca
Hüseyin Yılmaz

GÜMÜŞANE
Sabahattin Savacı

HATAY
Sabahattin Adalı

ISPARTA
Ali İhsan Balım

İSTANBUL
Ali Esat Birol
Osman Özer
Kaya Özdemir
İ. Hakkı Tekinel
Osman Nuri Ulusay

İZMİR
Mehmet Ali Aytaş
Cemal Hakkı Selek
Lebit Yurdoğlu

KARS
Lâtif Aküzüm
Abbas Ali Çetin
Sevinç Düşünsel
Celâl Nuri Koç

KASTAMONU
Osman Zeki Oktay

KIRKLARELİ
Mehmet Atagün
Hasan Tahsin Uzun

KIRŞEHİR
Memduh Erdemir
Süleyman Onan

KOCAELİ
Sedat Akay

KONYA
Mekki Keskin
Sait Sına Yücesoy

KÜTAHYA
Mesut Erez
Mehmet Ersoy
İ. Hakkı Yıldırım

MALATYA
Şaban Erik
Lûtfi Evliyaoğlu

MANİSA
Neriman Ağaoğlu
Süleyman Çağlar
Mithat Dülge
Şevket Raşit Hatipoğlu
Nahit Yenişehirlioğlu

MARAŞ
Enver Kaplan

MARDİN
Esat Kemal Aybar

NİĞDE
Ruhi Soyer

ORDU
Raif Aybar

RİZE
Cevat Yalçın

SAMSUN
Melâhat Gedik

SİVAS
Seyfi Kurtbek
Cevad Odyakmaz

TEKİRDAĞ
Halil Başol
İlyas Demir

TOKAT
İrfan Solmazer

TRABZON
Ahmet Çebi
Hamdi Orhon

TUNCELİ
Hasan Ünlü

URFA
Neemettin Cevheri
Ramazan Tekeli

UŞAK
M. Fahri Uğrasızoğlu

[Reddedenler]

ANKARA	ESKİŞEHİR	İZMİR	SİNOP
Osman Bölükbaşı	Şevket Asbuzoğlu	Şevket Adalan	**Niyazi Özgüç**
AYDIN	İÇEL	MUĞLA	YOZGAT
Reşat Özarda	**Kemal Ataman**	**Seyfi Sadi Pencap**	Nuri Kodamanoğlu
BOLU	İSTANBUL	SAKARYA	
Hasan Özcan	Fuad Sirmen	Hayrettin Uysal	

[Çekinserler]

ADANA	DİYARBAKIR	ELÂZIĞ	TRABZON
Kemal Sarıibrahimoğlu	Feyzi Kalfagil	Kemal Satır	Ahmet Şener

[Oya katılmıyanlar]

ADANA	Ahmet Dallı	**Mesut Ozansü**	ÇORUM
Hasan Aksay	**Orhan Eren**	**Cihat Turgut**	Abdurrahman Güler
Ali Bozdoğanoğlu	**Recai Ergüder**	**Mevlüt Yılmaz**	Hasan Lâtif Sarıyüce
Turhan Dilligil	**Rıza Kuas**	**Mehmet Zeki Yücetürk**	İhsan Tombuş
Ali Karcı	**Emin Paksüt**	BİLECİK	**Arslan Topçubaşı**
İbrahim Tekin	Zühtü Pehlivanlı	Şadi Binay	**Ahmet Uysal**
Ahmet Topaloğlu (B.)	**İlyas Seçkin**	İsmail Selçuk Çakıroğlu	Nejdet Yücer
Bekir Tünay	H. Turgut Toker (B.)	BİNGÖL	DENİZLİ
ADIYAMAN	**Hasan Türkay**	M. Emin Gündoğdu	**Fuat Avcı**
Nazım Bayıllıoğlu	**Alparslan Türkeş**	Cemal Yavuz	**Muzaffer Karan**
Süleyman Arif Emre	**Ahmet Üstün**	BİTLİS	Hüdai Oral
Ali Turanlı	Mustafa Kemal Yılmaz	Cevdet Geboloğlu	Atıf Şohoğlu (Bşk. V.)
AFYON KARAHİSAR	ANTALYA	**Zarife Koçak**	DİYARBAKIR
Mustafa Akalın	**Hasan Akçalıoğlu**	BOLU	Yusuf Azizoğlu
Osman Attila	**Hüseyin Avni Akın**	Halil İbrahim Cop	Metin Cizreli
Şevki Güler	(Yüzbaşı)	Kemal Demir	Hasan Değer
Murat Öner	**İhsan Ataöv**	Hami Tezkan	Tarık Ziya Ekinci
Muzaffer Özdağ	**Hasan Fehmi Boztepe**	BURDUR	Recai İskenderoğlu
Ali İhsan Ulubahşi	Rafet Eker	Fethi Çelikbaş	EDİRNE
AĞRI	**Osman Zeki Yüksel**	BURSA	Ahmet Bilgin
Abdülbâri Akdoğan	ARTVİN	**Sadrettin Çanga**	Nazmi Özoğul
Nevzat Güngör	Turgut Altunkaya	Nilüfer Gürsoy (İ.)	ELÂZIĞ
Kasım Küfrevi	Sabit Osman Avcı	Barlas Küntay	Nurettin Ardıçoğlu
AMASYA	**Mustafa Rona**	İbrahim Öktem	Ömer Eken
Ahmet Demiray	AYDIN	Ö. Doğan Öztürkmen	Samet Güldoğan
Nevzat Şener	**Sinan Bosna**	Mehmet Turgut (B.)	ERZİNCAN
Ali Celâlettin Topala	**Mustafa Şükrü Koç**	Mustafa Tayyar	Hüsamettin Atabeyli
Kâzım Ulusoy (İ.)	Yüksel Menderes	**Bahri Yazır**	(B.)
ANKARA	Nahit Menteşe (B.)	ÇANAKKALE	Nafiz Giray
İsmail Rüştü Aksal	M. Kemal Yılmaz	**Ahmet Nihat Akay**	Sadık Perinçek
(İ.)	BALIKESİR	**Şefik İnan**	Âdil Sağıroğlu
Orhan Alp (B.)	**Adnan Akın**	Refet Sezgin (B.)	ERZURUM
Kemal Bağcıoğlu	**İbrahim Aytaç**	ÇANKIRI	**Turhan Bilgin**
Hüseyin Balan	Enver Güreli	**Tahir Akman**	**Ahmet Mustafaoğlu**
Ali Rıza Çetiner	**Ahmet İhsan Kırımlı**	**Mehmet Ali Arsan**	**Cevat Önder**
Musa Kâzım Coşkun	**Süreyya Koç**	Nurettin Ok (Bşk. V.)	**Nihat Pasinli**

ESKİŞEHİR
Mehmet İsmet Angı
Seyfi Öztürk (B.)
Ertuğrul Gazi Sakarya
Aziz Zeytinoğlu

GAZİANTEP
Ali İhsan Göğüş
Hüseyin İncioğlu
Kâmil Ocak (B.)
Mahmut Uygur
Süleyman Ünlü

GİRESUN
Kudret Bosuter
Ali Cüccoğlu
M. Kemal Çilesiz
Nizamettin Erkmen
İ. Etem Kılıçoğlu
Ali Köymen

GÜMÜŞANE
Necati Akagün
Ali İhsan Çelikkan
Sabri Özcan San

HAKKÂRİ
Ali Karahan

HATAY
Abdullah Cilli
Yahya Kanbolat
Talât Köseoğlu
Reşat Mursaloğlu
Şemsettin Mursaloğlu
Hüsnü Özkan

ISPARTA
İrfan Aksu
Tahsin Argun
Süleyman Demirel
(Başbakan)

İÇEL
Mazhar Arıkan
Burhan Bozdoğan
İsmail Çataloğlu
Kadir Çetin
Celâl Kılıç
C. Sadık Kutlay

İSTANBUL
Çetin Altan
Sadun Aren
Hüseyin Ataman
Mehmet Ali Aybar
Sadettin Bilgiç (B.)
Orhan Birgit
Ferruh Bozbeyli
(Başkan)
Nurettin Bulak
Tekin Erer
Orhan Erkanlı
Nuri Eroğan
Mustafa Ertuğrul
Orhan Eyüboğlu
M. Mustafa Gürpınar
(İ.)
Muhiddin Güven
A. Coşkun Kırca
Abdurrahman Şeref Lâç
Orhan Seyfettin Orhon
İlhami Sancar
Ahmet Tahtakılıç
Reşit Ülker
Aydın Yalçın
Mehmet Yardımcı

İZMİR
Şükrü Akkan
Şeref Bakşık
Muzaffer Döşemeci
Osman Zeki Efeoğlu
Ali Naili Erdem
Arif Ertunga
Hüsamettin Gümüşpala
İhsan Gürsan
Settar İksel
Nihad Kürşad (B.)
Şinasi Osma
Enver Turgut
Mustafa Uyar

KARS
Cengiz Ekinci
Turgut Göle
Âdil Kurtel
Muzaffer Şan loğlu
Osman Yeltekin

KASTAMONU
A. Muzaffer Akdoğanlı
Adil Aydın
Ahmet Şevket Bohça
Sabri Keskin
Âdil Toközlü
İ. Hakkı Yılanlıoğlu

KAYSERİ
Mehmet Ateşoğlu
Fehmi Cumalıoğlu
Turan Feyzioğlu
A. Atıf Hacıpaşaoğlu
Feyyaz Köksal
Cengiz Nayman
Vedat Âli Özkan (B.)
Mehmet Yüceler

KIRKLARELİ
Arif Hikmet Güner
M. Orhan Türkkan

KIRŞEHİR
Mehmet Güver

KOCAELİ
İsmail Arar (Bşk. V.)
Nihat Erim
Süreyya Sofuoğlu
Şevket Ustaoğlu

KONYA
Lütfi Akdoğan
Selçuk Aytan
Bahri Dağdaş (B.)
Hasan Dinçer (B.)
M. Ziyaeddin İzerdem
İhsan Kabadayı
Mehmet Necati Kalaycı
İsmet Kapısız
Yunus Koçak
Nazif Kurucu
Seyit Faruk Önder
Fakih Özfakih
Faruk Sükan (B.)
Vefa Tanır

KÜTAHYA
Ahmet Can Bilgin
Himmet Erdoğmuş
Kemal Kacar

MALATYA
Hüseyin Doğan
Hamit Fendoğlu
İsmet İnönü

MANİSA
Ertuğrul Akça
Sami Binicioğlu
Muammer Dirik
Muammer Erten
Mustafa Ok
Önol Şakar

MARAŞ
Kemalî Bayazıt
Veysi Kadıoğlu
Hacı Ahmet Özsoy
Vefik Pirinççioğlu
Hüseyin Yaycıoğlu

MARDİN
İbrahim Aysoy
Rifat Baykal
Seyfi Güneştan
Nazmi Oğuz

MUĞLA
Adnan Akarca
İzzet Oktay (İ. Ü.)
Turan Şahin
İlhan Tekinalp

MUŞ
Kemal Aytaç
Nermin Neftçi
Kâmil Özsarıyıldız

NEVŞEHİR
İbrahim Boz
S. Hakkı Esatoğlu
Ali Baran Numanoğlu

NİĞDE
Mehmet Altınsoy
Yaşar Arıbaş
Haydar Özalp
Oğuzdemir Tüzün

ORDU
Ata Bodur
Feridun Cemal Erkin
Ferda Güley
Hamdi Mağden
Arif Hikmet Onat
Şadi Pehlivanoğlu
Kemal Şensoy

RİZE
Erol Yılmaz Akçal
Mazhar Basa
İsmail Sarıgöz

SAKARYA
Ekrem Alican
Nuri Bayar
Kadri Eroğan
Muslihittin Gürer
Şerafettin Paker

SAMSUN
Ali Fuat Alişan
Yaşar Akal
Kâmran Evliyaoğlu
İlyas Kılıç
Salâhattin Kılıç (B.)
Osman Şahinoğlu
Namık Kemal Tüzezoğlu

Süreyya Uluçay
Bahattin Uzunoğlu
Şevki Yücel

SİİRT

Abdülhalim Aras
Misbah Ongan
Hüseyin Hüsnü Oran
Âdil Yaşa (İ. Ü.)

SİNOP

Hilmi İşgüzar
Mustafa Kaptan
Cemil Karahan

SİVAS

Nasuh Nazif Arslan
Nihat Doğan
Gıyasettin Duman
Orhan Kabibay
Kâzım Kangal
Tevfik Koraltan
M. Kemal Palaoğlu
Gültekin Sakarya
Tahsin Türkay

TEKİRDAĞ

Kemal Nebioğlu
Orhan Öztrak

TOKAT

Fethi Alacalı
Cevdet Aykan
M. Şükrü Çavdaroğlu
Osman Hacıbaloğlu
Bedrettin Karaerkek
Osman Saraç (İ.)

TRABZON

A. İhsan Birincioğlu
Ekrem Dikmen
Selâhattin Güven
Osman Turan
Ömer Usta
Ali Rıza Uzuner

TUNCELİ

Kenan Aral

URFA

Halil Balkıs
Behice Hatko (Boran)
Mahmut Çetin
Cemal Güven
Hüsamettin Köran

UŞAK

Ali Rıza Akbıyıkoğlu
Orhan Dengiz

VAN

Mehmet Emin Erdinç
Muslih Görentaş (İ. Ü.)
Kinyas Kartal
M. Salih Yıldız

YOZGAT

İsmail Hakkı Akdoğan
Yusuf Ziya Bahadınlı
Turgut Nizamoğlu
Celâl Sungur
Neşet Tanrıdağ

ZONGULDAK

Talât Asal
S. Ekmel Çetiner
Bülent Ecevit
Kenan Esengin
Fevzi Fırat
Cahit Karakaş
Kâmil Kırıkoğlu
S. Tekin Müftüoğlu (B.)
Kemal Doğan Sungun

[Açık üyelikler]

Ankara	1
İstanbul	2
Malatya	1
Mardin	1
Yekûn	5

1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısına verilen oyların sonucu

(Çoğunluk yoktur)

Üye sayısı :	450
Oy verenler :	79
Kabul edenler :	54
Reddedenler :	21
Çekinserler :	4
Oya katılmıyanlar :	366
Açık üyelikler :	5

[Kabul edenler]

ADANA
M. Kemal Çetinsoy
Kasım Gülek
Tahir Yücekök

ADIYAMAN
M. Arif Atalay

AFYON KARAHİSAR
Mehmet Göbekli

AYDIN
Kemal Ziya Öztürk
İsmet Sezgin

BALIKESİR
Cihat Bilgehan

BOLU
Ş. Nihat Bayramoğlu
Ahmet Çakmak

BURSA
Cemal Külâhlı
Ahmet Türkel

DENİZLİ
Mehmet Salih Baydil
Zafer Nihat Özel
Remzi Şenel

DİYARBAKIR
Abdüllâtif Ensarioğlu
Feyzi Kalfagil

EDİRNE
İlhami Ertem

ERZURUM
Nihat Diler
Necati Güven
İsmail Hakkı Yıldırım

GÜMÜŞANE
Sabahattin Savacı

HATAY
Sabahattin Adalı

ISPARTA
Ali İhsan Balım

İSTANBUL
Osman Özer
Kaya Özdemir
İ. Hakkı Tekinel
Osman Nuri Ulusay

İZMİR
Mehmet Ali Aytaş
Cemal Hakkı Selek

KARS
Lâtif Aküzüm

KASTAMONU
Âdil Toközlü

KIRKLARELİ
Mehmet Atagün

KIRŞEHİR
Memduh Erdemir

KOCAELİ
Sedat Akay

KÜTAHYA
Mehmet Ersoy
İ. Hakkı Yıldırım

MALATYA
Şaban Erik
Lûtfi Evliyaoğlu

MANİSA
Neriman Ağaoğlu
Mithat Dülge

MARAŞ
Enver Kaplan

MUĞLA
Seyfi Sadi Pencap

NEVŞEHİR
İbrahim Boz

RİZE
Cevat Yalçın

SAMSUN
Melâhat Gedik

SİNOP
Niyazi Özgüç

SİVAS
Cevad Odyakmaz

TEKİRDAĞ
Halil Başol
İlyas Demir

URFA
Necmettin Cevheri
Ramazan Tekeli

UŞAK
M. Fahri Uğrasızoğlu

YOZGAT
Neşet Tanrıdağ

[Reddedenler]

ANKARA
İ. Sıtkı Hatipoğlu

AYDIN
Reşat Özarda

ÇANAKKALE
Cihad Baban

ÇANKIRI
Dursun Akçaoğlu

ÇORUM
Hilmi İncesulu
Nejdet Yücer

ERZURUM
Adnan Şenyurt

ESKİŞEHİR
Şevket Asbuzoğlu
Hayri Başar

HATAY
Hüsnü Özkan

İSTANBUL
Fuad Sirmen
Ahmet Tahtakılıç
Şevket Adalan

KIRKLARELİ
Hasan Tahsin Uzun

KIRŞEHİR
Süleyman Onan

MANİSA
Şevket Raşit Hatipoğlu

NEVŞEHİR
S. Hakkı Esatoğlu

NİĞDE
Ruhi Soyer

SAKARYA
Hayrettin Uysal

TRABZON
Hamdi Orhon

YOZGAT
Nuri Kodamanoğlu

[Çekinserler]

ELÂZIĞ	ERZURUM	TRABZON	TUNCELİ
Kemal Satır	Gıyasettin Karaca	Ahmet Şener	Hasan Ünlü

[Oya katılmıyanlar]

ADANA
Hasan Aksay
Mahmut Bozdoğan
Ali Bozdoğanoğlu
Turhan Dilligil
Ali Karcı
Kemal Sarıbrahimoğlu
İbrahim Tekin
Ahmet Topaloğlu (B.)
Bekir Tünay

ADIYAMAN
Nazım Bayıllıoğlu
Süleyman Arif Emre
Ali Turanlı

AFYON KARAHİSAR
Mustafa Akalın
Osman Attila
Şevki Güler
Murat Öner
Muzaffer Özdağ
Ali İhsan Ulubahşi

AĞRI
Abdülbâri Akdoğan
Nevzat Güngör
Kasım Küfrevi

AMASYA
Ahmet Demiray
Nevzat Şener
Ali Celâlettin Topala
Kâzım Ulusoy (İ.)

ANKARA
İsmail Rüştü Aksal
Orhan Alp (B.)
Kemal Bağcıoğlu
Hüseyin Balan
Osman Bölükbaşı
Ali Rıza Çetiner
Musa Kâzım Coşkun
Ahmet Dallı
Orhan Eren
Recai Ergüder
Rıza Kuas
Emin Paksüt
Zühtü Pehlivanlı
İlyas Seçkin
H. Turgut Toker (B.)
Hasan Türkay
Alparslan Türkeş
Ahmet Üstün
Mustafa Kemal Yılmaz

ANTALYA
Hasan Akçalıoğlu
Hüseyin Avni Akın (Yüzbaşı)
İhsan Ataöv
Hasan Fehmi Boztepe
Rafet Eker
Ahmet Torgay
Osman Zeki Yüksel

ARTVİN
Turgut Altunkaya
Sabit Osman Avcı
Mustafa Rona

AYDIN
Sinan Bosna
Mustafa Şükrü Koç
Yüksel Menderes
Nahit Menteşe (B.)
M. Kemal Yılmaz

BALIKESİR
Adnan Akın
İbrahim Aytaç
Enver Güreli
Fennî İslimyeli
Ahmet İhsan Kırımlı
Süreyya Koç
Mesut Ozansü
Cihat Turgut
Mevlüt Yılmaz
Mehmet Zeki Yücetürk

BİLECİK
Şadi Binay
İsmail Selçuk Çakıroğlu

BİNGÖL
M. Emin Gündoğdu
Cemal Yavuz

BİTLİS
Cevdet Geboloğlu
Zarife Koçak

BOLU
Halil İbrahim Cop
Kemal Demir
Hasan Özcan
Hami Tezkan

BURDUR
İ. Hakkı Boyacıoğlu
Fethi Çelikbaş
Faik Kırbaşlı

BURSA
Sadrettin Çanga
Nilüfer Gürsoy (İ.)
Barlas Küntay
İbrahim Öktem
Kasım Önadım
Ö. Doğan Öztürkmen
Mustafa Tayyar
Mehmet Turgut (B.)
Bahri Yazır

ÇANAKKALE
Ahmet Nihat Akay
Muammer Baykan
Şefik İnan
Refet Sezgin (B.)

ÇANKIRI
Tahir Akman
Mehmet Ali Arsan
Nurettin Ok (Bşk. V.)

ÇORUM
Abdurrahman Güler
Hasan Lâtif Sarıyüce
İhsan Tombuş
Arslan Topçubaşı
Ahmet Uysal

DENİZLİ
Fuat Avcı
Muzaffer Karan
Hüdai Oral
Âtıf Şohoğlu (Bşk. V.)

DİYARBAKIR
Yusuf Azizoğlu
Metin Cizreli
Hasan Değer
Tarık Ziya Ekinci
Recai İskenderoğlu

EDİRNE
Ahmet Bilgin
Nazmi Özoğul
Türkân Seçkin

ELÂZIĞ
Nurettin Ardıçoğlu
Ömer Eken
Samet Güldoğan
Kevni Nedimoğlu

ERZİNCAN
Hüsamettin Atabeyli (B.)
Nafiz Giray
Sadık Perinçek
Âdil Sağıroğlu

ERZURUM
Turhan Bilgin
Ahmet Mustafaoğlu
Cevat Önder
Nihat Pasinli

ESKİŞEHİR
Mehmet İsmet Angı
Seyfi Öztürk (B.)
Ertuğrul Gazi Sakarya
Aziz Zeytinoğlu

GAZİANTEP
Ali İhsan Göğüş
Hüseyin İncioğlu
Kâmil Ocak (B.)
Naşit Sarıca
Mahmut Uygur
Süleyman Ünlü
Hüseyin Yılmaz

GİRESUN
Kudret Bosuter
Ali Cüceoğlu
M. Kemal Çilesiz
Nizamettin Erkmen

İ. Etem Kılıçoğlu
Ali Köymen

GÜMÜŞANE

Necati Akagün
Ali İhsan Çelikkan
Sabri Özcan San

HAKKÂRİ

Ali Karahan

HATAY

Abdullah Cilli
Yahya Kanbolat
Talât Köseoğlu
Reşat Mursaloğlu
Şemsettin Mursaloğlu

ISPARTA

İrfan Aksu (İ.)
Tahsin Argun
Süleyman Demirel (Başbakan)

İÇEL

Mazhar Arıkan
Kemal Ataman
Burhan Bozdoğan
İsmail Çataloğlu
Kadir Çetin
Celâl Kılıç
C. Sadık Kutlay

İSTANBUL

Çetin Altan
Sadun Aren
Hüseyin Ataman
Mehmet Ali Aybar
Sadettin Bilgiç (B.)
Orhan Birgit
Ali Esat Birol
Ferruh Bozbeyli (Başkan)
Nurettin Bulak
Tekin Erer
Orhan Erkanlı
Nuri Eroğan
Mustafa Ertuğrul
Orhan Eyüboğlu
M. Mustafa Gürpınar (İ.)
Muhiddin Güven
A. Coşkun Kırca
Abdurrahman Şeref Lâç
Orhan Seyfi Orhon
İlhami Sancar
Reşit Ülker
Aydın Yalçın
Mehmet Yardımcı

İZMİR

Şükrü Akkan
Şeref Bakşık
Muzaffer Döşemeci
Osman Zeki Efeoğlu
Alj Naili Erdem
Arif Ertunga
Hüsamettin Gümüşpala
İhsan Gürsan
Settar İksel
Nihad Kürşad (B.)
Şinasi Osma
Enver Turgut
Mustafa Uyar
Lebit Yurdoğlu

KARS

Abbas Ali Çetin
Sevinç Düşünsel
Cengiz Ekinci
Turgut Göle
Celâl Nuri Koç
Âdil Kurtel
Muzaffer Şamiloğlu
Osman Yeltekin

KASTAMONU

A. Muzaffer Akdoğanlı
Adil Aydın
Ahmet Şevket Bohça
Sabri Keskin
Osman Zeki Oktay
İ. Hakkı Yılanlıoğlu

KAYSERİ

Mehmet Ateşoğlu
Fehmi Cumalıoğlu
Turhan Feyzioğlu
A. Atıf Hacıpaşaoğlu
Feyyaz Köksal
Cengiz Nayman
Vedat Âli Özkan (B.)
Mehmet Yüceler

KIRKLARELİ

Arif Hikmet Güner
Mehmet Orhan Türkkan

KIRŞEHİR

Mehmet Güver

KOCAELİ

İsmail Arar (Bşk. V.)
Nihat Erim
Süreyya Sofuoğlu
Şevket Ustaoğlu

KONYA

Lütfi Akdoğan
Selçuk Aytan
Bahri Dağdaş (B.)
Hasan Dinçer (B.)
M. Ziyaeddin İzerdem
İhsan Kabadayı
Mehmet Necati Kalaycı
İsmet Kapısız
Mekki Keskin
Yunus Koçak
Nazif Kurucu
Seyit Faruk Önder
Fakih Özfakih
Faruk Sükan (B.)
Vefa Tanır
Sait Sına Yücesoy

KÜTAHYA

Ahmet Can Bilgin
Himmet Erdoğmuş
Mesut Erez
Kemal Kacar

MALATYA

Hüseyin Doğan
Hamit Fendoğlu
İsmet İnönü

MANİSA

Ertuğrul Akça
Sami Binicioğlu
Süleyman Çağlar
Muammer Dirik
Muammer Erten
Mustafa Ok
Önol Şakar
Nahit Yenişehirlioğlu

MARAŞ

Kemalî Bayazıt
Veysi Kadıoğlu
Hacı Ahmet Özsoy
Vefik Pirinççioğlu
Hüseyin Yaycıoğlu

MARDİN

Esat Kemal Aybar
İbrahim Aysoy
Rifat Baykal
Seyfi Güneştan
Nazmi Oğuz

MUĞLA

Adnan Akarca
İzzet Oktay (İ. Ü.)
Turan Şahin
İlhan Tekinalp

MUŞ

Kemal Aytaç
Nermin Neftçi
Kâmil Özsarıyıldız

NEVŞEHİR

Ali Baran Numanoğlu

NİĞDE

Mehmet Altınsoy
Yaşar Arıbaş
Haydar Özalp
Oğuzdemir Tüzün

ORDU

Raif Aybar
Ata Bodur
Feridun Cemal Erkin
Ferda Güley
Hamdi Mağden
Arif Hikmet Onat
Şadi Pehlivanoğlu
Kemal Şensoy

RİZE

Erol Yılmaz Akçal
Mazhar Basa
İsmail Sarıgöz

SAKARYA

Ekrem Alican
Nuri Bayar
Kadri Eroğan
Muslihittin Gürer
Şerafeddin Paker

SAMSUN

Ali Fuat Alişan
Yaşar Akal
Kâmran Evliyaoğlu
İlyas Kılıç
Salâhattin Kılıç (B.)
Osman Şahinoğlu
Namık Kemal Tülezoğlu
Süreyya Uluçay
Bahattin Uzunoğlu
Şevki Yücel

SİİRT
Abdülhalim Aras
Misbah Ongan
Hüseyin Hüsnü Oran
Âdil Yaşa (İ. Ü.)

SİNOP
Hilmi İşgüzar
Mustafa Kaptan
Cemil Karahan

SİVAS
Nasuh Nazif Arslan
Nihat Doğan
Gıyasettin Duman
Orhan Kabibay
Kâzım Kangal
Tevfik Koraltan
Seyfi Kurtbek
M. Kemal Palaoğlu
Gültekin Sakarya
Tahsin Türkay

TEKİRDAĞ
Kemal Nebioğlu
Orhan Öztrak

TOKAT
Fethi Alacalı
Cevdet Aykan
M. Şükrü Çavdaroğlu
Osman Hacıbaloğlu
Bedrettin Karaerkek
Osman Saraç (İ.)
İrfan Solmazer

TRABZON
A. İhsan Birincioğlu
Ahmet Çebi
Ekrem Dikmen
Selâhattin Güven
Osman Turan
Ömer Usta
Ali Rıza Uzuner

TUNCELİ
Kenan Aral

URFA
Halil Balkıs
Behice Hatko (Boran)
Mahmut Çetin
Cemal Güven
Hüsamettin Köran

UŞAK
Ali Rıza Akbıyıkoğlu
Orhan Dengiz

VAN
Mehmet Emin Erdinç
Muslih Görentaş (İ. Ü.)
Kinyas Kartal
M. Salih Yıldız

YOZGAT
İsmail Hakkı Akdoğan
Yusuf Ziya Bahadınlı
Turgut Nizamoğlu
Celâl Sungur

ZONGULDAK
Talât Asal
S. Ekmel Çetiner
Bülent Ecevit
Kenan Esengin
Fevzi Fırat
Cahit Karakaş
Kâmil Kırıkoğlu
Sadık Tekin Müftüoğlu
(B.)
Kemal Doğan Sungun

[*Açık üyelikler*]

Ankara	1
İstanbul	2
Malatya	1
Mardin	1
Yekûn	5

Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/2)) işaretli cetvelleri arasında 15 000 000 liralık aktarma yapılması hakkında kanun tasarısına verilen oyların sonucu

(Çoğunluk yoktur.)

Üye sayısı :	450
Oy verenler :	63
Kabul edenler :	51
Reddedenler :	9
Çekinserler :	3
Oya katılmıyanlar :	382
Açık üyelikler :	5

[Kabul edenler]

ADANA	DİYARBAKIR	Osman Özer	MANİSA
Tahir Yücekök	Feyzi Kalfagil	Kaya Özdemir	Neriman Ağaoğlu
M. Kemal Çetinsoy	Abdüllâtif Ensarioğlu	İ. Hakkı Tekinel	Mithat Dülge
ADIYAMAN	EDİRNE	Osman Nuri Ulusay	Şevket Raşit Hatipoğlu
M. Arif Atalay	İlhami Ertem	İZMİR	Nahit Yenişehirlioğlu
AYDIN	ELÂZIĞ	Mehmet Ali Aytaş	MUĞLA
Kemal Ziya Öztürk	Kevni Nedimoğlu	Cemal Hakkı Selek	Seyfi Sadi Pencap
BOLU	ERZURUM	KARS	NEVŞEHİR
Ahmet Çakmak	Nihat Diler	Lâtif Aküzüm	İbrahim Boz
BURDUR	Adnan Şenyurt	Abbas Ali Çetin	ORDU
Faik Kırbaşlı	Lebit Yurdoğlu	KIRŞEHİR	Raif Aybar
BURSA	GAZİANTEP	Memduh Erdemir	SAMSUN
Cemal Külâhlı	Hüseyin Yılmaz	KOCAELİ	Melâhat Gedik
Kasım Önadım	GİRESUN	Sedat Akay	SİNOP
Ahmet Türkel	M. Kemal Çilesiz	Şevket Ustaoğlu	Niyazi Özgüç
ÇORUM	GÜMÜŞANE	KÜTAHYA	SİVAS
Hilmi İncesulu	Sabahattin Savacı	Mehmet Ersoy	Cevad Odyakmaz
DENİZLİ	ISPARTA	İ. Hakkı Yıldırım	URFA
Mehmet Salih Baydil	Ali İhsan Balım	MALATYA	Necmettin Cevheri
Zafer Nihat Özel	İSTANBUL	Şaban Erik	
Remzi Şenel	Ali Esat Birol	Lûtfi Evliyaoğlu	

[Reddedenler]

ANKARA	ERZURUM	HATAY	NEVŞEHİR
İ. Sıtkı Hatipoğlu	Gıyasettin Karaca	Hüsnü Özkan	S. Hakkı Esatoğlu
AYDIN	ESKİŞEHİR	KIRKLARELİ	TOKAT
Reşat Özarda	Şevket Asbuzoğlu	Hasan Tahsin Uzun	İrfan Solmazer
			YOZGAT
			Nuri Kodamanoğlu

[Çekinserler]

ADANA	TRABZON	TUNCELİ
Mahmut Bozdoğan	Ahmet Şener	Hasan Ünlü

[Oya katılmıyanlar]

ADANA
Hasan Aksay
Ali Bozdoğanoğlu
Turhan Dilligil
Kasım Gülek
Ali Karcı
Kemal Sarıibrahimoğlu
İbrahim Tekin
Ahmet Topaloğlu (B.)
Bekir Tünay

ADIYAMAN
Nazım Bayıllıoğlu
Süleyman Arif Emre
Ali Turanlı

AFYON KARAHİSAR
Osman Attila
Mehmet Göbekli
Şevki Güler
Murat Öner
Muzaffer Özdağ
Mustafa Akalın
Ali İhsan Ulubahşi

AĞRI
Abdülbari Akdoğan
Nevzat Güngör
Kasım Küfrevi

AMASYA
Ahmet Demiray
Nevzat Şener
Ali Celâlettin Topala
Kâzım Ulusoy (İ.)

ANKARA
İsmail Rüştü Aksal (İ.)
Orhan Alp (B.)
Kemal Bağcıoğlu
Hüseyin Balan
Osman Bölükbaşı
Ali Rıza Çetiner
Musa Kâzım Coşkun
Ahmet Dallı
Orhan Eren
Recai Ergüder
Rıza Kuas
Emin Paksüt
Zühtü Pehlivanlı
İlyas Seçkin
H. Hurgut Toker (B.)
Hasan Türkay
Alparslan Türkeş
Ahmet Üstün
M. Kemal Yılmaz

ANTALYA
Hasan Akçalıoğlu
Hüseyin Avni Akın (Yüzbaşı)
İhsan Ataöv
Hasan Fehmi Boztepe
Rafet Eker
Ahmet Torgay
Osman Zeki Yüksel

ARTVİN
Turgut Altunkaya
Sabit Osman Avcı
Mustafa Rona

AYDIN
Sinan Bosna
Mustafa Şükrü Koç
Yüksel Menderes
Nahit Menteşe (B.)
İsmet Sezgin
M. Kemal Yılmaz

BALIKESİR
Adnan Akın
İbrahim Aytaç
Cihat Bilgehan (B.)
Enver Güreli
Fennî İslimyeli
Ahmet İhsan Kırımlı
Süreyya Koç
Mesut Ozansü
Cihat Turgut
Mevlüt Yılmaz
Mehmet Zeki Yücetürk

BİLECİK
Şadi Binay
İsmail Selçuk Çakıroğlu

BİNGÖL
M. Emin Gündoğdu
Cemal Yavuz

BİTLİS
Cevdet Geboloğlu
Zarife Koçak

BOLU
Ş. Nihat Bayramoğlu
Halil İbrahim Cop
Kemal Demir
Hasan Özcan
Hami Tezkan

BURDUR
İ. Hakkı Boyacıoğlu
Fethi Çelikbaş

BURSA
Sadrettin Çanga
Nilüfer Gürsoy (İ.)
Barlas Küntay
İbrahim Öktem
Ö. Doğan Öztürkmen
Mustafa Tayyar
Mehmet Turgut (B.)
Bahri Yazır

ÇANAKKALE
Ahmet Nihat Akay
Cihad Baban
Muammer Baykan
Şefik İnan
Refet Sezgin (B.)

ÇANKIRI
Dursun Akçaoğlu
Tahir Akman
Mehmet Ali Arsan
Nurettin Ok (Bşk. V.)

ÇORUM
Abdurrahman Güler
Hasan Lâtif Sarıyüce
Arslan Topçubaşı
Ahmet Uysal
Nejdet Yücer
İhsan Tombuş

DENİZLİ
Fuat Avcı
Muzaffer Karan
Hüdai Oral
Âtıf Şohoğlu (Bşk. V.)

DİYARBAKIR
Yusuf Azizoğlu
Metin Cizreli
Hasan Değer
Tarık Ziya Ekinci
Recai İskenderoğlu

EDİRNE
Ahmet Bilgin
Nazmi Özoğul
Türkân Seçkin

ELÂZIĞ
Nurettin Ardıçoğlu
Ömer Eken
Samet Güldoğan
Kemal Satır

ERZİNCAN
Hüsamettin Atabeyli (B.)
Nafiz Giray
Sadık Perinçek
Âdil Sağıroğlu

ERZURUM
Turhan Bilgin
Necati Güven
Ahmet Mustafaoğlu
Cevat Önder
Nihat Pasinli
İsmail Hakkı Yıldırım

ESKİŞEHİR
Mehmet İsmet Angı
Hayri Başar
Seyfi Öztürk (B.)
Ertuğrul Gazi Sakarya
Aziz Zeytinoğlu

GAZİANTEP
Ali Ihsan Göğüş
Hüseyin İncioğlu
Kâmil Ocak (B.)
Naşit Sarıca
Mahmut Uygur
Süleyman Ünlü

GİRESUN
Kudret Bosuter
Ali Cüceoğlu
Nizamettin Erkmen
İ. Etem Kılıçoğlu
Ali Köymen

GÜMÜŞANE
Necati Akagün
Ali İhsan Çelikkan
Sabri Özcan San

HAKKÂRİ
Ali Karahan

HATAY
Şemsettin Mursaloğlu
Abdullah Cilli

Yahya Kanbolat
Talât Köseoğlu
Reşat Mursaloğlu
Sabahattin Adalı

ISPARTA

İrfan Aksu
Tahsin Argun
Süleyman Demirel (Başbakan)

İÇEL

Mazhar Arıkan
Kemal Ataman
Burhan Bozdoğan
İsmail Çataloğlu
Kadir Çetin
Celâl Kılıç
C. Sadık Kutlay

İSTANBUL

Çetin Altan
Sadun Aren
Hüseyin Ataman
Mehmet Ali Aybar
Sadettin Bilgiç (B.)
Orhan Birgit
Ferruh Bozbeyli (Başkan)
Nurettin Bulak
Tekin Erer
Orhan Erkanlı
Nuri Eroğan
Mustafa Ertuğrul
Orhan Eyüboğlu
M. Mustafa Gürpınar (İ.)
Muhiddin Güven
A. Coşkun Kırca
Abdurrahman Şeref Lâç
Orhan Seyfi Orhon
İlhami Sancar
Fuad Sirmen
Ahmet Tahtakılıç
Reşit Ülker
Aydın Yalçın
Mehmet Yardımcı

İZMİR

Şevket Adalan
Şükrü Akkan
Şeref Bakşık
Muzaffer Döşemeci
Osman Zeki Efeoğlu
Ali Naili Erdem
Arif Ertunga
Hüsamettin Gümüşpala
İhsan Gürsan
Settar İksel
Nihad Kürşad (B.)
Şinasi Osma
Enver Turgut
Mustafa Uyar

KARS

Sevinç Düşünsel
Cengiz Ekinci
Turgut Göle
Celâl Nuri Koç
Âdil Kurtel
Muzaffer Şamiloğlu
Osman Yeltekin

KASTAMONU

A. Muzaffer Akdoğanlı
Adil Aydın
Ahmet Şevket Bohça
Sabri Keskin
Osman Zeki Oktay
Âdil Toközlü
İ. Hakkı Yılanlıoğlu

KAYSERİ

Mehmet Ateşoğlu
Fehmi Cumalıoğlu
Turhan Feyzioğlu
A. Atıf Hacıpaşaoğlu
Feyyaz Köksal
Cengiz Nayman
Vedat Âli Özkan (B.)
Mehmet Yüceler

KIRKLARELİ

Mehmet Atagün
Arif Hikmet Güner
Orhan Türkkan

KIRŞEHİR

Mehmet Güver
Süleyman Onan

KOCAELİ

İsmail Arar (Bşk. V.)
Nihat Erim
Süreyya Sofuoğlu

KONYA

Lütfi Akdoğan
Selçuk Aytan
Bahri Dağdaş (B.)
Hasan Dinçer (B.)
M. Ziyaeddin İzerdem
İhsan Kabadayı
M. Necati Kalaycıoğlu
İsmet Kapısız
Mekki Keskin
Yunus Koçak
Nazif Kurucu
Seyit Faruk Önder
Fakih Özfakih
Faruk Sükan (B.)
Vefa Tanır
Sait Sına Yücesoy

KÜTAHYA

Ahmet Can Bilgin
Himmet Erdoğmuş
Mesut Erez
Kemal Kacar

MALATYA

Hüseyin Doğan
Hamit Fendoğlu
İsmet İnönü

MANİSA

Ertuğrul Akça
Sami Binicioğlu
Süleyman Çağlar
Muammer Dirik
Muammer Erten
Mustafa Ok
Önol Şakar

MARAŞ

Kemalî Bayazıt
Veysi Kadıoğlu
Enver Kaplan
Hacı Ahmet Özsoy
Vefik Pirinççioğlu
Hüseyin Yaycıoğlu

MARDİN

Esat Kemal Aybar
İbrahim Aysoy
Rifat Baykal
Seyfi Güneştan
Nazmi Oğuz

MUĞLA

Adnan Akarca
İzzet Oktay (İ. Ü.)
Turan Şahin
İlhan Tekinalp

MUŞ

Kemal Aytaç
Nermin Neftçi
Kâmil Özsarıyıldız

NEVŞEHİR

Ali Baran Numanoğlu

NİĞDE

Mehmet Altınsoy
Yaşar Arıbaş
Haydar Özalp
Oğuzdemir Tüzün
Ruhi Soyer

ORDU

Ata Bodur
Feridun Cemal Erkin
Ferda Güley
Hamdi Mağden
Arif Hikmet Onat
Şadi Pehlivanoğlu
Kemal Şensoy

RİZE

Erol Yılmaz Akçal
Mazhar Basa
İsmail Sarıgöz
Cevat Yalçın

SAKARYA

Ekrem Alican
Nuri Bayar
Kadri Eroğan
Muslihittin Gürer
Şerafeddin Paker
Hayrettin Uysal

SAMSUN

Ali Fuat Alişan
Yaşar Akal
Kâmran Evliyaoğlu
İlyas Kılıç
Salâhattin Kılıç
Osman Şahinoğlu
Namık Kemal Tüzezoğlu
Süreyya Uluçay
Bahattin Uzunoğlu
Şevki Yücel

SİİRT

Abdülhalim Aras
Misbah Ongan
Hüseyin Hüsnü Oran
Âdil Yaşa (İ. Ü.)

SİNOP

Hilmi İşgüzar
Mustafa Kaptan
Cemil Karahan

SİVAS
Nasuh Nazif Arslan
Nihat Doğan
Gıyasettin Duman
Orhan Kabibay
Kâzım Kangal
Tevfik Koraltan
Seyfi Kurtbek
M. Kemal Palaoğlu
Gültekin Sakarya
Tahsin Türkay

TEKİRDAĞ
Halil Başol
İlyas Demir
Kemal Nebioğlu
Orhan Öztrak

TOKAT
Fethi Alacalı
Cevdet Aykan
M. Şükrü Çavdaroğlu
Osman Hacıbaloğlu
Bedrettin Karaerkek
Osman Saraç (İ.)

TRABZON
A. İhsan Birincioğlu
Ahmet Çebi
Ekrem Dikmen
Selâhattin Güven
Hamdi Orhon
Osman Turan
Ömer Usta
Ali Rıza Uzuner

TUNCELİ
Kenan Aral

URFA
Halil Balkıs
Behice Hatko (Boran)
Mahmut Çetin
Cemal Güven
Ramazan Tekeli
Hüsamettin Köran

UŞAK
A. Rıza Akbıyıkoğlu
Orhan Dengiz
M. Fahri Uğrasızoğlu

VAN
Mehmet Emin Erdinç
Muslih Görentaş (İ. Ü.)
Kinyas Kartal
M. Salih Yıldız

YOZGAT
İsmail Hakkı Akdoğan
Yusuf Ziya Bahadınlı
Turgut Nizamoğlu
Celâl Sungur
Neşet Tanrıdağ

ZONGULDAK
Talât Asal
S. Ekmel Çetinel
Bülent Ecevit
Kenan Esengin
Fevzi Fırat
Cahit Karakaş
Kâmil Kırıkoğlu
Sadık Tekin Müftüoğlu (B.)
Kemal Doğan Sungun

[Açık üyelikler]

Ankara	1
İstanbul	2
Malatya	1
Mardin	1
Yekûn	5

5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa ek ve geçici maddeler eklenmesine ve bu kanunun bâzı hükümlerinin kaldırılmasına dair kanun tasarısına verilen oyların sonucu

(Çoğunluk yoktur)

Üye sayısı :	**450**
Oy verenler :	38
Kabul edenler :	37
Reddedenler :	1
Çekinserler :	0
Oya katılmıyanlar :	407
Açık üyelikler :	5

[Kabul edenler]

ADANA
Mahmut Bozdoğan
M. Kemal Çetinsoy
Tahir Yücekök

ANKARA
M. Kemal Yılmaz

AYDIN
Reşat Özarda
M. Kemal Yılmaz

BALIKESİR
Adnan Akın
Cihat Bilgehan
Mesut Ozansü

BURDUR
Faik Kırbaşlı

BURSA
Cemal Külâhlı
Kasım Önadım

ÇANAKKALE
Muammer Baykan

ÇORUM
Hilmi İncesulu

DİYARBAKIR
Feyzi Kalfagil

ELÂZIĞ
Kevni Nedimoğlu
Kemal Satır

ERZURUM
Ahmet Mustafaoğlu
Adnan Şenyurt

GÜMÜŞANE
Sabahattin Savacı

İZMİR
Mehmet Ali Aytaş
Lebit Yurdoğlu

KARS
Abbas Ali Çetin

KÜTAHYA
Mesut Erez
Mehmet Ersoy
İ. Hakkı Yıldırım

MALATYA
Şaban Erik

NEVŞEHİR
İbrahim Boz

NİĞDE
Ruhi Soyer

SAMSUN
Melâhat Gedik

SİVAS
Cevad Odyakmaz
M. Kemal Palaoğlu

TOKAT
İrfan Solmazer

TRABZON
Hamdi Orhon
Ahmet Şener

ZONGULDAK
Kâmil Kırıkoğlu

[Reddeden]

ESKİŞEHİR
Şevket Asbuzoğlu

[Oya katılmıyanlar]

ADANA
Hasan Aksay
Ali Bozdoğanoğlu
Turhan Dilligil
Kasım Gülek
Ali Karcı
Kemal Sarıibrahimoğlu
İbrahim Tekin
Ahmet Topaloğlu (B.)
Bekir Tünay

ADIYAMAN
M. Arif Atalay
Nazım Bayıllıoğlu
Süleyman Arif Emre
Ali Turanlı

AFYON KARAHİSAR
Mustafa Akalın
Osman Attila
Mehmet Göbekli
Şevki Güler
Murat Öner
Muzaffer Özdağ
Ali İhsan Ulubahşi

AĞRI
Abdülbâri Akdoğan
Nevzat Güngör
Kasım Küfrevi

AMASYA
Ahmet Demiray
Nevzat Şener
Ali Celâlettin Topala
Kâzım Ulusoy (İ.)

ANKARA
İsmail Rüştü Aksal (İ.)
Orhn Alp (B.)
Kemal Bağcıoğlu
Hüseyin Balan
Osman Bölükbaşı
Ali Rıza Çetiner
Musa Kâzım Coşkun
Ahmet Dallı
Orhan Eren
Recai Ergüder
İ. Sıtkı Hatipoğlu
Rıza Kuas
Emin Paksüt
Zühtü Pehlivanlı
İlyas Seçkin
II. Turgut Toker (B.)
Hasan Türkay
Alparslan Türkeş
Ahmet Üstün

ANTALYA
Hasan Akçalıoğlu
Hüseyin Avni Akın (Yüzbaşı)
İhsan Ataöv
Hasan Fehmi Boztepe
Rafet Eker
Ahmet Torgay
Osman Zeki Yüksel

ARTVİN
Turgut Altunkaya
Sabit Osman Avcı
Mustafa Rona

AYDIN
Sinan Bosna
Mustafa Şükrü Koç
Yüksel Menderes
Nahit Menteşe (B.)
Kemal Ziya Öztürk
İsmet Sezgin

BALIKESİR
İbrahim Aytaç
Enver Güreli
Fennî İslâmoğlu
Ahmet İhsan Kırımlı
Süreyya Koç
Cihat Turgut
Mevlüt Yılmaz
Mehmet Zeki Yücetürk

BİLECİK
Şadi Binay
İsmail Selçuk Çakıroğlu

BİNGÖL
M. Emin Gündoğdu
Cemal Yavuz

BİTLİS
Cevdet Geboloğlu
Zarife Koçak

BOLU
Ş. Nihat Bayramoğlu
Halil İbrahim Cop
Ahmet Çakmak
Kemal Demir
Hasan Özcan
Hami Tezkan

BURDUR
İ. Hakkı Boyacıoğlu
Fethi Çelikbaş

BURSA
Sadrettin Çanga
Nilüfer Gürsoy (İ.)
Barlas Küntay
İbrahim Öktem
Ö. Doğan Öztürkmen
Mustafa Tayyar
Mehmet Turgut (B.)
Ahmet Türkel (B.)
Bahri Yazır

ÇANAKKALE
Ahmet Nihat Akay
Cihad Baban
Şefik İnan
Refet Sezgin (B.)

ÇANKIRI
Dursun Akçaoğlu
Tahir Akman
Mehmet Ali Arsan
Nurettin Ok (Bşk. V.)

ÇORUM
Abdurrahman Güler
Hasan Lâtif Sarıyüce
İhsan Tombuş
Arslan Topçubaşı
Ahmet Uysal
Nejdet Yücer

DENİZLİ
Fuat Avcı
Mehmet Salih Baydil
Muzaffer Karan
Hüdai Oral
Zafer Nihat Özel
Remzi Şenel
Âtıf Şohoğlu (Bşk. V.)

DİYARBAKIR
Yusuf Azizoğlu
Metin Cizreli
Hasan Değer
Tarık Ziya Ekinci
Abdüllâtif Ensarioğlu
Recai İskenderoğlu

EDİRNE
Ahmet Bilgin
İlhami Ertem (B.)
Nazmi Özoğul
Türkân Seçkin

ELÂZIĞ
Nurettin Ardıçoğlu
Ömer Eken
Samet Güldoğan

ERZİNCAN
Hüsamettin Atabeyli (B.)
Nafiz Giray
Sadık Perinçek
Âdil Sağıroğlu

ERZURUM
Turhan Bilgin
Nihat Diler
Necati Güven
Gıyasettin Karaca
Cevat Önder
Nihat Pasinli
İsmail Hakkı Yıldırım

ESKİŞEHİR
Mehmet İsmet Angı
Hayri Başar
Seyfi Öztürk (B.)
Ertuğrul Gazi Sakarya
Aziz Zeytinoğlu

GAZİANTEP
Ali İhsan Göğüş
Hüseyin İncioğlu
Kâmil Ocak (B.)
Naşit Sarıca
Mahmut Uygur
Süleyman Ünlü
Hüseyin Yılmaz

GİRESUN
Kudret Bosuter
Ali Cüceoğlu
M. Kemal Çilesiz
Nizamettin Erkmen
İ. Etem Kılıçoğlu
Ali Köymen

GÜMÜŞANE
Necati Akagün
Ali İhsan Çelikkan
Sabri Özcan San

HAKKÂRİ
Ali Karahan

HATAY
Sabahattin Adalı
Abdullah Cilli
Yahya Kanbolat
Talât Köseoğlu
Reşat Mursaloğlu
Şemsettin Mursaloğlu
Hüsnü Özkan

ISPARTA
İrfan Aksu
Tahsin Argun
Ali İhsan Balım
Süleyman Demirel
(Başbakan)

İÇEL
Mazhar Arıkan
Kemal Ataman
Burhan Bozdoğan
İsmail Çataloğlu
Kadir Çetin
Celâl Kılıç
C. Sadık Kutlay

İSTANBUL
Çetin Altan
Sadun Aren
Hüseyin Ataman
Mehmet Ali Aybar
Sadrettin Bilgiç (B.)
Orhan Birgit
Ali Esat Birol
Ferruh Bozbeyli (Başkan)
Nurettin Bulak
Tekin Erer
Orhan Erkanlı
Nuri Eroğan
Mustafa Ertuğrul
Orhan Eyüboğlu
Mustafa Gürpınar
Muhiddin Güven
A. Coşkun Kırca
Abdurrahman Şeref Lâç
Orhan Seyfi Orhon
Osman Özer
Kaya Özdemir
İlhami Sancar
Fuad Sirmen
Ahmet Tahtakılıç
İ. Hakkı Tekinel
Osman Nuri Ulusay
Reşit Ülker
Aydın Yalçın
Mehmet Yardımcı

İZMİR
Şevket Adalan
Şükrü Akkan
Şeref Bakşık
Muzaffer Döşemeci
Osman Zeki Efeoğlu
Ali Naili Erdem
Arif Ertunga
Hüsamettin Gümüşpala
İhsan Gürsan
Settar İksel

Nihad Kürşad (B.)
Sinasi Osma
Cemal Hakkı Selek
Enver Turgut
Mustafa Uyar

KARS

Lâtif Aküzüm
Sevinç Düşünsel
Cengiz Ekinci
Turgut Göle
Celâl Nuri Koç
Âdil Kurtel
Muzaffer Şamiloğlu
Osman Yeltekin

KASTAMONU

A. Muzaffer Akdoğanlı
Adil Aydın
Ahmet Şevket Bohça
Sabri Keskin
Osman Zeki Oktay
Âdil Toközlü
İ. Hakkı Yılanlıoğlu

KAYSERİ

Mehmet Ateşoğlu
Fehmi Cumalıoğlu
Turhan Feyzioğlu
A. Atıf Hacıpaşaoğlu
Feyyaz Köksal
Cengiz Nayman
Vedat Âli Özkan (B.)
Mehmet Yüceler

KIRKLARELİ

Mehmet Atagün
Arif Hikmet Güner
Orhan Türkkan
Hasan Tahsin Uzun

KIRŞEHİR

Memduh Erdemir
Mehmet Güver
Süleyman Onan

KOCAELİ

İsmail Arar (Bşk. V.)
Sedat Akay
Nihat Erim
Süreyya Sofuoğlu
Şevket Ustaoğlu

KONYA

Lütfi Akdoğan
Selçuk Aytan
Bahri Dağdaş (B.)
Hasan Dinçer (B.)
M. Ziyaeddin İzerdem
İhsan Kabadayı
Mehmet Necati Kalaycı
İsmet Kapısız
Mekki Keskin
Yunus Koçak
Nazif Kurucu
Seyit Faruk Önder
Fakih Özfakih
Faruk Sükan (B.)
Vefa Tanır
Sait Sına Yücesoy

KÜTAHYA

Ahmet Can Bilgin
Himmet Erdoğmuş
Kemal Kacar

MALATYA

Hüseyin Doğan
Lûtfi Evliyaoğlu
Hamit Fendoğlu
İsmet İnönü

MANİSA

Neriman Ağaoğlu
Ertuğrul Akça
Sami Binicioğlu
Süleyman Çağlar
Muammer Dirik
Mithat Dülge
Muammer Erten
Şevket Raşit Hatipoğlu
Mustafa Ok
Önol Şakar
Nahit Yenişehirlioğlu

MARAŞ

Kemalî Bayazıt
Veysi Kadıoğlu
Enver Kaplan
Hacı Ahmet Özsoy
Vefik Pirinççioğlu
Hüseyin Yaycıoğlu

MARDİN

Esat Kemal Aybar
İbrahim Aysoy
Rifat Baykal
Seyfi Güneştan
Nazmi Oğuz

MUĞLA

Adnan Akarca
İzzet Oktay (İ. Ü.)
Turan Şahin
Seyfi Sadi Pencap
İlhan Tekinalp

MUŞ

Kâmil Özsarıyıldız
Nermin Neftçi
Kemal Aytaç

NEVŞEHİR

S. Hakkı Esatoğlu
Ali Baran Numanoğlu

NİĞDE

Mehmet Altınsoy
Yaşar Arıbaş
Haydar Özalp
Oğuzdemir Tüzün

ORDU

Raif Aybar
Ata Bodur
Feridun Cemal Erkin
Ferda Güley
Hamdi Mağden
Arif Hikmet Onat
Şadi Pehlivanoğlu
Kemal Şensoy

RİZE

Erol Yılmaz Akçal
Mazhar Basa
İsmail Sarıgöz
Cevat Yalçın

SAKARYA

Ekrem Alican
Nuri Bayar
Kadri Eroğan
Muslihiddin Gürer
Şerafeddin Paker
Hayrettin Uysal

SAMSUN

Ali Fuat Alişan
Yaşar Akal
Kâmran Evliyaoğlu
İlyas Kılıç
Salâhattin Kılıç (B.)
Osman Şahinoğlu
Namık Kemal Tülezoğlu
Süreyya Uluçay
Bahattin Uzunoğlu
Şevki Yücel

SİİRT

Abdülhalim Aras
Misbah Ongan
Hüseyin Hüsnü Oran
Âdil Yaşa (İ. Ü.)

SİNOP

Hilmi İşgüzar
Mustafa Kaptan
Cemil Karahan
Niyazi Özgüç

SİVAS

Nasuh Nazif Arslan
Nihat Doğan
Gıyasettin Duman
Orhan Kabibay
Kâzım Kangal
Tevfik Koraltan
Seyfi Kurtbek
Gültekin Sakarya
Tahsin Türkay

TEKİRDAĞ

Halil Başol
İlyas Demir
Kemal Nebioğlu
Orhan Öztrak

TOKAT

Fethi Alacalı
Cevdet Aykan
M. Şükrü Çavdaroğlu
Osman Hacıbaloğlu
Bedrettin Karaerkek
Osman Saraç (İ.)

TRABZON

A. İhsan Birincioğlu
Ahmet Çebi
Ekrem Dikmen
Selâhattin Güven
Osman Turan
Ömer Usta
Ali Rıza Uzuner

TUNCELİ

Kenan Aral
Hasan Ünlü

URFA

Halil Balkıs
Behice Hatko (Boran)
Necmettin Cevheri
Mahmut Çetin
Cemal Güven
Hüsamettin Köran
Ramazan Tekeli

UŞAK	Kinyas Kartal	Turgut Nizamoğlu	**Bülent Ecevit**
Ali Rıza Akbıyıkoğlu	M. Salih Yıldız	Celâl Sungur	**Kenan Esengin**
Orhan Dengiz	YOZGAT	**Neşat Tanrıdağ**	**Fevzi Fırat**
M. Fahri Uğrasızoğlu	İsmail Hakkı Akdoğan	ZONGULDAK	**Cahit Karakaş**
VAN	Yusuf Ziya Bahadınlı	Talât Asal	**Sadık Tekin Müftüoğ'u**
Mehmet Emin Erdinç	Nuri Kodamanoğlu	S. Ekmel Çetiner	(B.)
Muslih Görentaş (İ. Ü.)			**Kemal Doğan Sungun**

[Açık üyelikler]

Ankara	1
İstanbul	2
Malatya	1
Mardin	1
Yekûn	5

Millet Meclisi
GÜNDEMİ

18 NCİ BİRLEŞİM

16 . 12 . 1968 Pazartesi

Saat 15, 00

I
A - BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

B - İKİNCİ DEFA OYA KONULACAK İŞLER

× 1. — Dünya Sağlık Teşkilâtı Anayasasının 24 ve 25 nci maddelerini değiştiren metinlerinin onayı hakkında kanun tasarısı ve dışişleri ve Sağlık ve Sosyal Yardım komisyonları raporları (1/409) (S. Sayısı : 684 ve 684 e 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 27 . 11 . 1968)

× 2. — 26 Şubat 1966 tarihinde Bern'de imzalanan yolcuların ölmeleri ve yaralanmaları halinde demiryollarının sorumluluğu ile ilgili 25 Şubat 1961 tarihli 539 sayılı Kanunla kabul edilen Demiryolları ile yolcu ve bagaj taşımalarına mütaallik milletlerarası andlaşmaya (CIV) ek Andlaşmanın, protokollerin ve nihai Andlaşmanın onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri ve Ulaştırma komisyonları raporları (1/423) (S. Sayısı : 653 ve eki) (Dağıtma tarihi : 26 . 11 . 1968)

II
SORULAR, GENSORULAR VE GENEL GÖRÜŞME

III
ÖNCELİKLE GÖRÜŞÜLMESİ KARARLAŞTIRILAN İŞLER

× 1. — Kooperatifler kanun tasarısı ile Konya Milletvekili Fakih Özfakih ile Adana Milletvekili, Kemal Sarıibrahimoğlu ve 23 arkadaşının Kooperatifler kanunu teklifi ve Bursa Milletvekili Kasım Önadım'ın, Kooperatifler kanunu teklifi ve Tarım, Adalet, Ticaret ve Plân komisyonlarından 3 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (1/151, 2/53, 2/232) (S. Sayısı : 351 ve 351 e 1 nci ek) [Dağıtma tarihi : 21 . 12 . 1967]

× 2. — Arsa Ofisi kanun tasarısı ve Adalet, Ticaret, İçişleri, Maliye, İmar ve İskân ve Plân komisyonlarından 5 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (1/157) (S. Sayısı : 440 ve 440 a 1 nci ek) [Dağıtma tarihi : 15.2.1968]

3. — Avukatlık kanunu tasarısı ile Adana Milletvekili Kemal Sarıibrahimoğlu ve 7 arkadaşı, Konya Milletvekili Fakih Özfakih ve 21 arkadaşı ve Eskişehir Milletvekili İsmet Angı ve 2 arkadaşının Avukatlık kanunu, teklifleri ile Çalışma ve Adalet komisyonlarından 7 şer üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (1/313, 2/1, 2/54, 2/445) (S. Sayısı : 324 ve 324 e 1 nci ek) [Dağıtma tarihi : 21 . 12 . 1967]

× 4. — Tütün ve tütün tekeli kanunu tasarısı ile Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, Tütün ziraati kanunu teklifi ve Manisa Milletvekili Sami Binicioğlu ile Sinop Milletvekili Hilmi İşgüzar'ın, Tütün ve tütün tekeli kanunu teklifi ve Tarım, Ticaret, İçişleri, Adalet, Gümrük ve Tekel ve Plân komisyonlarından seçilen 3 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (1/205, 2/198, 2/362) (S. Sayısı : 674) [Dağıtma tarihi : 19 . 3 . 1968]

IV
A - HAKLARINDA İVEDİLİK KARARI VERİLEN İŞLER

B - TÜZÜK GEREĞİNCE BİR DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

× 1. — Hakkâri Milletvekili Ali Karahan'ın, yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Anayasa ve Adalet komisyonlarından mürekkep Karma Komisyon raporu (3/757) (S. Sayısı : 699) [Dağıtma tarihi : 11 . 6 . 1968]

2. — Konya Milletvekili Nazif Kurucu'nun, evi olmıyan köylü vatandaşlara ev yeri verilmesi hakkında kanun teklifi ve Adalet, Ticaret, İçişleri, Maliye, İmar ve İskân ve Plân komisyonlarından 3 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (2/365) (S. Sayısı : 651) [Dağıtma tarihi : 15 . 2 . 1968]

3. — Petrol boru hattının kurulacak bir şirkete devredileceği ve bu şirket hisselerinin % 49 oranında özel kişilere satılması ve İPRAŞ ve ATAŞ rafinerilerinin genişletilmesine izin verilmesi ve genel petrol politikamızın incelenmesi hususunda verilen önergeler ile Anayasanın 88 nci maddesi gereğince kurulan Millet Meclisi Araştırma Komisyonu raporu (10/6, 10/7) (S. Sayısı : 619) (Dağıtma tarihi : 12 . 2 .1968)

× 4. — 1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/3) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyonu başkanlıkları tezkeresi (Millet Meclisi 1/516; Cumhuriyet Senatosu 1/909) (Millet Meclisi S. Sayısı : 750; Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 1155) [Dağıtma tarihi : 9 . 12 . 1968]

× 5. — İstanbul Üniversitesi 1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyonu başkanlıkları tezkeresi (Millet Meclisi 1/546; Cumhuriyet Senatosu 1/910) (Millet Meclisi S. Sayısı : 751; Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 1156) [Dağıtma tarihi : 9 . 12 . 1968]

× 6. — 1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyonu başkanlıkları tezkeresi (Millet Meclisi 1/561; Cumhuriyet Senatosu 1/911) (Millet Meclisi S. Sayısı : 752; Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 1157) [Dağıtma tarihi : 9 . 12 . 1968]

× 7. — Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/2) işaretli cetvelleri arasında 15 000 000 liralık aktarma yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyonu başkanlıkları tezkeresi (Millet Meclisi 1/539; Cumhuriyet Senatosu 1/912) (Millet Meclisi S. Sayısı : 753; Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 1158) [Dağıtma tarihi : 9.12.1968]

8. — 6234 sayılı Köy Enstitüleri ile ilköğretmen okullarının birleştirilmesi hakkındaki Kanunun 2 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı hakkında Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişiklikler hakkında Millet Meclisi Plân Komisyonu raporu (Millet Meclisi 1/89; Cumhuriyet Senatosu 1/753) (Millet Meclisi S. Sayısı : 127 ye 2 nci ek) (Dağıtma tarihi : 11 . 12 . 1968)

V

İKİ DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

A - İKİNCİ GÖRÜŞÜLMESİ YAPILACAK İŞLER

B - BİRİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK İŞLER

1. — Tütün Satış Kooperatifleri ve Bölge Birlikleriyle Türkiye Tütün Ekicileri Genel Birliği kanun tasarısı ile İzmir Milletvekili Mustafa Uyar ve 18 arkadaşının, Tütün Tarım Satış Kooperatifleri ve Bölge Birlikleriyle Türkiye Tütün Ekicileri Genel Birliği kanun teklifi ve Tarım, Gümrük ve Tekel, Maliye, Ticaret ve Plân komisyonlarından seçilen 4 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (1/208), (2/18) (S. Sayısı : 236 ve 236 ya 1 nci ek) [Dağıtma tarihi : 16 . 1 . 1968]

× 2. — Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü kuruluşu hakkında kanun tasarısı ve Cumhuriyet Senatosu Aydın Üyesi Osman Saim Sarıgöllü ve 11 arkadaşının, Devlet Operası kuruluşu hakkında kanun teklifi ve Maliye, İçişleri, Millî Eğitim ve Plân komisyonlarından seçilen 5 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (1/333, 2/199) (S. Sayısı : 273 ve 273 e 1 nci ek) [Dağıtma tarihi : 16 . 1 . 1968]

× 3. — 5441 sayılı Devlet Tiyatrosu kuruluşu hakkındaki Kanunun bâzı maddelerinin değiştirilmesine, 1 maddenin kaldırılmasına ve bu kanuna bâzı maddelerin eklenmesine dair kanun tasarısı ve Maliye, İçişleri, Millî Eğitim ve Plân komisyonlarından seçilen 5 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (1/332) (S. Sayısı : 274 ve 274 e 1 nci ek) [Dağıtma tarihi : 16 . 1 . 1968]

4. — Bursa Milletvekili Sadrettin Çanga ve 10 arkadaşının, Bölge tiyatroları kanun teklifi ve Maliye, İçişleri, Millî Eğitim ve Plân komisyonlarından seçilen 5 er üyeden kurulu Geçici

Komisyon raporu (2/8) (S. Sayısı : 275 ve 275 e 1 nci ek) [Dağıtma tarihi : 16 . 1 . 1968]

5. — Serbest malî müşavirlik kanunu tasarısı ve Adalet, Maliye ve Plân komisyonlarından seçilen 4 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (1/166) (S. Sayısı : 325 ve 325 e 1 nci ek) [Dağıtma tarihi : 16 . 1 . 1968]

× 6. — Su ürünleri kanunu tasarısı ile Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Rifat Öztürkçine, Trabzon Milletvekili Ahmet Şener ve 10 arkadaşı ile Cumhuriyet Senatosu Zonguldak Üyesi Tevfik İnci'nin, Su ürünleri kanunu teklifleri ve Gümrük ve Tekel, İçişleri, Ticaret, Maliye, Adalet, Tarım ve Plân komisyonlarından 4 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu. (1/190, 2/26, 2/42, 2/83) (S. Sayısı : 210 ve 210 a 1 nci ek) [Dağıtma tarihi : 26 . 1 . 1968]

7. — Cumhuriyet Senatosu Balıkesir Üyesi Hasan Âli Türker ve 6 arkadaşının Tarım Bakanlığı Teşkilâtında çalışan hayvan sağlığı memurlarına ödenek verilmesine dair kanun teklifi ve Tarım ve Plân komisyonlarından 8 er üye seçilerek kurulan Geçici Komisyon raporu (2/561) (S. Sayısı : 561) [Dağıtma tarihi : 1 . 2 . 1968]

× 8. — Gümrük kanunu tasarısı ve Ticaret, Sanayi, Millî Savunma, Ulaştırma, Adalet, Maliye, Gümrük ve Tekel ve Plân komisyonlarından seçilen 3 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (1/195) (S. Sayısı : 287 ve 287 ye 1 nci ek) [Dağıtma tarihi : 7 . 2 . 1968]

× 9. — Genel nüfus yazımı kanunu tasarısı ve Dışişleri, Adalet, İçişleri ve Plân komisyonlarından 4 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (1/69) (S. Sayısı : 330 ve 330 a 1 nci ek) [Dağıtma tarihi : 7 . 2 . 1968]

× 10. — Nüfus kanunu tasarısı ve Dışişleri Adalet, İçişleri ve Plân komisyonlarından seçilen 4 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu. (1/70) (S. Sayısı : 331 ve 331 e 1 nci ek) [Dağıtma tarihi : 7 . 2 . 1968]

11. — Çorum Milletvekili Ahmet Uysal ve 12 arkadaşının, Tarım Bakanlığının muhtelif kademelerinde hizmet gören bölge ziraat okulları mezunu personele mahrumiyet yeri ödeneği verilmesi hakkında kanun teklifi ve Tarım ve Plân komisyonlarından 8 er üye seçilerek kurulan Geçici Komisyon raporu (2/498) (S. Sayısı : 625) [Dağıtma tarihi : 7 . 2 . 1968]

× 12. — Konut kanunu tasarısı ile İzmir Milletvekili Mustafa Uyar ve 13 arkadaşının, Konut kanunu teklifi ve Adalet, Ticaret, İçişleri, Maliye, İmar ve İskân ve Plân komisyonlarından 3 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu. (1/266, 2/17) (S. Sayısı : 435 ve 435 e 1 nci ek) [Dağıtma tarihi : 15 . 2 . 1968]

× 13. — Kayseri Milletvekili Feyyaz Köksal ve 29 arkadaşının, Türkiye Mühendis ve Mimar Odaları kurulmasına ve 6235 ve 7303 sayılı kanunların yürürlükten kaldırılmasına dair kanun teklifi ve Enerji ve Tabiî Kaynaklar, Tarım, Bayındırlık, Adalet ve Plân komisyonlarından 5 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (2/413) (S. Sayısı : 448 e 1 nci ek). [Dağıtma tarihi : 1 . 4 . 1968]

14. — Devlet İhale kanunu tasarısı, Ankara Milletvekili İsmail Rüştü Aksal ve 13 arkadaşı ile Cumhuriyet Senatosu Tunceli eski Üyesi M. Ali Demir ve 9 arkadaşının, Devlet İhale kanunu teklifi ve Nevşehir Milletvekili Ali Baran Numanoğlu'nun, 2490 sayılı Artırma, Eksiltme ve İhale Kanununun 66 ncı maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Sayıştay, Ticaret, İçişleri, Gümrük ve Tekel, Maliye ve Plân komisyonlarından seçilen 4 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu. (1/150, 2/31, 2/267) (S. Sayısı : 683) [Dağıtma tarihi : 6 . 4 . 1968]

× 15. — 2510 sayılı İskân Kanununa ek kanun tasarısı ve İçişleri, Ticaret, Maliye, Köy İşleri ve Plân komisyonlarından 3 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (1/394) (S. Sayısı : 700) [Dağıtma tarihi : 10 . 4 . 1968]

16. — T. C. Emekli Sandığı Kanununun 64 ncü maddesine (ç) fıkrasından sonra 6306 sayılı Kanunla eklenen (d) fıkrası ve geçici maddenin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı ve Maliye, Millî Savunma ve Plân komisyonlarından seçilen 5 er üyeden kurulan Geçici Komisyon raporu (1/237), (S. Sayısı : 704) [Dağıtma tarihi : 10 . 6 . 1968]

17. — İmar ve İskân Bakanlığı kuruluş ve vazifeleri hakkında 7116 sayılı Kanunun 3 ncü ve 7 nci maddelerinin değiştirilmesine, bu kanuna bir madde eklenmesine ve 3656 sayılı kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin İmar ve İskân Bakanlığı kısmında değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı ve İmar ve İskân komisyonlarından seçi-

len 9 ar üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (1/518) (S. Sayısı : 739 ve eki) [Dağıtma tarihi : 20 . 11 . 1968]

18. — Cumhuriyet Senatosu Üyesi Cevat Açıkalın ve 11 arkadaşının, Milletlerarası münasebetlerin yürütülmesi ve koordinasyonu hakkında kanun teklifi ve Ticaret, Maliye, Anayasa, Dışişleri ve Plân komisyonlarından seçilen 3 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (2/243) (S. Sayısı : 741) [Dağıtma tarihi : 20 . 11 . 1968]

19. — Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, 38 sayılı Anayasa Nizamını, Millî Güvenlik ve huzuru bozan bâzı fiiller hakkındaki Kanunun yürürlükten kaldırılması hakkında kanun teklifi (2/380) (S. Sayısı : 654) [Dağıtma tarihi : 20 . 2 . 1968]

20. — Sakarya Milletvekili Hayrettin Uysal ve Ankara Milletvekili İlyas Seçkin'in, 15 Temmuz 1963 tarih ve 275 sayılı Kanunun 35 nci maddesinin bir fıkrasının değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve Çalışma Komisyonu raporu (2/629) (S. Sayısı : 623 ve eki) [Dağıtma tarihi : 25 . 11 . 1968]

21. — 5247 sayılı İstanbul Üniversitesi Kuruluş Kadroları Kanununa ek kanun tasarısı ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (1/478) (S. Sayısı : 731 ve eki) [Dağıtma tarihi : 27 . 11 . 1968]

22. — 5247 sayılı İstanbul Üniversitesi Kuruluş Kadroları Kanununa ek kanun tasarısı ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (1/532) (S. Sayısı : 736 ve eki) [Dağıtma tarihi : 27 . 11 . 1968]

23. — Cumhuriyet Senatosu Eskişehir Üyesi Ömer Ucuzal'ın, 931 sayılı İş Kanununun 79 ncu maddesine bir fıkra eklenmesi hakkında kanun teklifi ve Çalışma Komisyonu raporu (2/714) (S. Sayısı : 737 ve eki) [Dağıtma tarihi : 25 . 11 . 1968]

× 24. — Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademileri kanun tasarısı ile Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Rifat Öztürkçine'nin, Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademileri hakkında kanun teklifi, Trabzon Milletvekili Selâhattin Güven, Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Devlet Mühendislik ve Mimarlık Yüksek okulları kanunu teklifleri (1/533, 2/117, 2/204, 2/361) (S. Sayısı : 742) (Dağıtma tarihi : 25 . 11 . 1968)

25. — Umumi Hıfzıssıhha Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı ve İçişleri, Tarım ve Sağlık ve Sosyal Yardım komisyonları raporları (1/180) (S. Sayısı : 467 ve 467 ye 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 27 . 11 . 1968)

× 26. — Cezaların infazı sırasında ve infazdan sonraki korunmaya ait kanun tasarısı ve Adalet ve Plân komisyonları raporları (1/113) (S. Sayısı : 135 e 2 nci ek) (Dağıtma tarihi : 29 . 11 . 1968)

× 27. — Kanun ve kararnameler icabı olarak 1960 yılı sonuna kadar Tarım Satış Kooperatifleri Birlikleri nezdinde tekevvün eden Hazine alacaklarının terkini hakkında kanun tasarısı ve Ticaret ve Plân komisyonları raporları (1/270) (S. Sayısı : 279 a 2 nci ek) (Dağıtma tarihi : 29 . 11 . 1968)

× 28. — Toprak ve su Kaynaklarını Geliştirme Birlikleri kanun tasarısı ve Köy İşleri ve Plân komisyonları raporları (1/206) (S. Sayısı : 291 e 2 nci ek) (Dağıtma tarihi : 29.11.1968)

29. — Trabzon Milletvekili Ekrem Dikmen ve 9 arkadaşının, 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun 31 nci maddesine bir fıkra eklenmesi hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (1/176) (S. Sayısı : 300 e 2 nci ek) (Dağıtma tarihi : 29 . 11 . 1968)

30. — Emekli sandıklariyle mâlûliyet, ihtiyarlık ve ölüm sigortaları kanunlarına hizmetlerinin birleştirilmesi hakkındaki Kanuna geçici bir madde eklenmesine dair kanun tasarısı ve Çalışma, Maliye ve Plân komisyonları raporları (1/56) (S. Sayısı : 429 a 2 nci ek) (Dağıtma tarihi : 29 . 11 . 1968)

× 31. — Türkiye Cumhuriyeti ile Ege Elektrik Türk Anonim Şirketi arasında Demirköprü Hidro - Elektrik tesislerinin devrine mütaallik olarak akdedilen ve 6844 sayılı Kanunla tasdik edilen mukavelenin feshi hakkında kanun tasarısı ve Maliye, Enerji ve Tabiî Kaynaklar ve Plân komisyonları raporları (1/392) (S. Sayısı : 681 e 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 29 . 11 . 1968)

× 32. — 31 . 12 . 1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun bâzı maddelerinin de-

ğiştirilmesine ve bâzı maddelerinin yürürlükten kaldırılmasına dair kanun tasarısı ve Maliye ve Plân komisyonları raporları. (1/203) (S. sayısı : 703 e 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 29.11.1968)

× 33. — 4 . 1 . 1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun bâzı hükümlerinin değiştirilmesine ve bâzı hükümlerinin kaldırılmasına dair kanun tasarısı ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (1/204) (S. Sayısı : 712 ye 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 29 . 11 . 1968)

× 34. — Maraş Milletvekili Enver Kaplan'ın, 2284 sayılı Türkiye Halk Bankası Kanununa bâzı maddeler eklenmesine dair kanun teklifi ve Maliye, Ticaret ve Plân komisyonları raporları (2/290) (S. Sayısı : 719 a 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 29 . 11 . 1968)

× 35. — Türkiye Halk Bankası ve Halk Sandıkları Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesine dair olan 16 . 7 . 1965 tarih ve 699 sayılı Kanunun 1 nci ve 2 nci maddelerinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı ve Ticaret ve Plân komisyonları raporları (1/510) (S. Sayısı : 720 ye 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 29.11.1968)

36. — Ege Üniversitesi kuruluş kadroları hakkındaki 6953 ve 354 sayılı kanunlara ek kanun tasarısı ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (1/527) (S. Sayısı : 733 e 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 29 . 11 . 1968)

37. — Ege Üniversitesinde bir mühendislik bilimleri fakültesi kurulması ile ilgili Ege Üniversitesi kuruluş Kanununa ek kanun tasarısı ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (1/528) (S. Sayısı : 734 e 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 29 . 11 . 1968)

38. — Ege Üniversitesi kuruluş kadroları hakkındaki 6953 sayılı Kanuna ek kanun tasarısı ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları. (1/526) (S. Sayısı : 735 e 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 29 . 11 . 1968)

× 39. — 2262 sayılı Sümerbank Kanununun 6606 sayılı Kanunla değiştirilen 4 ncü maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı ve Sanayi ve Plân komisyonları raporları (1/553) (S. Sayısı : 740 ve 740 a 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 29 . 11 . 1968)

40. — Rize Milletvekili İsmail Sarıgöz'ün, 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun geçici 4 ncü maddesinin değiştirilmesi ve geçici 18 nci maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun teklifi ve Millî Savunma Komisyonu raporu (2/631) (S. Sayısı : 705 ve 705 e 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 4 . 12 . 1968)

× 41. — Bursa Milletvekili İbrahim Öktem ve 9 arkadaşının, Ankara'da Politeknik Fakültesi kurulması hakkında kanun teklifi. (2/22) (S. Sayısı : 743) (Dağıtma tarihi : 6 . 12 . 1968)

42. — Uşak Milletvekili Fahri Uğrasızoğlu'nun 22 . 3 . 1926 tarih ve 789 sayılı Maarif Teşkilâtına dair Kanunun 21 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ve İçişleri ve Millî Eğitim komisyonları raporları (2/259) (S. Sayısı : 471) [Dağıtma tarihi : 7 . 12 . 1968]

43. — Ankara Üniversitesi kuruluş kadroları hakkındaki 5239 sayılı Kanuna ek kanun tasarısı ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları. (1/500) (S. Sayısı : 744) [Dağıtma tarihi : 9 . 12 . 1968]

44. — 5247 sayılı İstanbul Üniversitesi Kuruluş Kadroları Kanununa ek kanun tasarısı ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (1/514) (S. Sayısı : 745) [Dağıtma tarihi : 7 . 12 . 1968]

× 45. — 1968 kalkınma istikrazı hakkında kanun tasarısı ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (1/515) (S. Sayısı : 746) [Dağıtma tarihi : 7 . 12 . 1968]

46. — Gece öğretimi yapan üniversitelerde öğretim üyeleri ile yardımcılarına ve diğer personele ek ücret verilmesine dair kanun tasarısı ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (1/552) (S. Sayısı : 747) [Dağıtma tarihi : 7 . 12 . 1968]

× 47. — Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasındaki Hazine bonolarının tahkimi hakkında kanun tasarısı ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (1/96) (S. Sayısı : 748) [Dağıtma tarihi : 9 12 . 1968]

× 48. — 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa ek ve geçici maddeler eklenmesine ve bu kanunun bâzı hükümlerinin kaldırılmasına dair kanun tasarısı ile Çankırı Milletvekili Tahir Akman ve 11 arkadaşının, 5434 sayılı Tür-

kiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve 2 . 8 . 1960 gün ve 42 sayılı Kanunun birinci maddesinin son paragrafının kaldırılması hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonlarından seçilen 5 er üyeden kurulu Geçici Komisyon Raporu (1/557, 2/509) (S. Sayısı : 749) [Dağıtma tarihi 6 . 12 . 1968]

× 49. — Sakarya Milletvekili Hayrettin Uysal ve iki arkadaşının, 15 Mayıs 1957 tarih ve 6964 sayılı Ziraat Odaları Birliği Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesine ve bâzı maddelerinin kaldırılmasına ve adı geçen kanuna bâzı maddeler eklenmesine dair kanun teklifi (2/585) (S. Sayısı: 754) [Dağıtma tarihi : 10 . 12 . 1968]

50. — Cumhuriyet Senatosu Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir ve 10 arkadaşı ile İzmir Milletvekili Mustafa Uyar ve 11 arkadaşının, Tarım Kredi Kooperatifleri Kanununa bâzı maddelerin eklenmesine ve bu kanunun bir maddesinin kaldırılmasına dair kanun teklifi ve Ticaret, Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/75) (Millet Meclisi S. Sayısı : 132 ve eki) [Dağıtma tarihi : 11 . 12 . 1968]

× 51. — İzmir Milletvekili Mustafa Uyar ve 11 arkadaşının,, 2834 sayılı Kanunun 21 nci maddesinin değiştirilmesine dair ve Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, 2834 sayılı Tarım Satış Kooperatifleri ve birlikleri hakkındaki Kanunun 19 ve 21 nci maddelerine fıkralar eklenmesi hakkında kanun teklifleri ve Tarım, Ticaret ve Plân komisyonları raporları (2/16, 2/177) (Millet Meclisi S. Sayısı : 290 ve eki) (Dağıtma tarihi : 11 . 12 . 1968)

52. — Cumhuriyet Senatosu Başkanvekili Fikret Turhangil ve 4 arkadaşının, Cumhuriyet Senatosu memur ve iç hizmetler teşkilâtı kanunu teklifi ve Plân Komisyonu raporu (2/508) (Millet Meclisi S. Sayısı : 296 ve eki) (Dağıtma tarihi : 11 . 12 . 1968)

53. — 3530 sayılı Kanunun bâzı maddelerinin değiştirilmesi, bâzı maddelerinin kaldırılması ve bir geçici madde eklenmesi hakkında kanun tasarısı ile 3530 sayılı Beden Terbiyesi Kanununa ek 4047 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelde değişiklik yapılması, 6 ncı maddesinin değiştirilmesi ve bu kanuna bir ek madde eklenmesi hakkında kanun tasarısı ve Millî Eğitim, İçişleri ve Plân komisyonları raporları (1/153; 1/321) (Millet Meclisi S. Sayısı: 308 ve eki) (Dağıtma tarihi : 11 . 12 . 1968)

54. — Gümüşane Milletvekili Sabahattin Savacı'nın, Mülkî idare âmirliği tazminatı hakkında kanun teklifine dair Plân Komisyonu raporu (2/495) (Millet Meclisi S. Sayısı : 444 ve eki) (Dağıtma tarihi: 11 . 12 . 1968)

55. — Adana Milletvekili Turhan Dilligil'in, 265 sayılı Turizm ve Tanıtma Bakanlığı Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve Turizm ve Tanıtma ve Plân komisyonları raporları (2/351) (Millet Meclisi S. Sayısı : 621 ve eki) (Dağıtma tarihi : 11 . 12 . 1968)

56. — Rize Milletvekili Erol Yılmaz Akçal'ın, Dışişleri Bakanlığı teşkilâtı hakkındaki 3312 sayılı Kanuna ek kanun teklifi ve Dışişleri ve Plân komisyonları raporları (2/456) (Millet Meclisi S. Sayısı : 714 ve eki) (Dağıtma tarihi : 11 . 12 . 1968)

57. — Antalya Milletvekili H. Fehmi Boztepe ve 3 arkadaşı ile Muş Milletvekili Kemal Aytaş'ın, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı kuruluş ve memurları Kanununa ek, Sıtma Eradikasyonu merkez ve taşra teşkilât ve müesseselerinde çalışan bilûmum memur ve hizmetlilerin intıbakları ve sair özlük işleri hakkındaki kanun teklifleri ve Maliye, Sağlık ve Sosyal Yardım ve Plân komisyonları raporları (2/521, 2/537) (Millet Meclisi S. Sayısı : 732 ve eki) (Dağıtma tarihi : 11 . 12 . 1968)

58. — Türk Silâhlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 12 . 2 . 1963 tarihli 172 sayılı Kanunla değişik 69 ncu maddesinin (b) bendinin 3 ncü fıkrasının değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu raporu (1/523) (Millet Meclisi S. Sayısı : 755) [Dağıtma tarihi: 11 . 12 . 1968]

59. — 1076 sayılı Yedek Subay ve Yedek Askerî Memurlar Kanununun 97 sayılı Kanunla değişik 3 ncü maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu raporu (1/535) (Millet Meclisi S. Sayısı : 756) [Dağıtma tarihi : 11 . 12 . 1968]

Dönem : 2
Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 444

Gümüşane Milletvekili Sabahattin Savacı'nın, Mülki idare âmirliği tazminatı hakkında kanun teklifi ve İçişleri ve Plân komisyonları raporları (2/495)

Millet Meclisi Başkanlığına

26 . 4 . 1967

Mülki idare âmirlerine tazminat verilmesine dair gerekçeli teklif ekli olarak tadim edilmiştir. Gereğine delâletlerinizi saygılarımla arz ederim.

Sabahattin Savacı
Gümüşane

GEREKÇE

Hukukî durumlariyle görev ve yetkilerinin ana hatları 5442 sayılı İl İdaresi Kanunun da ifadelendirilen idare âmirleri (vali, kaymakam ve bucak müdürü), Devlet denilen varlığın ferdin can, mal, ırz ve namus emniyetini sağlamak, vatandaşın huzur, sükûn ve güvenlik içinde çalışıp kazanmasını, insanca yaşamasını teminat altında tutmak görev ve sorumluluğunun ifadesi olarak yurt sathına yayılmış genel idare teşkilâtının başıdır.

Bu hüviyetiyle idare âmiri;

Devletin, Hükümetin ve her bakanlığın temsilcisi ve hizmetlerinin yürütücüsüdür.

İdare âmiri, köy, belediye ve il özel idareleri olarak taazzuv eden mahallî hizmet ünitelerinin Devletin genel idaresiyle ahenk içinde çalışmalarını sağlıyan murakabe ve vesayet fonksiyonunun icracısıdır.

İdare âmiri, Devletin bütün hizmet ve çalışmalarını halka götüren, Devlet nizamının halk içinde tarafsız ve âdil bir şekilde tatbik ederek âmme gücünü vatandaş gönlüne sevgi ve saygiyle yerleştiren idare unsurunun başıdır.

İdare âmiri, demokratik düzen içinde, insan hak ve hürriyetleriyle beraber sosyal adaleti de sağlıyacak plânlı kalkınma hamlelerinin en büyük sevk ve idare unsurudur.

Değişen ve gelişen dünya şartlarında Devlet ve idare mefhumlarının kazandığı yeni anlamlar, bir Anayasa müessesesi olarak benimsediğimiz plânlı çalışma ve uyguladığımız millî plânlar idare âmirinin yukarıda sayılan görev ve sorumluluklarına yeni istikâmetler vermiş, olan hedeflerine ulaşmak için gerçekleştirmek zorunda olduğumuz toplum kalkınması ilkeleri idare âmirinin liderlik fonksiyonuna daha belirli hale sokmuş görev ve sorumluluğunu ölçüsüz derecede ağırlaştırmış bulunmaktadır.

İdare âmirinin kendisinden beklenen yapabilmesi, omuzlarına yüklenen sorumluluklara cevap verebilmesi için;

İnsana, insanlığa karşı derin bir sevgi ve saygıya sahibolması,

Halka, insana, insanlara hizmet etmekten onlara faydalı olmaktan, onları doğru, iyi ve güzelin ahenkli imtizacı içine, ileriye götürmekten haz duyması,

Sorumluluk duygusunun kendisinde çok iyi teşekkül etmiş olması çalışmayı ibadet telâkki etmesi, hulâsa, her davranışı ile örnek insan ve kendini hizmete adamış, feragat timsali bir lider ve bütün bu görev ve sorumlulukların gerektirdiği bilgi ve tecrübeyle mücehhez kâmil bir kişi hüviyetini kazanmış olması gerektir.

Bu vasıflara mâlik idarecilerin idare mekanizmasında görev alabilmesi; idareciliğin her yönü ile cazip ve gerçek değerli kişiler tarafından aranan, özlenen bir meslek haline getirilmesi, bu özlemi yaratacak lüzumlu mânevi ve maddi vasatın yaratılması şartına bağlıdır.

İdare hayatımızda bu vasatın yaratılamadığı bir vakıadır.

bu halin nedenleri

1. İdare âmirliğinin bir meslek sınıfı olarak müesseseleşmemiş olması,

2. İdare âmirlerinin görev ve sorumlulukları ile mütenasip yetkilerle techiz edilememiş bulunması,

3. İdare meslekine, muhtaç olduğu teminatın sağlanmamış olması.

4. Kendilerine atfolunan değer ve itibarın maddi tezahürü olarak, toplum içindeki seçkin durumlarına yaraşır malî imkânlara kavuşturulmamış bulunmasıdır.

Bu mânevi ve maddi tatminsizlik muhtelif kademe idare âmirlikleri ve bakanlık merkez teşkilâtı kadrolarında çalıştırılacak kifayetli eleman bulunmasını güçleştirmekte, yetişmiş pek çok idarecinin teşkilâttan ayrılmasına sebebolmakta binnetice idare âmirliği kadrolarında büyük boşluklar yaratmaktadır.

Yıllardan beri münhal kaymakamlık sayısı hiçbir zaman 100 den aşağı düşmemiştir. Teklifin hazırlandığı sırada 115 kaza kaymakamsızdır.

Bucak müdürlüğünde de durum aynıdır Münhal bucak sayısı 120 dir.

İdarecilik meslekinin rağbet görmeyişinin en tipik tezahürü 150 maiyet memurluğu kadrosundan 42 sinin münhal bulunuşudur. İdare meslekine intisapları mümkün bulunan Siyasal Bilgiler ve Hukuk fakülteleri mezunları, hâkim stajyerliği veya diğer kamu sektörü görevlerine girebilmek için icabında yıllarca sıra beklemeyi göze alarak maiyet memurluğuna gelmemektedirler.

346 sayılı Kanunla vali, vali muavini, Kaymakam, kaymakamlık sıfatını ihraz etmiş olup da merkez teşkilâtında görev alanlar ve bucak müdürlerine verilen temsil ödeneği artırıldığı halde, idarecilik meslekine verilmek istenen cazibeyi sağlıyamamıştır. Bunun da sebebi, idare âmirlerine verilen maaş ve temsil ödeneği adı ile temin edilen malî imkânların bütün benliği ile göreve yönelmesi, ifa etmekte olduğu ulvî hizmetin her türlü maddi müzayaka endişesiyle gölgelenmemesi icabeden idare âmirini tatmine yetecek seviyede olmayışıdır.

Aslında feragat ve fedâkarlık örneği, idael sahibi kişiler olması gereken idare âmirlerine, onlardan hizmet bekliyen Devletin, onları geçim endişesine düşürmiyecek, hasletlerini za'fa uğratmıyacak, çalışmalarını gölgelemiyecek seviyede maddi imkân temin etmesi ilk ve asgari vazifesidir.

İdare makamların uzun süre boş kalmasının yahut ehil olmıyan ellere bırakılmasının Devlet hizmetlerini ne mertebe aksattığı izahtan varestedir. Her geçen gün de bu halin idare ve idareci bünyesinde yaptığı tahribatı artırması konuya derhal eğilmeyi ve çareler aramayı zaruret haline getirmiştir.

Teklif;

1. İdare âmirliğinin bir meslek sınıfı olarak müesseseleşmesini, valilik, vali muavinliği, hukuk işleri müdürlüğü, kaymakamlık ve Bakanlık merkez teşkilâtı hizmetlilerini kapsıyan (mülkî idare âmirliği sınıfının) pekişip gelişmesinin ön şartı olan hizmet itibarının sağlanmasında en önemli ilk adımını teşkil edecek tazminat sisteminin getirilmesi.

2. Bu tazminatın - bucak müdürlerini de içine alacak şekilde - idarecinin hizmet süresini değerlendirecek ve onu maddi yönden tatmine medar olacak miktarlarda ve kademeli olarak verilmesi.

3. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile benimsenen fakat malî hükümleri yürürlükte bulunmadığı için uygulanamıyan; personele, gördüğü hizmetin önemi, bu hizmetin Devlet için ifade ettiği değere göre ücret verilmesi prensibinin - Devlet Memurları Kanununun tam olarak uygulanabilmesi için kanunda yapılması gerekli değişikliklerin çok etraflı ve derin araştırmaları icabettirdiği araştırmaların uzun sürede sonuçlanmasının mümkün olamıyacağı göz önünde tutularak mülkî idare âmirliği sınıfında bugünden tatbikini temin amaciyle getirilmiştir.

Teklifin malî portresi 4 900 000 lira kadardır. Bu meblağın İçişleri Bakanlığı bütçesinden yapılan tasarruflarla karşılanması mümkündür.

İçişleri Komisyonu raporu

Millet Meclisi
İçişleri Komisyonu
Esas No. : 2/495
Karar No. : 34

13 . 6 . 1967

Yüksek Başkanlığa

Gümüşane Milletvekili Sabahattin Savacı'nın, Mülki idare âmirliği tazminatı hakkındaki kanun teklifi, teklif sahibi ve ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle Komisyonumuzda görüşüldü :

Tümü üzerinde yapılan uzun görüşmeler sonunda; gerekçede de etraflıca belirtildiği veçhile, Devlet ve Hükümetin temsilcisi olan ve mahallî hizmet ünitelerinin, Devlet idaresiyle hemahenk olarak çalışmasını temin eden, Devlet hizmetini vatandaşa götüren, vatandaşın mal, can ve şerefini müesses kanun ve nizamlara uygun ve demokratik düzen içinde koruyan mülki idare âmirlerinin maddi yüklerini kısmen tahfif ve mânevi bakımdan onore etmek maksadiyle, Devletin diğer müesseselerindeki benzeri görevlere verilen tazminat misillû, idare âmirlerine de tazminat verilmesi maksadına mâtuf olarak hazırlanmış bulunan kanun teklifi, prensip itibariyle Komisyonumuzca da uygun mütalâa olunarak maddelerin müzakeresine geçilmiştir.

Tatbikatta zuhuru muhtemel ihtilâtlara mahal bırakmamak ve metne sarahat vermek için 1 ve 3 ncü maddeler değiştirilmiş, 2, 4, 5 ve 6 ncı maddelerle birinci maddeye bağlı cetvel teklif metninde olduğu gibi bırakılmış ve yapılan bu değişikliklerle kanun teklifi kabul edilmiştir.

Mevzuun lüzum ve ehemmiyetini nazarı itibara alan Komisyonumuz, kanun teklifinin öncelik ve ivedilikle görüşülmesini temenniye şayan görmüştür.

Havalesi gereğince Plân Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Komisyon Başkanı	Bu Rapor Sözcüsü	Ankara
Sakarya	Konya	Merkezde çalışan bucak müdürlerine de ödenek verilmesi iktiza etmektedir, bu mevzuda söz hakkım mahfuzdur.
Kadri Eroğan	*Mekki Keskin*	*İ. Sıtkı Hatipoğlu*

Balıkesir	Eskişehir	Kocaeli	Ordu
İbrahim Aytaç	*Şevket Asbuzoğlu*	*Süreyya Sofuoğlu*	*Raif Aybar*

Samsun	Trabzon	Tekirdağ
Melâhat Gedik	*Hamdi Orhon*	*İlyas Demir*

Bütçe Plân Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Bütçe Plân Komisyonu
Esas No. : 2/495
Karar No. : 108

20 . 7 . 1967

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Gümüşane Milletvekili Sabahattin Savacı'nın, Mülki İdare Âmirlerine tazminat verilmesi hakkındaki teklifi, ilgili Hükümet temsilcilerinin katılmasiyle incelendi ve görüşüldü :

Devlet ve Hükümetin temsilcisi olan, toplum kalkınmasının yöneticisi, vatandaş huzur ve güvenliğinin mercii, kanunların yürürlüğünü, demokratik nizamın koruyuculuğunu yapan mülkî idare Âmirlerinin maddi yüklerini kısmen tahfif ve mânevi bakımdan onore etmek, hizmetten ayrılmaları önlemek, daha iyi elemanların hizmete talip olmalarını sağlamak maksadı ile hazırlanan teklif Komisyonumuzca olumlu karşılanmıştır.

İçişleri Komisyonunun metninde, meslek dışı hizmete alınmış ve halen valilik pozisyonunda bulunan mahdut kimselerin de mahrum edilmemesi için 1 nci maddeyle «vali, vali muavini ve kaymakamlarla, kaymakamlık sıfatını kazanmış» ibaresinden sonra «veya valilik yapmış olup, İçişleri Bakanlığı» ibaresi eklenmek suretiyle değiştirilerek, teklifin 2 nci maddesi aynen, İçişleri Komisyonunun 3 ve 4 ncü maddeleri aynen, teklifin 5 ve 6 ncı maddeleri ile bağlı (A) ve (B) cetveli aynen kabul edilmiştir.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmek ve Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan V. Rize *E. Y. Akçal*	Sözcü Sakarya *N. Bayar*	Adıyaman M. A. Atalay İmzada bulunamadı	Ankara *M. K. Yılmaz*
Erzurum C. Önder İmzada bulunamadı	Giresun N. Erkmen İmzada bulunamadı	Giresun *İ. E. Kılıçoğlu*	Gümüşane *S. Savacı*
İstanbul M. Güven İmzada bulunamadı	Kayseri *A. A. Hacıpaşaoğlu*	Konya *M. N. Kalaycıoğlu*	Konya *S. F. Önder*
Kütahya *M. Erez*	Nevşehir Söz hakkım mahfuzdur *A. B. Numanoğlu*	Sivas *G. Sakarya*	Trabzon *A. İ. Birincioğlu*

Uşak
O. Dengiz

Gümüşane Milletvekili Sabahattin Savacı'nın teklifi	İçişleri Komisyonunun değiştirişi	Bütçe Plân Komisyonunun değiştirişi
Mülki idare âmirliği tazminatı hakkında Kanun	*Mülki idare âmirliği tazminatı hakkında Kanun*	*Mülki idare âmirliği tazminatı hakkında Kanun*
MADDE 1. — Vali, vali muavini ve kaymakamlarla, kaymakamlık sıfatını kazanmış olup merkez veya iller teşkilâtında bir göreve tâyin ve nakledilen veya kendi kadrosu ile çalıştırılanlara her ay ek cetvelin (A) bölümünde gösterilen kadro aylıkları hizasındaki ve bucak Müdürleriyle, 5442 sayılı Kanunun 49 ncu maddesine göre İçişleri Bakanlığı meslek kursunu başarı ile bitirerek bucak müdürlüğü sıfatını kazanmış olup merkez veya iller teşkilâtında bir göreve tâyin ve nakledilen veya kendi kadrosu ile çalıştırılanlara da cetvelin (B) bölümünde gösterilen miktarlarda tazminat verilir. Bulundukları görev kadrosundan aşağı derecede aylık alanlar için aldığı aylık derecesi esas tutulur.	**MADDE 1.** — Vali, vali muavini ve kaymakamlarla, kaymakamlık sıfatını kazanmış olup merkez veya iller teşkilâtında bir göreve tâyin ve nakledilen veya kendi kadrosu ile çalıştırılanlara her ay ek cetvelin (A) bölümünde gösterilen kadro aylıkları hizasındaki ve bucak müdürlerine de (B) bölümünde gösterilen miktarlarda tazminat verilir. Bulundukları görev kadrosundan aşağı derecede aylık alanlar için aldığı aylık derecesi esas tutulur.	**MADDE 1.** — Vali, vali muavini ve kaymakamlarla, kaymakamlık sıfatını kazanmış veya valilik yapmış olup İçişleri Bakanlığı merkez veya iller teşkilâtında bir göreve tâyin ve nakledilen veya kendi kadrosu ile çalıştırılanlara her ay ek cetvelin (A) bölümünde gösterilen kadro aylıkları hizasındaki ve bucak müdürlerine de (B) bölümünde gösterilen miktarlarda tazminat verilir. Bulundukları görev kadrosundan aşağı derecede aylık alanlar için aldığı aylık derecesi esas tutulur.
MADDE 2. — 657 sayılı Devlet memurları Kanununun 102, 104 ve 105 nci maddeleri gereğince verilen yıllık izin, mazeret izni ve hastalık izinlerini kullananlar ile, yurt içinde geçici bir görevle başka tarafa gönderilenler ve görevleri icabı ayrılanlar dışında her ne suretle olursa olsun görevleri başında bulunmıyanlara, görevlerinden ayrı bulundukları sürece tazminat verilmez.	**MADDE 2.** — Teklifin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.	**MADDE 2.** — Teklifin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3. — 1 nci maddede yazılı tazminatlar aybaşlarında ve aylıkla birlikte ödenir.	**MADDE 3.** — 1 nci maddede yazılı tazminatlar aybaşlarında ve aylıkla birlikte ödenir.	**MADDE 3.** — İçişleri Komisyonunun 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Gümüşane Milletvekili Sabahattin Savacının teklifi)	(İçişleri Komisyonunun değiştirişi)	(Bütçe Plân Komisyonunun değiştirişi)
Bu tazminata hak veren bir göreve tâyin edilenlerin tazminatları, göreve başlayış tarihini kovalıyan aybaşından itibaren verilmeye başlanır. Bu görevlerden ayrılanların ay sonuna kadar olan istihkakları geri alınmaz. Terfi edenlere terfi ettikleri dereceye ait tazminat terfi işleminin yapıldığı günü takibeden aybaşından itibaren verilir.	Bu tazminata hak veren bir göreve tâyin edilenlerin tazminatları, göreve başlayış tarihini kovalıyan aybaşından itibaren verilmeye başlanır. Bu görevlerden ayrılanların ay sonuna kadar olan istihkakları geri alınmaz. Terfi edenlere terfi ettikleri dereceye ait tazminat terfi işleminin yapıldığı günü takibeden aybaşından itibaren verilir. Bu ödeme 26 . 6 . 1964 tarih ve 484 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesi hükmüne tabidir. Ödemelerde 7244 sayılı Kanunun 3 ncü maddesi hükmü uygulanmaz.	
MADDE 4. — Birinci madde gereğince tazminat alanlara 5027 sayılı Kanuna göre temsil ödeneği verilmez.	**MADDE** 4. — Birinci madde gereğince tazminat alanlara 5027 ve 3 Ekim 1963 tarih ve 346 sayılı kanunlara göre temsil ödeneği verilmez.	**MADDE** 4. — İçişleri Komisyonunun 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 5. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	**MADDE** 5. — Teklifin 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.	**MADDE** 5. — Teklifin 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 6. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.	**MADDE** 6. — Teklifin 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.	**MADDE** 6. — Teklifin 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir. *(Teklife bağlı (A) ve (B) işaretli cetveller aynen kabul edilmiştir.)*

(Gümüşane Milletvekili Sabahattin Savacı'nın teklifine bağlı cetvel)

CETVEL

(A) Bölümü

Kadro aylığı	Derece	Aylık tazminatı Lira
2 000	1	1 250
1 750	2	1 250
1 500	3	1 250
1 250	4	950
1 100	5	950
950	6	950
800	7	750
700	8	750
600	9	750

(B) Bölümü

	Aylık tazminatı Lira
Bucak Müdürleri	400

Dönem : 2
Toplantı : 3 MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 444 e l nci ek

Gümüşane Milletvekili Sabahattin Savacı'nın, Mülki idare âmirliği tazminatı hakkında kanun teklifine dair Plân Komisyonu raporu (2/495)

Bütçe Plân Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Bütçe Plân Komisyonu
Esas No. : 2/495
Karar No. : 147

2 . 7 . 1968

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İkinci toplantı yılında gündeme girip de görüşülmiyen ve Komisyonumuza iade olunan «Gümüşane Milletvekili Sabahattin Savacı'nın, Mülki idare âmirliği tazminatı hakkında kanun teklifi» için evvelce düzenlenen 20 . 7 . 1967 tarih ve 108 sayılı rapor, komisyonumuzun 1 . 7 . 1968 tarihli ve 14 ncü Birleşiminde görüşülerek, aynen tekabbül edilmesine karar verilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkanvekili Rize *E. Y. Akçal*	Sözcü Sakarya *N. Bayar*	Ankara *İ. S. Hatipoğlu*
Ankara *M. K. Yılmaz*	Niğde *H. Özalp*	Balıkesir F. İslimyeli İmzada bulunamadı
Elâzığ *K. Nedimoğlu*	Eskişehir *İ. Angı*	Giresun *İ. E. Kılıçoğlu*
İstanbul *M. Güven*	İzmir İ. Gürsan İmzada bulunamadı	Kütahya *M. Erez*
Muğla T. Şahin İmzada bulunamadı	Rize *C. Yalçın*	Samsun *S. Kılıç*
Sivas O. Kabibay İmzada bulunamadı		Trabzon A. R. Uzuner İmzada bulunamadı

Dönem : 2
Toplantı : 4 MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 444 e 2 nci ek

Gümüşane Milletvekili Sabahattin Savacı'nın, Mülki İdare Âmirliği tazminatı hakkında kanun teklifine dair Plân Komisyonu raporu (2/495)

Bütçe Plân Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Bütçe Plân Komisyonu
Esas No. : 2/495
Karar No. : 187

9 . 12 . 1968

Millet Meclisi Başkanlığına

Üçüncü toplantı yılında gündeme alınan ve fakat Genel Kurulda görüşülemediğinden Komisyonumuza iade edilen (Gümüşane Milletvekili Sabahattin Savacı'nın, Mülki İdare Âmirliği Tazminatı hakkında kanun teklifi) evvelce düzenlenen 20 . 7 . 1967 tarih ve 108 sayılı Karar, Komisyonumuzun 20 . 11 . 1968 tarihli 1 nci Birleşiminde görüşülerek aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan Kütahya *M. Erez*	Başkan V. Kayseri *F. Köksal*	Sözcü Zonguldak *K. D. Sungun*	Kâtip Ordu *Ş. Pehlivanoğlu*
Ankara *O. Eren*	Antalya *H. F. Boztepe*	Balıkesir *S. Koç*	Balıkesir *F. İslimyeli*
Bolu *K. Demir*	Çanakkale Ş. İnan İmzada bulunamadı	Çorum *A. Topçubaşı*	Erzurum *C. Önder*
Eskişehir *M. İ. Angı*	Giresun *K. Bosuter*	Gümüşane *S. Ö. San*	İstanbul Muhalifim *S. Aren*
İstanbul *N. Eroğan*	İstanbul *M. Güven*	İzmir *İ. Gürsan*	İzmir *L. Yurdoğlu*
Manisa *Ö. Şakar*	Muğla *T. Şahin*	Niğde *H. Özalp*	Niğde *R. Soyer*
Rize *E. Y. Akçal*	Sakarya Söz hakkım mahfuzdur *E. Alican*	Samsun *K. Evliyaoğlu*	Sivas *M. K. Palaoğlu*
	Trabzon *A. R. Uzuner*	Uşak *O. Dengiz*	

Dönem : 2
Toplantı : 3

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 733

Ege Üniversitesi kuruluş kadroları hakkındaki 6953 ve 354 sayılı kanunlara ek kanun tasarısı ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (1/527)

T. C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi
Sayı : 71 - 713/4156

13 . 6 . 1968

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 30 . 4 . 1968 tarihinde kararlaştırılan «Ege Üniversitesi Kuruluş Kadroları Hakkındaki 6953 ve 354 sayılı Kanunlara ek kanun tasarısı» ve gerekçesiyle eki cetveller ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Süleyman Demirel
Başbakan

GEREKÇE

1955 yılında öğretime açılan Ege Üniversitesinde halen Tıp, Ziraat ve Fen olmak üzere üç fakülte vardır. Tıp Fakültesine bağlı bulunan Yüksek Hemşire ve Sağlık Teknisyeni Okulu ise bu üniversitenin dördüncü yüksek öğretim kurumunu teşkil etmektedir.

Ege Üniversitesinin kuruluş kadrolarına ait 6953 sayılı Kanunla ona ek 354 sayılı Kanunda her fakülte öğrencilerinin yabancı dil öğrenimleri için ayrı ayrı okullar kurulması öngörülmüştür.

Yapılan uygulamada ise her fakültede ayrı birer yabancı diller okulu açıp yürütmenin çeşitli güçlükleri ve mahzurlariyle karşılaşılmıştır. Meselâ her okul için ayrı birer yönetim organı kurmak, mekân hazırlamak, pek çok sayıda dersane bulmak gerektiği gibi yeteri kadar öğretim elemanı temininde de sıkıntılara düşülmüştür.

Bu sistem dâhilinde öğrencilerin lisan seviyelerine göre teşkil edilen kurlardan bâzıları çok kalabalık sınıflar meydana getirmiş bâzıları ise birkaç kişiden ibaret kalmıştır.

Durumu tetkik ve müzakere eden Ege Üniversitesi Senatosu, yabancı dil öğretiminin birleştirilmesini ve tek merkezden sağlanmasını ekonomik, ilmî ve idari icaplara daha uygun bulmuş; Üniversiteler Kanununun 2 nci maddesiyle kendisine tanınmış bulunan yetkiye dayanarak fakültelere bağlı mütaaddit okullar yerine, Rektörlüğe bağlı bir «Ege Üniversitesi Yabancı Diller Okulu» kurulması kararlaştırılmıştır.

1963 - 1964 ders yılı başında özel bir yönetmelik hazırlanarak fakültelerin kadro imkânlarından da faydalanılmak suretiyle bu kararın uygulanmasına geçilmiş ve bugüne kadarki, tatbikattan çok müspet sonuçlar alınmıştır. İlerde yeniden açılacak fakülte ve yüksek okul öğrencilerinin yabancı dil öğrenimlerinde yine aynı kaynaktan sağlanacaktır.

İdari tedbirlerle yürütülmekte bulunan bu hizmetin gerektirdiği kanuni teşkilâtlanmayı sağlamak maksadiyle ilişik «Ege Üniversitesi kuruluş kadroları hakkındaki 6953 ve 354 sayılı kanunlara ek kanun» tasarısı hazırlanmıştır.

Bu tasarı ile Yabancı Diller Okulu için lüzumlu öğretim ve yönetim personeli kadroları ihdas edilmekte; buna mukabil, fakültelerin kadro cetvellerinde yer alan lektör, okutman ve müdür kadroları yürürlükten kaldırılmaktadır. İhdas edilen kadrolarla yürürlükten kaldırılan kadrolara ait cetvellerin tetkikinden de anlaşılacağı üzere, tasarı, bütçeye yeni bir külfet tahmil etmemektedir. Zira yürürlükten kaldırılan kadroların bir aylık tutarları 27 360 yeni kadroların bir aylık tutarları ise 27 050 liradır. Böylelikle Hazine lehine ayda 310 liralık bir fark husule geldiği gibi, üç ayrı okul ve üç ayrı müdürlük yerine hizmetin tek merkezde birleştirilmesinden de önemli tasarruflar sağlanabilecektir.

Öğretimde birliğin sağlanması, muayyen normların muhafazası edinilen tecrübelerden bütün öğrencilerin istifade ettirilmesi, ayrı fakülte ve yüksek okul öğrencilerinin bir araya gelmelerinden doğan sosyal kaynaşma, aynı hizmeti gören öğretim kadrosunun aynı prensipler etrafında birleşmelerinden beklenilen hizmet ve randımanın gelişimi, takip ve kontrol kolaylıkları, tek okul sisteminin sağladığı diğer önemli faydalardandır.

Bu sebep ve mülâhazalarla hazırlanan ilişik kanun tasarısı (4) esas ve 1 geçici maddeden ibarettir.

Tasarının 1 nci maddesi «Yabancı Diller Okulu» için lüzumlu kadroları, 2 nci maddesi Tıp, Ziraat ve Fen fakültelerinde mevcudolup yürürlükten kaldırılacak kadroları belirtmektedir. Geçici 1 nci maddesi, fakültelerdeki kadroları kaldırılarak yeni kadrolara geçirilecek personelin kıdem ve maaş bakımından mağduriyete düşmemeleri için gerekli intikal tedbirlerini derpiş etmektedir. Tasarının 3 ncü maddesi yürürlük, 4 ncü maddesi de yürütme hükümlerini kapsamaktadır.

Millî Eğitim Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Millî Eğitim Komisyonu — *3 . 10 . 1968*
Esas No. : 1/527
Karar No. : 39

Yüksek Başkanlığa

Ege Üniversitesi kuruluş kadroları hakkındaki 6953 ve 354 sayılı kanunlara ek kanun tasarısı, Millî Eğitim, Maliye Bakanlıkları temsilcileri ve Ege Üniversitesi Rektörünün iştirakiyle tetkik edildi.

Tasarının gerekçesinde izah edilen hususlar Komisyonumuzca benimsenmiştir. Ancak, tasarının 1 nci maddesi ile alâkalı olan (1) sayılı cetvelin memurlar kısmında değişiklik yapılması uygun görülmüş ve tasarı bu değişikliği ile diğer maddeler ve ekli cetvellerle beraber aynen kabul edilmesine Komisyonumuzca karar verilmiştir.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmek temennisiyle Plân Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan ve bu rapor Sözcüsü
Çanakkale
A. N. Akay

Artvin	Afyon K.	Erzurum
M. Rona	*O. Attilâ*	*N. Diler*
İmzada bulunamadı		
İstanbul	Kastamonu	Uşak
M. Yardımcı	*A. Ş. Bohça*	*O. Dengiz*

Gaziantep
N. Sarıca

Uşak
F. Uğrasızoğlu

Yozgat
Söz hakkım saklıdır
Y. Z. Bahadınlı

Bütçe Plân Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Bütçe Plân Komisyonu
Esas No. 1/527
Karar No. 151

9 . 10 . 1968

Millet Meclisi Başkanlığına

Tetkiki hususu Komisyonumuza havale edilen (Ege Üniversitesi kuruluş kadroları hakkındaki 6953 ve 354 sayılı Kanunlara ek kanun tasarısı) ve önceden havale edildiği Millî Eğitim Komisyonunca tasarı üzerine düzenlenen rapor, ilgili üniversite rektörü ve Hükümet temsilcilerinin de katıldıkları birleşimde görüşüldü;

Gerekçede belirtildiği üzere 1963 - 1964 ders yılı başında Ege Üniversitesince hazırlanan özel bir yönetmelikle, fakültelerin kadro imkânlarından da faydalanılarak, yabancı dil öğrenimleri sağlanmış, ancak kurlar, bâzılarında kalabalık sınıflara, bâzılarında da birkaç kişiye inhisar etmiş, bu durumu tetkik eden üniversite senatosu, rektörlüğe bağlı «Ege Üniversitesi Yabancı Diller Okulu» kurulmasını kararlaştırmıştır.

Tasarıyla ihdası düşünülen (1) sayılı cetveldeki kadrolar kaldırılmakta ve bu suretle Hazine lehine 310 liralık bir fark husule gelmektedir. Muhtelif fakültelerde idari yollardan yürütülmekte olan yabancı dil öğreniminin kanunî yolla ve tek elden idaresini kapsıyan tasarı ve bağlı cetvelleri aynen kabul edilmiştir.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmek ve Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Bu Rapor Sözcüsü ve Kâtip	
Aydın	Rize	Bolu	Aydın
İ. Sezgin	*E. Y. Akçal*	*H. İ. Cop*	*M. Ş. Koç*
Balıkesir	Burdur	Çanakkale	Erzurum
F. İslimyeli	*İ. H. Boyacıoğlu*	*Ş. İnan*	*C. Önder*
Gümüşane	İstanbul	İzmir	Kayseri
S. Savacı	*M. Güven*	*L. Yurdoğlu*	*A. Hacıpaşaoğlu*
Kütahya	Muğla	Samsun	Trabzon
M. Erez	*T. Şahin*	*Y. Akal*	*A. İ. Birincioğlu*

Trabzon
A. R. Uzuner

Hükümetin teklifi	Millî Eğitim Komisyonunun değiştirişi	Millet Meclisi Bütçe Plân Komisyonunun değiştirişi
Ege Üniversitesi kuruluş kadroları hakkındaki 6953 ve 354 sayılı kanunlara ek kanun tasarısı	*Ege Üniversitesi kuruluş kadroları hakkındaki 6953 ve 354 sayılı kanunlara ek kanun tasarısı*	*Ege Üniversitesi kuruluş kadroları hakkındaki 6953 ve 354 sayılı kanunlara ek kanun tasarısı*
MADDE 1. — 4936 sayılı Üniversiteler Kanununun 115 sayılı Kanunla değiştirilen 2 nci maddesi uyarınca Rektörlüğe bağlı olarak kurulan «Yabancı Diller Okulu» başlığı altında ilişik (1) sayılı cetvelde yazılı kadrolar, Ege Üniversitesi kuruluş kadroları hakkındaki 26 . 4 . 1957 tarihli ve 6953 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvele ve ilişik (2) sayılı cetvelde yazılı idari ek görev tazminatı kadroları da aynı kanuna bağlı (2) sayılı cetvele eklenmiştir.	MADDE 1. — 4936 sayılı Üniversiteler Kanununun 115 sayılı Kanunla değiştirilen 2 nci maddesi uyarınca Rektörlüğe bağlı olarak kurulan «Yabancı Diller Okulu» başlığı altında ilişik (1) sayılı cetvelde yazılı kadrolar, Ege Üniversitesi kuruluş kadroları hakkındaki 26 . 4 . 1957 tarihli ve 6953 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvele ilişik (2) sayılı cetvelde yazılı idari ek görev tazminatı kadroları da aynı kanuna bağlı (2) sayılı cetvele eklenmiştir.	MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2. — 6835 sayılı Kanunla 18 . 8 . 1961 tarihli ve 354 sayılı Kanuna bağlı (1) ve (2) sayılı cetvellerde yer alan ilişik (3) sayılı cetveldeki kadrolar yürürlükten kaldırılmıştır.	MADDE 2. — Tasarının ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.	MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
GEÇİCİ MADDE 1. — Bu kanunla kaldırılan kadrolarda olup yabancı diller okulu kadrolarına nakilleri gereken öğretim personelinin tâyinleri, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten geçerli olmak üzere yapılır ve bunlardan izinli olanlar için göreve başlama kaydı aranmaz.		GEÇİCİ MADDE 1. — Tasarının geçici 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	MADDE 3. — Tasarının üçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.	MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 4. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür. 30 . 4 . 1968 Başbakan *S. Demirel*	MADDE 4. — Tasarının dördüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.	MADDE 4. — Tasarının 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hükümetin teklifi

Devlet Bakanı
S. Öztürk
Devlet Bakanı
H. Atabeyli
Devlet Bakanı
K. Ocak
Devlet Bakanı
S. T. Müftüoğlu
Adalet Bakanı
H. Dinçer
Millî Savunma Bakanı
A. Topaloğlu
İçişleri Bakanı
F. Sükan
Dışişleri Bakanı V.
F. Sükan
Maliye Bakanı
C. Bilgehan
Millî Eğitim Bakanı
İ. Ertem
Bayındırlık Bakanı
O. Alp
Ticaret Bakanı
A. Türkel
Sağ. ve Sos. Y. Bakanı
V. Â. Özkan
Güm. Ve Tekel Bakanı
İ. Tekin
Tarım Bakanı
B. Dağdaş
Ulaştırma Bakanı
S. Bilgiç
Çalışma Bakanı
A. N. Erdem
Sanayi Bakanı
M. Turgut
En. ve Ta. Kay. Bakanı
R. Sezgin
Turizm ve Ta. Bakanı
N. Kürşad
İmar ve İskân Bakanı
M. Menteşeoğlu
Köy İşleri Bakanı
T. Toker

Hükümetin teklifine bağlı cetveller

(1) sayılı cetvel (İhdas edilen)

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
	Öğretim personeli		
3	Okutman	1	1 500
4	»	3	1 250
5	»	4	1 100
6	»	5	950
7	»	6	800
8	»	7	700
	Memurlar		
7	Okul Sekreteri	1	800
8	Kitaplık, Ayniyat ve Levazım Memuru	1	700
8	Öğrenci İşleri Memuru	1	700

(2) sayılı cetvel

Görevin çeşidi	Sayı	Ücret
Müdür	1	200
Müdür Yardımcısı	1	150
Bölüm Başkanı	4	100

(3) sayılı cetvel

a) 6953 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelden kaldırılan kadrolar :

D.	Görevin çeşidi	Aded	Aylık
	Tıp Fakültesi		
6	Lektör	3	950
	Ziraat Fakültesi		
6	Lektör	5	950
7	»	5	800
8	»	5	700
9	»	5	600

b) 6953 sayılı Kanuna bağlı (2) sayılı cetvelden kaldırılan kadrolar :

Görevin çeşidi	Aded	Ücret
Tıp Fakültesi		
Yabancı Diller Okulu Müdürü	1	170
Ziraat Fakültesi		
Yabancı Diller Okulu Müdürü	1	170

c) 354 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelden kaldırılan kadrolar :

D.	Görevin çeşidi	Aded	Aylık
6	Okutman	3	950
7	»	3	800
8	»	5	700

d) 354 sayılı Kanuna bağlı (2) sayılı cetvelden kaldırılan kadrolar :

Görevin çeşidi	Aded	Ücret
Yabancı Diller Okulu Müdürü	1	170

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştiriş cetveli)

(1) sayılı cetvel (İhdas edilen)

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
	Öğretim personeli		
3	Okutman	1	1 500
4	»	3	1 250
5	»	4	1 100
6	»	5	950
7	»	6	800
8	»	7	700
	Memurlar		
7	Okul Sekreteri	1	800
11	Öğrenci İşleri Memuru	1	500
8	Kitaplık Memuru	1	700
10	Ayniyat Levazım Memuru	1	500

(2) sayılı cetvel aynen kabul edilmiştir.

Bütçe Plân Komisyonunun kabul ettiği cetveller

CETVELLER

Tasarıya bağlı (1), (2) ve (3) sayılı cetveller aynen kabul edilmiştir.

Dönem : 2
Toplantı : 4 MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 733 e | nci ek

Ege Üniversitesi kuruluş kadroları hakkındaki 6953 ve 354 sayılı kanunlara ek kanun tasarısı ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (1/527)

Bütçe Plân Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Bütçe Plân Komisyonu
Esas No. : 1/527
Karar No. : 172

26 . 11 . 1968

Millet Meclisi Başkanlığına

Üçüncü toplantı yılında gündeme alınan ve fakat Genel Kurulda görüşülemediğinden Komisyonumuza iade olunan (Ege Üniversitesi kuruluş kadroları hakkındaki 6953 ve 354 sayılı kanunlara ek kanun tasarısı) hakkında evvelce düzenlenen 9 . 10 . 1968 tarih ve 151 sayılı rapor, Komisyonumuzun 20 . 11 . 1968 tarihli 1 nci Birleşiminde görüşülmüş ve aynen kabulü hususu kararlaştırılmıştır.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere, Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Başkan V.	Sözcü	Kâtip
Kütahya	Kayseri	Zonguldak	Ordu
M. Erez	*F. Köksal*	*K. D. Sungun*	*Ş. Pehlivanoğlu*
Ankara	Antalya	Balıkesir	Balıkesir
O. Eren	*H. F. Boztepe*	*S. Koç*	*F. İslimyeli*
Bolu	Çanakkale	Çorum	Erzurum
K. Demir	Ş. İnan	*A. Topçubaşı*	*C. Önder*
	İmzada bulunamadı		
Eskişehir	Giresun	Gümüşane	İstanbul
M. İ. Angı	*K. Bosuter*	*S. Ö. San*	Muhalifim
			S. Aren
İstanbul	İstanbul	İzmir	İzmir
N. Eroğan	*M. Güven*	*İ. Gürsan*	*L. Yurdoğlu*
Manisa	Muğla	Niğde	Niğde
Ö. Şakar	*T. Şahin*	*H. Özalp*	*R. Soyer*
Rize	Sakarya	Samsun	Sinop
E. Y. Akçal	Söz hakkım mahfuzdur.	*K. Evliyaoğlu*	*H. İşgüzar*
	E. Alican		
Sivas	Trabzon	Uşak	
M. K. Palaoğlu	*A. R. Uzuner*	*O. Dengiz*	

Dönem : 2
Toplantı : 3

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 734

Ege Üniversitesinde bir mühendislik bilimleri fakültesi kurulması ile ilgili Ege Üniversitesi kuruluş Kanununa ek kanun tasarısı ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (1/528)

T. C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi
Sayı : 71-716/4157

13 . 6 . 1968

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 1 . 6 . 1968 tarihinde kararlaştırılan «Ege Üniversitesinde Bir Mühendislik Bilimleri Fakültesi Kurulması ile ilgili Ege Üniversitesi Kuruluş Kanununa ek kanun tasarısı» ve gerekçesi eki cetvellerle birlikte sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Süleyman Demirel
Başbakan

Ege Üniversitesinde bir Mühendislik Bilimleri Fakültesi kurulması ile ilgili Ege Üniversitesi kuruluş Kanununa ek kanun tasarısı gerekçesi

1955 - 1956 ders yılında hizmete giren Ege Üniversitesinde halen Tıp, Ziraat ve Fen fakülteleri ile bir Yüksek Hemşire ve Sağlık Teknisyeni Okulu, bir Lâborant Okulu ve bir Yabancı Diller Okulu mevcut bulunmaktadır.

Üniversitenin müstakbel inkişaf programında bunlara ilâveten Diş Hekimliği, Eczacılık, Orman, Mühendislik Bilimleri, Edebiyat, Hukuk, İktisat ve Siyasi İlimler branşlarında yeni fakülte ve yüksek okullar açılması öngörülmektedir.

Memleketimizin mühendise ihtiyacı çok fazla olduğundan yeni açılacak öğretim üniteleri arasında Mühendislik Bilimleri Fakültesi öncelik almaktadır. Mühendis yetiştiren öğretim müesseselerinin üniversiteler içinde yer almasında birçok yönlerden fayda mülâhaza kâbildir. Mühendislik Bilimleri Fakültesi her bölümü temsil eden üniversite mefhumunu tamamlıyacağı gibi üniversite tesislerinden mühendislik öğretiminin de en ekonomik yoldan faydalanma imkânını bahşedecektir.

Bu itibarla tasarının kanunlaşmasından itibaren ve başlangıçta yılda 50 öğrenci 10 yıllık inkişaf durumuna göre yılda 200 öğrenci kabul edilecek kapasitede Temel Mühendislik Bilimleri, Mimarlık, İnşaat, Makina, Elektrik Gemi İnşaatı, Nükleer Enerji, Kimya, Maden ve Uçak kürsülerini ihtiva eden bir Mühendislik Bilimleri Fakültesinin Ege Üniversitesi içinde yer alması derpiş edilmiş bulunmaktadır.

Mühendislik Bilimleri Fakültesi için gerekli yer, Ege Üniversitesi sahası içinde tahsis edilmiştir. Öğretiminin ilk kademelerinde Fen ve Ziraat Fakülteleri öğretim üyeleri ve tesislerinden geniş çapta faydalanmak kâbildir.

Sözü edilen Fakültenin görevini normal olarak yerine getirebilmesi için duyulan personel ihtiyacını karşılamak maksadiyle bu kanun tasarısı hazırlanmıştır.

Maddelerin açıklanması

Tasarının 1 ve 2 nci maddeleri fakülte için gerekli kadroları kapsamaktadır. Bu kadrolar Fakültenin 5 yıllık ihtiyacı öngörülerek düzenlenmiştir.

3 ncü madde yeni açılacak bir fakültede başka bir şehir üniversitesinde eylemli bulunan bir öğretim üyesinin görev alma ihtimali göz önünde tutularak bunların her gelişlerinde yolluk verilebilmesi ayrıca derpiş edilmiştir.

4 ncü madde ile esasen Hükümetçe bâzı kuruluşlara tanınan hak, bu fakültede de hizmeti artırmak için getirilmek istenmiştir. Tasarıda geçici birinci madde başlangıçtaki yönetim ile ilgili olup, 5 nci ve 6 ncı maddeler yürürlük ve yürütme hükümlerini taşımaktadırlar.

Millî Eğitim Komisyonu raporu

Millet Meclisi — *2 . 10 . 1968*
Millî Eğitim Komisyonu
Esas No: 1/528
Karar No: 40

Yüksek Başkanlığa

Ege Üniversitesinde bir Mühendislik Bilimleri Fakültesi kurulması ile ilgili Ege Üniversitesi Kuruluş kanununa ek kanun tasarısı, Millî Eğitim, Maliye Bakanlıkları temsilcileri ve Ege Üniversitesi Rektörünün iştirakiyle tetkik ve müzakere edildi.

Tasarının gerekçesinde izah edilen hususla Komisyonumuzca benimsenmiştir. Ancak, tasarının 1 nci maddesiyle ilgili olan (1) sayılı cetvelin öğretim yardımcıları kısmında asistan kadrosunun adedini az gören Komisyonumuz bu kadroların iki misline çıkarılmasına ve yeniden (1) sayılı cetvelin tanzim edilmesine,

Tasarının 4 ncü maddesi, diğer üniversite ve fakültelerde alınan tazminatlar muvacehesinde eşitsizlik ve adaletsizlik gösterdiğinden ve üniversite çalışmalarını aksatıcı mahiyette olduğundan tasarı metninden çıkarılmasına, madde numaralarının da ona göre düzenlenmesine, diğer madde ve ekli cetvellerin aynen kabul edilmesine Komisyonumuzca karar verilmiştir.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmek temennisiyle Plân Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan ve bu Rapor Sözcüsü

Çanakkale	Artvin	Afyon	Erzurum
Ahmet Nihat Akay	Mustafa Rona	*Osman Attilâ*	*Nihat Diler*
	İmzada bulunamadı		
Gaziantep	İstanbul	Kastamonu	Uşak
Naşit Sarıca	*Mehmet Yardımcı*	*A. Şevket Bohça*	*Orhan Dengiz*
	Uşak	Yozgat	
	Fahri Uğrasızoğlu	Söz hakkım saklıdır	
		Yusuf Ziya Bahadınlı	

Bütçe Plân Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Bütçe Plân Komisyonu
Esas No: 1/528
Karar No: 152

9 . 10 . 1968

Millet Meclisi Başkanlığına

Tetkiki hususu Komisyonumuza havale edilen (Ege Üniversitesinde bir Mühendislik Bilimleri Fakültesi kurulması ile ilgili Ege Üniversitesi Kuruluş Kanununa ek kanun tasarısı) ve önceden havale edildiği Millî Eğitim Komisyonunca tasarı üzerine düzenlenen rapor ilgili Üniversite Rektörü ile Hükümet temsilcilerinin de katıldıkları birleşimde görüşüldü.

1955 - 1956 ders yılında hizmete giren Ege Üniversitesinin, gelecekteki gelişme programında halen mevcut Fakülte ve okullarına ilâveten açılması öngörülen fakülteler meyanında bulunan Mühendislik Bilimleri Fakültesinin, yurt gerçekleri karşısında öncelikle açılması zorunluluğu ortaya çıkmıştır.

Çağımızda tekniğin önemi ve teknik adama olan ihtiyaç birçok ülkelere kıyasen daha bâriz olarak yurdumuzda her alanda hissedildiği gibi Mühendislik dalında da duyulmaktadır. Kaldı ki, söz konusu Fakültenin kurulması ile Ege Üniversitesi, bilim dallarından önemli bir dal ile tam kimliğini kazanma yolunda bir adım daha atmış olacaktır.

Gerekçesinde detaylı olarak arz ve izah edilen gerçekler karşısında Komisyonumuz tasarıya ve Millî Eğitim Komisyonunca gerek tasarı metninde ve gerekse bağlı cetvellerde yapılan değişiklikleri uygun mütalâa etmiştir.

Söz konusu Komisyonca tasarının 1 nci maddesi ile ilgili olan (1) sayılı cetvelin öğretim yardımcıları bölümünde yer alan asistan kadroları iki katına çıkartılmış, tasarının 4 ncü maddesi, diğer Üniversite ve fakülteler arasında tazminatlar konusunda bir eşitsizlik yaratacağı mülâhazasiyle metinden çıkarılmış, dolayısiyle madde numaraları da yeniden düzenlenmiştir.

Komisyonumuz ise söz konusu Fakültede ek görev alacak bu ve diğer fakülte öğretim üyelerinin Üniversite tazminatlarının 7244 sayılı Kanunun 3 ncü maddesi muvacchesindeki durumunu vuzuha kavuşturmak ve doğması muhtemel eşitsizliği önlemek amaciyle tasarının 3 ncü maddesini değiştirmiş, tasarıya bağlı (1) sayılı cetvelde (Öğretim Üyeleri) bölümündeki 2 nci dereceden 2 aded 1 750 lira aylıklı Profesör kadrosunu (3) aded ilâve etmek suretiyle (5) adede yükseltmiş, yine (1) sayılı cetvelde memurlar bölümündeki dereceler karşıt aylıklara uymadığından dereceler yeniden düzenlenmiş, geçici maddenin sondan 3 ncü satırındaki (Kanununundaki) şeklindeki ibarenin sonuncu (un) ekini de tab hatası olduğu kanısı ile ibareden çıkarmıştır.

Tasarı bu değişik şekli ile kabul edilmiştir.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmek ve Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Bu Rapor Sözcüsü Kâtip	
Aydın	Rize	Bolu	Aydın
İ. Sezgin	*E. Y. Akçal*	*H. İ. Cop*	*M. Ş. Koç*
Balıkesir	Burdur	Çanakkale	Erzurum
F. İslimyeli	*İ. H. Boyacıoğlu*	*Ş. İnan*	*C. Önder*
Gümüşane	İstanbul	İzmir	Kayseri
S. Savacı	*M. Güven*	*L. Yurdoğlu*	*A. Hacıpaşaoğlu*
Kütahya	Muğla	Samsun	Trabzon
M. Erez	*T. Şahin*	*Y Akal*	*A. İ. Birincioğlu*

Trabzon
A. R. Uzuner

Hükümetin Teklifi	Millet Meclisi Millî Eğitim Komisyonunun değiştirişi	Millet Meclisi Bütçe Plân Komisyonunun değiştirişi
Ege Üniversitesinde bir Mühendislik Bilimleri Fakültesi kurulması ile ilgili Ege Üniversitesi Kuruluş Kanununa ek kanun teklifi	*Ege Üniversitesinde bir Mühendislik Bilimleri Fakültesi kurulması ile ilgili Ege Üniversitesi Kuruluş Kanununa ek kanun teklifi*	*Ege Üniversitesinde bir Mühendislik Bilimleri Fakültesi kurulması ile ilgili Ege Üniversitesi Kuruluş Kanununa ek kanun teklifi*
MADDE 1. — Ege Üniversitesinde 4936 sayılı Üniversiteler Kanununun 2 nci maddesi uyarınca açılan Mühendislik Bilimleri Fakültesinin kuruluş kadrolarına ait ilişik (1) sayılı cetvel Ege Üniversitesi kuruluş kadroları hakkındaki 6953 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvele «Mühendislik Bilimleri Fakültesi» adı altında eklenmiştir.	MADDE 1. — Ege Üniversitesinde 4936 sayılı Üniversiteler Kanununun 2 nci maddesi uyarınca açılan Mühendislik Bilimleri Fakültesinin kuruluş kadrolarına ait ilişik (1) sayılı cetvel Ege Üniversitesi kuruluş kadroları hakkındaki 6953 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvele «Mühendislik Bilimleri Fakültesi» adı altında eklenmiştir.	MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2. — Mühendislik Bilimleri Fakültesi ek görev tazminatı kadrolarına ait (2) sayılı cetvel 6953 sayılı Kanuna bağlı (2) sayılı cetvele «Mühendislik Bilimleri Fakültesi» adı altında eklenmiştir.	MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.	MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3. — Ege Üniversitesi Mühendislik Bilimleri Fakültesinde ek görev suretiyle çalıştırılacak Üniversite öğretim üyeleriyle yardımcılarının almakta oldukları üniversite tazminatlarına halel gelmez. Bu ek görev hakkında 7244 sayılı Kanunun 3 ncü maddesi uygulanmaz.	MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.	MADDE 3. — Ege Üniversitesi Mühendislik Bilimleri Fakültesinde ek görev suretiyle çalıştırılacak Üniversite öğretim üye ve yardımcıları ile, bu Fakülte öğretim üye ve yardımcılarının alacakları ek görevler dolayısiyle, almakta oldukları Üniversite tazminatlarına halel gelmez ve bu ek görev hakkında 7244 sayılı Kanunun 3 ncü maddesi uygulanmaz.
MADDE 4. — Ege Üniversitesi Mühendislik Bilimleri ile işbirliği yapılmasına karar verilen kurumlardan alınan ücretler, öğretim üyelerinin ve öğretim yardımcılarının bu üniversiteden alacakları üniversite tazminatlarına halel getirmez. Bu Üniversitede asıl görevi bulunan öğretim üyeleri ve yardımcılarına 7244 sayılı Kanu-		

Hükümetin teklifi	Millet Meclisi Millî Eğitim Komisyonunun değiştirişi	Millet Meclisi Bütçe Plân Komisyonunun değiştirişi
nun 3 ncü maddesi hükmü uylanmaz.		
GEÇİCİ MADDE — Mühendislik Bilimleri Fakültesinin 4936 sayılı Kanunun gerektirdiği organları kuruluncaya kadar Dekanlık görevi Üniversite Senatosu tarafından seçilen yine bu Fakültenin profesörlerinden biri tarafından tedvir edilir. Profesörler Kurulu ile 4936 sayılı Üniversiteler Kanununda derpiş edilen organlar kuruluncaya kadar Mühendislik Bilimleri Fakültesi öğretim üye ve yardımcıları Üniversiteler Kanunundaki derece ve yetkiyi taşıyan kişiler arasından Ege Üniversitesi Rektörlüğünün teklifi üzerine 4936 sayılı Kanunun hükümlerine göre tâyin olunur.	GEÇİCİ MADDE 1. — Tasarının geçici madde 1 aynen kabul edilmiştir.	GEÇİCİ MADDE — Mühendislik Bilimleri Fakültesinin 4936 sayılı Kanunun gerektirdiği organları kuruluncaya kadar Dekanlık görevi Üniversite Senatosu tarafından seçilen yine bu Fakültenin profesörlerinden biri tarafından tedvir edilir. Profesörler Kurulu ile 4936 sayılı Üniversiteler Kanununda derpiş edilen organlar kuruluncaya kadar Mühendislik Bilimleri Fakültesi öğretim üye ve yardımcıları Üniversiteler Kanunundaki derece ve yetkiyi taşıyan kişiler arasında Ege Üniveritesi Rektörlüğünün teklifi üzerine 4936 sayılı Kanunun hükümlerine göre tâyin olunur.
MADDE 5. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	MADDE 4. — Tasarının 5 nci maddesi 4 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.	MADDE 4. — Tasarının 5 nci maddesi 4 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.
MADDE 6. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.	MADDE 5. — Tasarının 6 ncı maddesi 5 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.	MADDE 5. — Tasarının 6 ncı maddesi 5 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

1 . 6 . 1968

Başbakan
S. Demirel
Devlet Bakanı
S. Öztürk
Devlet Bakanı
H. Atabeyli
Devlet Bakanı
K. Ocak
Devlet Bakanı
S. T. Müftüoğlu
Adalet Bakanı
H. Dinçer
Millî Savunma Bakanı
A. Topaloğlu
İçişleri Bakanı
F. Sükan

Hükümetin teklifi

Dışişleri Bakanı
İ. S. Çağlayangil
Maliye Bakanı
C. Bilgehan
Millî Eğitim Bakanı
İ. Ertem
Bayındırlık Bakanı
O. Alp
Ticaret Bakanı
A. Türkel
Sağ. ve Sos. Y. Bakanı
V. Â. Özkan
Güm. Ve Tekel Bakanı
İ. Tekin
Tarım Bakanı
B. Dağdaş
Ulaştırma Bakanı
S. Bilgiç
Çalışma Bakanı
A. N. Erdem
Sanayi Bakanı
M. Turgut
En. ve Ta. Kay. Bakanı
R. Sezgin
Turizm ve Ta. Bakanı
N. Kürşad
İmar ve İskân Bakanı
H. Menteşeoğlu
Köy İşleri Bakanı
T. Toker

(Hükümetin teklifine bağlı cetveller)

[1] SAYILI CETVEL

Mühendislik Bilimleri Fakültesi

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
	a) Öğretim Üyeleri		
1	Profesör	3	2 000
2	»	2	1 750
3	»	5	1 500
4	»	2	1 250
5	»	3	1 100
5	Doçent	2	1 100
6	»	5	950
7	»	5	800
8	»	3	700
		30	
	b) Öğretim Yardımcıları		
7	Asistan	3	800
8	»	2	700
9	»	5	600
10	»	5	500
11	»	5	450
4	Uzman	1	1 250
5	»	2	1 100
6	»	2	950
7	»	1	800
5	Okutman	1	1 100
6	»	1	950
7	»	1	800
		29	
	c) Memurlar		
4	Fakülte Sekreteri	1	1 100
5	Kütüphane Müdürü	1	950
6	Büro Şefi	1	700
6	Muhasebe Şefi	1	700
7	Muhasebe Memuru	2	450
7	Ayniyat ve Levazım Memuru	1	450
9	İç. Hizmetler ve Ambar Me.	1	450
9	Büro Memuru	2	350
10	» »	2	300
10	Kütüphane Memuru	1	450
		13	

[2] SAYILI CETVEL

Görevin çeşidi	Sayı	Ücret
Dekan	1	210

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştiriş cetveli)

[1] SAYILI CETVEL

Mühendislik Bilimleri Fakültesi

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
	a) Öğretim Üyeleri		
1	Profesör	3	2 000
2	»	2	1 750
3	»	5	1 500
4	»	2	1 250
5	»	3	1 100
5	Doçant	2	1 100
6	»	5	950
7	»	5	800
8	»	3	700
		30	
	b) Öğretim Yardımcıları		
7	Asistan	6	800
8	»	4	700
9	»	10	600
10	»	10	500
11	»	10	450
4	Uzman	1	1 250
5	»	2	1 100
6	»	2	950
7	»	1	800
5	Okutman	1	1 100
6	»	1	950
7	»	1	800
		49	
	c) Memurlar		
4	Fakülte Sekreteri	1	1 100
5	Kütüphane Müdürü	1	950
6	Büro Şefi	1	700
6	Muhasebe Şefi	1	700
7	Muhasebe Memuru	2	450
7	Ayniyat ve Levazım Memuru	1	450
9	İç Hizmetler ve Ambar Me.	1	450
9	Büro Memuru	2	350
10	» »	2	300
10	Kütüphane Memuru	1	450
		13	

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştirişi)

[1] SAYILI CETVEL

Mühendislik Bilimleri Fakültesi

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
	a) Öğretim Üyeleri		
1	Profesör	3	2 000
2	»	5	1 750
3	»	5	1 500
4	»	2	1 250
5	»	3	1 100
5	Doçent	2	1 100
6	»	5	950
7	»	5	800
8	»	3	700
		33	
	b) Öğretim Yardımcıları		
7	Asistan	6	800
8	»	4	700
9	»	10	600
10	»	10	500
11	»	10	450
4	Uzman	1	1 250
5	»	2	1 100
6	»	2	950
7	»	1	800
5	Okutman	1	1 100
6	»	1	950
7	»	1	800
		49	
	c) Memurlar		
5	Fakülte Sekreteri	1	1 100
6	Kütüphane Müdürü	1	950
8	Büro Şefi	1	700
8	Muhasebe Şefi	1	700
11	Muhasebe Memuru	2	450
11	Ayniyat ve Levazım Memuru	1	450
11	İç. Hizmetler ve Ambar Me.	1	450
13	Büro Memuru	2	350
14	» »	2	300
11	Kütüphane Memuru	1	450
		13	

[2] SAYILI CETVEL

Tasarıya bağlı (2) sayılı cetvel aynen kabul edilmiştir.

Dönem : 2
Toplantı : 4 MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 734 e | nci ek

Ege Üniversitesinde bir mühendislik bilimleri fakültesi kurulması ile ilgili Ege Üniversitesi Kuruluş Kanununa ek kanun tasarısı ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (1/528)

Bütçe Plân Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Bütçe Plân Komisyonu
Esas No. : 1/528
Karar No. : 173

26 . 11 . 1968

Millet Meclisi Başkanlığına

Üçüncü toplantı yılında gündeme alınan ve fakat görüşülemediğinden Komisyonumuza iade olunan (Ege Üniversitesinde bir mühendislik bilimleri fakültesi kurulması ile ilgili Ege Üniversitesi Kuruluş Kanununa ek kanun tasarısı) hakkında evvelce düzenlenen 9 . 10 . 1968 tarih ve 152 sayılı rapor, Komisyonumuzun 20 . 11 . 1968 tarihli 1 nci Birleşiminde görüşülmüş ve aynen kabulü hususu kararlaştırılmıştır.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere, Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Başkan V.	Sözcü	Kâtip
Kütahya	Kayseri	Zonguldak	Ordu
M. Erez	*F. Köksal*	*K. D. Sungun*	*Ş. Pehlivanoğlu*
Ankara	Antalya	Balıkesir	Balıkesir
O. Eren	*H. F. Boztepe*	*S. Koç*	*F. İslimyeli*
Bolu	Çanakkale	Çorum	Erzurum
K. Demir	Ş. İnan İmzada bulunamadı	*A. Topçubaşı*	*C. Önder*
Eskişehir	Giresun	Gümüşane	İstanbul
M. İ. Angı	*K. Bosuter*	*S. Ö. San*	Muhalifim *S. Aren*
İstanbul	İstanbul	İzmir	İzmir
N. Eroğan	*M. Güven*	*İ. Gürsan*	*L. Yurdoğlu*
Manisa	Muğla	Niğde	Niğde
Ö. Şakar	*T. Şahin*	*H. Özalp*	*R. Soyer*
Rize	Sakarya	Samsun	Sinop
E. Y. Akçal	Söz hakkım mahfuzdur. *E. Alican*	*K. Evliyaoğlu*	*H. İşgüzar*
Sivas	Trabzon	Uşak	
M. K. Palaoğlu	*A. R. Uzuner*	*O. Dengiz*	

Dönem : 2
Toplantı : 3

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 735

Ege Üniversitesi kuruluş kadroları hakkındaki 6953 sayılı Kanuna ek kanun tasarısı ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (1/526)

T. C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi
Sayı : 71-712/4155

13 . 6 . 1968

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 30 . 4 . 1968 tarihinde kararlaştırılan «Ege Üniversitesi Kuruluş Kadroları Hakkındaki 6953 sayılı Kanuna ek kanun tasarısı» ile gerekçesi ve eki cetvel ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Süleyman Demirel
Başbakan

GEREKÇE

1955 - 1956 ders yılında hizmete açılan Ege Üniversitesinde, Tıp, Ziraat ve Fen Fakülteleri ile bir Yüksek Hemşire ve Sağlık Teknisyeni Okulu, bir Laborant Okulu, bir Yabancı Diller Okulu mevcuttur.

Üniversitenin müstakbel inkişaf programında, bunlara, ilâveten Diş Hekimliği, Eczacılık Orman, Mühendislik, Edebiyat, Hukuk, İktisadi ve Siyasi İlimler branşlarında yeni Fakülte ve yüksek okullar açılması öngörülmektedir.

Memleketimizin diş hekimine olan ihtiyacı çok fazla olduğundan yeni açılacak öğretim üniteleri arasında «Diş Hekimliği Fakültesi» öncelik almaktadır.

1966 yılı istatistiklerine göre memleketimizde sadece 1931 Diş Hekiminin bulunduğu ve bunlardan Ankara'da 174, İstanbul'da 1005 ve İzmir'de 105 olmak üzere 1284 tanesinin üç büyük ilimizde toplanmış olduğu göz önüne alınınca bu Fakültenin biran evvel hizmete açılması zarureti kendiliğinden anlaşılacaktır.

Bu itibarla Üniversite ve Devlet Plânlama Teşkilâtı arasında varılan mutabakat dâhilinde, Diş Hekimliği Fakültesi için yapımına başlanan bina ve tesisler tamamlanmak üzeredir. İlk yılın öğretimi (F. K. B.)-Fen Fakültesinde sağlanacak ve müteakip mesleki öğretimde, Tıp Fakültesi öğretim kadrosundan da faydalanılacaktır.

Bu maksatla hazırlanan ilişik kanun tasarısının 1 ve 2 nci maddeleri Fakülte için lüzumlu kadroları kapsamaktadır.

Atatürk Üniversitesi ile Karadeniz Teknik Üniversitesi Öğretim üyeleri ile bir kısım öğretim yardımcılarına ödenek verilmesi hakkındaki 535 sayılı Kanunda olduğu gibi, Diş Hekimliği Fakültesinde de kendi kadrosu tamamlanıncaya kadar ek görevli üniversite personelinden faydalanılması gerekeceği cihetle, Fakültede bu suretle görev alacakların üniversite tazminatlarına halel gelmiyeceği 3 ncü maddede hükme bağlanmıştır. Böylelikle ek görev hizmeti bir külfet olmaktan çıkarılmıştır.

Geçici 1 nci ve 2 nci maddeler Fakültenin geçici yönetimi ile ilgili hükümleri, 4 ncü ve 5 nci maddeler, yürürlük ve yürütme hükümlerini kapsamaktadır.

Millî Eğitim Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Millî Eğitim Komisyonu *2 . 10 . 1968*
Esas No. : 1/526
Karar No. : 38

Yüksek Başkanlığa

Ege Üniversitesi kuruluş kadroları hakkındaki 6953 sayılı Kanuna ek kanun tasarısı Millî Eğitim, Maliye Bakanlıkları temsilcileri ile Ege Üniversitesi Rektörünün iştirakiyle tetkik edildi.

Tasarının gerekçesinde arz ve izah edilen hususlar Komisyonumuzca da benimsenerek tasarının aynen kabul edilmesine karar verilmiştir.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmek temennisiyle Plân Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan ve bu rapor Sözcüsü
Çanakkale
A. N. Akay

Artvin	Afyon K.	Erzurum
M. Rona	*O. Attilâ*	*N. Diler*
İmzada bulunamadı		

Gaziantep	İstanbul	Kastamonu	Uşak
N. Sarıca	*M. Yardımcı*	*A. Ş. Bohça*	*O. Dengiz*

Uşak	Yozgat
F. Uğrasızoğlu	Söz hakkım saklıdır
	Y. Z. Bahadınlı

Bütçe Plân Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Bütçe Plân Komisyonu *9 . 10 . 1968*
Esas No. : 1/526
Karar No. : 156

Millet Meclisi Başkanlığına

Tetkiki hususu komisyonumuza havale edilen (Ege Üniversitesi kuruluş kadroları hakkındaki 6953 sayılı Kanuna ek kanun tasarısı) ve önceden havale edildiği Millî Eğitim Komisyonunca tasarı üzerine düzenlenen rapor ilgili üniversite rektörü ve Hükümet temsilcilerinin de katıldıkları Birleşimde görüşüldü;

1955 - 1956 yılında hizmete giren Ege Üniversitesinin mevcut fakülte ve bağlı okullarına ilâveten; üniversitenin gelecekteki gelişme programı, Diş Hekimliği, Eczacılık, Orman Mühendisliği, Edebiyat, Hukuk ve Siyasi İlimler branşlarında yeni fakülte ve yüksek okulların açılmasını öngörmektedir.

Memleketimizde mevcut diş hekimlerinin nüfusa oranı ve illere dağılış düzeni, bu fakültenin öncelikle kurulmasını gerektirmektedir.

Örneğin, 1966 istatistiklerine göre memleketimizde 1 931 diş hekimi bulunduğu, bunların 174 ünün Ankara, 1 005 inin İstanbul'da ve 105 inin de İzmir'de toplandığı, dolayısiyle diğer illerimizin diş hekimine olan ihtiyacı kendiliğinden ortaya çıkmaktadır.

Tasarı gerekçesinde detaylı olarak izah edilen hususlar muvacehesinde, söz konusu fakültenin öncelikle kurulması, ilgililerin verdikleri tamamlayıcı bilgiler sonucu Komisyonumuzca da müspet mütalâa edilerek, tasarının tümü kabule şayan görülmüş, 3 ncü madde; öğretim üyelerinin alacakları ek görevden ötürü, üniversite tazminatlarının durumunu açıklığa kavuşturmak ve doğması muhtemel eşitsizlikleri önlemek amaciyle yeniden düzenlenmiş, geçici 2 nci maddenin (a) paragrafının 3 ncü satırındaki (salâhiyeti) kelimesi (yetkiyi) şeklinde değiştirilmiş ve tasarı bu değişikliklerle kabul edilmiştir.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmek ve Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa arz olunur.

Başkan	Başkan V.	Bu Rapor Sözcüsü	
Aydın	Rize	Bolu	Aydın
S. Sezgin	*E. Y. Akçal*	*H. İ. Cop*	*M. Ş. Koç*
Balıkesir	Burdur	Çanakkale	Erzurum
F. İslimyeli	*İ. H. Boyacıoğlu*	*Ş. İnan*	*C. Önder*
Eskişehir	Giresun	Gümüşane	İstanbul
İ. Angı	*İ. E. Kılıçoğlu*	*S. Savacı*	*M. Güven*
İzmir	Kayseri	Kütahya	Muğla
L. Yurdoğlu	*A. Hacıpaşaoğlu*	*M. Erez*	*T. Şahin*

Samsun	Trabzon	Trabzon
Y. Akal	*A. İ. Birincioğlu*	*A. R. Uzuner*

Hükümetin teklifi	Millet Meclisi Millî Eğitim Komisyonunun değiştirişi	Bütçe Plân Komisyonunun değiştirişi
Ege Üniversitesi kuruluş kadroları hakkındaki 6953 sayılı Kanuna ek kanun tasarısı	*Ege Üniversitesi kuruluş kadroları hakkındaki 6953 sayılı Kanuna ek kanun tasarısı*	*Ege Üniversitesi kuruluş kadroları hakkındaki 6953 sayılı Kanuna ek kanun tasarısı*
MADDE 1. — Ege Üniversitesinde 4936 sayılı Üniversiteler Kanununun 2 nci maddesi uyarınca açılan Diş Hekimliği Fakültesinin kuruluş kadrolarına ait ilişik (1) sayılı cetvel, Ege Üniversitesi kuruluş kadroları hakkındaki 6953 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvele «Diş Hekimliği Fakültesi» adı altında eklenmiştir.	MADDE 1. — Tasarının birinci maddesi aynen kabul edilmiştir.	MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2. — Diş Hekimliği Fakültesi ek görev tazminatı kadrolarına ait ilişik (II) sayılı cetvel, 6953 sayılı Kanuna bağlı (II) sayılı cetvele «Diş Hekimliği Fakültesi» adı altında eklenmiştir.	MADDE 2. — Tasarının ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.	MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3. — Ege Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesinde ek görevle çalıştırılacak üniversite öğretim üyelerinin üniversite tazminatlarına halel gelmez. Ve bu görevler için yapılan ödemeler hakkında 28 Şubat 1958 tarihli ve 7244 sayılı Kanunun 3 ncü maddesi hükmü uygulanmaz.	MADDE 3. — Tasarının üçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.	MADDE 3. — Ege Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesinde ek görevle çalıştırılacak üniversite öğretim üye ve yardımcıları ile bu fakülte öğretim üye ve yardımcılarının alacakları ek görevler dolayısiyle üniversite tazminatlarına halel gelmez. Ve bu görevler için yapılan ödemeler hakkında 28 Şubat 1958 tarihli ve 7244 sayılı Kanunun 3 ncü maddesi hükmü uygulanmaz.
GEÇİCİ MADDE 1. — Diş Hekimliği Fakültesi kendi Profesörler Kurulu teşekkül edinceye kadar, geçici olarak, Tıp Fakültesi Profesörler Kurulunca aday gösterilen üç profesör arasından Üniversite Senatosunca seçilip rektör tarafından 2 yıl için tâyin edilecek bir dekan tarafından yönetilir.	GEÇİCİ MADDE 1. — Tasarının geçici birinci maddesi aynen kabul edilmiştir.	GEÇİCİ MADDE 1. — Tasarının geçici 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hükümetin teklifi	Millet Meclisi Millî Eğitim Komisyonunun değiştirişi	Bütçe Plân Komisyonunun değiştirişi
GEÇİCİ MADDE 2. — a) Üniversiteler Kanununa göre gerekli organları kuruluncaya kadar Diş Hekimliği Fakültesi için lüzumlu öğretim üyeleri ve öğretim görevlileri, Üniversiteler Kanunundaki derece ve salâhiyeti haiz kimseler arasından, Ege Üniversitesi Senatosunun seçimi, Rektörün teklifi ve Millî Eğitim Bakanının onamı ile tâyin olunurlar. Bunların, gerekli şart ve nitelikleri haiz olup olmadıklarının incelenmesi, en az birisi seçimin yapılacağı branştan olmak üzere, Senatoca üç profesörden kurulacak bir komisyon marifetiyle sağlanır. Bu komisyona İstanbul ve Ankara üniversitelerinden ilgili branş profesörleri dâhil edilebilirler. Branş profesörü komisyonun tabiî başkanı sayılır. Komisyonda birden fazla branş profesörü bulunursa bunlardan birisi Senatoca başkan olarak görevlendirilir.	GEÇİCİ MADDE 2. — Tasarının geçici ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.	GEÇİCİ MADDE 2. — a) Üniversiteler Kanununa göre gerekli organları kuruluncaya kadar Diş Hekimliği Fakültesi için lüzumlu öğretim üyeleri ve öğretim görevlileri, Üniversiteler Kanunundaki derece ve yetkiyi haiz kimseler arasından, Ege Üniversitesi Senatosunun seçimi, Rektörün teklifi ve Millî Eğitim Bakanının onamı ile tâyin olunurlar. Bunların, gerekli şart ve nitelikleri haiz olup olmadıklarının incelenmesi, en az birisi seçimin yapılacağı branştan olmak üzere, Senatoca 3 profesörden kurulacak bir komisyon marifetiyle sağlanır. Bu komisyona İstanbul ve Ankara üniversitelerinden ilgili branş profesörleri dâhil edilebilirler. Branş profesörü komisyonun tabiî başkanı sayılır. Komisyonda birden fazla branş profesörü bulunursa bundardan biri Senatoca başkan olarak görevlendirilir.
b) Asistanlar, Ege Üniversitesi Asistanlık Yönetmeliğine uygun bir şekilde Üniversite Yönetim Kurulu kararı ile Rektör tarafından tâyin olunurlar.		b) Asistanlar, Ege Üniversitesi Asistanlık Yönetmeliğine uygun bir şekilde Üniversite Yönetim Kurulu kararı ile rektör tarafından tâyin olunurlar.
c) Uzman, okutman ve diğer memurlar, dekanın teklifi üzerine Rektör tarafından tâyin olunurlar.		c) Uzman, okutman ve diğer memurlar, dekanın teklifi üzerine Rektör tarafından tâyin olunurlar.
MADDE 4. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	MADDE 4. — Tasarının dördüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.	MADDE 4. — Tasarının 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 5. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.	MADDE 5. — Tasarının beşinci maddesi aynen kabul edilmiştir.	MADDE 5. — Tasarının 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
30 . 4 . 1968		
Başbakan *S. Demirel*	**Tasarıya bağlı cetveller aynen kabul edilmiştir.**	

Hükümetin teklifi

Devlet Bakanı
S. Öztürk
Devlet Bakanı
H. Atabeyli
Devlet Bakanı
K. Ocak
Devlet Bakanı
S. T. Müftüoğlu
Adalet Bakanı
H. Dinçer

Millî Savunma Bakanı
A. Topaloğlu
İçişleri Bakanı
F. Sükan
Dışişleri Bakanı V.
F. Sükan
Maliye Bakanı
C. Bilgehan

Millî Eğitim Bakanı
İ. Ertem
Bayındırlık Bakanı
O. Alp
Ticaret Bakanı
A. Türkel
Sağ. ve Sos. Y. Bakanı
V. Â. Özkan

Güm. Ve Tekel Bakanı
İ. Tekin
Tarım Bakanı
B. Dağdaş
Ulaştırma Bakanı V.
H. Atabeyli
Çalışma Bakanı
A. N. Erdem
Sanayi Bakanı
M. Turgut
En. ve Ta. Kay. Bakanı
R. Sezgin

Turizm ve Ta. Bakanı
N. Kürşad
İmar ve İskân Bakanı
H. Menteşeoğlu
Köy İşleri Bakanı
T. Toker

(Hükümetin teklifine bağlı cetveller)

[I] SAYILI CETVEL

Diş Hekimliği Fakültesi

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
	a) Öğretim üyeleri		
1	Profesör	1	2 000
2	»	1	1 750
3	»	2	1 500
4	»	4	1 250
5	»	4	1 100
5	Doçent	4	1 100
6	»	6	950
7	»	6	800
	b) Öğretim Yardımcıları		
7	Asistan	5	800
8	»	5	700
9	»	10	600
10	»	10	500
5	Uzman	1	1 100
6	»	1	950
7	»	1	800
	c) Memurlar		
6	Fakülte Sekreteri	1	950
7	Kütüpane Müdürü	1	800
9	Büro Şefi	1	600
10	Ayniyat ve Levazım Memuru	1	500
12	Mutemet	1	400
10	Memur	1	500
11	»	1	450
12	»	1	400
10	Başhemşire	1	500
12	Hemşire	4	400

[II] SAYILI CETVEL

Diş Hekimliği Fakültesi

Görevin çeşidi	Aded	Ücret
Dekan	1	210

(Bütçe ve Plân Komisyonunun değiştirişine bağlı cetveller)

CETVELLER

Tasarıya bağlı (I) ve (II) sayılı cetveller aynen kabul edilmiştir.

Dönem : 2
Toplantı : 4 MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 735 el nci ek

Ege Üniversitesi kuruluş kadroları hakkındaki 6953 sayılı Kanuna ek kanun tasarısı ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (1/526)

Bütçe Plân Komisyonu Raporu

Millet Meclisi
Bütçe Plân Komisyonu *26 . 11 . 1968*
Esas No. : 1/526
Karar No. : 171

Millet Meclisi Başkanlığına

Üçüncü toplantı yılında gündeme alınan ve fakat Genel Kurulda görüşülemediğinden komisyonumuza iade olunan (Ege Üniversitesi Kuruluş Kadroları hakkındaki 6953 sayılı Kanuna ek kanun tasarısı) hakkında evvelce düzenlenen 9 . 10 . 1968 tarih ve 156 sayılı rapor, komisyonumuzun 20 . 11 . 1968 tarihli 1 nci Birleşiminde görüşülmüş ve aynen kabulü hususu kararlaştırılmıştır.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere, Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Başkan V.	Sözcü	Kâtip
Kütahya	Kayseri	Zonguldak	Ordu
M. Erez	*F. Köksal*	*K. D. Sungun*	*Ş. Pehlivanoğlu*
Ankara	Antalya	Balıkesir	Balıkesir
O. Eren	*H. F. Boztepe*	*S. Koç*	*F. İslimyeli*
Bolu	Çanakkale	Çorum	Erzurum
K. Demir	Ş. İnan İmzada bulunamadı	*A. Topçubaşı*	*C. Önder*
Eskişehir	Giresun	Gümüşane	İstanbul
M. İ. Angı	*K. Bosuter*	*S. Ö. San*	Muhalifim *S. Aren*
İstanbul	İstanbul	İzmir	İzmir
N. Eroğan	*M. Güven*	*İ. Gürsan*	*L. Yurdoğlu*
Manisa	Muğla	Niğde	Niğde
Ö. Şakar	*T. Şahin*	*H. Özalp*	*R. Soyer*
Rize	Sakarya	Samsun	Sinop
E. Y. Akçal	Söz hakkım mahfuzdur. *E. Alican*	*K. Evliyaoğlu*	*H. İşgüzar*
Sivas	Trabzon	Uşak	
M. K. Palaoğlu	*A. R. Uzuner*	*O. Dengiz*	

Dönem : 2
Toplantı : 4

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 749

5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa ek ve geçici maddeler eklenmesine ve bu kanunun bâzı hükümlerinin kaldırılmasına dair kanun tasarısı ile Çankırı Milletvekili Tahir Akman ve 11 arkadaşının, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve 2 . 8 . 1960 gün ve 42 sayılı Kanunun birinci maddesinin son paragrafının kaldırılması hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonlarından seçilen 5 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (1/557, 2/509)

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa ek ve geçici maddeler eklenmesine ve bu kanunun bâzı hükümlerinin kaldırılmasına dair kanun tasarısı (1/557)

T. C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi
Sayı : 71 - 768/7803

15 . 10 . 1968

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 14 . 10 . 1968 tarihinde kararlaştırılan «5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa ek ve geçici maddeler eklenmesine ve bu kanunun bâzı hükümlerinin kaldırılmasına dair kanun tasarısı» ve gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Süleyman Demirel
Başbakan

GEREKÇE

Memleketimizde 50 - 60 yıldan beri bağlanmış emekli, dul ve yetim aylıkları arasında emekli rejimlerinin değişmesinden dolayı zuhur eden farkların, aylıklara muayyen nisbetlerde zam yapılması veya evvelki kanunlara göre bağlanmış aylıkların yeni rejime göre yükseltilmesi suretiyle mümkün olduğu kadar giderilmesi sağlanmıştır.

Ancak, emekli, dul ve yetim aylıkları arasındaki farklar, yalnız emekli rejimlerinin değişmesinden değil, daha mühim olarak barem derecelerinin yükseltilmesinden ve özel emekli hükümlerinin kabulünden doğmuştur.

Birkaç yıldan beri yapılan incelemelerde, barem derecelerinin ve özel emekli hükümlerinin kabulünden doğan farkların, zam icrası suretiyle giderilmesi ve eşitliğin sağlanması mümkün olamıyacağı sonucuna varılmıştır.

Bu durum karşısında, bağlanmış emekli, dul ve yetim aylıklarının; rütbesi, kadro unvanı, derecesi, fiilî ve itibari hizmet süresi aynı olan emsallerine bağlanmış olan aylıklar seviyesine getirilmesi zaruri olacağı anlaşılmış ve bu maksatla 15 . 7 . 1965 tarihli ve 669 sayılı Kanunla; birinci kademede, 5434 sayılı Kanundan önce bağlanmış emekli, dul ve yetim aylıkları, 1 . 1 . 1950 tari-

hindeki (Subay ve askerî memurlarda 17 . 3 . 1950 tarihli ve 5609 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihteki) emsalleri seviyesine getirilmiştir.

Sözü geçen kanunun gerekçesinde de işaret edildiği üzere, ikinci kademede de 1 . 1 . 1950 tarihindeki emsalleri seviyesine getirilmiş aylıklarla bu tarihten sonra bağlanmış olan aylıkların personel kanunlarından sonra bağlanması gereken aylık miktarlarına yükseltilmesi düşünülmüştür.

Ancak, 1 . 1 . 1950 tarihinden sonra kabul edilen özel bir hükümle; emekli aylıkları nisbetleri arasında da fark husule geldiğinden, evvel emirde aylık nisbetleri arasındaki farkların giderilmesi zaruri görülmüştür.

Bu tasarı ile, aylık nisbetleri arasındaki farkların giderilmesi sağlanırken, bu meyanda barem derecelerinin yükseltilmesinden doğan farkların giderilmesi de uygun bulunmuştur.

Ayrıca, tasarıda, ilerde aylık tutarlarında yapılacak her yükseltmenin de emekli, dul ve yetim aylıklarına intikali nazara alınmıştır.

Bu suretle, emekli, dul ve yetim aylıkları arasında, bundan sonra yeni yeni eşitsizliklerin zuhuru tamamen önlenmiş olacaktır.

Diğer taraftan, bu tasarı ile, halen Hazineden ödenen ve miktarı 80 000 civarında olan emekli, dul ve yetim aylıkları ile, son defa kabul edilen kanunlarla yekûnu yüksek miktarlara ulaşmakta olan vatani hizmet tertibinden bağlanan ve bundan sonra bağlanacak aylıkların da Emekli Sandığı tarafından bağlanması ve çekle ödenmesi sağlanmaktadır.

Tasarının ek 1 nci maddesi; emekli dul ve yetim aylıkları arasındaki nisbet farkını kaldırmaktadır.

Ek 2 nci madde; aylık tutarlarındaki yükseltmelerin, emekli dul ve yetim aylıklarına da intikalini sağlamaktadır.

Ek 3 ncü madde; emekli ikramiyelerini 12 aylık tutarından 15 aylık tutarına yükseltmektedir.

Ek 4 ncü madde; T. C. Emekli Sandığına halen ödenmekte olan keseneklerin % 8 e ve karşılıkların % 14 e çıkarılması hakkındadır.

Geçici 1 nci madde; çeşitli kanunlarla bağlanmış ve halen Hazinece ödenmekte olan emekli, dul ve yetim aylıkları ile vatani hizmet aylıklarının T. C. Emekli Sandığına devri hakkındadır.

Geçici 2 nci madde; bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce bağlanmış emekli, dul ve yetim aylıklarının nisbetlerini yükseltmekte, ayrıca bu aylıkları, kanunun yürürlüğe girdiği tarihteki emsallerinin derece aylıkları nazara alınarak yükseltmeye tabi tutmaktadır.

Geçici 3 ncü madde; yükseltme işlemlerinin yapılmasını sağlamak üzere gerekli çalışmaları göstermektedir.

Geçici 4 ncü madde; Hazineden ödenmekte olan aylıkların sandığa devri sebebiyle Maliye Bakanlığı Emekli İşleri Müdürlüğünde açıkta kalacak memurlar hakkında yapılacak muameleyi tâyin etmektedir.

Tasarının 4 ve 5 nci maddeleri yürürlük ve uygulama hükümlerini ihtiva etmektedir.

Çankırı Milletvekili Tahir Akman ve 11 arkadaşının, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve 2 . 8 . 1960 gün ve 42 sayılı Kanunun birinci maddesinin son paragrafının kaldırılması hakkında kanun teklifi (2/509)

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesine ve 2 . 8 . 1960 gün ve 42 sayılı Kanunun birinci maddesinin son paragrafının kaldırılması hakkında kanun teklifimiz gerekçesi ile birlikte ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

Çankırı	Kastamonu	Kastamonu	Çanakkale
Tahir Akman	*A. Şevket Bohça*	*Muzaffer Akdoğanlı*	*A. Nihad Akay*
Uşak	Çorum	Artvin	Kars
Orhan Dengiz	*Arslan Topçubaşı*	*Mustafa Rona*	Okunamadı
Adana	Malatya	Antalya	Sakarya
Tahir Yücekök	*Hamid Fendoğlu*	*Ahmet Torgay*	*Muslihittin Gürer*

GEREKÇE

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Devlet hizmetinde çalışan memur ve hizmetlilerin ve bunların dul ve yetimlerinin gelecekleri teminat altına alınmış bulunmaktadır.

Ancak, halen işirakçilerden % 6 kesenek, bu oran kadar da kurumlardan karşılık alınmakta ise de; Sandığın 1966 yılı bilânçosunun incelenmesinden anlaşılacağı üzere, alınmakta bulunan kesenek ve karşılıkların kâfi gelmemesi sebebiyle Sandığın malî durumu her geçen gün biraz daha bozulmakta, gelecekte emekli, dul ve yetimlerin aylıklarının ödenmemesi gibi bir durumun ortaya çıkması kaçınılmaz bir hal almakta olduğundan, Sandığın durumunu düzeltmek ve emekli, dul ve yetimlerin geleceklerini teminat altına almak maksadiyle kesenek ve karşılıkların yükseltilmesi, buna karşılıkta emekli, dul ve yetimlerin aylık bağlama nisbetlerinin hayat şartlarını karşılıyacak bir miktara çıkarılması;

41 nci maddeye göre emekli aylığının tahakkukuna iştirakçilerin vazifelerinden ayrıldıkları tarihteki emeklilik keseneğine esas aylık veya ücretleri esas tutulmakta, istekle ayrılanlardan bu aylığını iki tam yıl almıyanlara bir alt derece üzerinden aylık bağlanmaktadır.

Re'sen emekliye sevk edilenlerde, emekli keseneğine esas son görev aylıklarını iki tam yıl alıp almadıkları aranmadığı halde, vazifelerinde başarı göstermiş olup da emekliliğini istiyenlerde böyle bir keyfiyetin aranması gerek hukuk, gerek hak ve nasafet kaidelerine ve maddenin birinci fıkrasında belirtilen genel hükme aykırı bulunmaktadır.

Bu ise isteği ile emekliye ayrılacakların türlü yollarla mâlûliyet raporu almaya çalışmalarına veya re'sen emekliye sevk edilmeleri için sağa sola başvurmalarına sebebiyet verdiğinden bu hükmün kaldırılması suretiyle mevcut ikiliğin giderilmesi;

100 ncü maddesi 12 . 6 . 1959 gün ve 7350 sayılı Kanun ile değiştirilmek suretiyle son hizmet zammı kaldırılmış ve emekliye ayrıldıktan sonra yeniden hizmete girenlerin eski ve yeni hizmetleri toplamı üzerinden aylık bağlanması sağlanmış ise de; ilk defa emekliye ayrıldıklarında hizmet süreleri kâfi olmadığından emekli ikramiyesi alamamış bulunanların bu maddeye göre önce geçen hizmetleri ile sonradan geçecek hizmetleri birleştirilerek 25 ve daha fazla yıl hizmetleri bulunduğu halde, 89 ncu maddedeki ilk defa aylık bağlanan-

lar tâbirinden bunlara emeklilik ikramiyesi verilmemesi, eşitsizliğe ve haklı şikâyetlere yol açtığından bu durumda olanların da emeklilik ikramiyesinden faydalandırılmaları;

Sivil iştirakçilerin de emekli aylığı bağlama nisbetleri yükseltildiğine göre, 42 sayılı Kanunun birinci maddesi gereğince Hazineden alınmakta olan % 20 farkın kaldırılması suretiyle Hazineye yükletilmiş bulunan külfetin de kaldırılması;

Düşüncesiyle bu teklif hazırlanmıştır.

ÇANKIRI MİLLETVEKİLİ TAHİR AKMAN VE 11 ARKADAŞININ TEKLİFİ

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve 2 . 8 . 1960 gün ve 42 sayılı Kanunun birinci maddesinin son paragrafının kaldırılması hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — İştirakçilerden halen % 6 olarak alınan emekli keseneği % 7 ye, karşılığı da % 14 e çıkartılmıştır.

5434 sayılı Kanunun geçici 15 ve 16 ncı maddeleri gereğince alınan fiilî hizmet zamları karşılığı ile 34 ncü maddedeki fiilî hizmet süresi zamları karşılığı (% 7 si kesenek olmak üzere) ve 39 ncu madde gereğince alınan 55 ten eksik yaş farkları karşılığının hesabı için tesbit edilmiş bulunan nisbetler, bu kanunla tâyin olunan emekli keseneği ve karşılığı toplamına yükseltilmiştir.

MADDE 2. — Aynı kanunun 41 nci maddesindeki ve aylık bağlama oranları ile son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Fiilî ve itibari hizmet süreleri toplamı yıl	Bağlanacak emekli aylığı % oranı
20	60
21	61
22	62
23	63
24	64
25	65
26	66
27	67
28	68
29	69
30	70
31	71
32	72
33	73
34	74
35	75
36	76
37	77
38	78
39	79
40 ve daha fazlası	80

Bağlanan aylıkların lira kesirleri liraya çıkartılır.

MADDE 3. — Aynı kanunun 53 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Madde 53. — Âdi mâlûllük aylığı fiilî hizmet süreleri en az (15) yılı tamamlamış bulunan iştirakçilerin fiilî ve itibari hizmet süreleri toplamına göre ve mâlûllük dolayısiyle vazifeden ayrıldıklar tarihteki keseneğe esas aylık veya ücretleri ve 15 nci maddenin (g) fıkrasında yazılı olanların tam aylık veya ücretleri tutarları üzerinden, 41 nci maddedeki esas ve oranlara göre bağlanır.

Asgari 5 yıl emekliliğe esas bir hizmette bulunmak şartı ile tedavisi gayrimümkün bir mâlûliyete düçar olup her hangi bir şekilde kazanç ve başkasının yardımı olmaksızın idamei hayat imkânı kalmıyan âdi mâlûllere; (Mezkûr kanunun 48 nci maddesinde yazılı hususlar nazarı dikkate alınmak suretiyle) 15 yıl fiilî hizmeti bulunan mâlûller gibi aylık bağlanır.

Ancak bu aylıklar dul ve yetimlere intikal etmez.

MADDE 4. — 55 nci maddenin 5 ve 6 ncı fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Vazife mâlûllüğü aylıkları, buna esas tutulan vazife aylık ve ücret tutarının % 100 ünü geçemez.

Bağlanan aylıklarının lira kesirleri liraya çıkartılır. Şu kadar ki, 53 ncü maddeye göre hesaplanacak kesirler o madde gereğince ayrıca nazara alınmaz.

MADDE 5. — Aynı kanunun;

57 nci maddesindeki oran % 80 e,

58 nci maddesindeki oran % 100 e,

59 ncu maddedeki oran % 100 e,

Çıkartılmıştır.

MADDE 6. — Aynı kanunun 89 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Madde 89. — Emekli, âdi mâlûllük veya vazife mâlûllüğü aylığı bağlananlardan, bağlama sırasında ve bağlamaya esas fiilî hizmet süreleri 30 yılı doldurmuş bulunanlara bir defaya mahsus olmak üzere (Emekli ikramiyesi) adı ile bu aylıklarına esas tutulan görev aylık veya ücret tutarının 15 katı ödenir.

Yaş haddi, mâlûllük ve ölüm sebepleriyle 30 fiilî hizmet yılını doldurmamış bulunanlardan, kendilerine veya dul ve yetimlerine aylık bağlananlara, her tam fiilî hizmet için yarım aylık nisbetinde ikramiye ödenir.

19 . 9 . 1963 gün ve 334 sayılı Kanunla eklenen geçici madde gereğince, istek ve kurumlarınca re'sen emekliye sevk edilenlerden fiilî hizmet süreleri 25 yıl ile 30 yıl arasında olanlar hakkında da yukardaki fıkra hükmü uygulanır.

Ancak, 53 ncü maddenin 5 nci fıkrası gereğince aylık bağlananlar bu fıkra hükmünden yararlanamazlar.

Ölenlerin ikramiyeleri, 68 nci maddedeki esas ve oranlara göre, aylığa müstehak dul ve yetimlerine ve artarsa bu da yine aynı nisbetlere göre bunlara ödenir.

Hak kazandıkları ikramiyelerini almadan ölenlerin ikramiyeleri vârislerine ödenir.

Bu ikramiyeler sandıkça tahakkuk ettirilip ve sandığın bildirimi üzerine kurumlarca hak sahiplerine ödenir.

MADDE 7. — 2 . 8 . 1960 gün ve 42 sayılı Kanunun birinci maddesinin son paragrafı kaldırılmıştır.

MADDE 8. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 9. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Geçici Komisyon raporu

Millet Meclisi
Geçici Komisyonu
Esas No. : 1/557, 2/509
Karar No. : 2

5 . 12 . 1968

Yüksek Başkanlığa

5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa ek ve geçici maddeler eklenmesine ve bu kanunun bâzı hükümlerinin kaldırılmasına dair kanun tasarısı ile ayni mahiyetteki, Çankırı Milletvekili Tahir Akman ve 11 arkadaşının kanun teklifinin birleştirilmesine ve Hükümet tasarısının esas alınarak müzakere edilmesine Hükümet temsilcilerinin iştirakiyle karar verildi.

Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerden sonra maddelere geçilmiş, tasarının 1 nci maddesiyle 5434 sayılı Kanuna eklenen ek 1, 2, 3 ve 4 ncü maddeler, 3 ncü madde ile sözü geçen kanuna eklenen geçici 1 ve 2 nci maddeler ve tasarının 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 2 nci maddesinin müzakeresi sonunda, kaldırılan hükümler meyanında, 5434 sayılı Kanunun 39 ncu maddesinin (b) fıkrasının 4 ncü bendinin de eklenmesi teklif edilmiştir. Bu suretle; subay ve askerî memurlardan, subay ve askerî memur olduktan sonra veya askerî memur olmazdan evvel öğrenci sıfatiyle yabancı memleketlerde tahsil veya stajda bulunarak avdet edenlerin masrafları kendileri tarafından ödenmiş ise, tahsil veya staja gidiş ve dönüş tarihleri arasında geçen müddet kadar, Devlet tarafından ödenmiş ise bu müddetin iki misli kadar emekli süresinden ayrıca hizmet ifa etmedikçe emekliye ayrılmalarını istiyemiyecekleri gösterilmiştir.

Bu hüküm, emeklilik süresini dolduranların emekliliklerini istemelerine mâni teşkil etmektedir. Emeklilik hakkını kazananların, bu isteklerini engellemek cezai bir mahiyet arz etmektedir. Bu sebeple, sözü geçen bendin Emekli Sandığı Kanunundan çıkarılması uygun görülmüştür. Esasen, hizmetten ayrılmaya ilişkin olan bu hususta, 27 . 7 . 1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununda gerekli hüküm sevk edilmiştir.

Tasarı kanunlaştığı takdirde, Hazineden ödenmekte olan emekli, dul ve yetim aylıkları sandığa devredilecek ve 1 Mart 1969 tarihinden itibaren Sandıkça ödenecektir.

5434 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesinin 3 ncü bendinde ise, Hazineden ödenecek aylıklar için her yıl bütçelerinin zat maaşları bölümüne konulacak ödeneğin başka bir bölüme aktarılamıyacağı gösterilmiştir.

Halbuki, sözü geçen hükme müsteniden, 1969 yılı bütçesine de henüz tasarı kanunlaşmamış olduğundan gerekli ödenek konulmuş bulunmaktadır. Tasarı kanunlaştığı takdirde bu ödeneğin, «kesenek karşılıkları» bölümüne aktarılmasını ve oradan Sandığa ödenmesini sağlıyabilmek için, tatbikatı önliyen bendin kaldırılması zaruri görülmüştür.

Sözü geçen madde bu teklifler nazara alınmak suretiyle yeniden düzenlenmiştir.

Geçici 2 nci maddenin görüşülmesinden sonra, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte 20 yıl ve daha fazla fiilî hizmet süresi bulunanların 25 yılı doldurduklarında emekliye ayrılmalarını mümkün kılacak bir hükmün konulması teklif edilmiştir.

Emeklilik süresi, her ne kadar 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanunu ile 30 yıl olarak tesbit edilmiş ise de, bilâhara 2 . 7 . 1953 tarihli ve 6122 sayılı Kanunla bu süre 25 yıla indirilmiştir. Daha sonra 29 . 2 . 1959 tarihli ve 7242 sayılı Kanunla tekrar 30 yıla çıkarılmış, fakat bu kanunun yürürlüğe girdiği 1 . 3 . 1959 tarihinde 20 yıl ve daha fazla hizmeti bulunanların 25 yılı doldurduklarında emekliye ayrılmaları kabul edilmiş, 19 . 9 . 1963 tarihli ve 334 sayılı Kanunla da sözü geçen kanunun yürürlüğü tarihinden itibaren bu hükmün yine aynı surette uygulanmasına devam edilmiştir.

Ancak, 334 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte fiilî hizmet süreleri 20 yılı doldurmaya

birkaç ay veya birkaç yıl bulunanlardan bir kısmının hizmet müddetleri bugün 25 yıla ulaşmış bulunduğu halde emekliye ayrılmaları mümkün olamamaktadır.

Bu durumda olanların emekliliklerini kolaylaştırmak, kadrolarda görülen tıkanıklığı gidermek ve personel kanunlarının uygulanmasında idareye kolaylık sağlamak bakımından, teklifin kabulü uygun görülerek tasarıya geçici 3 ncü madde olarak eklenmiştir.

Emekli, âdi mâlûllük, vazife mâlûllüğü aylığı almakta iken 1 . 1 . 1950 tarihinden sonra mahkûmiyetleri sebebiyle aylıkları kesilmiş olanlardan bilâhara aylık bağlananlara bu defa aylıklarının kesildiği tarih ile yeniden bağlandığı tarih arasında geçen süreye ait aylıklarının ödenmesi teklif edilmiştir.

Mülga 3 . 6 . 1930 tarihli ve 1683 sayılı Askerî ve mülkî tekaüt Kanunu hükümlerine göre, emeklilerden mahkûm olanların emekli aylıkları kesilmekte, mahkûmiyetleri süresince dul ve yetimlerine aylık bağlanmakta, tahliyelerinde bu da kesilmekte idi.

5434 sayılı Kanunla, bu durumda olanların dul ve yetimlerinin muhtaç olmaları ve bir yıl içerisinde müracaat etmeleri şart kılınmıştır.

Halbuki; Emekli Sandığı, 5434 sayılı Kanun ile sigorta prensiplerine göre kurulmuş olduğu cihetle, mahkûmiyet halinin kazanılmış emeklilik haklarını düşürmemesi gerekir. Bu sebeple 30 . 5 . 1963 tarihli ve 241 sayılı Kanunla bu durumda olanların kendilerine aylık bağlanması ve aylık alanların da aylıklarının kesilmemesi kabul edilmiştir.

Bu esasa göre, T. C, Emekli Sandığının kuruluşu olan 1 . 1 . 1950 tarihinden itibaren işlem yapılması kanunun prensiplerine uygun düşeceğinden teklif kabul edilmiş, ancak bunlardan mahkûmiyetleri süresince dul ve yetimlerine bağlanarak ödenmiş bulunan aylıkların bu defa ödenecek emekli aylığından mahsubedilmesi uygun görülerek madde ona göre düzenlenmiş tasarıya geçici 4 ncü madde olarak eklenmiştir.

Buna göre tasarının geçici 3 ncü maddesi geçici 5, geçici 4 ncü maddesi de geçici 6 ncı madde olarak değiştirilmiştir.

Tasarının yürürlüğü hakkındaki 4 ncü madde de, tasarının kabulünün gecikmesi halinde, malî hükümlerinin 1 Mart 1969 tarihinde uygulanmasını sağlamak üzere değişiklik yapılmış, maddedeki geçici 3 ncü madde ibaresi, geçici 5 nci madde olarak değiştirilmiştir.

Tasarı, yapılan bu değişikliklerle komisyonumuzca kabul edilmiştir. Tasarının öncelik ve ivedilikle görüşülmesi dileği ile,

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Geçici Komisyon Başkanı	Sözcü		
İzmir	Kütahya	Bingöl	Burdur
İ. Gürsan	*M. Erez*	*M. E. Gündoğdu*	F. Kırbaşlı
			İmzada bulunamadı
Çankırı	Çanakkale		Muğla
T. Akman	*Ş. İnan*		*T. Şahin*

HÜKÜMETİN TEKLİFİ	GEÇİCİ KOMİSYONUN DEĞİŞTİRİŞİ
5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa ek ve geçici maddeler eklenmesine ve bu kanunun bâzı hükümlerinin kaldırılmasına dair kanun tasarısı	*5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununa ek ve geçici maddeler eklenmesine ve bu kanunun bâzı hükümlerinin kaldırılmasına dair Kanun*
MADDE 1. — 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir :	**MADDE 1.** — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
EK MADDE 1. — Emekli, âdi mâlûllük veya vazife mâlûllüğü aylıklarının nisbeti, fiilî ve itibari hizmet sürelerinin toplamı 30 yıl olanlar için emekli keseneğine esas aylığın % 70 i olarak uygulanır. Fiilî ve itibari hizmet süreleri toplamı 30 yıldan az olanlara, her tam yıl için % 1 eksiği, fazla olanlara da her tam yıl için % 1 fazlası üzerinden bağlanır. Fiilî ve itibari hizmet süreleri toplamındaki ay kesirleri tam ay sayılır. Yıl kesirlerinin her ayı için emekli aylığı bağlanmasına esas tutulan aylık veya ücret tutarının % 1 inin 12 de biri emekli aylığına ayrıca eklenir. Ancak, bağlanacak aylıkların toplamı emekli, âdi mâlûllük aylıklarında, emekliliğe esas aylıklarının % 80 ini ve vazife mâlûllüğü aylıklarında da % 100 ünü geçemez.	**EK MADDE 1.** — Tasarının ek 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
EK MADDE 2. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra barem, teşkilât, kadro ve sair kanunlarda yapılacak değişiklikler sonunda aylık tutarlarında husule gelecek yükselmeler; aynı rütbe, kadro unvanı ve dereceden bağlanmış olan emekli, âdi mâlûllük ve vazife mâlûllüğü aylıkları ile dul ve yetim aylıkları hakkında da uygulanır. Yükseltmeye esas olacak rütbe, kadro unvanı, derece ve sair yönlerden eşitlikleri; Devlet Personel Dairesi, Maliye Bakanlığı, T. C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü ve ilgili kurumların birlikte hazırlıyacakları teklif üzerine Bakanlar Kurulunca tesbit olunur.	**EK MADDE 2.** — Tasarının ek 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
EK MADDE 3. — Emekli, âdi mâlûllük veya vazife mâlûllüğü aylığı bağlananlardan, fiilî hizmet süreleri 30 yılı doldurmuş bulunanlara (emekli ikramiyesi) adı ile, bu aylıklarına esas tutulan görev aylık veya ücretleri tutarının 15 katı bir defaya mahsus olmak üzere ödenir. Bu ikramiye, fiilî hizmet süreleri 25 yıl ile 30 yıl arasında bulunanlara, her tam fiili hiz-	**EK MADDE 3.** — Tasarının ek 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklifi)	(Geçici Komisyonun değiştirişi)
met yılı için, bağlanmaya esas tutulan görev aylık veya ücretleri tutarının yarısı nisbetinde ödenir.	
EK MADDE 4. — İştirakçilerden alınmakta olan % 6 nisbetindeki emeklilik keseneği % 8 e kurumlardan alınmakta olan % 6 nisbetindeki karşılıklar da % 14 e çıkarılmıştır. 5434 sayılı Kanunun 34 ncü maddesi ile, geçici 15 ve 16 ncı maddeleri gereğince alınan fiilî hizmet zamları karşılığı, 38 nci maddesi gereğince alınan itibarî hizmet müddetleri karşılığı ve 39 ncu maddesi gereğince alınan 55 ten eksik yaş farkları karşılığı, yukarda belirtilen emekli keseneği ve karşılığı toplamına yükseltilmiştir.	**EK MADDE 4.** — Tasarının ek 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2. — 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun bu kanuna aykırı hükümleri ile, 2 . 8 . 1960 tarihli ve 42 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin son fıkrası ve 8 . 11 . 1960 tarihli ve 124 sayılı Kanun kaldırılmıştır.	**MADDE 2.** — 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun 39 ncu maddesinin (b) fıkrasının 4 ncü bendi, geçici 20 nci maddesinin 3 ncü fıkrasının; Hazinece bütçelerin zat maaşları bölümüne konulacak ödenek miktarına ve bu bölümden aktarma yapılamıyacağına dair hükmü ile, sözü geçen kanunun bu kanuna aykırı diğer hükümleri, 2 . 8 . 1960 tarihli ve 42 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin son fıkrası, 8.11.1960 tarihli ve 124 sayılı Kanun kaldırılmıştır.
MADDE 3. — 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.	**MADDE 3.** — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.
GEÇİCİ MADDE 1. — Çeşitli kanunlarla bağlanmış veya bu kanunun yürürlüğe girmesinden sonra bağlanacak, Hazinece ödenmesi gerekli emekli, âdi mâlûllük, vazife mâlûllüğü, harb mâlûllüğü, dul ve yetim aylıkları (Vatani hizmet aylıkları dâhil) ile toptan ödemelerin ve bunlara ilişkin çeşitli hakların bağlama ve ödeme işlemleri 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre T. C. Emekli Sandığınca yapılır.	**GEÇİCİ MADDE 1.** — Tasarının geçici 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
Vatani hizmet aylıkları ödeneği Maliye Bakanlığı Bütçesine konur ve bu aylıklar ödendikçe faturası karşılığında sandığa verilir. Devir ve ödeme işlemlerine esas olacak maaş kayıt örneklerinin ve sair evrakın şeklinin tesbiti, hazırlanması Maliye Bakanlığı ile, T. C. Emekli Sandığı tarafından müştereken yapılır. Bunların Sandığa intikaline ait esaslar da aynı şekilde tesbit olunur.	

(Hükümetin Teklifi)

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce çeşitli emeklilik kanunları hükümlerine göre bağlanmış olan emekli, âdi mâlûllük, vazife mâlûllüğü, dul ve yetim aylıkları hakkında da bu kanunun ek 1 nci maddesi hükümleri uygulanır.

Ayrıca, 15 . 7 . 1965 tarihli ve 669 sayılı Kanunun geçici 1 nci maddesi gereğince yükseltmeye tabi tutulan emekli âdi mâlûllük vazife mâlûllüğü veya dul ve yetim aylıkları ile 1 . 1 . 1950 tarihinden bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar bağlanmış olan emekli âdi mâlûllük, vazife mâlûllüğü veya dul ve yetim aylıkları; bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihteki rütbesi, kadro unvanı derecesi, fiili ve itibari hizmet süresi aynı olanlara bağlanması gereken aylık miktarlarına yükseltilir. Yükseltmeye esas olacak rütbe, kadro unvanı, derece ve sair yönlerden eşitlikleri; özel teadül ve kuruluş kanunları hükümleri göz önünde tutulmak suretiyle Devlet Personel Dairesi, Maliye Bakanlığı, T. C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü ve ilgili kurumların birlikte hazırlıyacakları teklif üzerine, Bakanlar Kurulunca tesbit olunur.

GEÇİCİ MADDE 3. — Bu Kanunun uygulanmasına ait işlemlerin zamanında yapılmasını sağlamak maksadı ile çalışma saatleri dışında

(Geçici Komisyonun değiştirişi)

GEÇİCİ MADDE 2. — Tasarının geçici 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 3. — 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununa ek 28.2.1959 tarihli ve 7242 sayılı Kanunun, 19.9.1963 tarihli ve 334 sayılı Kanunla değişik muvakkat maddesi hükmü, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte 20 yıl ve daha fazla fiilî hizmet süresi bulunanlar hakkında da uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 4. — Emekli, âdi mâlûllük, vazife mâlûllüğü aylığı almakta iken, 1.1.1950 tarihinden sonra mahkûmiyetleri sebebiyle aylıkları kesilmiş olanlardan, yeniden aylık bağlananların, aylıklarının kesildiği tarihle, bağlandığı tarihler arasındaki aylıkları müracaatları üzerine kendilerine veya dul ve yetimlerine ödenir.

Ancak mahkûmiyetleri süresince dul ve yetimlerine ödenmiş aylıklar varsa bundan mahsubedilir.

GEÇİCİ MADDE 5. — Tasarının geçici 3 ncü maddesi 5 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

görevlendirilecek personele verilecek fazla çalışma ücretleri ,ilgili kurumların bütçelerinden (emekli, dul ve yetim aylık ve ödenekleri bölümünden) karşılanmak üzere, Maliye Bakanlığının mütalâası alınarak Bakanlar Kurulunca tesbit olunur.

GEÇİCİ MADDE 4. — Hazineden ödenmekte olan emekli, âdi mâlûllük, vazife mâlûllüğü, harb mâlûllüğü, dul ve yetim aylıkları ile vatani hizmet aylıklarının bağlama ve ödeme işlemlerinin T. C. Emekli Sandığına devri tamamlandıktan sonra, Maliye Bakanlığı Emekli İşleri Müdürlüğündeki kadrolardan kullanılmasına ihtiyaç görülmiyenleri kaldırmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

Kaldırılan kadrolardan açıkta kalacak olan memur ve hizmetliler Maliye Bakanlığında ve T. C. Emekli Sandığındaki boş kadrolara öncelikle tâyin edilirler.

MADDE 4. — Bu kanun yayımını takibeden malî yıl başından itibaren yürürlüğe girer.

Şu kadar ki, geçici 1 nci madde gereğince yapılacak devir işlemleri ile, geçici 2 nci maddede yazılı yükseltme işlemlerine ve geçici 3 ncü maddenin uygulanmasına, yayımı tarihinden itibaren başlanır.

MADDE 5. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

14 . 10 . 1968

Başbakan	Devlet Bakanı
S. Demirel	*S. Öztürk*
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
H. Atabeyli	*K. Ocak*
Devlet Bakanı	Adalet Bakanı
A. F. Alişan	*H. Dinçer*
Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
A. Topaloğlu	*F. Sükan*
Dışişleri Bakanı V.	Maliye Bakanı V.
F. Sükan	*S. Öztürk*
Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı
İ. Ertem	*O. Alp*

Geçici Komisyonun değiştirişi

GEÇİCİ MADDE 6. — Tasarının geçici 4 ncü maddesi 6 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Bu kanun 1 . 3 . 1969 tarihinde yürürlüğe girer.

Şu kadar ki, geçici 1 nci madde gereğince yapılacak devir işlemleri ile, geçici 2 nci maddede yazılı yükseltme işlemlerine ve geçici 5 nci maddenin uygulanmasına bu kanunun yayımı tarihinden itibaren başlanır.

MADDE 5. — Tasarının 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Ticaret Bakanı	Sağ. ve Sos. Y. Bakanı
A. Türkel	*V. Â. Özkan*
Güm. ve Tekel Bakanı	Tarım Bakanı
İ. Tekin	*B. Dağdaş*
Ulaştırma Bakanı	Çalışma Bakanı
S. Bilgiç	*A. N. Erdem*
Sanayi Bakanı	En. ve Ta. Kay. Bakanı
M. Turgut	*R. Sezgin*
Turizm ve Ta. Bakanı	İmar ve İskân Bakanı
N. Kürşad	*H. Menteşeoğlu*

Köy İşleri Bakanı
T. Toker

Dönem : 2
Toplantı : 4

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 750

1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/3) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair C. Senatosu ve Bütçe Karma Komisyonu Başkanlıkları tezkeresi (M. Meclisi 1/516; C. Senatosu 1/909)

(Not : C. Senatosu S. Sayısı : 1155)

Cumhuriyet Senatosu
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 9390 - 1/909

6 . 12 . 1968

BÜTÇE KARMA KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

İlgi : 28 . 11 . 1968 gün ve 120 sayılı yazınız:

1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/3) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısının Bütçe Karma Komisyonunca kabul olunan metni, Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 5 . 12 . 1968 tarihli 11 nci Birleşiminde aynen ve açık oyla kabul edilerek, dosya ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini rica ederim.

İbrahim Şevki Atasağun
Cumhuriyet Senatosu Başkanı

Açık oy neticesi	:	108
Kabul	:	104
Ret	:	3
Çekinser	:	1

Bütçe Karma Komisyonu raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Bütçe Karma Komisyonu
Esas No. : 1/516, C. S. 1/909
Karar No. : 190

6 . 12 . 1968

Millet Meclisi Başkanlığına

Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 5 . 12 . 1968 tarihli ve 11 nci Birleşiminde aynen kabul olunan «1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/3) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı» ve Bütçe Karma Komisyonu raporu, Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Bütçe Karma Komisyonu Başkanı
Kütahya Milletvekili
Mesut Erez

Dönem : 2
Toplantı : 4

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 751

İstanbul Üniversitesi 1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair C. Senatosu ve Bütçe Karma Komisyonu Başkanlıkları tezkeresi (M. Meclisi 1/546; C. Senatosu 1/910)

(Not : C. Senatosu S. Sayısı : 1156)

Cumhuriyet Senatosu
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 9391 - 1/910

6 . 12 . 1968

BÜTÇE KARMA KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

İlgi : 28 . 11 . 1968 gün ve 121 sayılı yazınız:

İstanbul Üniversitesi 1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısının Bütçe Karma Komisyonunca kabul olunan metni, Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 5 . 12 . 1968 tarihli 11 nci Birleşiminde aynen ve açık oyla kabul edilerek, dosya ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini rica ederim.

İbrahim Şevki Atasağun
Cumhuriyet Senatosu Başkanı

Açık oy neticesi	:	112
Kabul	:	110
Ret	:	1
Çekinser	:	1

Bütçe Karma Komisyonu raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Bütçe Karma Komisyonu
Esas No. : 1/546, C. S. 1/910
Karar No. : 192

6 . 12 . 1968

Millet Meclisi Başkanlığına

Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 5 . 12 . 1968 tarihli ve 11 nci Birleşiminde aynen kabul edilen «İstanbul Üniversitesi 1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı» ve Bütçe Karma Komisyonu raporu, Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Bütçe Karma Komisyonu Başkanı
Kütahya Milletvekili
Mesut Erez

Dönem : 2
Toplantı : 4

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 752

1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair C. Senatosu ve Bütçe Karma Komisyonu Başkanlıkları tezkeresi (M. Meclisi 1/561; C. Senatosu 1/911)

(Not : C. Senatosu S. Sayısı : 1157)

Cumhuriyet Senatosu
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 9392 - 1/911

6 . 12 . 1968

BÜTÇE KARMA KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

İlgi : 28 . 11 . 1968 gün ve 122 sayılı yazınız:

1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısının, Bütçe Karma Komisyonunca kabul olunan metni, Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 5.12.1968 tarihli 11 nci Birleşiminde aynen ve açık oyla kabul edilerek, dosya ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini rica ederim.

İbrahim Şevki Atasağun
Cumhuriyet Senatosu Başkanı

Açık oy neticesi	:	100
Kabul	:	84
Ret	:	15
Çekinser	:	1

Bütçe Karma Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Bütçe Karma Komisyonu
Esas No. : 1/561, C.S. 1/911
No. : 196

6 . 12 . 1968

Millet Meclisi Başkanlığına

Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 5 . 12 . 1968 tarihli ve 11 nci Birleşiminde aynen kabul edilen «1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvelerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı» ve Bütçe Karma Komisyonu raporu, Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Bütçe Karma Komisyonu Başkanı
Kütahya Milletvekili
Mesut Erez

Dönem : 2
Toplantı : 4

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 753

Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/2) işaretli cetvelleri arasında 15 000 000 liralık aktarma yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair C. Senatosu ve Bütçe Karma Komisyonu Başkanlıkları tezkeresi (M. Meclisi 1/539; C. Senatosu 1/912)

(Not : C. Senatosu S. Sayısı : 1158)

Cumhuriyet Senatosu
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 9394 - 1/912

6 . 12 . 1968

BÜTÇE KARMA KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

İlgi : 28 . 11 . 1968 gün ve 123 sayılı yazınız;

Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerinde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısının, Bütçe Karma Komisyonunca kabul olunan metni, Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 5 . 12 . 1968 tarihli 11 nci Birleşiminde aynen ve açık oyla kabul edilerek, dosya ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini rica ederim.

İbrahim Şevki Atasağun
Cumhuriyet Senatosu Başkanı

Açık oy neticesi	:	99
Kabul	:	97
Ret	:	1
Çekinser	:	1

Bütçe Karma Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Bütçe Karma Komisyonu
Esas No. 1/539, C.S. 1/912
No. : 191

6 . 12 . 1968

Millet Meclisi Başkanlığına

Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 5 . 12 . 1968 tarihli ve 11 nci Birleşiminde aynen kabul edilen «Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1968 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerinde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı» ve Bütçe Karma Komisyonu raporu, Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Bütçe Karma Komisyonu Başkanı
Kütahya Milletvekili
Mesut Erez